ใบรับรองวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)

ปริญญา

ภาษาไทย	ภาษาไทย
สาขา	**ภาควิชา**

เรื่อง การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

The Comparison of the Conceptual Metaphor in Thai and Chinese Economic News

นามผู้วิจัย นางสาวซูเจิน หนง

ได้พิจารณาเห็นชอบโดย

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก .....

(อาจารย์สุรสิทธิ์ ไทยรัตน์, Ph.D.)

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม .....

(รองศาสตราจารย์ประเทือง ทินรัตน์, Ph.D.)

หัวหน้าภาควิชา .....

(อาจารย์โกวิทย์ พิมพวง, Ph.D.)

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์รับรองแล้ว

.....

(รองศาสตราจารย์กัญจนา ธีระกุล, D.Agr.)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ ..... **เดือน** ..... **พ.ศ.** .....

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

วิทยานิพนธ์

เรื่อง

การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

The Comparison of the Conceptual Metaphor in Thai and Chinese Economic News

โดย

นางสาวซูเจิน หนง

เสนอ

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
เพื่อความสมบูรณ์แห่งปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย)
พ.ศ. 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ซูเจิน หนง 2553: การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (ภาษาไทย) สาขาภาษาไทย ภาควิชาภาษาไทย อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อาจารย์สุรสิทธิ์ ไทยรัตน์, Ph. D. 241 หน้า

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน วิเคราะห์มโนทัศน์เกี่ยวกับเรื่องเศรษฐกิจของผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีน

ผู้วิจัยรวบรวมข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 3 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และคมชัดลึก หนังสือพิมพ์ภาษาจีน 3 ฉบับ ได้แก่ 人民日报 (People's Daily) 扬子晚报 (Yangtse Evening Post) 广州日报 (Guangzhou Daily) ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2551 ถึง เดือนมีนาคม 2552 เป็นระยะเวลาครึ่งปี และใช้วิธีตารางเลขสุ่มเพื่อได้กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของประชากรได้แก่ หนังสือพิมพ์ไทย 273 ฉบับ และหนังสือพิมพ์จีน 273 ฉบับ

ผลการวิจัยพบว่า อุปลักษณ์ที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีนมี 8 ประเภทเหมือนกัน ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์การเดินทาง อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง อุปลักษณ์ของเหลว อุปลักษณ์การแข่งขัน และอุปกลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ผลการศึกษาครั้งนี้แสดงให้เห็นถึงความคล้ายคลึงกันในเรื่องมโนทัศน์ระหว่างคนไทยและคนจีนในด้านต่อไปนี้ คือ เศรษฐกิจเป็นสงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ สิ่งก่อสร้าง ของเหลว การแข่งขันและปรากฏการณ์ธรรมชาติ ซึ่ง 8 ประเภทดังกล่าวมีพื้นฐานมาจากประสบการทางร่ายกายของมนุษย์ แต่พิจารณารายละเอียดของอุปลักษณ์แต่ละประเภท พบว่า ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนมีการนำรูปเกี่ยวกับกำลังภายใน ฤดูกาล อากาศมาเปรียบกับเศรษฐกิจ แต่ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยไม่พบรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์เหล่านี้

_____ _____ ___ / ___ / ___

ลายมือชื่อนิสิต ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Shuzhen Nong 2010: The Comparison of the Conceptual Metaphor in Thai and Chinese Economic News. Master of Arts (Thai Language), Major Field: Thai Language, Department of Thai Language. Thesis Advisor: Mr. Surasith Thairatana, Ph.D. 214 pages.

This thesis aimed to study the typical conceptual metaphors in Thai and Chinese economic news, and to analyze the cross-linguistic similarities and differences in the metaphorical mapping in this area.

The data of study comes from six newspapers published in Thailand and China, they are Thairath, Daily News, Kom-chat-luek, People's Daily, Yangtse Evening Post and Guangzhou Daily, during the period of October 1, 2008 to March 31, 2009. And 50% of data was taken as study samples, there are 273 news passages in Thai newspapers and 273 news passages in Chinese newspapers.

The result showed that there were eight typical conceptual metaphors in both Thai and Chinese economic news: war metaphor, journey metaphor, living being metaphor, mechanism metaphor, building metaphor, liquid metaphor, game metaphor and natural phenomenon metaphor. The study result indicated that Thai and Chinese languages show a high degree of similarity in the basic metaphorical mapping under the eight categories of metaphors, which reflect that conceptual metaphors are primarily rooted in common human bodily experience . However, considering the detail of each typical, some items about Chinese Kungfu, seasons and weather are only found in Chinese examples.

_____ _____ ___ / ___ / ___

Student's signature Thesis Advisor's signature

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จได้ด้วยความกรุณาอย่างสูงยิ่งของ อาจารย์ ดร. สุรสิทธิ์ ไทยรัตน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. ประเทือง ทินรัตน์ กรรมการร่วมที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่กรุณาให้คำแนะนำ ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้ความช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบคุณรองศาสตราจารย์ ดร. เรืองเดช ปันเขื่อนขัติย์ ผู้ทรงคุณวุฒิ และรองศาสตราจารย์ ดร. วิภาวรรณ อยู่เย็น ประธานกรรมการสอบ ที่ให้ความอนุเคราะห์ เป็นผู้เชี่ยวชาญและให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์ในการทำวิจัยให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น ขอขอบคุณผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกพร นุ่มทอง ผู้เชี่ยวชาญภาษาจีนที่กรุณาช่วยตรวจบทแปลภาษาจีนเป็นภาษาไทย ขอขอบคุณผู้บริหารบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ที่กรุณาให้คำแนะนำให้คำปรึกษา ขอขอบคุณบิดา มารดา เพื่อนๆ พี่ๆ ที่ศึกษาด้วยกัน รวมทั้งบุคลากรภาควิชาภาษาไทยและบุคลากรบัณฑิตวิทยาลัยทุกคน ที่เป็นกำลังใจสำคัญ และให้ความช่วยเหลือในช่วงของการศึกษาและทำการวิจัย และขอขอบคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชา รวมถึงผู้เขียนตำรา เอกสารบทความต่างๆ ที่ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและนำมาอ้างอิงในงานวิจัยครั้งนี้

คุณค่าอันพึงมีจากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ ขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครูอาจารย์และผู้มีพระคุณทุกท่าน

ซูเจิน หนง

กันยายน 2553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ

หน้า

สารบัญตาราง (3)

สารบัญภาพ (5)

บทที่ 1 บทนำ 1
- ความสำคัญของปัญหา 1
- วัตถุประสงค์ของการวิจัย 4
- ขอบเขตการวิจัย 4
- ประโยชน์ที่ได้รับ 5
- นิยามศัพท์ 5

บทที่ 2 การตรวจเอกสาร 7
- เอกสารเกี่ยวกับอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ 7
- เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ 23
- เอกสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจและข่าวเศรษฐกิจ 27
- งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 34

บทที่ 3 วิธีการวิจัย 40
- ประชากรที่ใช้ในการวิจัย 40
- กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย 41
- การรวบรวมข้อมูล 45
- การวิเคราะห์ข้อมูล 45
- เครื่องหมายที่ใช้ในงานวิจัย 46

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ 47
- อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย 47
  - อุปลักษณ์สงคราม 48
  - อุปลักษณ์การเดินทาง 68
  - อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต 79
  - อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ 102

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญ (ต่อ)

หน้า

อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง 108
อุปลักษณ์ของเหลว 114
อุปลักษณ์การแข่งขัน 117
อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ 121
อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน 126
อุปลักษณ์สงคราม 126
อุปลักษณ์การเดินทาง 141
อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต 152
อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ 172
อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง 179
อุปลักษณ์ของเหลว 182
อุปลักษณ์การแข่งขัน 193
อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ 205
การเปรียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน 216
บทที่ 5 สรุปและอภิปรายผล 229
สรุปผลการวิจัย 229
อภิปรายผล 232
ข้อเสนอแนะ 235

เอกสารและสิ่งอ้างอิง 236

ประวัติการศึกษาและการทำงาน 241

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง

ตารางที่		หน้า
1	หนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่าย 100 อันดับแรกของโลก	40
2	รูปภาษาอุปลักษณ์สงครามของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	48
3	รูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทางของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	68
4	รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	79
5	รูปภาษาอุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	102
6	รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้างของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	108
7	รูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลวของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	114
8	รูปภาษาอุปลักษณ์การแข่งขันของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	117
9	รูปภาษาอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย	122
10	รูปภาษาอุปลักษณ์สงครามของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	126

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
11	รูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทางของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	142
12	รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	152
13	รูปภาษาอุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	172
14	รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้างของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	179
15	รูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลวของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	182
16	รูปภาษาอุปลักษณ์การแข่งขันของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	193
17	รูปภาษาอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน	206
18	การเปรียบเทียบรูปภาษาอุปลักษณ์ของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีน	217
19	การเปรียบเทียบจำนวนรูปภาษาอุปลักษณ์และร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทของข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีน	226

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
1	รูปแสดงการถ่ายโยงความหมายระหว่างสองวงความหมาย	14
2	รูปสามเหลี่ยมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิด สัญลักษณ์และสิ่งอ้างถึง	19
3	แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์ทางภาษาของเดอ โซซูร์	20
4	หน้าคนหรือแจกัน (The face/ vase illusion)	22
5	แผนภูมิแสดงความสัพพันธ์และความแตกต่างของความหมายของคำ	25
6	ร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	124
7	ความถี่ที่รูปภาษาอุปลักษณ์แต่ละประเภทปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	125
8	ร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน	214
9	ความถี่ที่รูปภาษาอุปลักษณ์แต่ละประเภทปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน	215
10	การเปรียบเทียบความถี่ที่ปรากฏขึ้นของรูปภาษาอุปลักษณ์แต่ละประเภทในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน	227

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 1

บทนำ

ความสำคัญของปัญหา

ภาษาที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสารกัน ไม่ว่าในการแต่งวรรณกรรมหรือสนทนาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน พบว่ามีการใช้ภาษาที่เป็นการเปรียบเทียบเป็นจำนวนมาก แต่สังเกตได้ว่า ในภาษาที่ต่างกัน สิ่งที่นำมาเป็นตัวเปรียบอาจไม่เหมือนกัน เมื่อพูดถึงเรื่องง่ายๆ นอกจากพูดโดยตรงแล้ว คนไทยยังใช้สำนวนว่า “กล้วย ๆ” เปรียบเรื่องง่ายเหมือนกับการปอกกล้วยเข้าปาก แต่ผู้ใช้ภาษาอังกฤษ จะใช้สำนวนว่า “a piece of cake” มาเปรียบกับเรื่องง่ายๆ ภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) ให้เหตุผลว่า กระบวนการความคิดสัมพันธ์กับประสบการณ์ของคน และมีผลกระทบต่อภาษาที่เปล่งออกมา (Hadumod, 1996: 80) ความแตกต่างของการใช้ภาษาเชิงเปรียบเทียบนั้นเกิดจากประสบการณ์ของผู้ใช้ภาษา เพราะที่ประเทศไทยมีกล้วยมากมาย และเป็นผลไม้ที่หาซื้อได้ง่ายมาก แต่สำหรับชาวตะวันตก ขนมเค้กเป็นอาหารที่ชาวตะวันตกต้องรับประทานในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งที่พบเห็นบ่อยๆ จึงนำมาเป็นตัวเปรียบเทียบ

การนำความหมายของสิ่งหนึ่งไปเปรียบกับความหมายอีกสิ่งหนึ่ง เพื่อสื่อความหมายให้ชัดเจนขึ้น นั่นก็คืออุปลักษณ์ (Metaphor) ในระยะเวลายาวนาน ผู้ที่ศึกษาอุปลักษณ์มักศึกษาอุปลักษณ์เชิงวรรณคดี คือ อุปลักษณ์ (Metaphor) หมายถึง โวหารที่เปรียบเทียบของสิ่งสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำว่า “เป็น” “เท่า” “คือ” ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ (วิภา กงกะนันทน์, 2533: 39) แต่ Lakoff and Johnson (1980) ได้เสนอแนวการศึกษาอุปลักษณ์ที่แตกต่างกัน คือ อุปลักษณ์ไม่เพียงแต่เป็นเครื่องมือในการตกแต่งภาษาให้สวยงามเท่านั้น ยังเป็นปรากฏการณ์ระดับมโนทัศน์ และสะท้อนถึงประสบการณ์ต่างๆ ของมนุษย์ เช่น การเรียนรู้ ประสบการณ์ทางร่างกาย ฯลฯ ดังนั้น การอธิบายอุปลักษณ์ตามแนวคิดนี้จึงเรียกว่า อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual metaphor) การมีรูปภาษาปรากฏขึ้นมานั้นเพราะว่ามีระบบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ช่วยถ่ายโยงความหมาย (Mapping) จากวงความหมายต้นทาง (Source Domain) ไปยังวงความหมายปลายทาง (Target domain) โดยทั่วไปแล้วความหมายต้นทางมักจะเป็นรูปธรรมที่มาจากประสบการณ์ของคน และวงความหมายปลายทางมักจะเป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นามธรรม (Lee, 1939: 6) กฎเกณฑ์การถ่ายโยงความหมายไม่ใช่เกิดจากความบังเอิญ แต่เป็นไปตามประสบการณ์ทางร่างกายและการสัมผัส (bodily and physical experience) ของคนในสังคมนั้น (Lan Chun, 2005: 112) เพื่อสนับสนุนแนวคิดของตน Lakoff and Johnson (1980: 44) ได้ยกตัวอย่างอุปลักษณ์ที่ปรากฏในภาษาอังกฤษ เช่น ผู้ใช้ภาษาอังกฤษมีมโนทัศน์เกี่ยวกับความรักว่าเป็นการเดินทาง (Love is a Journey) ตัวอย่างดังต่อไปนี้

Look **how far we've come** . (ดูสิ เราคบกันนานแค่ไหน)

We're **at a crossroad.** (เราอยู่ที่ทางแยก)

We'll just have to **go our separate ways.** (เราควรแยกทางกันแล้วแหละ)

We can't **turn back now.** (เรากลับไปเหมือนเดิมไม่ได้แล้ว)

I don't think this relationship is **going anywhere**. (ฉันคิดว่าความสัมพันธ์ของเราไปต่อไม่ได้)

This relationship is a **dead-end street**. (ความสัมพันธ์แบบนี้เป็นทางตัน)

จากตัวอย่างข้างต้น how far we've come (เราเดินมาไกลแค่ไหน) crossroad (สี่แยก) go our separate ways (แยกทาง) turn back (ย้อนกลับ) going anywhere (ไปที่ใด) dead-end street (ทางตัน) คำเหล่านี้ทั้งหมดเป็นคำที่เกี่ยวกับการเดินทาง แต่เมื่อปรากฏในบริบท ซึ่งเป็นการสนทนาเกี่ยวกับเรื่องความรัก เกิดการถ่ายโยงความหมายระหว่างวงความหมาย 2 วง คือ ความรักและการเดินทาง เปรียบคู่รักเหมือนกับนักเดินทาง สภาพที่ดำรงอยู่ของความสัมพันธ์ เปรียบเหมือนการเดินทางโดยพาหนะ อุปสรรคที่เกิดขึ้น เปรียบเหมือนสิ่งที่ขวางทาง การใช้รูปภาษาเหล่านี้ในการสนทนาเกี่ยวกับความรักสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่เปรียบความรักเหมือนการเดินทาง (Love is a Journey)

แนวทางการศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เป็นการศึกษาอุปลักษณ์ในแง่มุมใหม่ และได้รับความสนใจเป็นอย่างมากจากนักภาษาปัจจุบัน ถึงแม้ว่างานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาเรื่องอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในประเทศไทยมีจำนวนมาก แต่ยังไม่มีงานวิจัยศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ระหว่างสองภาษา งานวิจัยหลายเรื่องต่างมีข้อเสนอแนะว่า หากสามารถเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ระหว่างภาษาไทยและภาษาต่างประเทศได้ น่าจะเป็นประโยชน์มาก เนื่องจากผู้วิจัยเป็นผู้ที่รู้จักสองภาษา คือ ภาษาจีนและภาษาไทย จึงมีความสนใจในการศึกษาเชิงเปรียบเทียบ โดยเลือกศึกษาข้อมูลจากข่าวเศรษฐกิจนั้น เพราะว่าปัจจุบันเศรษฐกิจมีความสำคัญต่อแต่ละประเทศเป็นอย่างมาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตั้งแต่สิ้นสุดสงครามโลกครั้งที่ 2 แต่ละประเทศมุ่งไปแข่งขันทางด้านเศรษฐกิจ สิ่งที่สำคัญคือความเจริญก้าวหน้าทางด้านเศรษฐกิจ ย่อมส่งผลต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนในประเทศ ดังนั้น การพัฒนาเศรษฐกิจของตนกลายเป็นงานอันดับแรกของหลายๆ ประเทศ ต่อมาในปี ค.ศ 1995 การก่อตั้งองค์การ WTO (World Trade Organization) ยิ่งทำให้เศรษฐกิจของทั่วโลกมีความสัมพันธ์กันมากขึ้น ดังนั้น ไม่ว่าเป็นนักลงทุน นักธุรกิจ หรือประชาชนทั่วไป การรับรู้ข่าวเศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องสำคัญ ข่าวเศรษฐกิจเป็นข่าวประเภทเกี่ยวกับการผลิตสิ้นค้า การนำเข้า ส่งออก การเงิน และการลงทุนเป็นต้น จึงสามารถให้ข้อมูลหลากหลายแก่ผู้อ่านข่าว ในประเภทของสื่อมวลชนต่างๆ หนังสือพิมพ์มีผู้บริโภคมากที่สุด เนื่องจากมีลักษณะที่เหมาะสมหลายประการ เช่น ราคาถูก ข้อมูลมาก และทันเหตุการณ์เป็นต้น ดังนั้น ข่าวที่ได้นำเสนอในหนังสือพิมพ์จึงได้เข้าถึงผู้รับสารมากที่สุด เคยมีผู้ศึกษาอุปลักษณ์ข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ไทย โดยศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ ผลการวิจัยพบว่า อุปลักษณ์ที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ไทยมีทั้งหมด 6 ประเภท ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์พาหนะ อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง อุปลักษณ์การแข่งขัน อุปลักษณ์ต้นไม้ อุปลักษณ์เหล่านี้สะท้อนให้เป็นว่า คนไทยมีมโนทัศน์ว่าเศรษฐกิจเปรียบเหมือนสงคราม พาหนะ สิ่งมีชีวิต สิ่งก่อสร้าง การแข่งขัน และต้นไม้ (ดีเลิศ ศิริวารินทร์, 2550)

จากการสังเกตข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบว่าอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่ใช้ในการเสนอข่าวเศรษฐกิจแตกต่างกับข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย ตัวอย่างเช่น

温家宝说，本届冬季论坛年会在国际金融危机的**严寒**中举办，为世界所瞩目。

นาย เวิน เจียเป่า กล่าวว่า การประชุมฤดูหนาวประจำปีครั้งนี้จัดขึ้นในความ **หนาวเย็น** ของวิกฤติการณ์การเงินโลก จึงเป็นจุดสนใจของทั่วโลก

(People's Daily, 30 ม.ค. 2009)

严寒 (yán hán) หมายถึง อากาศหนาวยะเยือก หนาวสะท้าน หนาวเหน็บ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005:1564) เป็นเรื่องของอากาศ ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ ในบริบทนี้ ใช้ร่วมกับวิกฤติการณ์การเงิน เป็นการย้ำความยุ่งยากทางเศรษฐกิจ เหมือนอยู่ในฤดูหนาว เนื่องจากประเทศจีนมีสี่ฤดู และแต่ละฤดูมีลักษณะที่แตกต่างกัน และมีเอกลักษณ์ของตน ชาวจีนมองเห็นภาพได้ชัดเจนว่าบรรยากาศในฤดูหนาวนั้นทำให้การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดำเนินชีวิตยุ่งยากและลำบากมากเพียงใด แต่ในประเทศไทย การเปลี่ยนแปลงของฤดูไม่มากเท่าประเทศจีน เพราะฉะนั้น การใช้อุปลักษณ์ฤดูหนาวนั้น คงไม่ปรากฏในข่าวภาษาไทย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงตั้งข้อสงสัยว่า การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในการเสนอข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนจะเหมือนหรือแตกต่างกับการเสนอข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยอย่างไร

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาเชิงวิเคราะห์เปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน เพื่อความหลากหลายของข้อมูล ผู้วิจัยเลือกข้อมูลข่าวเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 3 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ คมชัดลึก และหนังสือพิมพ์ภาษาจีน 3 ฉบับ ได้แก่ 人民日报 (People's Daily) 扬子晚报 (Yangtse Evening Post) 广州日报 (Guangzhou Daily) ซึ่งเป็นหนังสือพิมพ์ที่มียอดขายอันดับต้นของแต่ละประเทศ ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2551 ถึง เดือนมีนาคม 2552 เป็นระยะเวลาครึ่งปี เนื่องจากมีเหตุการณ์ภาวะวิกฤติทางเศรษฐกิจเกิดขึ้นที่สหรัฐอเมริกา ซึ่งมีผลกระทบต่อทั่วโลก

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาอุปลักษณ์ในการเสนอข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

2. เพื่อศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจของผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีน

3. เพื่อเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

ขอบเขตการวิจัย

1. ผู้วิจัยเลือกข้อมูลข่าวเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 3 ฉบับ ได้แก่ ไทยรัฐ เดลินิวส์ คมชัดลึก และหนังสือพิมพ์ภาษาจีน 3 ฉบับ ได้แก่ 人民日报(People's Daily) 扬子晚报 (Yangtse Evening Post) 广州日报(Guangzhou Daily) หนังสือพิมพ์ที่ได้คัดเลือกมาเป็นหนังสือพิมพ์มียอดขายอันดับต้นของแต่ละประเทศ ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและหนังสือพิมพ์ภาษาจีนตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2551 ถึง เดือนมีนาคม 2552 เป็นระยะเวลาครึ่งปี

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. ศึกษารูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจ รวมถึงบทวิจารณ์ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ

3. ข่าวเศรษฐกิจที่แปลจากภาษาต่างประเทศไม่อยู่ในกรณีศึกษา เนื่องจากอาจมีอุป-ลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่ปกติไม่ปรากฏในภาษาไทยมาตรฐานและภาษาจีนกลาง

ประโยชน์ที่ได้รับ

1. ทำให้ทราบอุปลักษณ์ในการเสนอข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

2. ทำให้ทราบมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจของผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีน

3. ทำให้ทราบความเหมือนและความแตกต่างในการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

นิยามศัพท์

อุปลักษณ์ (Metaphor) หมายถึง การนำสิ่งสองอย่างที่มีลักษณะคล้ายกันมาเปรียบเทียบกัน โดยไม่ต้องใช้คำมาแสดงการเปรียบเทียบ

มโนทัศน์ (Concept) หมายถึง ภาพที่อยู่ในความคิดของมนุษย์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual metaphor) หมายถึง รูปภาษาที่เป็นการเปรียบเทียบซึ่งสามารถสะท้อนถึงระบบความคิดที่ได้มาจากประสบการณ์ต่างๆ ของคน

การถ่ายโยงความหมาย (mapping) หมายถึง กระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางไปสู่วงความหมายปลายทาง

ความหมายต้นทาง (Source domain) หมายถึง วงความหมายของรูปภาษาที่นำไปเปรียบเทียบ มักจะเป็นรูปธรรม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความหมายปลายทาง (Target domain) วงความหมายของรูปภาษาที่ถูกเปรียบเทียบมักจะเป็นนามธรรม

ข่าวเศรษฐกิจ (Economic News) หมายถึง รายงานข้อเท็จจริงของกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ ข่าวการเงินและการธนาคาร ข่าวอุตสาหกรรม ข่าวแรงงาน และข่าวคมนาคม รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และบุคคลที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 2

การตรวจเอกสาร

เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการศึกษา “การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน” แบ่งออกเป็น 4 หัวข้อดังต่อไปนี้

เอกสารเกี่ยวกับอุปลักษณ์ชิงมโนทัศน์

1. เอกสารเกี่ยวกับอุปลักษณ์
2. เอกสารเกี่ยวกับมโนทัศน์
3. แนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน

เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์

เอกสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจและข่าวเศรษฐกิจ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารเกี่ยวกับอุปลัษณ์เชิงมโนทัศน์

1. เอกสารเกี่ยวกับอุปลักษณ์

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะแบ่งการตรวจเอกสารเกี่ยวกับอุปลักษณ์ตามแนวคิดของ อุษา พฤฒิ-ชัยวิบูลย์ (2544) เป็น 2 ส่วน ได้แก่ การอธิบายอุปลักษณ์เชิงภาษา และ การอธิบายอุปลักษณ์เชิงภาษาศาสตร์ปริชาน ดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.1 การอธิบายอุปลักษณ์เชิงภาษา

ตามแนวคิดของภาษา อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นโวหาร (Figures of speech) ชนิดหนึ่ง วิภา กงกะนันทน์ (2533: 37) อธิบายว่า โวหารเป็นศิลปะของการใช้ภาษาอย่างหนึ่ง กล่าวคือ เป็นวิธีการพูดหรือเขียนที่ผู้พูดหรือผู้เขียนพูดหรือเขียนอย่างหนึ่ง แต่หมายความเป็นอย่างอื่นบ้าง ให้มีความหมายกำกวม หนักเบาคลุมเครือ หรือเข้มข้นต่างไปบ้าง ทั้งนี้โดยมีวัตถุประสงค์สำคัญเพื่อจะขยายความให้ชัดเจนขึ้นบ้างหรือเพื่อถ่ายทอดอารมณ์ ความรู้สึก ความคิด ความฝัน หรือความรู้ให้กว้างขวางลึกซึ้งมากขึ้นหรือน้อยลงตามภูมิปัญญาของผู้อ่านหรือผู้ฟังบ้าง การที่คนบางคนใช้โวหาร เป็นเพราะการพูดหรือการเขียนด้วยภาษาตรงไปตรงมาอาจไม่ช่วยให้เกิดผลตามเจตนารมณ์ของเขา

การมองอุปลักษณ์เป็นโวหารชนิดหนึ่ง คือเน้นหน้าที่การตกแต่งภาษาให้สวยงามและเห็นภาพ ผู้ที่ศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวคิดภาษาให้คำนิยามอุปลักษณ์ดังต่อไปนี้

ในหนังสือเรียน “การใช้ภาษาไทย 2” (คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์, 2550: 32) ได้เขียนเกี่ยวกับอุปลักษณ์ไว้ว่า อุปลักษณ์เป็นการเปรียบเทียบของสิ่งหนึ่งว่าเหมือนกับอีกสิ่งหนึ่ง มักจะใช้สิ่งที่รู้จักกันดีมาเปรียบ เพื่อให้เห็นภาพของสิ่งที่ถูกเปรียบมากขึ้น นอกจากนั้นอุปลักษณ์ยังจะบ่งบอกถึงคุณลักษณะของสิ่งที่จะเปรียบด้วย ตัวอย่างเช่น

เขากิน**เหมือน**หมู (อุปมา)
เขา**เป็น**หมู (อุปลักษณ์)

ประโยคแรกแค่บรรยายลักษณะการกินของเขา แต่ถ้าใช้ประโยคที่สอง นอกจากผู้ฟังได้ภาพลักษณะการกินของเขาแล้ว ยังอาจจะมีความรู้สึกหยั่งลึก หรือได้ภาพมากกว่าเฉพาะการกินเหมือนหมู คือ ลักษณะท่าทางการเดินต้วมเตี้ยมเหมือนหมู อ้วนเหมือนหมู ขาสั้นเหมือนหมู ฯลฯ

นอกจากนั้น การเปรียบเทียบแบบอุปลักษณ์ยังสามารถใช้คำหรือข้อความที่ต้องการเปรียบเทียบแทนได้ เช่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อย่ามา**ชักแม่น้ำทั้งห้า**เลย ฉันไม่เคลิ้มไปตามคุณหรอก

“ชักแม่น้ำทั้งห้า” เป็นสำนวนไทย หมายถึง ไม่พูดตรงๆ ตามจุดประสงค์ แต่พูดเรื่องอื่นๆ หว่านล้อมเข้ามาก่อนแล้วจึงหันเข้าหาจุดประสงค์ (สง่า กาญจนาคพันธุ์, 2541: 154) เนื่องจากสำนวนมีความหมายเปรียบอยู่ที่ตัวข้อความแล้ว ถึงแม้ว่าไม่มีคำที่แสดงถึงการเปรียบเทียบ ผู้ฟังก็สามารถตีความได้เหมือนกัน

วิภา กงกะนันทน์ (2533: 42) อธิบายว่า อุปลักษณ์ (Metaphor) หมายถึง โวหารที่เปรียบเทียบของสิ่งสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำว่า “เป็น” “เท่า” “คือ” ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ เช่น

ถนนเละ**เป็น**สังขยา
รักคุณ**เท่า**ฟ้า
หน้าขาว**เป็น**น้ำข้าว

สุปราณี พัดทอง (2540: 40) กล่าวว่า อุปลักษณ์ (metaphor) คือ การเปรียบเทียบว่าสิ่งหนึ่งเป็นอีกสิ่งหนึ่ง โดยใช้คำว่า “เป็น” หรือ “คือ” แสดงการเปรียบเทียบ เช่น เธอ**เป็น**แสงสว่างของชีวิตฉัน การใช้อุปลักษณ์อีกลักษณะหนึ่งจะนำ “ตัวเปรียบ” มากล่าวถึงทันทีโดยมิต้องใช้คำเชื่อมโยง และไม่ต้องแสดง “ตัวตั้ง” วางคู่ให้เห็น ผู้รับสารจะรู้ได้เองโดยตีความตามบริบทหรือสิ่งแวดล้อมในข้อความนั้น สิ่งที่นำมาเปรียบเทียบกันไม่ได้มุ่งให้ภาพด้านเดียวเหมือนอุปมา แต่เป็นการเปรียบเทียบโดยรวม โดยพิจารณาจากลักษณะเด่นของทั้งสองสิ่งที่ต้องการเปรียบเทียบกันนั้น เรียกว่าเป็นอุปลักษณ์โดยนัย เช่น การทำแบบนี้เป็นแค่**วัวหายล้อมคอก**

พจนานุกรมภาษาจีน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1629) นิยาม “อุปลักษณ์ (隐喻 yǐnyù บางทีเรียกว่า 暗喻 ànyù)” ว่า อุปลักษณ์เป็นวิธีการเปรียบเทียบชนิดหนึ่ง คือการนำสิ่งหนึ่งไปเปรียบกับอีกสิ่งหนึ่ง ซึ่งมีลักษณะเด่นที่คล้ายกันหรือเหมือนกัน มักใช้คำว่า “是 shì (เป็น)” “成 chéng (กลายเป็น)” “就是 jiùshì (เป็น)” “成为 chéngwéi (กลายเป็น)” “变为 biànwéi (กลายเป็น)” ในประโยคเพื่อเชื่อมโยงสองสิ่งที่กล่าวถึง เช่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

少年儿童**是**祖国的花朵。(เด็กเยาวชน**เป็น**ดอกไม้ของประเทศชาติ)

荷叶**成了**一把把撑开的小伞。(ใบบัว**กลายเป็น**ร่มคันเล็กๆ ที่กางไว้)

Huang Borong and Liao Xudong (1997: 234) อธิบายว่า อุปลักษณ์ (隐喻 yǐnyù) เป็นการเปรียบเทียบแบบนำสิ่งที่เปรียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบอยู่ด้วยกัน และใช้คำว่า “是 shì (เป็น)” “成 chéng (กลายเป็น)” “就是 jiùshì (เป็น)” “成为 chéngwéi (กลายเป็น)” “等于 děngyú (เท่ากับ)” มาเป็นตัวเชื่อม เทียบกับอุปมาแล้ว ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งที่เปรียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบจะใกล้ชิดกว่า และเน้นลักษณะที่คล้ายกันมากกว่า ตัวอย่างเช่น

只要想想，天地**是**厂房，深谷**是**车间，幕天席地，群山环拱，世界上哪个地方哪个纺织厂有那样的规模呢？

ลองคิดดูสิ ดินฟ้า**เป็น**โรงงาน ขุมเขา**เป็น**ห้องปฏิบัติ ภูเขาล้อมรอบ อยู่บนโลกนี้โรงงานทอผ้าที่ไหนสู้ที่นี่ได้

（吴伯萧《记一辆纺车》）

The Encyclopedia Americana (Danbury, 1985: 195) เสนอว่า อุปลักษณ์มีรูปแบบที่หลากหลาย และมีชื่อเฉพาะตัวของตน ดังต่อไปนี้

(1) Epithet (ฉายานาม) คือ คำหรือวลีที่ใช้แทนหรือเสริมชื่อคนหรือส่งของ เพื่อแสดงคุณลักษณะ ตัวอย่างเช่น บทละคร Hamlet ของ Shakespeare มีประโยคว่า “The cock, that is the trumpet to the morn ” ในประโยคนี้ ใช้ แตรของอรุณ (trumpet to the morn) มาแทนไก่ (cock) (Danbury, 1985:197)

(2) Eponym คือ การใช้ชื่อของคนที่มีชื่อเสียงมาเอ่ยถึงคนกลุ่มหนึ่งหรือเหตุการณ์หนึ่ง ตัวอย่างเช่น Helen ในนิยาย Troy คนมักจะใช้ Helen มาแทนสาวงาม (Danbury, Conn. 1985: 197)

(3) Hyperbole (อติพจน์) คือ การพูดเกินความจริง เพื่อเน้นความรู้สึก มิใช่เพื่อหลอกลวง เช่น “ เขาเป็นนักการเมืองที่ลิ้นตวัดได้ถึงประเทศที่ไม่มีอยู่ในแผนที่โลก” “คิดถึงใจจะขาดแล้วเอย” (วิภา กงกะนันทน์ , 2533: 51)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(4) Metonymy (นามนัย) การใช้คำหรือวลีที่บ่งบอกลักษณะ หรือคุณสมบัติของสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากล่าวแทนสิ่งนั้นทั้งหมด เช่น ใช้ “มือขวา” หมายถึง คนสนิทที่ไว้วางใจให้ทำงานให้ “เก้าอี้” หมายถึง ตำแหน่ง หน้าที่ (สุปราณี พัดทอง, 2540: 42)

(5) Oxymoron (ปฏิวาทะ) คือ การนำคำที่มีความหมายตรงกันข้าม หรือค้านกันมารวมกันเพื่อให้เกิดคำซึ่งมีความหมายใหม่ เช่น ความหมายที่ให้ความรู้สึกขัดแย้งบ้าง หรือเพิ่มความเข้มให้แก่ความหมายของคำแรกบ้าง เช่น

ดี + บ้า = ดีเป็นบ้า (แปลว่า ดีมาก)
หลับตา + เห็น = หลับตาเห็น (แปลว่า จินตนาการ)

(วิภา กงกะนันทน์, 2533: 48)

(6) Paradox (ปฏิภาคพจน์) คือ ข้อความที่มีความหมายขัดกัน ไม่ว่าผู้ใช้จะจงใจหรือไม่ก็ตาม เป็นข้อความที่กล่าวถึสิ่งที่แปลกแต่จริง หรือไม่น่าเป็นไปได้แต่เป็นไปแล้ว เช่น “ดิฉันแอนตี้การพูดภาษาไทยปนฝรั่ง” “ชีวิตเขาเต็มไปด้วยความว่างเปล่า” (วิภา กงกะนันทน์, 2533: 49)

(7) Personification (บุคลาธิษฐาน) เป็นการเปรียบเทียบโดยนำสิ่งที่เป็นรูปธรรมหรือสิ่งที่เป็นนามธรรมมาทำกิริยาอาการหรือแสดงความรู้สึกเหมือนมนุษย์ การใช้บุคลาธิษฐานไม่มีคำช่วยเปรียบให้เห็นในข้อความ มีแต่ส่วนที่ต้องการเปรียบ และส่วนที่นำมาเปรียบเท่านั้น (รุ่งฤดี แผลงศร, 2548: 25)

(8) Pun , or Paronomasia (การเล่นคำ) คือการพลิกแพลงคำ โดยวิธีการต่างๆ เช่นการซ้ำคำหรือกลุ่มคำ การสับตำแหน่งของคำหรือกลุ่มคำ เป็นต้น เพื่อให้ได้ความหมายต่างๆ ไปจากเดิมหรือเน้นย้ำความหมายเดิมของคำ เช่น ทำ**งาน**เป็น**เล่น** ทำ**เล่น**เป็น**งาน** (รุ่งฤดี แผลงศร, 2548: 25)

(9) Synecdoche (สัมพจนัย) คือ การกล่าวถึงลักษณะเด่น หรือส่วนสำคัญส่วนใดส่วนหนึ่งที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับสิ่งที่ต้องการกล่าว เพื่อสื่อแทนสิ่งที่ต้องการกล่าวถึง อาจกล่าวถึงส่วนย่อยแทนส่วนใหญ่ หรือกล่าวถึงส่วนใหญ่แทนส่วนย่อยก็ได้ เป็นการใช้คำน้อยแต่กินใจความมาก เช่น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ท้าวทั่วทิศทั่วเทศ ไท้ทุกเขตทุกด้าว
น้าว**มกุฎ**มานบ น้อมพิภพมานอบ

คำมกุฎ เป็นส่วนย่อยของเรื่องราชกกุธภัณฑ์ กล่าวในที่นี้แทนองค์พระราชาทั้งพระองค์

(สุปราณี พัดทอง, 2540: 43)

1.2 การอธิบายอุปลักษณ์เชิงภาษาศาสตร์ปริชาน

ตามแนวคิดของนักภาษาศาสตร์ปริชาน อุปลักษณ์นอกจากเป็นการเปรียบเทียบสิ่งสองอย่างที่มีลักษณะและคุณสมบัติคล้ายกันแล้ว ยังเป็นเครื่องมือที่สะท้อนให้เห็นถึงความคิดของคนในแต่ละสังคม ซึ่งความคิดเหล่านั้นมาจากประสบการณ์ที่ต่างกัน ผู้ที่ศึกษาอุปลักษณ์ตามภาษาศาสตร์ปริชานมีความคิดเห็นดังต่อไปนี้

Lakoff and Johnson (1980) อธิบายว่า อุปลักษณ์คือการใช้รูปภาษาของสิ่งหนึ่งไปอ้างถึงอีกสิ่งหนึ่ง โดยผู้สนทนาสามารถเข้าใจในความหมายที่จะสื่อ การใช้อุปลักษณ์ไม่ได้ปรากฏในวรรณคดีเท่านั้น แต่ปรากฏในภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวันเป็นจำนวนมาก
เช่นผู้ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ เมื่อกล่าวถึงการถกเถียง จะใช้คำศัพท์ที่เกี่ยวกับสงครามกล่าวคือ มีความคิดว่า การถกเถียงเป็นสงคราม (Argument is War) ตัวอย่างเช่น

Your claims are **indefensible.**

(คุณไม่สามารถปกป้องคำเรียกร้องของคุณ)

He **attacked every weak point** in my argument.

(เขาโจมตีทุกจุดอ่อนในการโต้แย้งของฉัน)

His criticisms were **right on target**.

(ที่เขาวิจารณ์ไปถูกเป้าหมายพอดี)

I **demolished** his argument.

(ฉันรื้อคำโต้แย้งของเขา)

If you use that **strategy**, he'll **wipe you out**.

(ถ้าคุณใช้แผนนั้น เขาจะสามารถคัดคุณออก)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

He **shot down** all of my arguments.

(เขายิงคำโต้แย้งของฉันให้หมด)

(Lakoff and Johnson, 1980: 4)

ประโยคข้างต้นทั้งหมดเป็นประโยคที่ใช้ในชีวิตประจำวันของผู้ใช้ภาษาอังกฤษ แต่ Indefensible (ไม่สามารถป้องกันได้, ไม่สามารถรักษาไว้) attack (โจมตี) right on target (ยิงถูกเป้าหมาย) demolish (ทำลาย) strategy (แผนการณ์, ยุทธศาสตร์) wipe out (ลบ, ทำให้สูญสิ้น) shot down (ยิงจนล้ม) ในภาษาอังกฤษ มักเกี่ยวข้องกับการต่อสู้ การสู้รบ แต่เมื่อปรากฏในประโยคข้างต้น ก็จะไม่ได้หมายถึงเรื่องสงคราม ความหมายเปลี่ยนไปตามบริบท เกี่ยวข้องกับสถานการณ์ของการถกเถียง จากตัวอย่างจะเห็นได้ว่า ผู้ใช้ภาษาอังกฤษมีความคิดว่า การถกเถียงเป็นสงคราม เพราะสิ่งที่ทำในการถกเถียงมีส่วนที่คล้ายกับสงคราม เช่น มีสองฝ่าย มีการชนะและการแพ้ เกิดความรู้สึกสู้หรือถูกโจมตี ฯลฯ

ในหนังสือที่ชื่อ Metaphors We live By Lakoff and Johnson (1980) ได้เสนอความคิดเกี่ยวกับการศึกษาอุปลักษณ์ตามแนวภาษาศาสตร์ปริชานว่า อุปลักษณ์ไม่ใช่แค่วิธีการเกิดภาษาที่สร้างสรรค์ในทางวรรณคดีเท่านั้น แต่ยังเป็นการใช้ภาษาที่สามารถสะท้อนถึงการรับรู้ การมองโลก ซึ่งสัมพันธ์กับประสบการณ์ต่างๆ ของมนุษย์ รวมถึงประสบกาณ์ทางร่ายกาย ประสบการณ์ทางอารมณ์ความรู้สึก ประสบการณ์ทางสังคม และประสบการณ์ทางวัฒนธรรม เลคอฟและจอห์นสันเรียกอุปลักษณ์ที่สามารถสะท้อนถึงระบบความคิดของมนุษย์นั้นว่า อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ (Conceptual Metaphor)

David (1939: 6) ให้ข้อคิดเกี่ยวกับอุปลักษณ์ตามภาษาศาสตร์ปริชานว่า อุปลักษณ์เป็นวิธีการบรรยายอย่างหนึ่ง ซึ่งรวมถึงวงความหมายที่มาจากประสบการณ์ไปสู่รูปภาษาอีกอย่างหนึ่ง ดังนั้น จากอุปลักษณ์ที่ปรากฏอยู่ เราสามารถหาวงความหมายต้นทางกับวงความหมายปลายทางได้ ตัวอย่างเช่นประโยคภาษาอังกฤษต่อไปนี้

He's a really **cold** person. (เขาเป็นคนเย็นชา)

She gave us a **warm** welcome. (เขาต้อนรับเราอย่างอบอุ่น)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในประโยคทั้งสองนี้ มีการใช้คำว่า cold (หนาว) และ warm (อบอุ่น) ซึ่งเป็นคำที่เกี่ยวกับอุณหภูมิ เป็นความรู้สึกที่สัมผัสได้ ซึ่งเป็นความหมายต้นทางของประโยคสองประโยคข้างต้นนี้ แต่ใช้ในประโยคข้างต้น ความหมายก็จะเปลี่ยนไป ไปสู่ความหมายปลายทาง คือ นิสัยของคน

Neagu (1998 อ้างใน อุษา พฤฒิชัยวิบูลย์, 2544: 18) กล่าวว่า อุปลักษณ์ คือ การถ่ายโยง (transfer) หรือการเปรียบเทียบระบบความคิด (conceptual correspondence) ในโครงสร้างรูปแบบที่เป็นต้นทางหรือตัวนำมายังรูปแบบเป้าหมาย (structure of a source / vehicle model onto a target model) ในกระบวนการของการถ่ายโยงความหมายนั้นจะมีการเปรียบเทียบความหมายในส่วนที่เหมือนกันโดยการนำเอาลักษณะเฉพาะของแวดวงความหมายแรก (แวดวงความหมายต้นทาง) และลักษณะเด่นหรือลักษณะที่สำคัญของแวดวงความหมายที่สอง (แวดวงความหมายปลายทาง) มาเชื่อมโยงกัน หมวดคำที่นำมาเป็นแวดวงความหมายต้นทาง (source category) นั้นจะประกอบด้วยหมวดคำขั้นพื้นฐานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุ คุณสมบัติ การกระทำ ซึ่งเขาได้ศึกษาการถ่ายโยงความหมายของคำศัพท์หมวดพืชที่นำมาใช้กับมนุษย์ในภาษาอังกฤษและโรมัน โดยพิจารณาจากโครงสร้างทางความคิดเกี่ยวกับคำศัพท์ รวมเข้ากับสามัญสำนึกของมนุษย์ และความรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะของแต่ละวัฒนธรรม

Ungerer and Schmid (2008: 118-121) มีความคิดเห็นว่า อุปลักษณ์ไม่ใช่แค่การใช้ภาพพจน์ของทางวรรณกรรมเท่านั้น ยังเป็นวิธีการใช้ภาษาซึ่งเกี่ยวกับความคิดที่มีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง การอธิบายอุปลักษณ์ตามแนวคิดของภาษาศาสตร์ปริชาน เน้นการศึกษาปัจจัย 3 ประการ ได้แก่ ความหมายต้นทาง (source concept) ความหมายปลายทาง (target concept) และขอบเขตการถ่ายโยงความหมาย (mapping scope) ความสัมพันธ์ระหว่าง 3 ประการตามรูปดังต่อไปนี้

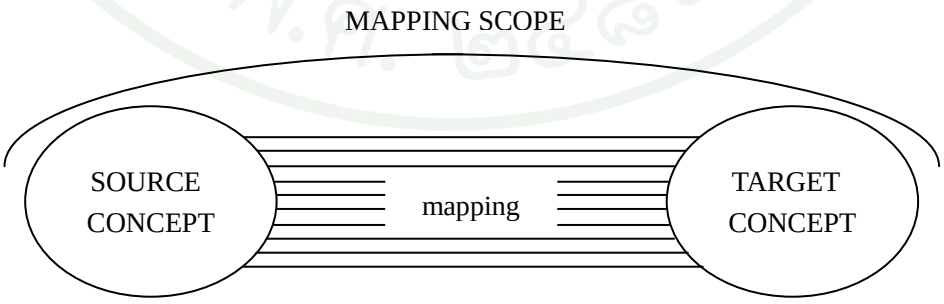

ภาพที่ 1 รูปแสดงการถ่ายโยงความหมายระหว่างสองวงความหมาย
ที่มา: Ungerer and Schmid (2008: 119)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ขอบเขตของการถ่ายโยงความหมายคือจากความหมายต้นทางไปยังความหมายปลายทาง ความหมายต้นทางและความหมายปลายทางของอุปลักษณ์ต้องมีลักษณะที่คล้ายคลึงกัน จึงสามารถเกิดการเปรียบเทียบ การถ่ายโยงความหมายของอุปลักษณ์สะท้อนถึงประสบการณ์ การรับรู้ของมนุษย์ ซึ่งแบ่งได้เป็น 3 หมวด คือ ประสบการณ์ทางร่างกาย (image schemas) ความรู้ที่ได้รับ (basic correlations) และ พื้นฐานทางวัฒนธรรม (culture- dependent) ทั้ง 3 หมวดนี้มีผลกระทบต่อการใช้รูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์

ชัชวดี ศรลัมพ์ (2548: 7) ได้เสนอความคิดการศึกษาอุปลักษณ์ตามภาษาศาสตร์ปริชานว่า

> การศึกษาความหมายตามแนวทางของภาษาศาสตร์ปริชานนั้น มุ่งอธิบายถึงการใช้ภาษาที่เป็นผลมาจากกระบวนการคิด ซึ่งได้รับอิทธิพลจากประสบการณ์ในการรับรู้เรื่องเกี่ยวกับโลก ประสบการณ์การใช้ภาษา ซึ่งไม่ได้หมายความถึงสิ่งที่เราอ้างถึง การรับรู้หรือเรียนรู้ภาษาแต่เพียงอย่างใดอย่างหนึ่ง แต่จะสัมพันธ์กับกระบวนการคิด ภาพในใจ ความรู้และประสบการณ์เกี่ยวกับโลก เช่น อารมณ์ ความรู้สึก ฯลฯ เช่น ถ้าเราพูดว่า รถชนต้นไม้ เราจะมีภาพในใจเกิดขึ้น อาจเป็นภาพของรถที่ต้องเป็นรถใหญ่หรืออื่นๆ ตามความคิดที่เรามีประสบการณ์มา ท้ายสุด เราดีใจหรือเสียใจ โดยขึ้นอยู่กับว่าใครเป็นคนที่พูดประโยคนี้กับเรา มีผลต่ออารมณ์ความรู้สึกของเราอย่างไร
>
> อุปลักษณ์ เป็นปรากฏการณ์ทางภาษาที่นักภาษาศาสตร์ปริชานสนใจศึกษา ทั้งนี้เนื่องจากทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานมีความเชื่อว่า ภาษาสะท้อนระบบความคิดของผู้ใช้ภาษา อุปลักษณ์ซึ่งเป็นลักษณะของการใช้ภาษาเชิงเปรียบเทียบ จะเป็นตัวแทนของการอธิบายเรื่องระบบความคิดหรือระบบมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษาได้เป็นอย่างดี

Lan Chun (2005: 112-119) ได้สรุปแนวความคิดของผู้ศึกษาอุปลักษณ์ตามทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานหลายท่าน มี 5 ประเด็นดังต่อไปนี้

1) อุปลักษณ์มีอยู่ในชีวิตประจำวันของคนเรา เป็นปรากฏการณ์ที่พบหาได้ง่าย

2) อุปลักษณ์ไม่ได้เป็นวิธีตกแต่งให้ภาษาสวยงาม โดยพื้นฐานเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับกระบวนการทางปริชานของมนุษย์ รูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์เกิดขึ้นจากกระบวนการความคิดที่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สะท้อนถึงวิธีการมองโลกของมนุษย์ อุปลักษณ์เป็นเครื่องมือที่ค้นคว้า พรรณนา เข้าใจ และอธิบายประสบการณ์ใหม่

3) อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์มีระบบของตน คือ อุปลักษณ์แต่ละชนิดสัมพันธ์กัน และไม่มีความขัดแย้ง ประสานกันแสดงเป็นรูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์อย่างมีระบบ ตัวอย่างเช่น ในภาษาอังกฤษ มีอุปลักษณ์ที่เกี่ยวข้องกับ “เวลา (Time)” 3 อุปลักษณ์ ได้แก่

TIME IS MONEY (เวลาเป็นเงินทอง)
How do you **spend** your time these days ? (หลายวันนี้ คุณจะใช้เวลาอย่างไร)
That flat tire **cost** me an hour. (ฉันใช้เวลาหนึ่งชั่วโมงเพื่อซ่อมแซมหลังคาบ้าน)

TIME IS A LIMITED RESOURCE (เวลาเป็นทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด)
You don’t **use** your time **profitably**. (คุณไม่ได้ใช้เวลาอย่างเต็มประสิทธิภาพ)
You are **running out** of time. (หมดเวลาของคุณแล้ว)

TIME IS A VALUABLE COMMODITY (เวลาเป็นสินค้าที่มีคุณค่า)
I don’t have the time to **give** you. (ฉันไม่มีเวลาให้คุณ)
Thank you for your time. (ขอบคุณสำหรับการให้เวลาฉัน)

(Lakoff and Johnson, 1980: 7-8)

เวลาเป็นเรื่องที่มองไม่เห็น และไม่สามารถจับต้องได้ แต่การใช้อุปลักษณ์สามอย่างนี้ ทำให้เราเข้าใจลักษณะของเวลามากขึ้น อุปลักษณ์ทั้งสามที่ยกมาข้างต้นสอดคล้องกัน เพราะว่าในสมัยนี้ เงินทองเป็นทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด ทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัดเป็นสินค้าที่มีคุณค่าสูงเช่นกัน ดังนั้น TIME IS MONEY (เวลาเป็นเงินทอง) TIME IS A LIMITED RESOURCE (เวลาเป็นทรัพยากรที่มีจำนวนจำกัด) และ TIME IS A VALUABLE COMMODITY (เวลาเป็นสินค้าที่มีคุณค่า) เป็นอุปลักษณ์ที่สัมพันธ์กัน และเป็นระบบเดียวกัน

4) อุปลักษณ์ประกอบด้วยวงความหมายสองวง ได้แก่ วงความหมายต้นทาง (source domain) และวงความหมายปลายทาง (target domain) วงความหมายต้นทางมีโครงสร้างชัดเจนและเข้าใจง่าย แต่วงความหมายปลายทางมีโครงสร้างที่ซับซ้อนและเข้าใจยาก อุปลักษณ์คือการถ่ายโยงความหมาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากวงความหมายต้นทางไปสู่วงความหมายปลายทาง ใช้โครงสร้างของความหมายต้นทางไปรู้จักและทำความเข้าใจกับความหมายปลายทางที่ซับซ้อน ตัวอย่างเช่นในภาษาอังกฤษ highway (ทางด่วน) กับ internet (อิเทอร์เน็ต) มีลักษณะคล้างคลึง จึงสามารถถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายของทางด่วนไปยังวงความหมายของอินเทอร์เน็ต เช่น

ความหมายต้นทาง HIGHWAY	⇨	ความหมายปลายทาง INTERNET
highway (ทางด่วน)		transmission pathways (cables, etc) (วิธีการสืบทอด เช่น สายเคเบิ้ล
Space (พื้นที่)		cyberspace (ไซเบอร์สเปซ)
vehicles (พาหนะ)		computers (telephones, TV, etc.) (เครื่องคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ โทรทัศน์ ฯลฯ)
goods transported (สินค้าที่ขนส่ง)		information (ข้อมูล)
fuel (เชื้อเพลิง)		electricity (กระแสไฟฟ้า)
drivers (คนขับรถ)		users (ผู้ใช้งาน)
destinations (จุดหมายปลายทาง)		information supply sites (แหล่งสนับสนุนข้อมูล)

(Shu Dingfang, 1999: 44)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) กฎของการถ่ายโยงความหมายไม่ได้เกิดจากความบังเอิญ แต่เป็นไปตามประสบการณ์ที่ผ่านมา

สรุปว่า ตามแนวคิดทางภาษา อุปลักษณ์ หมายถึงการนำสิ่งหนึ่งไปเปรียบกับอีกสิ่งหนึ่ง โดยมีคำเชื่อมหรือไม่มีก็ได้ ส่วนมากจะมีคำว่า “เป็น” มาเชื่อมสิ่งที่เปรียบกับสิ่งที่ถูกเปรียบ อุปลักษณ์ตามแนวคิดภาษาศาสตร์ปริชาน หมายถึง การใช้รูปภาษาที่เกิดการเปรียบเทียบ โดยไม่ต้องใช้คำที่แสดงเปรียบเทียบ การใช้รูปภาษาแสดงอุปลักษณ์เป็นกระบวนการถ่ายโยงความหมายจากความหมายต้นทางที่เป็นรูปธรรมไปสู่ความหมายปลายทางที่ปีนนามธรรม ซึ่งสามารถสะท้อนถึงระบบความคิดของมนุษย์ที่ได้รับจากประสบการณ์ต่างๆ

2. เอกสารเกี่ยวกับมโนทัศน์

ในพจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา ราชบัณฑิตยสถาน (2548:38) บัญญัติ คำว่า concept เป็นภาษาไทยว่า มโนทัศน์ หมายถึง

(1) ความคิดทั่วๆ ไป

(2) ผลผลิตขั้นสุดท้ายของการนึกคิด ซึ่งความคิดนั้นโดยปรกติจะเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ต่างกันจนสามารถสรุปเป็นลักษณะร่วม

(3) ผลสรุปของกระบวนการคิดที่ต่างกัน

Ogden and Charles (1956: 10-13) ในหนังสือ The meaning of meaning กล่าวว่า เมื่อได้วิเคราะห์เรื่องความหมายแล้ว จะสังเกตได้ว่า ความหมายของรูปภาษา ความคิด และสิ่งของต่างๆ มีความสัพพันธ์กัน ออกเด็น และ ริชาร์ดใช้รูปสามเหลี่ยมในการอธิบายความสันพันธ์ระหว่างความคิด (Thought) หรือความหมายอ้างอิง (Reference) สัญลักษณ์ (Symbol) และสิ่งอ้างถึง (Referent)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

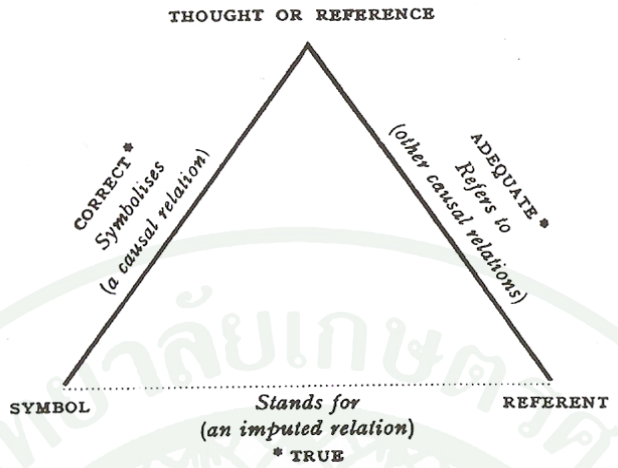

ภาพที่ 2 รูปสามเหลี่ยมแสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิด สัญลักษณ์และสิ่งอ้างถึง
ที่มา: Ogden (1956: 11)

สุริยา รัตนกุล (2544: 53) อธิบายว่า สัญลักษณ์ (Symbol) ในรูปสามเหลี่ยมนี้ก็คือรูปในภาษาซึ่งมีหลายระดับเช่น คำ ประโยคและข้อความต่อเนื่อง ส่วนสิ่งอ้างถึง (Referent) ก็คือวัตถุ สิ่งของต่างๆ กิริยาอาการ คุณสมบัติต่างๆ ฯลฯ ที่มีอยู่ในโลก ส่วนความคิด (Thought) หรือความหมายอ้างอิง (Reference) ก็คือมโนทัศน์ (concept)

ในรูปสามเหลี่ยมนี้ ระหว่างสัญลักษณ์กับความคิด สิ่งอ้างถึงกับความคิดใช้เส้นทึบเชื่อมโยง หมายถึงมีความสัมพันธ์ที่แท้จริงและเป็นเหตุเป็นผล ระหว่างความคิดกับสัญลักษณ์ มีความสัพพันธ์โดยตรง ตัวอย่างเช่น เมื่อพูดถึงคำว่า รองเท้า ทุกคนจะนึกถึงสิ่งที่ใส่สวมที่เท้าสำหรับเดิน แต่ภาพของรองเท้าที่อยู่ในความคิดของแต่ละคนจะไม่เหมือนกัน บางคนอาจนึกถึงรองเท้าหนัง บางคนอาจนึกถึงรองเท้าผ้าใบ เพราะว่าการรับรู้ สิ่งแวดล้อม ประสบการณ์ต่างๆ ของแต่ละคนไม่เหมือนกัน

แต่สัญลักษณ์กับสิ่งอ้างถึง ซึ่งในรูปสามเหลี่ยมใช้เส้นจุดไข่ปลาเชื่อมนั้น ไม่ได้มีความสัพพันธ์โดยตรง กล่าวคือ เมื่อต้องการกล่าวถึงสิ่งที่ใส่สวมที่เท้าสำหรับเดิน ใช้รูปภาษา “รองเท้า” ก็ได้ หรือว่า shoes ก็ได้ ใช้คำว่า 鞋子 (xiézi) ก็ได้ ขึ้นอยู่กับการตกลงของผู้ใช้ภาษา ความสัพมันธ์ที่ไม่ตรงแท้ระหว่างคำในภาษา (Symbol) กับสิ่งอ้างถึง (Referent) เกิดเป็นความหมายขึ้นมาได้ ก็เพราะเกิดมโนทัศน์ (concept) ขึ้นในความคิดของผู้ใช้ภาษานั่นเอง (สุริยา รัตนกุล, 2544: 54)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากแนวคิดของออกเด็น และ ริชาร์ด แล้ว สุริยา รัตนกุล (2544:50-52) ได้เสนอแนวคิดเรื่องมโนทัศน์ของแฟร์ดินองค์ เดอ โซซูร์ (Ferdinand de Saussure) คือ ความหมายในภาษาเป็นกระบวนการทางความคิดที่เกิดขึ้นภายในสมองของผู้พูดและผู้ฟัง มโนทัศน์(Concept)นั้นคือสิ่งที่อยู่ในจิตสัญลักษณ์ทางภาษา (ซึ่งได้แก่คำในภาษา) สามารถสื่อความหมายได้ เพราะสอดประสานมโนทัศน์เข้าไว้กับสัทภาพ เดอ โซซูร์ ได้เขียนแผนภูมิแสดงสัญลักษณ์ทางภาษาดังต่อไปนี้

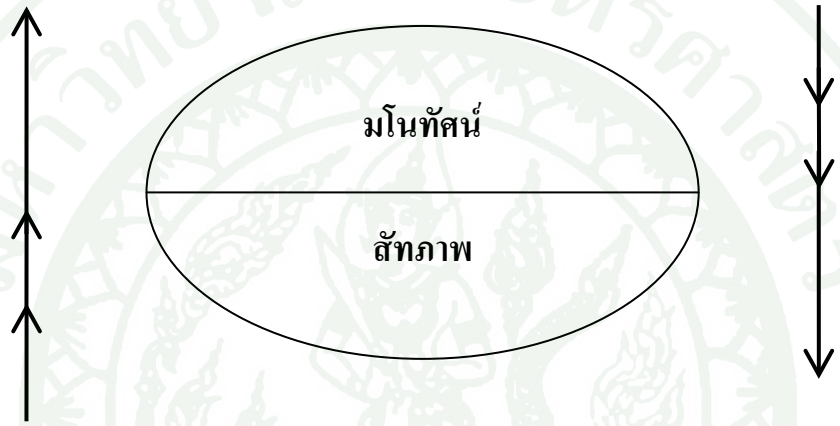

ภาพที่ 3 แผนภูมิแสดงสัญลักษณ์ทางภาษาของเดอ โซซูร์
ที่มา: สุริยา รัตนกุล (2544: 52)

De Saussure (1916: 98 อ้างใน สุริยา รัตนกุล, 2544: 51) อธิบายว่า แผนภูมินี้ไม่ใช่แผนภูมิแบบเรียบง่าย แต่เหมือนกับเหรียญมีสองด้าน ด้านหนึ่งเป็นมโนทัศน์ (concept) อีกหน้าหนึ่งเป็นสัทภาพ (image acoustique) ตามแผนภูมินี้ คำทุกคำในภาษามีความหมายได้เพราะมีการสอดประสานระหว่างมโนทัศน์ซึ่งอยู่ในจิตของผู้ใช้ภาษา และสัทภาพคือเสียงที่เปล่งแทนคำนั้นออกมาเป็นคลื่นเสียง การสอดประสานกันนี้เป็นการสอดประสานที่แนบแน่นจนแยกไม่ออก ก็เพราะว่ามีความสัมพันธ์เหมือนกับสองด้านของเหรียญเดียวกัน

Jackendoff (1992: 22 อ้างใน อุทุมพร มีเจริญ, 2542: 26) กล่าวว่า มโนทัศน์เป็นตัวแทนของความคิดที่เป็นความหมายในการใช้ภาษาโดยอธิบายว่า มโนทัศน์ในภาษาทั่วไปมี 2 ลักษณะ ได้แก่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1) เป็นสิ่งที่มีอยู่ในโลก เช่น มโนทัศน์เรื่องมวลสารของนิวตัน ซึ่งเป็นสิ่งที่พูดถึงกัน แม้จะไม่มีใครรู้หรือจับต้องได้

2) เป็นสิ่งที่อยู่ในความคิดของคนคนหนึ่ง เป็นของส่วนตัวของแต่ละบุคคลแลเป็นผลจากการจินตนาการที่แสดงออกโดยใช้สื่อทางภาษา ท่าทาง วาดรูป หรือสื่ออื่นๆ ในการสื่อสาร

สรุปว่า มโนทัศน์ หมายถึง ภาพที่อยู่ในความคิดของมนุษย์ต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง

3. แนวคิดและทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชาน

ก่อนที่จะกล่าวถึงความหมายของภาษาศาสตร์ปริชานในงานวิจัยนั้น ควรเข้าใจความหมายของคำว่า “ปริชาน” ก่อน ปริชาน (Cognition) หมายถึง กิจกรรมทางจิตใจในเชิงการจัดการกับความรู้หรือข้อมูลต่างๆ ได้แก่ การได้รับ การเก็บ การเรียน และการใช้ข้อมูล ซึ่งต้องอาศัยกระบวนการมากมาย เช่น การรับรู้ การจดจำ และการใช้เหตุผล เป็นต้น (Matlin, 1983:2 อ้างใน กาจบัณฑิต วงศ์ศรี, 2547: 15)

ภาษาศาสตร์ปริชาน (Cognitive Linguistics) เป็นศาสตร์ที่ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับกระบวนการปริชาน กาจบัณฑิต วงศ์ศรี (2547: 15) อธิบายว่า ภาษาศาสตร์ปริชานมีแนวคิดสำคัญคือ ภาษาเป็นส่วนหนึ่งของระบบปริชานและมีความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิดกับส่วนอื่นๆ ในระบบ และโครงสร้างภาษาได้รับอิทธิพลจากการทำงานของกระบวนการปริชานต่างๆ มากมาย

นอกจากนั้น ภาษาศาสตร์ปริชานยังเป็นการศึกษาภาษาแบบข้ามวิชา กล่าวคือ ภาษาศาสตร์ปริชานเป็นการศึกษาและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับมโนทัศน์ของมนุษย์ โดยนำแนวคิดจากศาสตร์ต่างๆ ได้แก่ จิตวิทยา ภาษาศาสตร์ มนุษยวิทยา ปรัชญา และคอมพิวเตอร์ มาประยุกต์ใช้ในการวิเคราะห์ภาษา (Lakoff 1987:XI อ้างใน ศุภชัย ต๊ะวิชัย, 2549: 11)

Lee (1939: 1) กล่าวว่าภาษาศาตร์ปริชานเป็นภาษาศาสตร์ที่เน้นการศึกษาความหมาย ซึ่งแตกต่างกับภาษาศาสตร์แนวเดิม ภาษาศาสตร์แนวคิดมองว่าการใช้ภาษามาขึ้นอยู่กับระบบกฎเกณฑ์ต่างๆ คือระบบไวยากรณ์ ส่วนความหมายของภาษาเป็นสิ่งที่อิสระ แต่นักภาษาศาสตร์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปริชานเห็นว่า ถึงแม้ว่ามีระบบไวยากรณ์เป็นเกณฑ์ของการใช้ภาษา แต่ก็ยังสามารถหาต้นกำเนิดของการใช้รูปภาษาจากประสบการณ์ การใช้ภาษาสามารถสะท้อนถึงประสบการณ์โดยตรง และสัมพันธ์กับระบบความคิด

Ungerer and Schmid (2008: 1-3) ได้กล่าวถึงแนวคิดในการศึกษาภาษาศาสตร์ปริชานว่ามีองค์ประกอบสำคัญ 3 ประการ ดังนี้

1. มุมมองเกี่ยวกับประสบการณ์ (experiential view) คือ ประสบการณ์มีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาของคนนั้น ๆ ตัวอย่างเช่น เมื่อให้ผู้ใช้ภาษาพูดถึงลักษณะของ “รถยนต์” พบว่า นอกจากพูดถึง รถยนต์ว่า เป็นยานพาหนะ มีล้อ มีประตูแล้ว ผู้ใช้ภาษาบางคนยังพูดถึงคำว่า “รถยนต์” ว่า เป็นสิ่งอำนวยความสะดวกสบาย ความรวดเร็ว บางคนอาจเชื่อมโยงรถยนต์กับอุบัติเหตุหรืออันตรายที่ตัวเองเคยประสบ การที่ผู้ใช้ภาษาแต่ละคนให้คำนิยามถึงสิ่งเดียวกันแตกต่างกัน เนื่องจากประสบการณ์ที่ได้สะสมไว้ของแต่ละคนไม่เหมือนกัน จึงทำให้สามารถสะท้อนประสบการณ์นั้นออกมาในรูปการใช้ภาษา

2. มุมมองเกี่ยวกับความเด่นในการรับรู้ (prominence view) คือ ความเด่นมีอิทธิพลต่อการใช้ภาษาและรูปประโยคของมนุษย์ ตัวอย่างภาพ “หน้าคนหรือแจกัน (The face/ vase illusion)” ดังต่อไปนี้

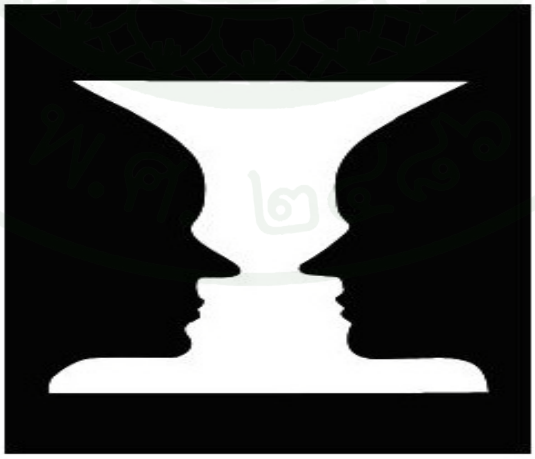

ภาพที่ 4 หน้าคนหรือแจกัน (The face/ vase illusion)
ที่มา: Ungerer and Schmid (2008: 164)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาพที่ 4 บางคนอาจมองว่าเป็นรูปแจกัน (ภูมิหลังเป็นสีดำ) บางคนอาจมองว่าเป็นเงาใบหน้าของสองคน (ภูมิหลังเป็นสีขาว) ในขณะเดียวกัน เรามักจะเห็นและรับรู้ภาพใดภาพหนึ่งขึ้นอยู่กับเมื่อเทียบกับภูมิหลังแล้วภาพไหนจะเด่นกว่า แต่ละคนมองภาพเดียวกันที่แตกต่างกันนั้นเพราะประสบการณ์การรับรู้และความสนใจของคนไม่เหมือนกัน (Liu Yuhong, 2006: 12-13)

3. มุมมองเกี่ยวกับความสนใจ (attentional view) คือ การจัดการและคัดเลือกใช้ข้อมูลทางภาษาขึ้นอยู่กับความใส่ใจของคน สมมติว่า เกิดอุบัติเหตุบนถนน เราอาจพูดว่า “รถชนต้นไม้” เราเลือกที่จะพูดประโยคนี้ถึงแม้ว่าจะมีเหตุการณ์ต่างๆ ก่อนหน้านี้เกิดขึ้น เช่น “รถคันนั้นยางแตก” หรือ “รถคันนั้นหมุน” แต่เราเลือกที่จะพูดว่า “รถชนต้นไม้” เพราะเราให้ความสำคัญกับเหตุการณ์ที่สิ้นสุดของเหตุการณ์นั้นๆ นอกจากนี้แล้วแนวคิดนี้ยังอธิบายถึงการเลือกใช้ความหมายของคำในกรอบความคิดที่ต่างกัน เช่น เรื่องของการซื้อ- ขาย ซึ่งการเรียงลำดับความในประโยคที่เกี่ยวข้องกับการซื้อ-ขายจะขึ้นอยู่กับความสนใจของผู้พูดต่อเหตุการณ์นั้นๆ ซึ่งความสนใจที่ต่างกันส่งผลต่อการเลือกใช้ภาษาหรือการเลือกใช้คำที่ต่างกัน ยกตัวอย่างเช่น “มาลีขายเสื้อเก่าให้มาลัยราคา 150 บาท” หรือ “มาลัยซื้อเสื้อเก่าจากมาลีราคา 150 บาท” เป็นต้น (ชัชวดี, 2544)

ส่วนประกอบ 3 ประการข้างต้นต่างก็มีความสัมพันธ์ต่อกันและกัน

สรุปว่า ภาษาศาสตร์ปริชานเป็นการศึกษาและอธิบายความสัมพันธ์ระหว่างภาษากับระบบความคิด และมีแนวคิดว่าการใช้ภาษาของคนสามารถสะท้อนถึงการรับรู้และการมองโลกที่แตกต่างกันของแต่ละคน

เอกสารเกี่ยวกับทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์

ทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ (Componential Analysis) นักภาษาศาสตร์บางท่านเรียกว่า ทฤษฎีการวิเคราะห์องค์ประกอบทางความหมาย ชื่อทฤษฎีทั้งสองนั้นมาจากภาษาอังกฤษว่า Componential Analysis มีนักภาษาศาสตร์ชาวต่างประเทศและชาวไทยให้คำอธิบายทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ดังต่อไปนี้

Nida (1975 อ้างใน อุษา พฤติชัยวิบูลย์ม, 2544: 9) ได้ศึกษาความหมายของคำโดยนำความหมายของคำมาแยกออกเป็นความหมายย่อย ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิ ข้างล่างนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พ่อ	แม่
[มีชีวิต]	[มีชีวิต]
[มนุษย์]	[มนุษย์]
[มีลูก]	[มีลูก]
[เพศชาย]	[เพศหญิง]

แทนที่จะใช้อรรถลักษณ์จำนวนมากในการแสดงความหมายย่อยของคำ นักภาษาศาสตร์ก็ได้กำหนดอรรถลักษณ์เป็นคุณสมบัติ 2 ค่า เพื่อให้ใช้อรรถลักษณ์จำนวนน้อยลง หากคำใดมีคุณสมบัติ จะมีเครื่องหมาย + อยู่ข้างหน้าอรรถลักษณ์ แต่หากไม่มีคุณสมบัติ จะมีเครื่องหมาย - อยู่หน้าอรรถลักษณ์ของคำที่วิเคราะห์ ดังจะเห็นได้จากแผนภูมิข้างล่างนี้

พ่อ	แม่
[+มีชีวิต]	[+ มีชีวิต]
[+มนุษย์]	[+ มนุษย์]
[+มีลูก]	[+ มีลูก]
[+ ชาย]	[- ชาย]

จากตัวอย่างข้างต้น แสดงให้เห็นว่า คำว่า พ่อ และ แม่ ต่างกันที่คุณสมบัติ [ชาย] คำว่า พ่อ มีคุณสมบัติว่าเป็นผู้ชาย ส่วยคำว่า แม่ ไม่มีคุณสมบัติเป็นผู้ชาย

จินดา งามสุทธิ (2524: 163) ได้แนะนำการวิเคราะห์ความหมายของคำตามแนวคิดของชอมสกี้ (Chomsky) คือ อธิบายความหมายของคำในภาษาโดยใช้แผนภูมิแสดงความสัมพันธ์และความแตกต่างของความหมายของคำ ดังตัวอย่างต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

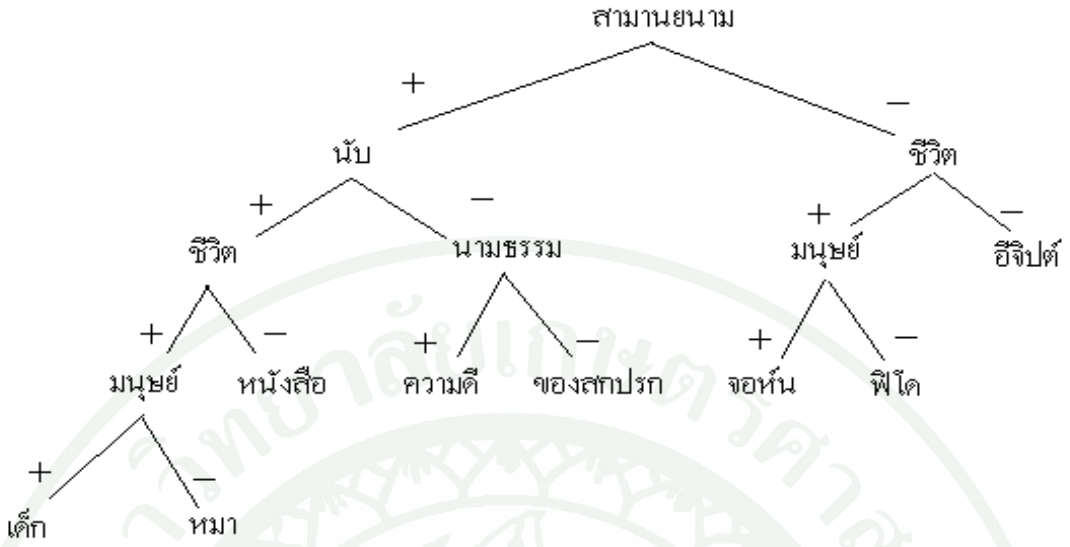

ภาพที่ 5 แผนภูมิแสดงความสัพพันธ์และความแตกต่างของความหมายของคำ
ที่มา: จินดา งามสุทธิ (2524: 163)

ในแผนภูมิข้างต้นนี้ เครื่องหมายบวก หมายถึง มีคุณสมบัติที่อยู่ข้างบน ส่วนเครื่อง-หมายลบ แสดงว่าไร้คุณสมบัตินี้ แผนภูมิข้างต้นยังสามารถอ่านได้ดังต่อไปนี้

เด็ก <+ มนุษย์ > , <+ ชีวิต >, <+ นับ >, <+ สามานยนาม >
หมา < - มนุษย์ > , <+ ชีวิต >, <+ นับ >, <+ สามานยนาม >
หนังสือ <- ชีวิต >, <+ นับ >, <+ สามานยนาม >
ความดี <+ นามธรรม >, <- นับ >, <+ สามานยนาม >
ของสกปรก <- นามธรรม >, <- นับ >, <+ สามานยนาม >
จอห์น < + มนุษย์ > , <+ ชีวิต >, <- สามานยนาม >
ฟิโด < - มนุษย์ > , <+ ชีวิต >, <- สามานยนาม >
อีจิปต์ <- ชีวิต >, <- สามานยนาม >

คำที่อยู่ในเครื่องหมาย < > คือคุณสมบัติของคำ เช่น หนังสือ <- ชีวิต >, <+ นับ >, <+ สามานยนาม > หมายถึง เป็นสิ่งที่ไม่มีชีวิต สามารถนับได้ และเป็นสามานยนาม ไม่ว่าเป็นแผนภูมิหรือว่าใช้เครื่องหมาย < > ทั้งสองวิธีสามารถแสดงให้เห็นถึงคุณสมบัติของคำ และเป็นความหมายเด่นของคำนั้น ซึ่งสามารถแยกออกจากคำอื่นๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

พัชรี พลาวงศ์ (2547:46-48) ได้อธิบายการวิเคราะห์ความหมายโดยการแยกส่วนประกอบของความหมาย (Componential Analysis) ดังต่อไปนี้

การหาความหมายที่แท้จริงจาก concept หนึ่งๆ จะต้องใช้วิธีวิเคราะห์แบบ Componential Analysis โดยพยายามวิเคราะห์แต่ละส่วนของคำหรือวลีนั้นออกให้หมด จึงจะได้ความหมายที่แท้จริงและสมบูรณ์ของคำนั้นๆ

การวิเคราะห์ความหมายโดยแยกส่วนประกอบของความหมาย สามารถหาความแตกต่างทางด้านความหมายของคำที่มีความหมายคล้ายครึงกัน ตัวอย่างเช่นคำว่า murder และ kill ในภาษาอังกฤษ ถ้าใช้การวิเคราะห์ส่วนประกอบของความหมาย จะแยกความหมายให้เห็นความแตกต่างดังต่อไปนี้

Murder มี intention (มีการวางแผนฆ่า)
มี causation (มีสาเหตุที่ทำให้เกิดการฆ่า)
มี death (มีการตายเกิดจากการฆ่า)

Kill มี causation มี death
มีหรือไม่มี intention

การวิเคราะห์โดยการแยกส่วนประกอบทางความหมายของคำที่เรียกว่า Componential Analysis นั้น จะทำให้เราสามารถให้คำจำกัดความของคำต่างๆ ได้ถูกต้อง โดยแยกออกเป็นส่วนย่อยๆ หลายความหมาย ดังนั้น การใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์ความหมายแบบ Componential Analysis จึงทำให้รู้ถึงข้อเท็จจริงของความหมาย (nature of meaning) ได้

สรุปว่าทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ (Componential Analysis) เป็นทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาความหมายของคำ โดยแบ่งความหมายของคำเป็นส่วนย่อยๆ เพื่อให้เห็นความหมายที่แท้จริงและสมบูรณ์ของคำ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารเกี่ยวกับเศรษฐกิจและข่าวเศรษฐกิจ

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะกล่าวถึงเอกสารที่เกี่ยวกับความรู้เรื่องศรษฐกิจและข่าวเศรษฐกิจ

เศรษฐกิจ หมายถึง งานอันเกี่ยวกับการผลิต การจำหน่ายจ่ายแจกและการบริโภคใช้สอยสิ่งต่างๆ ของชุมชน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2542:1106)

วิทยากร เชียงกูล (2545:11) อธิบายความหมายของเศรษฐกิจ คือ “เรื่องเกี่ยวกับการทำงานหาอาหารและหาปัจจัยพื้นฐานอื่นๆ (เช่น ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า ยา) เพื่อการยังชีพและการสนองความต้องการของคนเรา เรื่องเกี่ยวกับว่าคนเราจะให้แรงงาน (ซึ่งรวมแรงสมองด้วย) ร่วมกับทรัพยากร (ที่ดิน เครื่องจักร อุปกรณ์ วัตถุดิบ พลังงาน ฯลฯ) อะไร อย่างไร เพื่อก่อให้เกิดผลผลิตหรือบริการชนิดใด แล้วเราจะกระจายหรือแลกเปลี่ยนสิ่งที่ผลิตขึ้นมาได้นั้นกันอย่างไร”

อุทัย หิรัญโต (2525:10) กล่าวไว้ในสารานุกรมทางเศรษฐศาสตร์ สรุปได้ว่า คำภาษาอังกฤษ Ecnomic เป็นภาษาไทยว่า “เศรษฐกิจ” หมายถึงการกระทำหรือกระบวนการใดๆ ซึ่งมนุษย์กระทำให้เกิดขึ้น ซึ่งสินค้าหรือบริการ เพื่อสนองความต้องการของมนุษย์ เศรษฐกิจจะบ่งบอกถึงลักษณะการกระทำที่มีประสิทธิภาพในกระบวนการผลิตสินค้าและการบริการหรือการนำวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีมาใช้ในการผลิตสินค้าให้ตรงตามความต้องการทางวัตถุของมนุษย์

สวัสดิ์ ลัภยพร (2534:18) กล่าวความสำคัญของเศรษฐกิจว่า

> เรื่องของเศรษฐกิจ ถือเป็นเรื่องพื้นฐานของประชาชนทั้งหมด เพราะเกี่ยวกับการดำเนินชีวิต ความเป็นอยู่ เรื่องปากท้องความอยู่ดีกินดี ซึ่งถ้าเรื่องเหล่านี้เกิดปัญหาขึ้นก็ส่งผลกระทบต่อเรื่องอื่นๆ อีกมากมาย ไม่ว่าจะเป็นปัญหาทางการเมือง ปัญหาสังคม อาชญากรรม เป็นต้น ถือได้ว่า การเกิดปัญหาเหล่านี้ มีสาเหตุมาจากปัญหาทางเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญได้เช่นกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ราชบัณฑิตยสถาน (2549: 16955-16957) ในสารานุกรมไทย กล่าวถึงความหมายของเศรษฐกิจ ดังนี้

เศรษฐกิจ (economy) กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาทรัพย์และบริการมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบำบัดความต้องการของมนุษย์ที่มีอย่างไม่จำกัด เรียกว่า กิจกรรมทางเศรษฐกิจ (economic activity) เศรษฐกิจจึงเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการผลิต การจำแนกแจกจ่ายและการบริโภค โดยมีเงินตราเป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนทรัพย์และบริการ

ผู้ที่มีบทบาทในทางเศรษฐกิจและก่อให้เกิดกระแสการหมุนเวียนของรายได้รายจ่าย และผลผลิต ประกอบด้วยภาคครัวเรือน (household sector) ภาคธุรกิจ (business sector) ภาครัฐ (public sector) และภาคต่างประเทศ(foreign sector)

ภาคครัวเรือน ในฐานะที่เป็นเจ้าของปัจจัยการผลิต อันได้แก่ ที่ดิน แรงงาน ทุน และผู้ประกอบการ จะขายปัจจัยการผลิตให้แก่ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และบางส่วนขยายไปถึงภาคต่างประเทศ โดยได้รับค่าตอบแทนในรูปของค่าจ้าง ค่าเช่า ดอกเบี้ยและกำไร ในอีกบทบาทหนึ่ง ภาคครัวเรือนในฐานะผู้บริโภค จะนำรายได้จากการขายปัจจัยการผลิตไปซื้อสินค้าและบริการจากภาคธุรกิจและภาคอื่นๆ

ภาคธุรกิจ ทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตโดยซื้อปัจจัยการผลิตจากภาคครัวเรือน ภาครัฐ หรือนำเข้าจากต่างประเทศเพื่อผลิตสินค้าและบริการ จากนั้นจะขายสินค้าและบริการให้แก่ภาคครัวเรือน ภาครัฐ และส่งบางส่วนเป็นสินค้าออก

ภาครัฐ เป็นฝ่ายบริการประเทศ มีหน้าที่จัดหา ให้บริการ หรือผลิตสินค้าสาธารณะสำหรับประชาชนและสถาบันต่างๆ เพื่อให้เกิดความสะดวก ความสงบเรียบร้อยทางสังคม การเมือง และประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ การที่ภาครัฐจะสามารถทำหน้าที่ด้านต่างๆ ได้ด้วยดี จำเป็นต้องมีรายได้มาใช้จ่าย รายได้หลักของภาครัฐ คือ ภาษีและค่าธรรมเนียมต่างๆ ที่เก็บจากภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจและภาคต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีรายได้จากการดำเนินธุรกิจของรัฐวิสาหกิจและการกู้ยืม ขณะเดียวกันภาครัฐก็มีการใช้จ่ายเพื่อซื้อสินค้าและบริการจากภาคธุรกิจหรืออาจผลิตสินค้าและบริการบางอย่างเอง โดยซื้อปัจจัยการผลิตจากภาคอื่นๆ กิจกรรมทางเศรษฐกิจอีกอย่างหนึ่งของภาครัฐ คือ รายจ่ายประเภทเงินโอน (transfer payment) ให้แก่ภาคครัวเรือน เช่น เงินบำนาญ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ภาคต่างประเทศ การติดต่อทางเศรษฐกิจกับต่างประเทศในรูปของการส่งออกและการนำเข้าสินค้าและบริการ ก่อให้เกิดรายได้และรายจ่ายที่เป็นเงินตราต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีการไหลเข้าออกของเงินตราต่างประเทศอันเนื่องมาจากการลงทุน เงินโอน เงินช่วยเหลือ เงินกู้ เป็นต้น

โครงสร้างของเศรษฐกิจซึ่งประกอบด้วย ภาคครัวเรือน ภาคธุรกิจ ภาครัฐ และภาคต่างประเทศนี้ มีตลาดปัจจัยการผลิตและตลาดสินค้าเป็นตัวเชื่อมโยงให้กิจกรรมทั้งหลายทั้งปวงดำเนินไปอย่างต่อเนื่องและสัมพันธ์กัน อย่างไรก็ตาม กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับรายได้และรายจ่ายไม่จำเป็นต้องสมดุลกันเสมอไป เพราะย่อมจะต้องมีบุคคล หน่วยผลิต หรือองค์กรส่วนหนึ่งซึ่งมีรายได้มากกว่ารายจ่าย หรือเรียกว่ามีเงินออม ขณะเดียวกันก็ย่อมจะต้องมีบุคคล หน่วยผลิต และองค์กรอีกส่วนหนึ่งมีรายได้น้อยกว่ารายจ่าย จึงต้องกู้ยืมเงินโดยยอมเสียดอกเบี้ย (interest) ในกรณีนี้สถาบันการเงิน เช่น ธนาคาร จะทำหน้าที่เป็นสื่อกลางระหว่างผู้ออมกับผู้กู้ และยังมีส่วนช่วยให้เงินส่วนที่รั่วไหลอกไปจากกระแสการหมุนเวียนกลับเข้ามาในรูปของการลงทุนด้วย

กระแสการหมุนเวียนของรายได้ รายจ่าย การใช้ปัจจัยการผลิต และผลผลิตของบุคคล กลุ่มคน หน่วยผลิต สถาบันก็มีรูปแบบหรือแนวทางที่คล้ายกัน จะเป็นสิ่งที่ชี้บอกถึงลักษณะระบบเศรษฐกิจ ระบบเศรษฐกิจที่สำคัญมี ๓ ระบบ คือ ระบบเศรษฐกิจที่มีการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการแก้ปัญหาเศรษฐกิจแบบบังคับ เรียกว่า ระบบเศรษฐกิจแบบบังคับ(command economy or direct economy) ระบบเศรษฐกิจที่ใช้กลไกของราคาและตลาดเป็นสิ่งเชื่อมโยงให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจบรรลุเป้าหมายได้ เรียกว่า ระบบเศรษฐกิจแบบตลาด (market economy) ในปัจจุบันระบบเศรษฐกิจของประเทศส่วนใหญ่ในโลกมีการใช้ทั้งกลไกของราคาและตลาด และการสั่งการในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จึงเรียกระบบเศรษฐกิจลักษณะนี้ว่า ระบบเศรษฐกิจแบบผสม (mixed economy)

โครงสร้างระบบเศรษฐกิจย่อมมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน ที่เรียกว่า กระแสการหมุนเวียน (the circular flow) ของระบบเศรษฐกิจ กระแสการหมุนเวียนของระบบเศรษฐกิจนี้เองเป็นที่มาของการคำนวณหามูลค่าผลผลิตรวมรายได้รวม และค่าใช้จ่ายรวมของประเทศ หรือที่เรียกว่าผลิตภัณฑ์ประชาชาติเบื้องต้น

สรุปข้อความดังกล่าว เศรษฐกิจ หมายถึง กระบวนการที่เกี่ยวข้องกับการนำเอาทรัพย์และบริการมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อบำบัดความต้องการของมนุษย์ที่มีอย่างไม่จำกัด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ข่าวเศรษฐกิจเป็นการรายงายข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจ มีผู้กล่าวถึงความหมายและประเภทของข่าวเศรษฐกิจดังต่อไปนี้

ปุณณรัตน์ พิงคานนท์ (248: 94) กล่าวถึงความสำคัญของการสื่อข่าวเศรษฐกิจว่า เพราะปัจจุบันระบบเศรษฐกิจมีผลกระทบโดยตรงต่อสังคม การเมือง โดยเฉพาะเมื่อระบบเศรษฐกิจกลายเป็นระบบเศรษฐกิจโลก กล่าวคือ สภาวะเศรษฐกิจของแต่ละประเทศในโลกหรือแต่ละภูมิภาคของโลก อาจส่งผลกระทบถึงกันได้ ทำให้สื่อมวลชนและประชาชนให้ความสนใจกับข่าวสารข้อมูลด้านเศรษฐกิจเป็นอย่างมาก เนื่องจากข้อมูลข่าวสารด้านเศรษฐกิจเป็นปัจจัยสำคัญในการนำมาพิจารณาตัดสินใจในการปฏิบัติงานหรือการดำเนินชีวิตประจำวันของประชาชน

เมื่อกล่าวถึงความหมายของข่าวเศรษฐกิจ ปุณณรัตน์ พิงคานนท์ (2548: 35-36) อธิบายว่า “ ข่าวเศรษฐกิจ เป็นข่าวที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจ อุตสาหกรรม การเงินและการธนาคาร การส่งออกสินค้า และแรงงาน”

ข่าวเศรษฐกิจโดยสรุปแล้วมีเนื้อหาสาระ 5 ประเภท ดังนี้

1) ธุรกิจ ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับการค้าขายประเภทต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นการค้าปลีก ค้าส่ง การทำสัญญาธุรกรรมต่างๆ

2) การเงินและการธนาคาร ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับการซื้อขายหุ้น อัตราส่วนลดและอัตราดอกเบี้ย การแลกเปลี่ยนเงินตราสินเชื่อ ความก้าวหน้าและบริการด้านต่างๆ ของธนาคาร

3) การอุตสาหกรรม ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับการอุสาหกรรม ผลิตภัณฑ์สินค้า การบริการ การขยายกิจการ การเปิดกิจการใหม่ วัตถุดิบการผลิต การดำเนินกิจการของโรงงานต่างๆ

4) แรงงาน ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับตลาดแรงงาน นายจ้างลูกจ้าง แรงงาน ค่าครองชีพ อัตราค่าจ้าง การเพิ่มหรือลดอัตราค่างจ้างแรงงานขั้นต่ำ การว่างงาน การประท้วง การปิดโรงงาน การหยุดงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5) การคมนาคม ได้แก่ ข่าวที่เกี่ยวกับการเดินรถ เดินเรือ เดินอากาศ หรือรูปแบบทิศทางการคมนาคม การใช้เส้นทางคมนาคม รวมทั้งอัตราค่าโดยสารและการขนส่งต่างๆ

ดรุณี หิรัญรักษ์ (2537: 94-96) ได้จัดกลุ่มของข่าวสารทางด้านการพัฒนาเศรษฐกิจที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์รายวันทั่วไป มีประเภทดังต่อไปนี้

1) การตลาด ได้แก่ ข่าวซึ่งเกี่ยวกับตลาดหุ้น การตลาดปศุสัตว์และสินค้าการเกษตรเป็นการรายงานข่าวทั้งระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ

2) การซื้อขายที่ดิน เป็นการรายงานข่าวทั่วๆไปเกี่ยวกับการโยกย้ายถ่ายถอน การปรับปรุงหรือพัฒนา การย้ายตึก ก่อสร้างอาคาร

3) การค้า เป็นข่าวที่เกี่ยวกับร้านค้าปลีก ร้านขายส่ง การขยายกิจการ การปรับปรุงหรือพัฒนา การก่อตั้งบริษัท และหุ้นส่วน

4) การเงินและธนาคาร ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับการประชุมของผู้ถือหุ้นและคณะกรรมการเงินผล การซื้อขายหุ้น อัตราส่วนลด และอัตราดอกเบี้ย ตลาดเงินทั่วไป การจ่ายคืนและแนวโน้ม

5) การอุตสาหกรรม ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับการก่อตั้งอุตสาหกรรมใหม่ๆ สินค้าใหม่ๆ การปรับปรุงกระบวนการและวิธีทำการขยายกิจการ การโยกย้าย การรวมบริษัท เป็นต้น

6) การคมนาคม ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงตารางเวลาและทิศทางการคมนาคม สิทธิในการใช้เส้นทางและอัตราค่าโดยสาร การขยายเลขหมายโทรศัพท์ การสร้างทางด่วน การสร้างสะพานข้ามสี่แยก เป็นต้น

7) แรงงาน ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับค่าจ้างและชั่วโมงทำงาน การร่วมงาน การสไตรค์ การเบิดโรงงาน การสวัสดิการแรงงาน และนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการใช้แรงงาน

8) ธุรกิจและรัฐบาล ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับภาษีการออกกฎหมายและคำสั่งศาลที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ กฎเกณฑ์และข้อบังคับต่างๆ เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

9) การเกษตร ได้แก่ ข่าวเกี่ยวกับพืชผล บริมาณการขาย ภาวะแห้งแล้ง วิธีการเพราะปลูกที่ทันสมัย กฎเกณฑ์และข้อบังคับของรัฐบาล เป็นต้น

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ กล่าว่วา “ข่าวเศรษฐกิจ (Economy News) หมายถึง การรายงานภาพรวมหรือความเคลื่อนไหว การเปลี่ยนแปลงที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจและธุรกิจทั้งในระดับประเทศ อันเกิดจากองค์กร หรือบุคคลในองค์กรและนอกองค์กรทางเศรษฐกิจ ไม่ว่าจะมีผลต่อภายในองค์กรหรือต่อภายนอกองค์กรก็ตาม” (2545: 183)

อดิศักดิ์ ลิมปรุ่งพัฒนกิจ (อ้างใน สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ 2545:184-188) จำแนกข่าวเศรษฐกิจตามลักษณะข่าวเป็น 14 ประเภท ดังนี้

1) ข่าวการเงิน-- การธนาคาร (Financial or Banking News) ซึ่งมีขอบเขตที่กว้างขวาง รวมถึงปัญหาเศรษฐกิจแบบมหภาค เพราะมักเกี่ยวข้องกับอัตราดอกเบี้ยที่ขึ้นลง อัตราการแลกเปลี่ยนเงินตรา การซื้อขายหุ้น การดำเนินานของธนาคารพาณิชย์ นโยบายของธนาคารแห่งประเทศ (ธ.ป.ท.) รวมทั้งสถาบันการเงินอื่นๆ นโยบายการเงินและการคลังของประเทศ เป็นต้น

2) ข่าวการค้า—พาณิชย์ (Commercial News) ทั้งเป็นการค้าที่มีผลต่อผู้อุปโภคบริโภค รวมถึงการค้าระหว่างประเทศ เช่น มูลค่าการนำเข้าสินค้าหลักของประเทศ ระเบียบและขั้นตอนในทางกฎหมายเกี่ยวกับการค้า ราคาสินค้าเกษตร ราคาสินค้าอื่นๆ ปัญหาการค้าระหว่างประเทศ เป็นต้น

3) ข่าวอุตสาหกรรม—การลงทุน (Industrial News) มักเกี่ยวข้องกับผลการดำเนินงานของธุรกิจเอกชน รัฐวิสาหกิจด้านพลังงาน การขยายกิจการและการลงทุนสร้างโรงงาน นโยบายอุตสาหกรรมและการส่งเสริมการลงทุนของประเทศ การสำรวจหาทรัพยากรธรรมชาติ เป็นต้น

4) ข่าวคมนาคม—การขนส่ง (Transportation or Communications News) และการสื่อสาร (Transportation or Communications News) ซึ่งมีอัตราการเติบโตของธุรกิจอุตสาหกรรมด้านนี้อย่างมากในช่วงที่ผ่านมา ทำให้ข่าวประเภทนี้มีความสำคัญมากขึ้น เพราะประเทศมีความจำเป็นต้องลงทุนด้านสาธารณูปโภคอย่างมาก เพื่อให้ทันกับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ เช่น ท่าเรือ ถนน ระบบขนส่งมวลชน รถไฟฟ้า ทางด่วนพิเศษ ระบบโทรศัพท์และการสื่อสาร อื่นๆ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ระบบการเดินรถไฟ สถานีขนส่ง สนามบิน การคมนาคม ทางบก น้ำ และอากาศ เป็นต้น

5) ข่าวเกษตร (Argriculturing News) ความเคลื่อนไหวทุกๆ อย่างที่เกิดขึ้นในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งบริษัทเอกชนที่ดำเนินธุรกิจด้านการเกษตร

6) ข่าวการตลาด (Marketing News) มักเกี่ยวข้องกับการค้าสินค้าอุปโภคบริโภค อันมีผลโดยตรงต่อผู้อุปโภคบริโภค เช่น สินค้าสำหรับผู้บริโภค (consumer product)

7) ข่าวท่องเที่ยว (Touring News) เป็นเรื่องราวที่เกี่ยวกับอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมธุรกิจบริการที่ทำรายได้หลักให้กับประเทศ เป็นนโยบายหลักของรัฐเสมอ ทั้งในภาครัฐบาลและธุรกิจเอกชนที่เกี่ยวข้องกับอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว เช่น บริการการท่องเที่ยว นโยบายท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (eco-tourism) ธุรกิจการโรงแรม การท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวไทยหรือนักท่องเที่ยวต่างชาติ การผลิตสินค้าพื้นเมืองเพื่อนักท่องเที่ยว เป็นต้น

8) ข่าวก่อสร้างและที่ดิน (Real-estate News) มีความสำคัญอย่างมาก โดยเฉพาะในยุคที่เศรษฐกิจมีการเจริญเติบโต เช่น การซื้อขายสิ่งก่อสร้างและที่ดิน การลงทุนพัฒนาอสังหาริมทรัพย์ของบริษัทเอกชน นโยบายของรัฐเกี่ยวกับธุรกิจสังหาริมทรัพย์ เป็นต้น

9) ข่าวบริหารธุรกิจและบุคคล (Business Administrational News) เรื่องราวเกี่ยวกับการบริหารธุรกิจ และการบริหารงานบุคคล เช่น การพัฒนาธุรกิจและบุคลากร เป็นต้น

10) ข่าวแรงงาน (Labour News) เช่น นโยบายด้านแรงงานของรัฐบาล อัตราค่าจ้างขั้นต่ำ สหภาพแรงงาน สวัสดิการแรงงาน การพัฒนาฝีมือแรงงาน ปัญหาการว่างงาน เป็นต้น

11) ข่าวธุรกิจโฆษณาประชาสัมพันธ์ (Advertisment- PR Agency / Consultants News) เช่น ธุรกิจของนายหน้าโฆษณาประชาสัมพันธ์ บริษัทที่ปรึกษา การแข่งขันของธุรกิจโฆษณา การผลิตผลงานสื่อโฆษณาประชาสัมพันธ์ บริษัทต่างชาติในธุรกิจโฆษณาประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

12) ข่าวเศรษฐกิจภูมิภาค (Local Economics News) เรื่องราวเศรษฐกิจในส่วนภูมิภาคซึ่งมีเนื้อหาในลักษณะเดียวกับข่าวเศรษฐกิจในระดับประเทศ แต่ก็ยังมีความเด่นต่างกันอยู่บ้าง เช่น การ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลิตของภาคเกษตรกรรมในภูมิภาค นโยบายและแผนการพัฒนาเศรษฐกิจในระดับท้องถิ่นของภาครัฐ การลงทุนในจังหวัด สาธารณูปโภคพื้นฐาน (ประปา โทรศัพท์ ไฟฟ้า) กิจกรรมขององค์กรเอกชนในท้องถิ่น (non-government organizations: NGOS) ทรัพยากรธรรมชาติในท้องถิ่น เป็นต้น

13) ข่าวศาลที่เกี่ยวกับข้อพิพาททางธุรกิจ (Court News) เช่น การฟ้องร้องเกี่ยวกับหุ้นส่วนธุรกิจ การละเมิดทรัพย์สินทางปัญญา เครื่องหมายการค้า (trade marks) การล้มละลาย เป็นต้น

14) ข่าวประกันภัย ประกันชีวิต (Assurance News) เป็นธุรกิจบริการในการประกันความเสี่ยงเกี่ยวกับภัยพิบัติต่างๆ และการประกันชีวิต เช่น การเรียกค่าสินไหมชดเชยของบริษัทจากกรณีไฟไหม้โรงงาน หรือการเรียกค่าสินไหมชดเชยของผู้ทำประกันชีวิต เป็นต้น

สรุปว่า ข่าวเศรษฐกิจ หมายถึง รายงานข้อเท็จจริงของกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจ รวมถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น และบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ข่าวธุรกิจ ข่าวการเงินและการธนาคาร ข่าวอุตสาหกรรม ข่าวแรงงาน และข่าวคมนาคมเป็นต้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในสิบปีที่ผ่านมานี้ มีผู้วิจัยไทยและผู้วิจัยจีนสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์อย่างต่อเนื่อง มีรายละเอียดงานวิจัยดังต่อไปนี้

อุษา พฤฒิชัยวิบูลย์ (2544) ศึกษาอุปลักษณ์เรื่องการเมืองในภาษาไทยตามแนวอรรถศาสตร์ปริชาน โดยรวบรวมข้อมูลจากข่าวการเมืองจากหนังสือพิมพ์หลายฉบับ ใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานในการวิเคราะห์อุปลักษณ์ที่ปรากฏในข่าวการเมือง และใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ในการอธิบายการถ่ายโยงความหมายต้นทางไปยังปลายทาง การวิเคราะห์อุปลักษณ์นั้น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงคนไทยมีมโนทัศน์เกี่ยวกับการเมืองอะไรบ้าง ผลการวิจัยพบว่า อุปลักษณ์ในข่าวการเมืองไทยมีดังนี้ 1. อุปลักษณ์สงคราม 2. อุปลักษณ์การแข่งขัน 3. อุปลักษณ์การพนัน 4. อุปลักษณ์ธุรกิจ 5. อุปลักษณ์การแสดง 6. อุปลักษณ์การศึกษา 7. อุปลักษณ์การเดินทาง 8. อุปลักษณ์การโจรกรรม 9. อุปลักษณ์เครื่องเรือน 10. อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อุปลักษณ์ดังกล่าวข้างต้นนี้สะท้อนให้เห็นว่า คนไทยมีมโนทัศน์ต่อการเมืองว่า การเมืองเป็นสงคราม การเมืองเป็นการแข่งขัน การเมืองเป็นการพนัน การเมืองเป็นธุรกิจ การเมืองเป็นการแสดง การเมืองเป็นการศึกษา การเมืองเป็นการเดินทาง การเมืองเป็นการโจรกรรม การเมืองเป็นเครื่องเรือน และการเมืองเป็นสิ่งมีชีวิต

อุไรวรรณ กมลรัตนา (2547) ศึกษาเรื่อง “การใช้ภาษาเปรียบเทียบในข่าวหนังสือพิมพ์ธุรกิจ กรณีศึกษาหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจ” โดยมีวัตถุประสงค์สองประการ คือ 1. วิเคราะห์ภาษาเปรียบเทียบในข่าวหนังสือพิพม์ธุรกิจ 2. ศึกษาภาพสะท้อนมโนทัศน์เรื่องเศรษฐกิจจากภาษาเปรียบเทียบในข่าวหนังสือพิมพ์ธุรกิจ ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษามาจากหนังสือพิมพ์ฐานเศรษฐกิจเป็นระยะเวลาหนึ่งปี ผลการวิเคราะห์แสดงว่า ภาษาเปรียบเทียบที่ปรากฏในข่าวธุรกิจ สามารถแบ่งออกเป็น 12 หมวดหมู ได้แก่ 1. การใช้ถ้อยคำที่อยู่ในวงศัพท์สงคราม 2. การใช้ถ้อยคำแสดงความรุนแรง 3. การใช้คำเกี่ยวกับสิ่งของมีค่า 4. การใช้คำเกี่ยวกับการบริโภค 5. การใช้คำเกี่ยวกับการพนัน 6. การใช้คำเกี่ยวกับเกมกีฬา 7. การใช้คำแสดงอากัปกิริยาอาการ 8. การใช้คำเกี่ยวกับจินตนาการ 9. การใช้คำเกี่ยวกับการแสดง 10. การใช้คำแสดงอารมณ์ความรู้สึก 11. การใช้ถ้อยคำเกี่ยวกับวงการแพทย์ 12. การใช้คำเกี่ยวกับความตาย จากการศึกษาภาพสะท้อนมโนทัศน์เรื่องเศรษฐกิจจากการใช้ภาษาเปรียบเทียบในข่าวหนังสือพิมพ์ธุรกิจพบว่า ภาษาเปรียบเทียบที่ปรากฏสะท้อนความคิดมี 4 ประเด็นคือ เศรษฐกิจเปรียบเหมือนสงคราม เกมกีฬา มายาและคนไข้

สุกัญญา รุ่งแจ้ง (2548) ศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของการใช้คำว่า “ใจ” ในภาษาไทย จากการศึกษาพบว่า ความหมายของอุปลักษณ์ “ใจ” ล้วนแต่มีความหมายเกี่ยวข้องกับมนุษย์ทั้งสิ้น สุกัญญาจำแนกประเภทตามความหมายของคำต่างๆ ที่มีอุปลักษณ์ “ใจ” ปรากฏอยู่ ซึ่งแบ่งได้เป็น 5 ประเภท ได้แก่

1. ความหมายแสดงถึงคน ตัวอย่างเช่น คู่ใจ ขวัญใจ
2. ความหมายแสดงการกระทำ ตัวอย่างเช่น กลับใจ ห้ามใจ
3. ความหมายแสดงสภาพ ตัวอย่างเช่น ฝังใจ สิ้นใจ
4. ความหมายแสดงความรู้สึก ตัวอย่างเช่น โล่งใจ ติดใจ
5. ความหมายแสดงลักษณะนิสัย ตัวอย่างเช่น ใจดี ใจพระ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากศึกษาอุปลักษณ์การใช้คำว่า “ใจ” แล้ว สุกัญญายังได้วิเคราะห์มโนทัศน์ของ “ใจ” พบว่า มโนทัศน์ของคนไทยที่เป็นผลมาจากการใช้อุปลักษณ์ “ใจ” สามารถสะท้อนให้เห็นถึงมโนทัศน์ของคนไทยได้ คือ ใจเป็นมนุษย์และคุณสมบัติของมนุษย์ (MIND IS PERSON)

ศุภชัย ต๊ะวิชัย (2549) ศึกษาเรื่อง “อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย” งานวิจัยนี้ใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานเป็นแนวคิด ใช้ทฤษฎีอรรถลักษณ์ในการอธิบายการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางไปสู่วงความหมายปลายทาง ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาไทยมีการใช้อุปลักษณ์อารมณ์โกรธและมีมโนทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์โกรธทั้งหมด 13 ประเภท ได้แก่ ไฟ ของเหลว แก๊ส มนุษย์ สัตว์ พืช สี อาหาร โรค ทรัพย์สิน ปรากฏการณ์ธรรมชาติ สงคราม และวัตถุ ตัวอย่างเช่น “เมื่อความแค้น...**จาง**หายไป” คำว่า “จาง” หมายถึง “น้อย, ลดไป, ไม่เข้ม” โดยปกติแล้วจะใช้กับสี แต่ตรงนี้ใช้กับอารมณ์โกรธ มีความหมายว่า “โกรธน้อยลง” จึงแสดงถึงการใช้อุปลักษณ์สีมาแสดงอารมณ์โกรธ ผลการวิจัยยังพบว่า การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เหล่านี้มาจากประสบการณ์ทางร่างกาย ทางสังคมและวัฒนธรรมของคนไทย

จินดารัตน์ บุญพันธ์ (2547) ศึกษาเรื่อง “ความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ในสำนวนไทย” โดยมีวัตถุประสงค์ศึกษาความหมายเปรียบที่เกี่ยวกับสำนวนไทย และศึกษากระบวนการของการเปรียบเทียบความหมายในสำนวนไทยที่มีสัตว์เป็นส่วนประกอบของสำนวน ในงานวิจัยนี้ จินดารัตน์ บุญพันธ์ใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์อรรถลักษณ์ในการศึกษาองค์ประกอบทางความหมาย ทั้งความหมายประจำรูปของสัตว์และความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ เช่นสำนวน “กิ้งก่าได้ทอง” กิ้งก่าและคนมีอรรถลักษณ์ร่วมกัน คือ [+มีชีวิต] นอกจากนี้ กิ้งก่ายังมีอรรถลักษณ์ที่เด่นชัด คือ [+ชอบชูคอวิ่งไปมา] คนจึงเปรียบเทียบคนที่มีลักษณะเย่อหยิ่ง ชอบเชิดหน้าว่าเหมือนกับกิ้งก่า ผลการวิจัยพบว่า ความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ที่ปรากฏในสำนวนไทย มีจำนวน 13 ความหมาย ได้แก่ คน คุณสมบัติ นิสัย ภัยอันตราย ปริมาณ ขนาด สัตว์มีพิษ อาหาร เวลา สิ่งประดิษฐ์ อาการ การกระทำ ระยะทาง

ดีเลิศ ศิริวารินทร์(2550) ศึกษาเรื่อง “อุปลักษณ์ในข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย” โดยใช้ทฤษฎีภาษาศาสตร์ปริชานในการวิเคราะห์ข้อมูล มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปภาษาที่ใช้เป็นอุปลักษณ์ในข่าวเศรษฐกิจของไทย และศึกษามโนทัศน์ของคนไทยที่แสดงออกมาในข่าวเศรษฐกิจจากรูปภาษาที่นำมาใช้เป็นอุปลักษณ์ ผลการวิจัยพบว่า อุปลักษณ์ที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจมี 6 ประเภท ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์พาหนะ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตอุป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ลักษณ์การแข่งขัน และอุปลักษณ์ต้นไม้ ในแต่ละประเภท ดีเลิศยังได้แบ่งรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์เป็นกลุ่มย่อยตามความหมายประจำรูปของคำ เช่น ในอุปลักษณ์สงคราม มีกลุ่มปรากฏการณ์ของสงคราม เช่น “ศึก” “สงคราม” กลุ่มบุคคล เช่น “เป้าหมาย” “พันธมิตร” “ทัพ”
อุปลักษณ์เหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่าคนไทยมีมโนทัศน์ต่อเศรษฐกิจดังนี้ เศรษฐกิจเป็นสงคราม พาหนะ สิ่งก่อสร้าง สิ่งมีชีวิต การแข่งขัน และต้นไม้ เนื่องจากวงความหมายทั้ง 6 ดังกล่าวมีลักษณะคลายกับเศรษฐกิจ จึงสามารถถ่ายโยงความหมายได้ เช่น ผู้ใช้ภาษาไทยมองว่าเศรษฐกิจมีการต่อสู้เช่นเดียวกับสงคราม การดำเนินการทางเศรษฐกิจเปรียบเสมือนการทำศึก และต้องการได้มาซึ่งชัยชนะเหมือนกัน

โชคชัย ห่วงถนอม (2548) ศึกษาเรื่อง “การวิเคราะห์อุปลักษณ์ต่อสู้และการแข่งขันในข่าวธุรกิจตามทฤษฎีอรรถศาสตร์พุทธิปัญญา” ตามภาษาอังกฤษทฤษฎีอรรถศาสตร์พุทธิปัญญาที่ใช้ในการศึกษาคือ Cognitive linguistics ตรงกับภาษาศาสตร์ปริชาน ในงานวิจัยเรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ ได้แก่ 1) เพื่อวิเคราะห์ความหมายประจำรูปและความหมายตามปริบทของอุปลักษณ์การต่อสู้ และอุปลักษณ์การแข่งขันในข่าวธุรกิจ 2) เพื่อวิเคราะห์ความหมายมโนทัศน์ของอุปลักษณ์ในแต่ละประเภท ผลการวิจัยสรุปได้ว่า อุปลักษณ์มีความสัมพันธ์กับทรรศนะซึ่งเกี่ยวข้องกับมโนทัศน์ของผู้ใช้ภาษา มโนทัศน์ของการต่อสู้แข่งขันจริงถูกนำมาเชื่อมโยงกับการแย่งชิงผลประโยชน์ในทางธุรกิจ และความหมายมโนทัศน์ที่การต่อสู้และการแข่งขันจริงกับที่ใช้เป็นอุปลักษณ์มีความหมายที่ร่วมกัน คือ “การกระทำเพื่อเอาชนะฝ่ายตรงข้าม”

สรุปว่า งานวิจัยเกี่ยวกับยาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในประเทศไทยมีการศึกษาหลายประเด็น เช่น อารมณ์ สำนวน ข่าวเศรษฐกิจ เป็นต้น เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงรบบความคิดของคนในสังคมไทย แต่ยังไม่มีงานวิจัยที่เกี่ยวกับการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ระหว่างภาษาไทยกับภาษาต่างประเทศ

ส่วนงายวิจัยเกี่ยวกับการศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในประเทศจีน ผู้วิจัยได้ทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังต่อไปนี้

Wu Aizhi (2006) ได้ทำงานวิจัยศึกษาประเภทและบทบาทของอุปลักษณ์เชิงทัศน์ในข่าวเรื่อง เป็นข้อม 40 เศรษฐกิจ งานวิจัยเรื่องนี้ได้นำข่าวเศรษฐกิจภาษาอังกฤษและภาษาจีน ทั้งหมดในการวิเคราะห์ ซึ่งมาจากนิตยสารและหนังสือพิมพ์ที่มีชื่อเสียง ได้แก่ Financial Times, Business

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Week, Jingjicankaobao, Jingjiguanchabao งานวิจัยเพื่อศึกษาประเภทของอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจ และอุปกลัษณ์เล่านี้มีบทบาทอย่างไรในการเสนอข่าวเศรษฐกิจ ผลการวิจัยพบว่า อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจแบ่งเป็น ประเภทใหญ่ 3 ได้แก่ Human Metaphor Otological metaphor Orientatioanl Metaphor ใน ประเภทนี้ยังแตกเป็นประเภทย่อ 3 ต่างๆ เช่นอุปลักษณ์กิริยาอาการของมนุษย์ (Physical activity metaphor) อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง (Building metaphor) เป็นต้น

Chen Min (2007) ได้ศึกษาเรื่อง “A Study of Metaphors in Chinese Economic Discourse (1949 ~ 2006)” ผู้วิจัยแบ่งข้อมูลการศึกษาตามรูปแบบระบบเศรษฐกิจของประเทศจีนเป็นสองช่วงเวลา ได้แก่ ช่วงปี 1949-1978 และ 1979-2006 ศึกษาอุปลักษณ์ที่ปรากฏในหนังสือพิมพ์และนิตยสารทางด้านเศรษฐกิจ และเปรียบเทียบอุปลักษณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจในสองช่วงเวลานั้น เพื่อวิเคราะห์มโนทัศน์ของชาวจีนที่มีต่อเศรษฐกิจในช่วงเวลาที่ต่างกัน ผลการศึกษาพบว่า ในช่วงปี 1949-1978 อุปลักษณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจมีอุปลักษณ์สงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต และของเหลวส่วนในช่วงปี 1979-2006 พบอุปลักษณ์สงคราม การแข่งขัน การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องจักร สิ่งก่อสร้าง และของเหลว หลังจากนั้น ผู้วิจัยได้นำอุปลักษณ์ในสองช่วงเวลามาเปรียบเทียบกัน พบว่า อุปลักษณ์การแข่งขัน เครื่องจักร และสิ่งก่อสร้างไม่ปรากฏในช่วงเวลา 1949-1978 เหตุผลมาจากการเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจภายในประเทศจีน ดูจากภาพรวม อุปลักษณ์สงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต และของเหลวมีอยู่ทั้งสองช่วงเวลา แต่โดยรายละเอียด ยังมีความแตกต่างกัน เช่น อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตในช่วงแรกมีอุปลักษณ์เกี่ยวกับการรับประทานอาหารเป็นจำนวนมาก เพราะสมัยนั้นเรื่องปากท้องเป็นสิ่งสำคัญสำหรับประชาชนจีน แต่ช่วงเวลาต่อมา ที่มีการปฏิรูประบบเศรษฐกิจพบปัญหาทางด้านเศรษฐกิจมากมาย จึงมีอุปลักษณ์โรคเกิดขึ้น เปรียบปัญหาเศรษฐกิจเหมือนกับโรคที่เกิดขึ้นกับมนุษย์

Ma Xiulian (2007) ได้รวบรวมข้อมูลข่าวทั้งภาษาอังกฤษและภาษาจีน เพื่อศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่เป็นสากล ผลการวิจัยพบว่า อุปลักษณ์ที่ปรากฏในภาษาทั้งสองมี 8 ประเภทด้วยกัน คือ อุปลักษณ์ขึ้น-ลง มนุษย์ สงคราม การเดินทาง เครื่องจักร ภาชนะ สิ่งก่อสร้าง และสัตว์/ต้นไม้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้ศึกษากระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางไปสู่ความหมายปลายทาง ตัวอย่างเช่นอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ “เศรษฐกิจเป็นมนุษย์ (Economy as person) ” มีกระบวนการถ่ายโยงความหมายดังนี้ เศรษฐกิจต้องการมีสิ่งแวดล้อมที่เหมาะกับการพัฒนาเช่นเดียวกับมนุษย์ต้องการสิ่งแวดล้อมที่ดีต่อตัวเอง เมื่อเศรษฐกิจเกิดปัญหาเหมือนกับมนุษย์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

มีโรคป่วย

Nong Kaiqing (2008) ศึกษาอารมณ์พื้นฐาน 4 อย่างของมนุษย์ ได้แก่ ดีใจ (Happiness) โกรธ (Anger) เศร้า (Sad) และกลัว (Fear) โดยรวบรวมข้อมูลจากนวนิยายภาษาจีนและภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับอารมณ์ 4 อย่างในภาษาจีนและภาษาอังกฤษมีส่วนที่เหมือนกัน เช่น ความดีใจเป็นขึ้น (Happy is Up) หรือ ความเศร้าเป็นลง (Sad is down) เพราะมนุษย์มักเอาประสบการณ์ทางร่างกายมาเป็นตัวเปรียบ ส่วนความแตกต่างที่เกิดขึ้น ผู้วิจัยสันนิษฐานว่า วัฒนธรรมที่ไม่เหมือนกันมีผลต่อการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ เพราะผู้ใช้ภาษาอังกฤษมีความเชื่อว่า โลกประกอบด้วยธาตุ 4 ธาตุ คือ ไฟ อากาศ ดิน และน้ำ และธาตุทั้ง 4 ดังกล่าวเป็นตัวแทนร่างกายของมนุษย์ แทน เลือด (blood) เสมหะ (phlegm) น้ำเหลือง (choler or yellow bile) และน้ำย่อยสีดำ (melancholy or black bile) คนโบราณนำความเชื่อนี้ไปสู่การบำบัดโรค และเชื่อว่าน้ำ 4 อย่างที่อยู่ในร่างกายของมนุษย์มีส่วนเกี่ยวข้องกับอารมณ์ แต่ตามปรัชญาจีน ทุกสิ่งทุกอย่างที่อยู่บนโลกย่อมมี หยิน หยาง สองด้าน และเกี่ยวข้องกับธาตุ 5 ธาตุ คือ ไม้ ไฟ ดิน ทอง และน้ำ ธาตุทั้ง5 ธาตุนี้อยู่ในอวัยวะภายในต่างๆ ของมนุษย์ และเกี่ยวข้องกับอารมณ์เช่นกัน เนื่องจากปรัชญาของสังคมผู้ใช้ภาษาอังกฤษและสังคมจีนไม่เหมือนกัน จึงทำให้ความคิด และการมองโลกต่างออกไป การใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์มีส่วนที่แตกต่างเช่นกัน ตัวอย่างเช่น ผู้ใช้ภาษาอังกฤษมีมโนทัศน์เกี่ยวกับอารมณ์โกรธคือ “ ความโกรธเป็นของเหลวเดือดที่อยู่ในภาชนะ (Anger is a hot fluid in a container) ” แต่ผู้ใช้ภาษาจีนมีความคิดว่า “ ความโกรธเป็นแก๊สร้อนที่อยู่ในภาชนะ (Anger is a hot gas in a container) ”

สรุปว่า งานวิจัยศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในประเทศจีน มีการศึกษาหลายประเด็นเช่นกัน เช่น เศรษฐกิจ อารมณ์ เป็นต้น เพื่อศึกษามโนทัศน์ของคนจีนในเรื่องต่างๆ ยังมีการศึกษาเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ระหว่างภาษาจีนและภาษาต่างประเทศ เพื่อศึกษามโนทัศน์ของคนจีนและคนต่างประเทศที่มีต่อเรื่องเดียวกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยนำเสนอประชากรที่ใช้ในการวิจัย กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย การรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและเครื่องหมายที่ใช้ในงานวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย โดยใช้ยอดจำหน่ายต่อปีเป็นเกณฑ์ในการคัดเลือกหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีน สมาคมหนังสือพิมพ์โลก (World Association of Newspapers) ได้รวบรวมรายชื่อหนังสือพิมพ์ 100 ฉบับที่มียอดจำหน่ายสูงสุดในทั่วโลก และจัดลำดับตามยอดจำหน่าย ใน 100 อันดับแรกนี้มีหนังสือพิมพ์จากประเทศจีน 23 ฉบับ และหนังสือพิมพ์จากประเทศไทย 5 ฉบับ ผู้วิจัยเลือกหนังสือพิมพ์ 3 อันดับแรกเท่านั้น รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 1 หนังสือพิมพ์ที่มียอดจำหน่าย 100 อันดับแรกของโลก

ลำดับที่ (จาก 100)	ชื่อหนังสือพิมพ์	ประเทศ	ยอดจำหน่าย (ต่อปี)
9	People's Daily	China	2 ,509 ,000
21	Yangtse Evening Post	China	1 ,715 ,000
25	Guangzhou Daily	China	1 ,650 ,000
36	ไทยรัฐ	Thailand	1 ,200 ,000
56	เดลินิวส์	Thailand	900 ,000
59	คมชัดลึก	Thailand	850 ,000

ที่มา: เว็บไซท์ World Association of Newspapers

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ดังนั้น ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ หนังสือพิมพ์ภาษาจีน 3 ฉบับ คือ 人民日报(People's Daily) 扬子晚报 (Yangtse Evening Post) 广州日报(Guangzhou Daily) และหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 3 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ และคมชัดลึก ผู้วิจัยจะเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ 6 ฉบับนี้ตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2551 ถึง เดือนมีนาคม 2552 เป็นระยะเวลาครึ่งปี

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยจะสุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 ของประชากร โดยใช้วิธีตารางเลขสุ่ม คือ นำปฏิทินของ 6 เดือนดังกล่าวมาจับสลาก เพื่อกำหนดวันเริ่มต้น เช่น ได้วันที่ 3 กุมภาพันธ์เป็นวันเริ่มต้น หลังจากนั้น เลือกหนังสือพิมพ์ที่ผลิตวันเว้นวัน คือ วันที่ 5 7 9 เป็นต้น จนครบตาราง 6 เดือน จึงได้กลุ่มตัวอย่างหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 273 ฉบับ และหนังสือพิมพ์ภาษาจีน 273 ฉบับรายละเอียดการสุ่มกลุ่มตัวอย่างดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หนังสือพิมพ์ภาษาไทยรัฐ และ 人民日报(People's Daily)

ตุลาคม 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

พฤศจิกายน 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ธันวาคม 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

มกราคม 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

กุมภาพันธ์ 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

มีนาคม 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หนังสือพิมพ์เคลินิวส์ และ 扬子晚报 (Yangtse Evening Post)

ตุลาคม 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

พฤศจิกายน 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ธันวาคม 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

มกราคม 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

กุมภาพันธ์ 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

มีนาคม 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หนังสือพิมพ์คมชัดลึก และ 广州日报(Guangzhou Daily)

ตุลาคม 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

พฤศจิกายน 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30						

ธันวาคม 2551						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30	31			

มกราคม 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
				1	2	3
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

กุมภาพันธ์ 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28

มีนาคม 2552						
SUN	MON	TUN	WED	THU	FRI	SAT
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

การรวบรวมข้อมูล

1. คัดเลือกข้อมูลที่มีวงความหมายปลายทางเป็น “เศรษฐกิจ” กล่าวคือ คัดเลือกรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ที่มีคำว่า “เศรษฐกิจ” “ธุรกิจ” “การเงิน” “ตลาด” ฯลฯ ปรากฏในบริบทเดียวกัน ซึ่งคำเหล่านี้เกี่ยวข้องกับเรื่องเศรษฐกิจ ตัวอย่างเช่น

แต่หากมีรัฐบาลใหม่เข้ามา มีการสานต่องานเดิมเช่นโอทอป หรือมีการ **ขับเคลื่อน *เศรษฐกิจ*** ผ่านโครงการต่างๆ ก็น่าจะทำให้***เศรษฐกิจ***สามารถ**เดินหน้า**

(13 ธ .ค.2551,ไทยรัฐ)

จากตัวอย่างข้างต้น โดยปกติ คำว่า “ขับเคลื่อน” ใช้กับพาหนะ และ “เดินหน้า” ใช้กับคนเดินทาง ทั้งสองอยู่ในวงความหมายการเดินทาง เมื่อปรากฏร่วมกับคำว่า “เศรษฐกิจ” ซึ่งเป็นนามธรรม แสดงว่ามีการเปรียบเทียบเกิดขึ้น ผู้วิจัยจึงตัดสินว่า “ขับเคลื่อน” และ “เดินหน้า” เป็นรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์

2. ใช้โปรแกรม EXCEL รวบรวมรูปภาษาที่เป็นอุปลักษณ์และตัวอย่างบริบท และนับความถี่ปรากฏของรูปภาษาอุปลักษณ์ การนับความถี่นั้น ไม่ว่ารูปภาษาอุปลักษณ์ปรากฏขึ้นมากแค่ไหนก็ตาม หากอยู่ในข่าวเรื่องเดียวกัน ผู้วิจัยจะนับเป็นหนึ่งแห่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. แบ่งกลุ่มรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ โดยใช้ความหมายประจำรูปเป็นเกณฑ์ สำหรับรูปภาษาอุปลักษณ์ที่เป็นภาษาไทย ผู้วิจัยใช้พจนานุกรมภาษาไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) เป็นเอกสารอ้างอิง หากคำใดไม่พบในพจนานุกรมภาษาไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน (2546) ผู้วิจัยจะค้นข้อมูลจาก พจนานุกรมภาษาไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2525) หรือสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านภาษาไทย ส่วนรูปภาษาอุปลักษณ์ที่เป็นภาษาจีน ผู้วิจัยใช้พจนานุกรมจีน 现代汉语词典 (2005) เป็นเอกสารอ้างอิง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2. วิเคราะห์กระบวนการถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายต้นทางไปยังวงความหมายปลายทาง คือ เศรษฐกิจ ตัวอย่างเช่น

"ชาญชัย" กลับลำ ยันรัฐบาลไม่เลือก**อุ้ม**บางอุตสาหกรรม โยนคลังชี้ขาดลดภาษีสรรพสามิตอุ้ม **ค่าย** รถยนต์

(คมชัดลึก, 4 มี.ค. 2552)

ความหมายประจำรูปของ "อุ้ม" หมายถึง โอบยกขึ้น, ยกขึ้นไว้กับตัว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546:1388) เป็นกิริยาที่ใช้กับมนุษย์ แต่ในบริบทใช้ร่วมกับ "อุตสาหกรรม" หมายถึง ช่วยเหลือเปรียบอุตสาหกกรมเหมือนกับมนุษย์ ได้

ความหมายประจำรูปของ "ค่าย" หมายถึง ที่ตั้งกองทหาร มีรั้วล้อมรอบ; ที่ตั้งกองทหาร, ที่พักกองทัพ; ที่พักแรมชั่วคราวของคนเป็นจำนวนมาก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 246) เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวกับสงคราม ในบริบทใช้ร่วมกับ "รถยนต์" หมายถึง กลุ่มธุรกิจรถยนต์ เปรียบกลุ่มธุรกิจเหมือนกับหน่วยงานสู้รบ

การอธิบายความหมายในบริบทนั้น ผู้วิจัยจะตีความตามบริบท และสอบถามผู้ทรงคุณวุฒิทางภาษาไทย หรืออ้างอิงจาก พจนานุกรมภาษาไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน(2546) และ พจนานุกรมฉบับมติชน (2547)

3. เปรียบเทียบการใช้อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษยไทยและภาษาจีน เขียนเป็นพรรณนาวิเคราะห์

เครื่องหมายที่ใช้ในงานวิจัย

[ ] ใช้แสดง องค์ประกอบสำคัญทางความหมาย คือ อรรถลักษณ์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์

ในส่วนนี้ ผู้วิจัยจะนำเสนอผลการวิเคราะห์ของเรื่อง “การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน” ข้อมูลที่วิเคราะห์ปรากฏในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 273 ฉบับ และหนังสือพิมพ์ภาษาจีน 273 ฉบับ ตั้งแต่เดือนตุลาคม พ.ศ. 2551 ถึง มีนาคม พ.ศ. 2552 ผู้วิจัยจะนำเสนออุปลักษณ์ที่พบในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน พร้อมนับความถี่ของอุปลักษณ์ และอธิบายกระบวนการถ่ายโยงความหมาย วิเคราะห์มโนทัศน์ที่เกี่ยวกับเศรษฐกิจทั้งในภาษาไทยและภาษาจีน สุดท้ายนำอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่พบในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนมาเปรียบเทียบ ผลการวิเคราะห์แบ่งหัวข้อดังต่อไปนี้

อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย
อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
เปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 273 ฉบับ พบรูปภาษาที่แสดงอุปลักษณ์ในข่าวเศรษฐกิจ 8 ประเภท ได้แก่

1. อุปลักษณ์สงคราม
2. อุปลักษณ์การเดินทาง
3. อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต
4. อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์
5. อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง
6. อุปลักษณ์ของเหลว
7. อุปลักษณ์การแข่งขัน
8. อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1. อุปลักษณ์สงคราม

สงคราม หมายถึง การรบใหญ่ที่มีคนจำนวนมากต่อสู้ฆ่าฟันกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1112) อุปลักษณ์สงคราม หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากความหมายต้นทางที่เป็นสงครามไปยังความหมายปลายทาง คือ เศรษฐกิจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยพบรูปภาษาอุปลักษณ์ 29 รูป จำนวน 600 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 2 รูปภาษาอุปลักษณ์สงครามของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	กดดัน	7
2	กลยุทธ์	58
3	เข้าเป้า	8
4	ควบคุม	2
5	ค่าย	8
6	แดน	63
7	ตี	5
8	ถล่ม	2
9	ทัพหน้า	2
10	ท้าทาย	3
11	นำทัพ	5
12	บุก	34
13	บุกเจาะ	12
14	ปกป้อง	4
15	ป้องกัน	27

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 2 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
16	เป้าหมาย	198
17	ผลักดัน	26
18	พันธมิตร	14
19	แม่ทัพ	4
20	ยึด	2
21	ยุทธศาสตร์	20
22	แย่ง	6
23	รวมพล	1
24	ระดม	18
25	ระเบิดปรมาณู	1
26	รับมือ	52
27	ศึก	7
28	สงคราม	1
29	สู้	10
รวมทั้งหมด		600

1.1 รูปภาษา: กดดัน

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ กดดัน” หมายถึง บีบคั้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 6) ในข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา “กดดัน” จำนวน 7 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 1

ขณะเดียวกับผู้นำยูโรโซนได้ประกาศจะซื้อหุ้นเพิ่มทุนของสถาบันการเงินที่มีสถานะทางการเงินเปราะบาง ประกอบกับยังไม่มีข่าวลบใหม่เข้ามา **<u>กดดัน</u>** การลงทุน ซึ่งการที่ราคาหุ้นปรับลงไปแรงมาก จึงจูงใจให้มีการเข้าซื้อกลับ

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 2

ขณะที่มองแนวโน้มตลาดระยะสั้น คาดว่าดัชนีมีโอกาสปรับตัวลงเล็กน้อยจากประเด็นการเมืองที่ยัง **<u>กดดัน</u>** การลงทุน ส่งผลให้นักลงทุนส่วนใหญ่ชะลอการลงทุนเพื่อรอติดตามสถานการณ์ หลังก่อนหน้านี้ตลาดได้ปรับขึ้น รับข่าวรัฐบาลใหม่และนโยบายฟื้นฟู เศรษฐกิจ และกลยุทธ์ ให้ชะลอการลงทุน หรือขายทำกำไร

(ไทยรัฐ, 25 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “กดดัน” ไม่ได้หมายถึงบีบคั้นข้าศึกหรือศัตรู แต่หมายถึง ทำให้การดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจลำบากขึ้น

1.2 รูปภาษา: กลยุทธ์

ความหมายประจำรูปของคำว่า “กลยุทธ์” หมายถึง การรบที่มีเล่ห์เหลี่ยม, วิธีการที่ต้องใช้กลอุบายต่าง ๆ, เล่ห์เหลี่ยมในการต่อสู้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 73) เป็นวิธีการที่ใช้ในการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา “กลยุทธ์” จำนวน 58 แห่ง

ตัวอย่างที่ 3

“สำหรับ **<u>กลยุทธ์</u>** การทำตลาดในปีนี้ จะต้องโหมจัดกิจกรรมในรูปแบบต่างๆ โดยเฉพาะการให้ความรู้แก่ผู้บริโภค ขณะเดียวกัน ก็ต้องตรึงราคา มีการแนะนำฟิล์มกรองแสงรุ่นใหม่ๆ อยู่เรื่อยๆ รวมทั้งการดูแลเอาใจใส่ดีลเลอร์ให้เหมือนอยู่ในครอบครัวเดียวกัน พร้อมสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ดีลเลอร์ เช่นเร็วๆ นี้จะมีการพาดีลเลอร์ไปทัวร์ 9 วัดเพื่อความมงคล เป็นต้น”

(ไทยรัฐ, 28 ม.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 4

...ซึ่งตอนนี้เศรษฐกิจไม่แน่นอนอยู่ ก็ต้องปรับ **กลยุทธ์** ให้ตอบสนองกับความต้องการของผู้บริโภคมากที่สุด

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “กลยุทธ์” ไม่ได้หมายถึงวิธีการที่ใช้ในการทำสงครามเพื่อได้ชนะ แต่หมายถึง วิธีการจัดการที่ใช้ในการดำเนินธุรกิจเพื่อได้ประโยชน์มากขึ้น

1.3 รูปภาษา: เข้าเป้า

“เข้า” หมายถึง อาการที่เคลื่อนไปข้างในหรือทำให้เคลื่อนไปข้างใน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 200) “เป้า” หมายถึง สิ่งที่กำหนดไว้เป็นจุดหมาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 713) เมื่อลูกกระสุนยิงเข้าไปในสิ่งที่ดำหนดไว้ เรียกว่า “เข้าเป้า” จากตัวอย่างที่ศึกษา พบรูปภาษา “เข้าเป้า” จำนวน 8 แห่ง

ตัวอย่างที่ 5

และคาดว่าไตรมาส 4 จะมีผลกำไรแต่ต้องเจอปัญหากลุ่มผู้ชุมนุมปิดสนามบินทำให้รายได้ไม่ **เข้าเป้า** โดยที่ผ่านมาคาดการณ์ว่า ผลประกอบการของการบินไทย ในปี 51 จะขาดทุนกว่า 10,000 ล้านบาท ถือว่าเป็นปีที่ขาดทุนมากที่สุดเป็นประวัติการณ์ทีเดียว

(เดลินิวส์, 31 ม.ค. 2552)

ตัวอย่างที่ 6

คลังผวารายได้ไม่**เข้าเป้า**

---- ส่งสรรพากรเข้มงวดปิดช่องโหว่หลีกเลียงภาษา

(ไทยรัฐ, 27 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “เข้าเป้า” ไม่ได้หมายถึงลูกประสุนยิงเข้าสิ่งที่กำหนดไว้ แต่หมายถึงสำเร็จตามที่มุ่งหมายไว้ (มติชน, 2547: 145)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.4 รูปภาษา: ควบคุม

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ควบคุม” หมายถึง ดูแล, กำกับดูแล, กักขัง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 230) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ควบคุม” จำนวน 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 7

ขณะเดียวกัน ต้องพยายามลดต้นทุนการผลิตสินค้าด้วย เพื่อให้รับมือกับต้นทุนวัตถุดิบที่พุ่งขึ้นได้ ต้นทุนที่สูงขึ้นถือเป็นสิ่งท้าทายบริษัทมากที่สุด ที่ต้องพยายาม **ควบคุม** ให้คงที่

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 8

ทั้งนี้เมื่อย้อนกลับไปปี 44 ซึ่งเป็นช่วงที่เริ่มผลักดันร่างกฎหมายค้าปลีก เพื่อ **ควบคุม** การขยายของห้างขนาดใหญ่ และช่วยเหลือร้านค้ารายย่อยให้ชุมชนเพิ่งมีสาขาร้านค้าปลีกสมัยใหม่เพียง 1,821 แห่ง

(เดลินิวส์, 27 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ควบคุม” ไม่ได้หมายถึงการดูแลสถานการณ์การต่อสู้ แต่หมายถึงจัดการปัญหาที่เกิดขึ้นมิให้เกิดความเสียหายมากขึ้น

1.5 รูปภาษา: ค่าย

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ค่าย” หมายถึง ที่ตั้งกองทหาร มีรั้วล้อมรอบ; ที่ตั้งกองทหาร, ที่พักกองทัพ; ที่พักแรมชั่วคราวของคนเป็นจำนวนมาก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 246) เป็นหน่วยงานที่เกี่ยวกับการต่อสู้ ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ค่าย” จำนวน 8 แห่ง

ตัวอย่างที่ 9

“ชาญชัย” กลับลำ ยันรัฐบาลไม่เลือกอุ้มบางอุตสาหกรรม โยนคลังชี้ขาดลดภาษีสรรพสามิตอุ้ม **ค่าย** รถยนต์

(คมชัดลึก, 4 มี.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 10

ค่าย รถยนต์ม้วนเสื่อกลับบ้าน ครม.เศรษฐกิจตีกลับลดภาษีสรรพสามิต

(ไทยรัฐ, 5 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น คำว่า “ค่าย” ไม่ได้หมายถึงที่ตั้งของกองทหาร ความหมายตามบริบท “ค่าย” หมายถึง กลุ่มผู้ทำกิจการประเภทเดียวกัน

1.6 รูปภาษา: แดน

ความหมายประจำรูปของคำว่า “แดน” หมายถึง ที่ที่กำหนดไว้โดยตรงหรือโดยหมายรู้กัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 417) ในข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา “แดน” จำนวน 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 11

หลังดิ่งลงหนักในสัปดาห์ที่ผ่านมา ซึ่งดัชนีสามารถดีดกลับอย่างร้อนแรงในภาคบ่ายและเคลื่อนไหวใน **แดน** บวกได้เกือบตลอดทั้งวัน ตามแรงซื้อหุ้นเกือบทุกกลุ่ม โดยเฉพาะหุ้นขนาดใหญ่ เช่น ปตท. บ้านปู และหุ้นกลุ่มธนาคาร จึงช่วยหนุนตลาดให้พลิกฟื้นขึ้นได้

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 12

ดัชนีตลาดหุ้นไทยยืนใน **แดน** บวกได้ต่อเนื่อง เพราะเป็นไปในทิศทางเดียวกันกับตลาดหุ้นในภูมิภาคเอเชีย ที่ปรับขึ้นรับข่าวความร่วมมือของรัฐบาล โดยมีหลายประเทศให้การช่วยเหลือเศรษฐกิจโลกให้หลุดพ้นวิกฤติการเงิน

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “แดน” ไม่ได้หมายถึงพื้นที่ที่แท้จริง แต่หมายถึง สภาพของหุ้น

1.7 รูปภาษา: ตี

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ตี” หมายถึง เอามือหรือไม้เป็นต้นฟาดหรือเข่นลงไป เช่น ตีเด็ก ตีดาบ, ตบเบา ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 466) เมื่อข้างหลังตามด้วยสถานที่ หมายถึง การรบที่สถานที่นั้น เช่น ตีหัวเมือง พบรูปภาษา “ตี” 5 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 13

ดันสินค้าปลอดสารพิษ **ตี** ตลาดโลก

(เดลินิวส์, 6 ก.พ. 2552)

ตัวอย่างที่ 14

หลังจากกลุ่มผู้เลี้ยงสุกรร้องเรียนว่า ถูกสินค้าเครื่องใน เช่น ตับ ปอด หัวใจ ไส้หมู จากต่างชาติเข้ามา **ตี** ตลาด จนขายสินค้าได้ลำบาก

(ไทยรัฐ, 5 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น "ตลาด" ไม่ได้เป็นสถานที่ใช้ในการสู้รบ เมื่อ "ตี" ใช้ร่วมกับ "ตลาด" จะหมายถึงเข้าไปชิงแย่งส่วนแบ่งของตลาด

1.8 รูปภาษา: ถล่ม

ความหมายประจำรูปของ "ถล่ม" หมายถึง ยุบหรือทำให้บุบทลายลง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 486) มักจะใช้กับสิ่งก่อสร้าง ผู้วิจัยพบรูปภาษา "ถล่ม" 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 15

ตลาดหุ้นทั่วโลกโดน **ถล่ม** กันถ้วนหน้า จากปัญหาวิกฤติการเงินที่ลามไปทั่วโลก

(เดลินิวส์, 13 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 16

ตลาดหุ้นไทยปีหนูไฟ จึงถูก **ถล่ม** ด้วยระเบิดปรมาณูลูกแล้วลูกเล่า ทั้งจากศึกในและศึกนอก จึงถือเป็นปีแห่งหายนะ และความบอบช้ำของนักลงทุนโดยแท้

(ไทยรัฐ, 31 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น เปรียบสภาพเศรษฐกิจที่ร้ายแรงเหมือนกันถูกศัตรูทำลายในสนามรบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.9 รูปภาษา: ทัพหน้า

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ทัพ” หมายถึง กองทหาร (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 521) ทัพหน้า หมายถึง กองทหารที่อยู่ด้านหน้าสุด เมื่อสู้รบต้องออกมาก่อนกองทหารอื่น เป็นแห่งงานที่เกี่ยวกับการต่อสู้ประเภทสงคราม ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “ทัพหน้า” 1 แห่ง คือ

ตัวอย่างที่ 17

...โดยเฉพาะททท. ซึ่งเป็น **ทัพหน้า** ด้านการตลาด คงจะใช้กลยุทธ์ ทำตลาดด้วยมุกเดิมๆ ซึ่งดูนุ่มนิ่มไม่ได้อีกแล้ว

(เดลินิวส์, 3 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ทัพหน้า” ไม่ได้หมายถึงกองทัพที่ไปสู้รบจริงๆ แต่หมายถึงหน่วยงานที่เข้าไปทำสำรวจและทำตลาดก่อนหน่วยงานอื่น

1.10 รูปภาษา: ท้าทาย

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ท้าทาย” หมายถึง ชวนวิวาท (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 522) เป็นกิริยาที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “ท้าทาย” 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 18

ขณะเดียวกัน ต้องพยายามลดต้นทุนการผลิตสินค้าด้วยเพื่อให้รับมือกับต้นทุนวัตถุดิบที่พุ่งขึ้นได้ ต้นทุนที่สูงขึ้นถือเป็นสิ่งที่ **ท้าทาย** บริษัทมากที่สุด ที่ต้องพยายาม ควบคุมให้คงที่

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 19

“ปัญหาเอ็นพี่แอลมีผลกดดันต่อธนาคารพาณิชย์ไทยในปัจจุบันอย่างมาก จากภาวะเศรษฐกิจที่มีแนวโน้มชะลอตัว ทำให้การบริหารจัดการนี้มีความ **ท้าทาย** มากขึ้น

(เดลินิวส์, 27 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “ท้าทาย” ไม่ได้หมายถึงการชวนวิวาทกับฝ่ายต่อสู้ แต่หมายถึงสถานการณ์ที่ชวนให้ทดสอบความสามารถของบริษัท

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.11 รูปภาษา: นำทัพ

นำ หมายถึง ไปข้างหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 578) ทัพ หมายถึง กองทหาร (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 521) นำทัพ หมายถึง การนำพากองทหารไปสู้รบ ในข้อมูลที่ศึกษาพบการใช้รูปภาษา “นำทัพ” 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 20

"อลงกรณ์" **นำทัพ** บุกตะวันออกกลาง เพิ่มช่องทางการค้าหวังพยุงส่งออก

(เดลินิวส์, 18 มี.ค. 2552)

ตัวอย่างที่ 21

พาณิชย์ดึงอภิสิทธิ์ **นำทัพ** บุกจีนรุกส่งออก

(เดลินิวส์, 28 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “นำทัพ” หมายถึงนำพากลุ่มนักธุรกิจไปสำรวจตลาด

1.12 รูปภาษา: บุก

ความหมายประจำรูปของคำว่า “บุก” หมายถึง ลุย, ฝ่าไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 628) เป็นกริยาที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “บุก” 34 แห่ง

ตัวอย่างที่ 22

ดังนั้น ททท.ต้องเตรียมช่วยเหลือเอกชน ด้วยการเป็นแกนหลักในการ **บุก** ตลาดใหม่ๆ

(คมชัดลึก, 16 มี.ค. 2552)

ตัวอย่างที่ 23

แต่เชื่อว่าคงเป็นลู่ทางหนึ่งที่ช่วยให้สินค้าไทยสามารถกระจายการส่งออกรวมทั้งช่วยพยุงไม่ให้ยอดส่งออกดิ่งเหวลึกมากกว่าเดิม เพราะหากเร่ง **บุก** ตลาดช้าไปไทยจะสูญเสียโอกาสสร้างความแข็งแกร่งให้กับสินค้าไทย

(เดลินิวส์, 18 มี.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น “บุก” ไม่ได้หมายถึงการฝ่าไปในพื้นที่ของผู้อื่น แต่หมายถึง เข้าไปชิงส่วนแบ่งของตลาด

1.13 รูปภาษา: บุกเจาะ

ความหมายประจำรูปของคำว่า “บุก” หมายถึง ลุย, ฝ่าไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 628) “เจาะ” หมายถึง ทำให้เป็นช่องเป็นรู (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 326)

“บุกเจาะ” หมายถึง การใช้กำลังจำนวนหนึ่ง ซึ่งไม่มาก บุกทะทวงกำลังของข้าศึก จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “บุกเจาะ” จำนวน 12 แห่ง

ตัวอย่างที่ 24

ชูสปา-ก่อสร้าง **<u>บุกเจาะ</u>** ตลาดต่างชาติ

(เดลินิวส์, 30 ธ.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 25

“ขณะนี้กรมอยู่ระหว่างการจัดทำข้อมูลการค้า และกลยุทธ์ในการ **<u>บุกเจาะ</u>** ตลาดในแต่ละประเทศเป้าหมาย ซึ่งได้สั่งการให้หัวหน้าสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศรวบรวมรายชื่อผู้นำเข้าที่มีศักยภาพในแต่ละกลุ่มสินค้าแล้ว จากนั้นจะเชิญชวนให้ภาคเอกชนและสมาคมการค้าในแต่ละกลุ่มสินค้าที่มีศักยภาพมาเข้าร่วมโครงการ และวางแผนร่วมกันในการ **<u>บุกเจาะ</u>** ตลาด ซึ่งได้ตั้งเป้าหมายไว้ว่า ในการเดินทางไปแต่ละครั้งจะเกิดการเจรจาการค้าไม่ต่ำกว่าคณะละ 10 ราย...”

(คมชัดลึก, 24 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “บุกเจาะ” ไม่ได้หมายถึงการใช้กำลังบุกทะลวงกำลังของข้าศึก แต่หมายถึงการเข้าไปทำตลาดด้านเฉพาะ

1.14 รูปภาษา: ปกป้อง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ปกป้อง” หมายถึง คุ้มครอง ป้องกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 646) เป็นกิริยาที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “ปกป้อง” 4 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 26

จากปัญหาวิกฤติการณ์ทางการเงินในสหรัฐ จะส่งผลให้หลายประเทศต้องหามาตรการทางการค้าต่างๆ มา **ปกป้อง** เศรษฐกิจภายใน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการค้าและการส่งออกของไทย

(คมชัดลึก, 1 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 27

ปัจจุบันการค้าระหว่างประเทศมีการแข่งขันกันอย่างรุนแรง ประเทศต่างๆ หันมาใช้มาตรการทางการค้ามาขึ้น เพื่อ**ปกป้อง**อุตสาหกรรมภายในประเทศของตัวเอง

(เดลินิวส์, 24 มี.ค. 2552)

โดยปกติ “ปกป้อง” ใช้ร่วมกับบุคคลหรือสถานที่ แต่ในตัวอย่างข้างต้น “ปกป้อง”ใช้ร่วมกับ “เศรษฐกิจ” ซึ่งเป็นนามธรรม มีความหมายว่าป้องกัน กระทำเพื่อไม่ให้เศรษฐกิจเกิดความเสียหาย

1.15 รูปภาษา: ป้องกัน

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ป้องกัน” หมายถึง กั้นไว้เพื่อต้านทานหรือคุ้มครอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 673) เป็นกริยาที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “ป้องกัน” 17 แห่ง

ตัวอย่างที่ 28

แหล่งข่าวจากธนาคารพาณิชย์เปิดเผยว่า ปัจจัยเสี่ยงทั้งจากภายในและนอกประเทศขณะนี้ทำให้ธนาคารพาณิชย์เลือกลูกค้ามากขึ้น เพื่อ**ป้องกัน**ความเสี่ยงสินเชื่อ โดยเฉพาะธุรกิจต่างประเทศที่เข้ามาลงทุนในไทยและให้บริษัทลูกกู้เงินจากธนาคารพาณิชย์ไทย

(คมชัดลึก, 13 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 29

นายวิสิฐ ตันติสุนทร เลขาธิการคณะกรรมการกองทุนบำเหน็จบำนาญข้าราชการ (กบข.) เปิดเผยถึงกลยุทธ์การลงทุนตราสารหนี้ในปีนี้ว่า กบข. จะให้น้ำหนักกับการลงทุนในตราสารหนี้ภาครัฐ เพื่อ **ป้องกัน** ความเสี่ยงการลงทุนจากภาวะเศรษฐกิจที่ชะลอตัวลงมาก

(เดลินิวส์, 29 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “ป้องกัน” หมายถึง ทำให้ไม่เกิดความเสียหายทางเศรษฐกิจ

1.16 รูปภาษา: เป้าหมาย

ความหมายประจำรูปของคำว่า “เป้าหมาย” หมายถึง บุคคลหรือสิ่งที่ใช้เป็นเป้าแห่งการโจมตี หรือเป็นศูนย์กลาง แห่งความใส่ใจหรือสังเกต (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 713) บุคคลหรือสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “เป้าหมาย” 198 แห่ง

ตัวอย่างที่ 30

กระทรวการคลังตัดใจลด **เป้าหมาย** จีดีพีปีหน้าหดเหลือ 1% ของจีดีพี หลังจากอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยไตรมาส 4 ของปีนี้ ติดลบ 2-3% หวั่นเศรษฐกิจไทยเข้าสู่ภาวะถดถอย "กรณ์" แทบเป็นลม สั่งเพิ่มค่าลดหย่อนดอกเบี้ยบ้านเป็น 200,000 บาท

(ไทยรัฐ, 25 ธ.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 31

นายตุลย์ วงศ์สุภสวัสดิ์ ผู้จัดการทั่วไปการจัดการธุรกิจและการตลาด บริษัท เซเร-บอส (ประเทศไทย) จำกัด ผู้ผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์อาหารเสริมวีต้า เปิดเผยว่า บริษัทได้ทุ่มงบ 30 ล้านบาท จัดกิจกรรมการผลิตวีต้าพรุนสกัดเข้มข้น และเปิดตัวภาพยนตร์โฆษณาชุดใหม่สตรีทแฟชั่น เพื่อช่วยเจาะตลาดกลุ่ม **เป้าหมาย** วัยรุ่นและกลุ่มคนทำงาน ที่ต้องการเครื่องดื่มเพื่อสุขภาพ ตั้ง **เป้าหมาย** ยอดขายในปีนี้เติบโต 10% จากปีก่อน

(เดลินิวส์, 6 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายในบริบทของ “เป้าหมาย” หมายถึงสิ่งหรือบุคคลที่กำหนดไว้ในการดำเนินกระบวนการเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.17 รูปภาษา: ผลักดัน

ผลัก หมายถึง ใช้มือดันให้พ้นตัวหรือให้เคลื่อนที่ไปทันที (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 727) ดัน หมายถึง ผลักเพื่อให้เคลื่อนไปด้วยกำลัง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 401)
ผลักดัน หมายถึง ส่งกำลังทหารเข้าไปขับไล่ข้าศึกให้ออกจากพื้นที่ ในข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “ผลักดัน” 26 แห่ง

ตัวอย่างที่ 32

นายประสงค์ เอาพาร นายกสมาคมธุรกิจบ้านจัดสรร เปิดเผยว่า ภาครัฐประชาชน และเอกชน ต้องร่วมมือกัน เพื่อ **ผลักดัน** ให้ภาพรวมเศรษฐกิจไทยปีหน้า มีอัตราการเติบโตได้ดี

(เดลินิวส์, 27 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 33

นายราเชนทร์ พจนสุนทร อธิบดีกรมส่งเสริมการส่งออก เปิดเผยว่า ร่วมกับสมาคมอุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ จัดงานแสดงสินค้าเฟอร์นิเจอร์ปี 52 (ทิฟฟ์) ที่อิมแพ็ค เมืองทองธานี ระหว่างวันที่ 11-15 มี.ค. นี้ โดยปีนี้ขยายให้มีการเจรจาซื้อขาย ระหว่างผู้ประกอบการจากต่างประเทศ ฮ่องกง มาเลเซีย ไต้หวัน พม่า และกัมพูชา กับผู้ผลิตไทยเพื่อ **ผลักดัน** การส่งออกให้เพิ่มขึ้น

(เดลินิวส์, 4 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของคำว่า “ผลักดัน” หมายถึง การช่วยเหลือเพื่อให้เศรษฐกิจได้รับการพัฒนา

1.18 รูปภาษา: พันธมิตร

ความหมายประจำรูปของคำว่า “พันธมิตร” หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างรัฐที่จะช่วยเหลือกันตามสนธิสัญญา ที่ทำไว้ เพื่อร่วมรบหรือเพื่อการป้องกันร่วมกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 781) เป็นบุคคลหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “พันธมิตร” 14 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 34

ไอเอ็มเอฟหั่นตัวเลขคาดการณ์เศรษฐกิจเอเชียปี 52 เหลือ 4.9% ส่วนไทยขยายตัว 4.0% ระบุเอเชียไม่รอดพ้นจากวิกฤติเศรษฐกิจโลก ด้านอดีตรองนายกฯ แนะรัฐเร่งหามาตรการดูแลด่วน มุ่งลงทุนกระตุ้นการจ้างงาน ขณะที่ ดร. ประสาร แนะภาคธุรกิจหา**พันธมิต**รต่อสายป่านเงินทุนหมุนเวียน

(คมชัดลึก, 26 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 35

นอกจากนี้ในส่วนของการหา**พันธมิตร**ร่วมทุนนั้นอยู่ระหว่างการเจรจา แต่ยังไม่ได้ลงลึกในระละเอียดกับสถาบันการเงินใด

(เดลินิวส์, 4 มี.ค. 2552)

"พันธมิตร" ในตัวอย่างข้างต้นหมายถึง องค์กรธุรกิจที่มีจุดประสงค์เช่นกัน และสามารถร่วมมือในด้านธุรกิจได้

1.19 รูปภาษา: แม่ทัพ

ความหมายประจำรูปของคำว่า "แม่ทัพ" หมายถึง นายทัพ, ผู้ทำหน้าที่คุมกองทัพ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 876) เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ประเภทสงคราม ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า "แม่ทัพ" 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 36

และจากโอกาสทางการค้านี้ "อลงกรณ์ พลบุตร" รมช. พาณิชย์ ในฐานะ **แม่ทัพใหญ่** ก็ไม่ปล่อยเวลาให้เสียเปล่าโดยต้นเดือน มี.ค. ที่ผ่านมา ได้นำทีมงานคณะนักธุรกิจหลากหลายประเภททั้งอาหารสำเร็จรูป สปา และยานยนต์ ตะลุยหาช่องทางการค้าและเชื่อมสัมพันธ์การค้าการลงทุน กับรัฐมนตรีพาณิชย์ หอการค้า และนักธุรกิจในประเทศแถบตะวันออกกลาง หรือกลุ่มจีซีซี

(เดลินิวส์, 18 มี.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 37

<u>แม่ทัพ</u>โนเกียคนใหม่มาแล้ว ขมีขมันกอบกู้ส่วนแบ่งตลาด

(ไทยรัฐ, 13 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น "แม่ทัพ" ไม่ได้หมายถึงบุคคลคุมกองทัพที่แท้จริง แต่หมายถึงผู้บริหารที่ทำหน้าที่ดูแลกิจการธุรกิจ

1.20 รูปภาษา: ยึด

ความหมายประจำรูปของคำว่า "ยึด" หมายถึง ถือเอาไว้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 908) เป็นกริยาที่เกี่ยวกับการต่อสู้ มีในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า "ยึด" 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 38

คลัง **<u>ยึด</u>** ตลาดเกษตรล่วงหน้า

(เดลินิวส์, 18 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 39

วิชาชีพ 8 ฉบับล่มไม่ทันอาเซียนซัมมิท

ผวาสินค้าเพื่อนบ้าน**<u>ยึด</u>** ตลาด

(เดลินิวส์, 26 พ.ย. 2551)

โดยปกติ "ยึด" ใช้ร่วมกับสถานที่ที่มีอยู่จริง เช่น ยึดพื้นที่ ยึดเมือง แต่ "ตลาดเกษตร" ไม่ได้เป็นพื้นที่เป็นรูปธรรม ความหมายตามบริบท "ยึด" หมายถึง การชิงเอาส่วนแบ่งตลาด

1.21 รูปภาษา: ยุทธศาสตร์

ความหมายประจำรูปของคำว่า "ยุทธศาสตร์" หมายถึง วิชาการรบ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525: 677) เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ประเภทสงคราม ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า "ยุทธศาสตร์" 20 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 40

เนื่องจากปัญหาการเลิกจ้างแรงงานส่งผลกระทบไปทั่วโลก โดยทูตแรงงานจะต้องมีหน้าที่วาง **ยุทธศาสตร์** และหาตลาดแรงงานใหม่รองรับการเลิกจ้างงาน

(คมชัดลึก, 4 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 41

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า นางพรทิวา นาคาศัย รมว. พาณิชย์ ได้ลงนามแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาอาหารไทยและครัวไทยสู่โลก ที่มีนายพิมล ศรีวิกรม์ เป็นประธาน โดยคณะกรรมการจะมีอำนาจในการกำหนดนโยบายและ **ยุทธศาสตร์** เพื่อส่งเสริมขยายตลาดอาหารไทยและร้านอาหารไทยในต่างประเทศอย่างมีคุณภาพ

(ไทยรัฐ, 7 ก.พ. 2551)

ยุทธศาสตร์ หมายถึง วิชาการรบ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2525: 677) แต่ปัจจุบันหมายถึง วิชาว่าด้วยการพัฒนาและการใช้อำนาจทางการเมือง เศรษฐกิจ จิตวิทยา และกำลังรบทางทหารตามความจำเป็นทั้งในยามสงบและยามสงคราม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 911) ซึ่งสอดคล้องกับความหมายในบริบท

1.22 รูปภาษา: แย่ง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “แย่ง” หมายถึง ยื้อเอาไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 917) เป็นกิริยาที่เกี่ยวกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “แย่ง” 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 42

"เผยผลสำรวจโชห่วยเจ๊งยับ 4 ปี กำไรวูบถูกยักษ์ค้าปลีก **แย่ง** ตลาด

(ไทยรัฐ, 25 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 43

และหากจะเพิ่มการส่งออก ก็หนีไม่พ้นต้องพยายาม **แย่ง** ตลาดที่มีอยู่จากคนอื่น หรือลดราคาสินค้าไปสู้ แต่คงไม่ใช่ความพยายามลดค่าเงินสู้ เพราะทุกประเทศทำได้เหมือนกัน ในที่สุดก็จะไม่ได้ประโยชน์

(ไทยรัฐ, 9 ก.ย. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น “แย่ง” ไม่ได้หมายถึงยื้อเอาของที่มีอยู่ไป แต่หมายถึงการชิงเพื่อได้ส่วนแบ่งตลาด

1.23 รูปภาษา: รวมพล

ความหมายประจำรูปของคำว่า “รวมพล” หมายถึง รวมกำลังพลเข้าด้วยกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 926) ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “รวมพล” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 44

ขนส่ง **รวมพล** ค้านขึ้นราคาเอ็นจีวี

(ไทยรัฐ, 19 ธ.ม. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “รวมพล” ไม่ได้หมายถึรวมกำลังทหาร แต่หมายถึงรวบรวมบุคคลหรือองกรค์ที่เกี่ยวข้อง

1.24 รูปภาษา: ระดม

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ระดม” หมายถึง ทำพร้อม ๆ กัน เช่น ระดมยิง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 932) ผู้วิจัยพบคำว่า “ระดม” 18 แห่ง

ตัวอย่างที่ 45

วงการแบงก์แย้มสัญญาณไม่ดี 3 แบงก์ใหญ่ชะลอปล่อยสินเชื่อรายใหม่กว่า 1 เดือนแล้ว หลังประเมินเศรษฐกิจเสี่ยงเพิ่ม ชี้เงินกู้ภาครัฐ 1 แสนล้านยิ่งซ้ำเติมสภาพคล่องหด กดดันให้ดอกเบี้ยในตลาดสูงขึ้น คลังเร่งมอนิเตอร์แบงก์รัฐ คุมเข้มสภาพคล่อง พร้อมเจรจาแบงก์ชาติหยุด **ระดม** ทุนจากตลาดช่วงนี้

(คมชัดลึก, 10 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 46

นายกรณ์ จาติกวณิช รมว.คลัง เปิดเผยภายหลังร่วมประชุมคณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนไทยว่า ที่ประชุมได้หารือเพื่อกำหนดแผนปฏิรูปสู่การพัฒนาตลาดทุนไทย นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงในทุกมิติครั้งใหญ่ (บิ๊ก แบง) กับตลาดทุนไทย เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงตลาดทุนทุกหมู่เหล่า รวมถึงเป็นแหล่ง **ระดม** ทุนของผู้ประกอบการทุกระดับ โดยเสนอแนวทางปฏิรูป 7

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หมวด เพื่อให้มีระดับการเข้าถึงที่เหมาะสมกับผู้กลทุนและผู้ **ระดม** ทุนประเภทต่างๆ พัฒนาคุณภาพและความหลากหลายของสินค้าเพื่อการลงทุน **ระดม** ทุนและการบริการความเสี่ยง คาดว่าช่วยทำให้ต้นทุนทางการเงินและการทำธุรกรรมต่ำลง

(เดลินิวส์, 4 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ระดม” หมายถึง รวบรวมเงินทุนพร้อมๆ กัน

1.25 รูปภาษา: ระเบิดปรมาณู

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ระเบิดปรมาณู” หมายถึง ลูกระเบิดที่ให้อำนาจระเบิดได้ด้วยปฏิกิริยานิวเคลียร์ชนิดที่ทำให้นิวเคลียสของอะตอมของธาตุยูเรเนียมหรือธาตุพลูโทเนียมแตกสลาย ระเบิดชนิดนี้มีอำนาจทำลายมากยิ่งกว่าระเบิดธรรมดาที่ใช้ดินระเบิด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 934) เป็นอาวุธที่ใช้ในการต่อสู้ประเภทสงคราม ผู้วิจัยพบคำว่า “ระเบิดปรมาณู” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 47

ตลาดหุ้นไทยปีหนูไฟ จึงถูกถล่มด้วย **ระเบิดปรมาณู** ลูกแล้วลูกเล่า ทั้งจากศึกในและศึกนอก จึงถือเป็นปีแห่งหายนะ และความบอบช้ำของนักลงทุนโดยแท้

(ไทยรัฐ, 31 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “ระเบิดปรมาณู” ไม่ได้หมายถึงอาวุธรุนแรงที่แท้จริง แต่หมายถึงอุปสรรคใหญ่ในการดำเนินกระบวนการทางเศรษฐกิจ

1.26 รูปภาษา: รับมือ

ความหมายประจำรูปของคำว่า “รับมือ” หมายถึง ต่อต้าน กำราบ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 945) เป็นกิริยาที่เกี่ยวกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “รับมือ” 52 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 48

หลายโรงงานต้องปิดกิจการลงหรือลดต้นทุนรายจ่ายตามบริษัทแม่ในต่างประเทศ ที่ได้รับผลกระทบจากวิกฤติสถาบันการเงินของประเทศสหรัฐ ดังนั้น อยากให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งหามาตรการ **รับมือ** โดยด่วนเพื่อป้องกันปัญหาสังคมตามมาภายหลัง

(เดลินิวส์, 27 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 49

นายกรัฐมนตรี ยอมรับเตรียมกู้เงินต่างประเทศเพื่อใช้เป็นแผนสำรองฉุกเฉิน **รับมือ** เศรษฐกิจโลกวิกฤติกว่าที่คาดเตรียมชงกรอบกู้เงิน ครม. วันนี้

(เดลินิวส์, 3 ก.พ. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “รับมือ” หมายถึง ต่อต้านสถานการณ์ร้ายแรงที่เกิดขึ้นในการดำเนินธุรกิจ เพื่อมิให้ธุกกิจได้รับความเสียหาย

1.27 รูปภาษา: ศึก

ความหมายประจำรูปของ “ศึก” หมายถึง การใช้กำลังเข้าประหัตประหารกันอย่างรุนแรงระหว่างรัฐหรือประเทศตั้งแต่ ๒ รัฐ หรือ ๒ ประเทศขึ้นไป เช่น ศึกชายแดน,การต่อสู้กันระหว่างบุคคลกับบุคคลหรือระหว่างพวกหนึ่งกับอีกพวกหนึ่ง เช่น ศึกล้างบาง ศึกล้างโคตร (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1104) เป็นบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการต่อสู้ประเภทสงคราม ในข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “ศึก” 7 แห่ง

ตัวอย่างที่ 50

ส.อ.ท.เรียกประชุมสภาอุตสาหกรรมจังหวัด ประเมินแนวโน้มเลิกจ้างงานให้ชัดเจน ล่าสุดยอดสั่งซื้อลดวูบ 25-30% ส่อเค้าปลดแรงงานอยุธยาถึง 1 แสนคน ผลสำรวจเลิกจ้างแล้ว 15.34% ด้าน สศช.คาดจีดีพีไตรมาส 3 ใกล้เคียง 5.3% ชี้ปี 52 เจอ **ศึก** หนักหลายด้าน

(ไทยรัฐ, 21 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 51

บินไทยฉายไม่พอยังชัก **ศึก** เข้าบ้าน

(ไทยรัฐ, 3 มี.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของคำว่า “ศึก” หมายถึง ปัญหาและความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ซึ่งทำให้การดำเนินกิจการประสบความยากลำบาก

1.28 รูปภาษา: สงคราม

ความหมายประจำรูปของคำว่า “สงคราม” หมายถึง การรบใหญ่ที่มีคนจำนวนมากต่อสู้ฆ่าฟันกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1112) ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “สงคราม” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 52

สงคราม ทีวีดาวเทียม

(เดลินิวส์, 9 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “สงคราม” ไม่ได้หมายถึงการสู้รบที่แท้จริง แต่หมายถึงการแย่งชิงเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ หรือเพื่อแย่งส่วนแบ่งของตลาด

1.29 รูปภาษา: สู้

ความหมายประจำรูปของคำว่า “สู้” หมายถึง เอาชนะกันด้วยกำลังกาย อาวุธ หรือสติปัญญาความสามารถเป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1218-1219) เป็นกิริยาเกี่ยวกับการต่อสู้ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “สู้” 10 แห่ง

ตัวอย่างที่ 53

ไทยทุ่ม 1.75 แสนล้าน ผนึกอาเซียน**สู้**วิกฤติ ยันฐานะยังแข็งแกร่ง

(คมชัดลึก, 24 ก.พ. 2552)

ตัวอย่างที่ 54

ธ.ก.ส.อัดฉีดครึ่งหลังแสนล้าน ดันเกษตรกร**สู้** วิกฤติเศรษฐกิจ

(เดลินิวส์, 31 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของคำว่า “สู้” หมายถึง ต่อต้านและไม่ย่อท้อกับการเกิดขึ้นของวิกฤติเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายสงคราม เช่น ค่าย ตี รวมพล ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่าเศรษฐกิจเป็นสงคราม โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากสงครามไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
สงคราม	เศรษฐกิจ
[ผู้เข้าร่วมหรือหน่วยงานที่อยู่ในสงคราม]	[ผู้ประกอบการหรือองค์กรเศรษฐกิจ]
[เพื่อให้ชนะ]	[เพื่อได้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ]
[วิธีการที่ใช้ในการต่อสู้]	[วิธีการที่ใช้เพื่อชิงผลประโยชน์]
[สนามรบ]	[ตลาด]

2. อุปลักษณ์การเดินทาง

อุปลักษณ์การเดินทาง หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายการเดินทาง รวมถึงยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง กิริยาที่เกี่ยวกับการเดินทางเป็นต้น ไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย พบรูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทาง 15 รูป จำนวน 553 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 3 รูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทางของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	ขับเคลื่อน	36
2	ขาขึ้น	10
3	ขาลง	15

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 3 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	ขับเคลื่อน	36
2	ขาขึ้น	10
3	ขาลง	15
4	เข็มทิศ	1
5	เคลื่อนไหว	39
6	โค้งสุดท้าย	4
7	ชะลอตัว	273
8	แซง	1
9	เดินหน้า	32
10	ทางตัน	1
11	ทิศทาง	97
12	เบรก	5
13	ฝั่ง	1
14	ไฟเขียว	20
15	สวน	18
รวมทั้งหมด		553

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1 รูปภาษา: ขับเคลื่อน

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ขับเคลื่อน” หมายถึง ผลักหรือดันให้ไปด้วยแรงดันไอน้ำหรือกังหันเป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 178) โดยปกติใช้กับยานพาหนะที่มีเครื่องยนต์ เช่น รถ เป็นต้น ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “ขับเคลื่อน” 36 แห่ง

ตัวอย่างที่ 55

ครม. เห็นชอบ 6 มาตรการรับมือวิกฤติการเงินโลก กำชับแบงก์ชาติ- คลังผ่อนปรนเงื่อนไขปล่อยเงินกู้เอสเอ็มอี ห่วงเอกชนมีปัญหาเรื่องสภาพคล่องตึงตัว พร้อมตั้งคณะกรรมการ **ขับเคลื่อน** เศรษฐกิจ 4 ชุด

(คมชัดลึก, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 56

แต่หากมีรัฐบาลใหม่เข้ามา มีการสานต่องานเดิมเช่น โอทอป หรือมีการ **ขับเคลื่อน** เศรษฐกิจผ่านโครงการต่างๆ ก็น่าจะทำให้เศรษฐกิจสามารถเดินหน้า ได้

(ไทยรัฐ, 13 ธ.ค. 2551)

“ขับเคลื่อน” มักใช้กับยานพาหนะ แต่ในข่าวเศรษฐกิจ “ขับเคลื่อน” ใช้ร่วมกับ “เศรษฐกิจ” ซึ่งเป็นรูปธรรมและไม่สามารถเกิดการเคลื่อนไหวที่แท้จริง ความหมายตามบริบท หมายถึง การทำให้เศรษฐกิจมีการพัฒนา

2.2 รูปภาษา: ขาขึ้น

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ขา” หมายถึง คราว เที่ยว เช่น ขากลับ ขาเข้า ขาออก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 179) “ขึ้น” หมายถึง ไปสู่เบื้องบน เบื้องสูง หรือ เบื้องหน้า, ไปสู่เบื้องที่ถือว่าตรงข้ามกับลง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 193) “ขาขึ้น” หมายถึง ในระหว่างการเดินทาง ช่วงหนทางจากที่ต่ำไปยังที่สูง ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “ขาขึ้น” 10 แห่ง

ตัวอย่างที่ 57

ราคาน้ำมันดิบซึ่งมีแนวโน้มเคลื่อนไหวในทิศทาง **ขาขึ้น**

(ไทยรัฐ, 29 ธ.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 58

ส่วนการปรับราคาขายปลีกน้ำมันในประเทศนั้นไม่ต้องห่วง เพราะในช่วงขาลงได้มีการปรับราคาลงอย่างรวดเร็วเพราะมีกระทรวงพลังงานและประชาชนคอยติดตามดูแลอยู่ แต่ในช่วง **ขาขึ้น** บางครั้งบริษัทน้ำมันไม่กล้าขึ้นเร็วเกรงว่าจะกระทบต่อประชาชน

(เดลินิวส์, 2 ต.ค. 2551)

จากข้อความข้างต้น “ขาขึ้น” ในบริบทหมายถึง สภาพเศรษฐกิจมีความเจริญก้าวหน้าขึ้น

2.3 รูปภาษา: ขาลง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ขา” หมายถึง คราว เที่ยว เช่น ขากลับ ขาเข้า ขาออก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 179) “ลง” หมายถึง ไปสู่เบื้องต่ำหรือไปสู่เบื้องที่ถือว่าตรงข้ามกับขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 974) “ขาลง” หมายถึง ในระหว่างการเดินทาง ช่วงหนทางจากที่สูงไปยังที่ต่ำ ผู้วิจัยพบคำว่า “ขาลง” 15 แห่ง

ตัวอย่างที่ 59

ตลาดหุ้นไทยในระยะกลางยังมีลักษณะแกว่งตัวใน ทิศทาง **ขาลง** เนื่องจากยังมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของวิกฤติสถาบันการเงินของสหรัฐ

(เดลินิวส์, 3 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 60

สำหรับแนวโน้มอัตราดอกเบี้ยในปีนี้ คาดว่าอยู่ในช่วง **ขาลง** โดยคาดว่าคณะกรรมการนโยบายการเงิน (กนง.) จะพิจารณาปรับลดอัตราดอกเบี้ยในตลาดซื้อคืนพันธบัตร (อาร์พี) ซึ่งเป็นดอกเบี้ยนโยบายลงมาอยู่ที่ 1-1.5% ภายในเดือน เม.ย. นี้

(เดลินิวส์, 29 ม.ค. 2552)

จากข้อความข้างต้น “ขาลง” ในบริบทหมายถึง สภาพเศรษฐกิจแย่ลง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.4 รูปภาษา: เข็มทิศ

ความหมายประจำรูปของคำว่า “เข็มทิศ” หมายถึง ชื่อเครื่องชี้บอกทิศ มีเข็มเป็นแม่เหล็กซึ่งปลายข้างหนึ่งชี้ไปทางเหนือเสมอ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 197) ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “เข็มทิศ” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 61

แนะพาณิชย์ปรับ **เข็มทิศ** ทำงาน หันจับมือค้าปลีกชะลอคนตกงาน

(ไทยรัฐ, 20 ม.ค. 2552)

ความหมายตามบริบท “เข็มทิศ” หมายถึง สิ่งที่กำหนดไว้เป็นแนวการดำเนินกิจการ

2.5 รูปภาษา: เคลื่อนไหว

ความหมายประจำรูปของคำว่า “เคลื่อนไหว” หมายถึง ไม่อยู่นิ่ง ไม่คงที่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 273) ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “เคลื่อนไหว” 39 แห่ง

ตัวอย่างที่ 62

ทุกฝ่ายที่แสดงความคิดเห็นมาถือว่าเป็นสิ่งดี จะนำไปหารือต่อไป โดยจะกำหนดให้เงินบาท **เคลื่อนไหว** ในสัดส่วนที่กำหนดตามสถานการณ์ตลาดเพื่อดูแลการส่งออก ไม่ใช่กำหนดตายตัวไว้นานๆ

(เดลินิวส์, 23 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 63

ด้านกลยุทธ์การลงทุน แนะนำเลือกกลุ่มธนคารและพลังงาน เพราะยังมีการ **เคลื่อนไหว** ส่วนนักลงทุนระยะยาว ควรรอดูสถานการณ์ต่างๆ ให้ชัดเจน

(เดลินิวส์, 12 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “เคลื่อนไหว” หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของค่าเงิน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.6 รูปภาษา: โค้งสุดท้าย

ความหมายประจำรูปของคำว่า “โค้ง” หมายถึง ลักษณะของเส้น หรือสิ่งที่มีรูปอย่างส่วนหนึ่งของวงกลม เช่น ทางโค้ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 268) ผู้วิจัยพบคำว่า “โค้งสุดท้าย” 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 64

แอร์เอเชียชูแคมเปญงดภาษีน้ำมัน เดินหน้าโปรโมชั่นศูนย์บาท กระตุ้นยอด **โค้งสุดท้าย**

(คมชัดลึก, 12 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 65

ค่ายรถยนต์เริ่มขยับตัวทำตลาดกันคึกคักมากขึ้นในช่วง **โค้งสุดท้าย** ปีนี้ หลังจากตลาดซบเซาอย่างหนักในช่วง 9 เดือนแรกของปีนี้

(คมชัดลึก, 12 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “โค้งสุดท้าย” หมายถึง โอกาสหรือช่วงสุดท้ายในการดำเนินการทางเศรษฐกิจ

2.7 รูปภาษา: ชะลอตัว

ชะลอ หมายถึง อาการที่ลากเลื่อนสิ่งของที่หนักให้ค่อย ๆ เคลื่อนไปจากที่, พยุงไว้, ประคองไว้, ค่อย ๆ ประคองไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 352) ตัว หมายถึง รูป, ตน, ตนเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 452) “ชะลอตัว” หมายถึงการเลื่อนที่อย่างช้า เป็นกิริยาอาการที่เกี่ยวข้องกับการเดินทาง จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “ชะลอตัว” 273 แห่ง เช่น

ตัวอย่างที่ 66

ขณะที่ปัญหาการเมืองภายในประเทศยังคงยืดเยื้อต่อไป ด้านกลยุทธ์แนะนำ ลดน้ำหนัก การลงทุนหุ้นในกลุ่มพลังงาน หลังจากภาวะเศรษฐกิจ **ชะลอตัว** คาดว่าจะส่งผลต่อความต้องการใช้น้ำมัน และแนะนำให้ถือเงินสดมากขึ้น

(เดลินิวส์, 3 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 67

ในการรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อเดือนตุลาคมที่ผ่านมาของ ธปท. ได้ระบุแนวโน้มอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจไทยด้วยว่า ในช่วงครึ่งปีหลังของปี 2551 ไปถึงช่วงต้นปี 2552 เศรษฐกิจไทยจะ **ชะลอตัว** ลง จากครึ่งปีแรกปี 2551 มาก แต่จะกลับมาฟื้นตัวได้ในช่วงครึ่งหลังของปี 2552 ตามภาวะเศรษฐกิจโลกที่คาดว่าจะ ปรับตัว ดีขึ้นหลังการระดมมาตรการช่วยเหลือของรัฐบาลทั่วโลก

(เดลินิวส์, 24 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ชะลอตัว” หมายถึง พัฒนาช้า เปรียบการดำเนินเศรษฐกิจเหมือนกับการเดินทาง เมื่อเศรษฐกิจมีการพัฒนาน้อยลงเหมือนกับเดินทางช้าลง

2.8 รูปภาษา: แซง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “แซง” หมายถึง เบียดหรือเฉียดเพื่อจะขึ้นหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 385) เป็นกิริยาที่เกี่ยวกับการเดิน การขับรถ ในข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบคำว่า “แซง” 1 แห่ง คือ

ตัวอย่างที่ 68

เห็นตัวเลขเช่นนี้แล้ว ต้องบอกว่า มาเลเซีย เป็นคู่หู และคู่แข่งที่น่าสนใจทีเดียว เพราะจำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติที่เดินทางไปมาเลเซีย **แซง** หน้าไทยไปแล้ว

(เดลินิวส์, 6 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของคำว่า “แซง” หมายถึง ประเทศคู่แข่งที่เดิมมีสภาพที่แย่กว่าแต่กลับขึ้นหน้ามีฐานะที่ดีกว่า

2.9 รูปภาษา: เดินหน้า

เดิน หมายถึง ยกเท้าก้าวไป โดยปริยายหมายความว่าเคลื่อนไปด้วยกำลังต่างๆ (ราช-บัณฑิตย์สถาน, 2546: 415) หน้า หมายถึง อยู่ตรงข้ามกับ หลัง เรียกว่า ข้างหน้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1245) “เดินหน้า” หมายถึง เดินไปข้างหน้า ผู้วิจัยพบคำว่า “เดินหน้า” 32 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 69

หากปล่อยสินเชื่อให้ผู้ประกอบการอย่างต่อเนื่อง เศรษฐกิจจะ **เดินหน้า** ต่อไปได้ระหว่างที่ยังไม่ใช้งบประมาณกลางปี 2552

(คมชัดลึก, 26 ธ.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 70

นายสุชาติ ธาดาธำรงเวช รมว. คลัง เปิดเผยหลังตรวจเยี่ยมตลาดหลักทรัพย์และได้หารือร่วมกับสภาธุรกิจตลาดทุนไทยว่า จะให้มีการ **เดินหน้า** แผนพัฒนาตลาดทุนไทยต่อเนื่องจากรัฐบาลชุดที่แล้วโดยจะไม่มีการเปลี่ยนแปลอะไร

(ไทยรัฐ, 2 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “เดินหน้า” หมายถึง พัฒนา สามารถดำเนินการต่อไปได้อย่างดี เปรียบการดำเนินเศรษฐกิจเหมือนกับการเดินทาง หากดำเนินต่อไปได้เปรียบเสมือนสามารถเดินไปข้างหน้าได้

2.10 รูปภาษา: ทางตัน

ทาง หมายถึง ที่สำหรับเดินไปมา แนวหรือพื้นที่สำหรับใช้สัญจ (ราชบัณฑิตยสถาน ,2546: 523) ตัน หมายถึง ไม่กลวง, ไม่ทะลุตลอด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 451) ทางตัน หมายถึง ทางที่ไม่สามารถเดินต่อไป ผู้วิจัยพบคำว่า “ทางตัน” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 71

รถยนต์ถึง **ทางตัน** จี้รัฐช่วยด่วน ขึนเฉย 3 เดือนข้างหน้าจ่อตกงาน 5 หมื่นคน

(ไทยรัฐ, 11 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ทางตัน” หมายถึง ปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้นในกระบวนการดำเนินกิจการ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.11 รูปภาษา: ทิศทาง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ทิศทาง” หมายถึง แนว ทางที่มุ่งไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 530) ผู้วิจัยพบคำว่า “ทิศทาง” 97 แห่ง

ตัวอย่างที่ 72

นายสุชาติ ธาคาธำรงเวช รมว. คลัง เปิดเผยหลังตรวจเยี่ยมตลาดหลักทรัพย์และได้หารือร่วมกับสภาธุรกิจตลาดทุนไทยว่า จะให้มีการเดินหน้าแผนพัฒนาตลาดทุนไทยต่อเนื่องจากรัฐบาลชุดที่แล้วโดยจะไม่มีการเปลี่ยนแปลงอะไร หลังจากรับตำแหน่งประธานคณะกรรมการพัฒนาตลาดทุนไทยแทน รมว. คลังคนก่อน เพื่อให้ตลาดทุนเป็น กลไกในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทย ซึ่งวิกฤติครั้งนี้ส่งผลกระทบให้ตลาดหุ้นไทยปรับตัวลงไปแล้วกว่า 28% นับจากต้นปี ซึ่งเป็นไปตาม **ทิศทาง** เดียวกับตลาดทุนในภูมิภาค

(ไทยรัฐ, 2 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 73

“เศรษฐกิจที่ยังไม่ชัดเจน บางจากได้ชะลอการลงทุนโครงการร่วมทุนเพื่อผลิตเอทานอล กำลังการผลิต 200,000 ลิตรต่อวัน วงเงิน 3,000-3,500 ล้านบาทไปก่อน หากภาวะเศรษฐกิจมี **ทิศทาง** ที่ชัดเจน ก็จะกลับมาพิจารณาใหม่

(เดลินิวส์, 4 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ทิศทาง” หมายถึง แนวทางการพัฒนาหรือการเปลี่ยนแปลง

2.11 รูปภาษา: เบรก

ความหมายประจำรูปของคำว่า “เบรก” หมายถึง น. เครื่องห้ามล้อ ก.ห้ามล้อ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 636) เป็นส่วนหนึ่งของยานพหนะ ผู้วิจัยพบคำว่า “เบรก” 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 74

"สนั่น" ยื่นหนังสือถึงนายกฯ สมชาย **เบรก** ร่างที่โออาร์เช่ารถเมล์ปรับอากาศ 4 พันคัน

(คมชัดลึก, 28 พ.ย. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 75

ตลอดระยะเวลา 2-3 ปีที่ผ่านมา ปีปัญหาเรื่องความขัดแย้งทางการเมือง ส่งผลให้นักธุรกิจทั้งไทยและต่างชาติขาดความเชื่อมั่น พร้อมใจแตะ **<u>เบรก</u>** ชะลอการลงทุน

(ไทยรัฐ, 2 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “เบรก” ไม่ได้หมายถึงทำให้พาหนะหยุด แต่หมายถึง ทำให้กิจการหยุดลง

2.13 รูปภาษา: ฝั่ง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ฝั่ง” หมายถึง ที่ดินริมน้ำเป็นขอบเขตทะเล แม่น้ำ ลำคลอง เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 748) ผู้วิจัยพบคำว่า “ฝั่ง” จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 76

กกร. ห่วงเศรษฐกิจไม่ถึง **<u>ฝั่ง</u>** จี้รัฐเดินหน้ามาตรการขับเคลื่อน

(ไทยรัฐ, 6 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “ฝั่ง” หมายถึง เป้าหมายเศรษฐกิจที่กำหนดไว้

2.14 รูปภาษา: ไฟเขียว

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ไฟเขียว” หมายถึง สัญญาณจราจร ซึ่งหมายถึง สามารถขับรถฝ่าได้ ผู้วิจัยพบคำว่า “ไฟเขียว” 20 แห่ง

ตัวอย่างที่ 77

สมาคมผู้ค้าสลากยื่นหนังสือกดดันคลังเร่งตัดสินใจ **<u>ไฟเขียว</u>** หวยออนไลน์เดือนพฤศจิกายนนี้ ขู่เตะถ่วงอีกทุบตู้ทิ้งแน่ปลายเดือนนี้ พร้อมเตรียมยื่อฟ้องศาล

(คมชัดลึก, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 78

รัฐ **<u>ไฟเขียว</u>** ทุ่ม 1.5 ล้านล้านฟื้นศก.

(คมชัดลึก, 26 มี.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ไฟเขียว” หมายถึง อนุญาตให้ดำเนินการณ์

2.15 รูปภาษา: สวน

ความหมายประจำรูปของคำว่า “สวน” หมายถึง อาการที่เคลื่อนไปตรงข้ามในเส้นทางเดียวกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1141) ผู้วิจัยพบคำว่า “สวน” 18 แห่ง

ตัวอย่างที่ 79

มีการแข่งขันกันดุเดือดตลอด ถ้าใครไม่มีนวัตกรรมจะอยู่รอดไม่ได้ คาดว่าตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคในปีนี้จะเติบโต **สวนทาง** กับเศรษฐกิจไทยที่ชะลอตัวลง

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 80

สยามพารากอนแช้มป์ที่ดินแพงปี 51 **สวน** แนวโน้มราคาที่ดินส่อชะลอตัว

(ไทยรัฐ, 6 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริทบของคำว่า “สวน” หมายถึง สภาพหรือสถานการณ์ทางเศรษฐกิจไม่สอดคล้องกัน หรือขัดแย้งกัน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายการเดินทาง เช่น เดินหน้า เบรก ชะลอตัว ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่า เศรษฐกิจเป็นการเดินทาง โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากการเดินทางไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
การเดินทาง	เศรษฐกิจ
[การเคลื่อนไหว]	[การเปลี่ยนแปลง]
[อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการเดินทาง]	[ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินเศรษฐกิจ]
[สภาพเส้นทาง]	[สภาพเศรษฐกิจ]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิตหมายถึงมนุษย์ สัตว์และชีพพันธุ์ อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายสิ่งมีชีวิตไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย พบรูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต 33 รูป จำนวน 1146 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4 รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	กระตุ้น	374
2	กู้ชีพ	6
3	เกิดใหม่	4
4	แกว่ง	34
5	ขยายตัว	141
6	เข้มแข็ง	4
7	แข็งแกร่ง	15
8	แข็งแรง	1
9	แจ้งเกิด	1
10	ฉีดยาแรง	4
11	ชุบชีวิต	1
12	ต่อลมหายใจ	2
13	เติบโต	154
14	โต	5
15	ประคอง	19

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 4 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
16	ปรับตัว	52
17	ปลุก	15
18	พยุง	23
19	ฟื้น	151
20	ภูมิคุ้มกัน	4
21	ยาแก้ปวด	1
22	เยียวยา	11
23	ล้ม	6
24	รัดเข็มขัด	4
25	รากหญ้า	19
26	สุขภาพ	1
27	สูญพันธุ์	1
28	สะดุด	23
29	หัวใจ	1
30	อยู่รอด	13
31	อ่อนแอ	5
32	อุ้ม	50
33	เอาตัวรอด	1
รวมทั้งหมด		1146

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.1 รูปภาษา: กระตุ้น

ความหมายประจำรูปของ “กระตุ้น” หมายถึง ใช้มือหรือสิ่งใด ๆ กระแทกเบา ๆ ให้รู้ตัว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 374) เป็นกริยาที่มักใช้กับสิ่งมีชีวิต ผู้วิจัยพบรูปภาษา “กระตุ้น” 374 แห่ง

ตัวอย่างที่ 81

รัฐบาลต้องทำงบประมาณแบบขาดดุลเพื่อ **กระตุ้น** เศรษฐกิจของประเทศต่อไปอีกอย่างน้อย 3 ปี คือตั้งแต่ปีงบประมาณ 52-54

(เดลินิวส์, 27 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 82

เงินฝากที่ล้นระบบในสหกรณ์ออมทรัพย์และกลุ่มสัจจะออมทรัพย์มีเงินอยู่เกือบ 400,000 ล้านบาท ที่นำมาใช้ในการ**กระตุ้น**เศรษฐกิจไทย

(ไทยรัฐ, 25 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “กระตุ้น” ใช้ร่วมกับ “เศรษฐกิจ” ซึ่งเป็นนามธรรม มีความหมายว่า ใช้วิธีการต่างๆ ทำให้เศรษฐกิจมีการพัฒนา

3.2 รูปภาษา: กู้ชีพ

กู้ หมายถึง ทำให้กลับคืนดีอย่างเดิม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 137) ชีพ หมายถึง ชีวิต (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 366) กู้ชีพ หมายถึง ทำให้กลับคืนมามีชีวิตอยู่ต่อ ผู้วิจัยพบรูปภาษา “กู้ชีพ” 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 83

“พาณิชย์” อัด 5 มาตรการพร้อมของบกล่าง 3 พันล้าน **กู้ชีพ** ส่งออกไทย หลังเอกชนประเมินส่งออกติดลบตัวเลขสองหลักหวังพลิกฟื้นเป็นโต 3-5% ยันสำเร็จภายใน 3 เดือน

(ไทยรัฐ, 8 ม.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 84

ชงดึงหน่วยงานรัฐโหมจัดงานสัมมนา **<u>กู้ชีพ</u>** อุตฯ ท่องเที่ยว

(คมชัดลึก, 12 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น เปรียบกิจการเหมือนกับสิ่งมีชีวิต การที่จะดำเนินการต่อไปได้เหมือนกับการมีชีวิตต่อไป ดังนั้น “กู้ชีพ” ในบริบทหมายถึง ช่วยให้กิจการที่ล้มไปแล้วสามารถกลับคืนมาดำเนินต่อไปได้

3.3 รูปภาษา: เกิดใหม่

เกิด หมายถึง เป็นขึ้น, มีขึ้น, กำเนิด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 146) ใหม่ หมายถึง เพิ่งมี (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1316) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “เกิดใหม่” 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 85

เทียบประสบการณ์จากวิกฤติต้มยำกุ้ง นายแบงก์ไทยเชื่อว่า วงเงินช่วยเหลือ 7000,000 ล้านเหรียญฯ ไม่เพียงพอกอบกู้ภาคการเงินสหรัฐฯ มีผลทำให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ปีหน้าเผชิญ ภาวะ "เผาจริง" ด้านกองทุนเทมเพิลตันปรับเพิ่มน้ำหนัก การลงทุนให้กับแบงก์พาณิชย์ไทยและในประเทศตลาด **<u>เกิดใหม่</u>**

(ไทยรัฐ, 2 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 86

นายปีเตอร์ กล่าวว่า แม้ผลสำรวจเกี่ยวกับไทยส่วนใหญ่จะออกมาไม่ดีนัก แต่ไทยยังจัดเป็นตลาด **<u>เกิดใหม่</u>** อันดับ 8 ที่ทั่วโลกสนใจลงทุน เพราะมีข้อได้เปรียบโครงสร้างเศรษฐกิจมั่นคง แรงงานมีฝีมือดี และมีนโยบายสนับสนุนการลงทุนที่เหมาะสม

(เดลินิวส์, 11 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “เกิดใหม่” ไม่ได้หมายถึงกำเนิดของสัตว์หรือมนุษย์ ความหมายตามบริบทหมายถึง ก่อตั้งขึ้นมาใหม่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.4 รูปภาษา: แกว่ง

ความหมายประจำรูปของ “แกว่ง” หมายถึง อาการที่เคลื่อนไหวไปทางโน้นทีทางนี้ที โดยที่โคนหรือต้นของสิ่งนั้นติดอยู่กับสิ่งอื่น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 153) จากข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา “แกว่ง” 34 แห่ง

ตัวอย่างที่ 87

ตลาดหุ้นไทยในระยะกลางยังมีลักษณะ **แกว่งตัว** ในทิศทางขาลง เนื่องจากยังมีความกังวลเกี่ยวกับผลกระทบของวิกฤติสถาบันการเงินของสหรัฐ

(เดลินิวส์, 3 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 88

ในสัปดาห์ที่ผ่านมา ตลาดหุ้นไทย **แกว่งตัว** ค่อนข้างแรง เนื่องจากนักลงทุนมีความกังวลต่อภาวะเศรษฐกิจโลกที่ถดถอย รวมทั้งปัญหาการเมืองในประเทศ

(เดลินิวส์, 4 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายของ “แกว่ง” หมายถึงการเปลี่ยนแปลงของตลาดหุ้น

3.5 รูปภาษา: ขยายตัว

ขยาย หมายถึง แผ่กว้างออกไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 141) ตัว หมายถึง รูป, ตน, ตนเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 452) ขยายตัวมักใช้ร่วมกับสิ่งมีชีวิต มีการเติบโตในตัวตน ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ขยายตัว” 141 รูป

ตัวอย่างที่ 89

ส่วนภาคครัวเรือนและอุตสาหกรรมก็ยัง **ขยายตัว** ในระดับไม่สูง

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 90

ทั้งนี้ผลที่เกิดขึ้นจะช่วยให้ระบบธุรกิจแฟรนไชส์ขยายตัวเพิ่มขึ้น และทำให้ธุรกิจเกี่ยวเนื่อง **ขยายตัว** ตามไปด้วย เช่น หากเป็นสินค้าอาหาร สินค้าที่เป็นวัตถุดิบทั้งเนื้อสัตว์ ผัก ก็จะมีความต้องการใช้มากขึ้น เกษตรกรก็จะได้รับผลดีจากการขายสินค้าได้ราคาดีขึ้น

(เดลินิวส์, 13 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อ “ขยายตัว” ใช้ร่วมกับอุตสาหกรรมหรือเศรษฐกิจ จะมีความหมายว่าแผ่กว้างทางอำนาจ หรือทางธุรกิจ

3.6 รูปภาษา: เข้มแข็ง

ความหมายประจำรูปของ “เข้มแข็ง” หมายถึง แข็งแรงในการงาน, ขยันขันแข็ง, ไม่ย่อท้อหวั่นไหว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 198) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “เข้มแข็ง” จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 91

ขณะนี้ที่สำคัญคือทำให้สถาบันการเงินปล่อยสินเชื่อเพิ่มเสริมสภาพคล่องให้ภาคธุรกิจ เพื่อให้เศรษฐกิจ**เข้มแข็ง**

(เดลินิวส์, 23 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 92

รัฐบาลและเอกชนต้องร่วมมือกันใกล้ชิดเพื่อสนับสนุนให้เศรษฐกิจ**เข้มแข็ง**รองรับเศรษฐกิจโลกที่มีปัญหา ซึ่งรัฐบาลจะอำนวยความสะดวกให้เอกชน เพราะเมื่อเอกชน**เข้มแข็ง** เศรษฐกิจจะ**เข้มแข็ง**ตาม

(เดลินิวส์, 22 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “เข้มแข็ง” หมายถึง เศรษฐกิจมีความมั่นคง ได้รับผลกระทบน้อย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.7 รูปภาษา: แข็งแกร่ง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “แข็งแกร่ง” หมายถึง อดทนไม่ท้อถอย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 206) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “แข็งแกร่ง” 7 แห่ง

ตัวอย่างที่ 93

ส่วนประเทศกัมพูชา ลาว พม่า และเวียดนาม (ซีแอลเอ็มวี) ไม่ได้รับผลกระทบเลย และยังมีเศรษฐกิจที่ **แข็งแกร่ง** จะขยายตัวของการท่องเที่ยวและการก่อสร้าง

(ไทยรัฐ, 8 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 94

ผู้สื่อข่าวรายงานว่า ในรายงานแนวโน้มเงินเฟ้อฉบับเดือนต.ค.ของธนาคารแห่งประเทศไทย(ธปท.) ได้รายงานว่าเสถียรภาพของสถาบันการเงินในภาพรวมยังคง **แข็งแกร่ง** และสามารถรองรับความเสี่ยงได้ดี โดยความสามารถในการทำกำไรยังคงดีอยู่จากการเพิ่มขึ้นของรายได้ดอกเบี้ยตามการขยายตัวของสินเชื่อ

(ไทยรัฐ, 20 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “แข็งแกร่ง” หมายถึง มีสภาพที่ดี ยังสามารถพัฒนาต่อไปได้

3.8 รูปภาษา: แข็งแรง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “แข็งแรง” หมายถึง มีกำลังมาก, ล่ำสัน, มั่นคง, คงทน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 206) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “แข็งแรง” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 95

รัฐบาลควรตระหนักว่า การเพิ่มรายได้ให้ภาคเกษตรจะช่วยเพิ่มการบริโภคในประเทศในอนาคตให้ก้าวขึ้นมาเป็นเครื่องจักรในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจคู่ไปกับการส่งออกของประเทศ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของไทย**แข็งแรง**มีเสถียรภาพมากขึ้น

(คมชัดลึก, 10 ก.พ. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับมนุษย์ สภาพที่ดีเหมือนกับคนที่ร่างกายแข็งแรง

3.9 รูปภาษา: แจ้งเกิด

แจ้ง หมายถึง แสดงให้รู้, บอกให้รู้ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 328) เกิด หมายถึง เป็นขึ้น, มีขึ้น, กำเนิด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 146) “แจ้งเกิด” หมายถึง แจ้งทางการให้ทราบว่ามีคนเกิด ผู้วิจัยพบรูปภาษา “แจ้งเกิด” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 96

จากทิศทางภาวะเศรษฐกิจถดถอยในปีหน้าที่จะส่งผลต่อการจดทะเบียน **แจ้งเกิด** บริษัทใหม่ลดน้อยลง และมีบริษัทปิดกิจการมากขึ้น

(คมชัดลึก, 12 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “แจ้งเกิด” หมายถึงจดทะเบียนสร้างบริษัทใหม่

3.10 รูปภาษา: ฉีดยาแรง

ฉีดยา หมายถึง เอายาฉีดเข้าไปในร่างกายทางใต้ผิวหนัง ทางกล้ามเนื้อ หรือทางเส้นเลือด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 337) แรง เป็นส่วนขยายของคำว่า “ยา” ยาแรง หมายถึง ยาที่ใช้แล้วเห็นผลเร็ว ผู้วิจันยพบรูปภาษา “ฉีดยาแรง” 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 97

กนง. ห่วงเศรษฐกิจชะลอตัวหนัก ลงมือ **ฉีดยาแรง** หั่นดอกเบี้ยนโยบายรวดเดียว 1% ชี้การเมืองกระทบเศรษฐกิจไตรมาส 4 รุนแรง "สุชาติ" ชมตัดสินใจกล้าหาญ ช่วยเพิ่มสภาพคล่องในระบบ

(คมชัดลึก, 4 ธ.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 98

กนง. **<u>ฉีดยาแรง</u>** ต่อเนื่อง หั่นดอกเบี้ยนโยบายลงอีก 0.75% มองเศรษฐกิจไทยยังเสี่ยงต่อการเติบโต จำต้องใช้นโยบายการเงินที่ผ่อนคลายช่วยกระตุ้น

(คมชัดลึก, 15 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “ฉีดยาแรง” ไม่ได้หมายถึงฉีดยาให้กับสิ่งมีชีวิต แต่หมายถึง แก้ไขปัญหาด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพ

3.11 รูปภาษา: ชุบชีวิต

ความหมายประจำรูปของ “ชุบชีวิต” หมายถึง ทำให้เป็นขึ้น เช่น ชุบชีวิตคนตายให้เป็น, ทำให้มีชีวิตขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 367) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “ชุบชีวิต” จำนวน 1 แห่ง เช่น

ตัวอย่างที่ 99

บสย.**<u>ชุบชีวิต</u>** เอสเอ็มอี 1.5 หมื่นราย

(ไทยรัฐ, 13 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ชุบชีวิต” หมายถึง ช่วยเหลือโครงการเพื่อให้โครงการสามารถดำเนินต่อไปได้

3.12 รูปภาษา: ต่อลมหายใจ

ต่อ หมายถึง เพิ่มให้ยืดออกไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 434) ลมหมายใจ หมายถึง ลมที่ปอดสูบเข้าออกทางจมูกหรือทางปาก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 989) ต่อลมหายใจ หมายถึง ทำให้สิ่งมีชีวิตที่กำลังจะตายสามารถอยู่ต่อไปได้ ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ต่อลมหายใจ” 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 100

3 ภารกิจฟื้นวิกฤติชาติ! โมเดล "พรทิวา" กู้ส่งออก **<u>ต่อลมหายใจ</u>** เกษตร

(ไทยรัฐ, 26 ม.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 101

ดังนั้น สิ่งที่สำคัญที่สุดในยามนี้คือ ทั้งเอกชน รัฐบาล ต้องร่วมด้วยช่วยกันเทคนละไม้คนละมืออย่างแท้จริง และจริงใจช่วย**ต่อลมหายใจ**การท่องเที่ยวที่แผ่วลงในช่วงปลายนี้ ให้ฮึดขึ้นมาได้อีกครั้ง

(เดลินิวส์, 23 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ต่อลมหายใจ” หมายถึง ช่วยให้สามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เปรียบกิจการต่างๆ เหมือนกับสิ่งมีชีวิต

3.13 รูปภาษา: เติบโต

ความหมายประจำรูปของ “เติบโต” หมายถึง โตขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 477) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “เติบโต” จำนวน 154 แห่ง

ตัวอย่างที่ 102

มีการแข่งขันกันดุเดือดตลอด ถ้าใครไม่มีนวัตกรรมจะอยู่รอดไม่ได้ คาดว่าตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคในปีนี้จะ **เติบโต** สวนทาง กับเศรษฐกิจไทยที่ชะลอตัวลง

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 103

ทั้งนี้ สมาคมธนาคารไทยยังเสนอแนวทางการแก้ปัญหาเศรษฐกิจเพื่อรองรับวิกฤติเศรษฐกิจด้วยการเร่งลงทุนโครงการขนาดใหญ่ของภาครัฐอย่างรวดเร็ว เพราะโครงการต่างๆ เหล่านี้ช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจและทำให้เศรษฐกิจ **เติบโต** ได้ รับมือสภาพคล่องในระบบของตลาดเงินที่อาจจะตึงตัวในอนาคต

(ไทยรัฐ, 6 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “เติบโต” ไม่ได้หมายถึงการโตขึ้นของสิ่งมีชีวิต แต่หมายถึง การขยายผลทางธุรกิจ หรือการพัฒนาของเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.14 รูปภาษา: โต

ความหมายประจำรูปของคำว่า “โต” หมายถึง มีขนาดใหญ่กว่าเมื่อเทียบกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 480) เป็นกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต ผู้วิจัยพบรูปภาษา “โต” จำนวน 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 104

นางพรทิวา นาคาศัย รมว.พาณิชย์ กล่าวว่า ยังหวังว่าการส่งออกไทยปีนี้จะ **โต** ได้ 0-3% แต่หากติดลบถือว่าไม่เสียหน้าเพราะทำดีที่สุด โดยเชื่อว่าตลาดใหม่ของไทยยังส่งออกได้ดี

(ไทยรัฐ, 27 ก.พ. 2552)

ตัวอย่างที่ 105

“จากที่คาดการณ์ว่าเศรษฐกิจปีหน้าจะ **โต** แค่ 0-2% ประกอบกับความเสี่ยงของอัตราจ้างงานที่มีแนวโน้มลดลงอาจถึง 2 ล้านคน น่าจะส่งผลให้ประชาชนมองหาอาชีพที่สองเพิ่มขึ้นและการเข้ามาเป็นนักธุรกิจอิสระของธุรกิจขายตรถือเป็นทางเลือกอันดับต้นๆ...”

(คมชัดลึก, 26 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต เปรียบการเพิ่มขึ้นของตัวเลขทางเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิตมีการเจริญเติบโต ขยายร่างกาย

3.15 รูปภาษา: ประคอง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ประคอง” หมายถึง พยุงให้ทรงตัวอยู่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 654) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ประคอง” จำนวน 19 แห่ง

ตัวอย่างที่ 106

เพราะการดำเนินนโยบายการเงินการคลังต้องผสมผสานไปด้วยกัน เพื่อ **ประคอง**ให้เศรษฐกิจเดินหน้าต่อไปได้

(เดลินิวส์, 23 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 107

"ขณะนี้เตรียมแผนรับมือวิกฤติเศรษฐกิจที่ประเมินว่าจะมีคนตกงานถึง 1-2 ล้านคน แล้ว ซึ่งกระทรวงพาณิชย์ตั้งเป้าหมายว่า จะช่วยเหลือผู้ตกงานได้ 100, 000 คน เพื่อเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาแผนช่วย **ประคอง** เศรษฐกิจให้ประเทศเติบโตในช่วงทั่วโลกกำลังเกิดวิกฤติ"

(เดลินิวส์, 13 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อ "ประคอง" ใช้ร่วมกับเศรษฐกิจทำให้เกิดความหมายเปรียบเทียบเปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต เมื่อประสบปัญหา ต้องการความช่วยเหลือเพื่อให้อยู่ทรงตัว

3.16 รูปภาษา: ปรับตัว

ปรับ หมายถึง เปรียบ, เทียบ; ทำให้อยู่ในสภาพที่เหมาะหรือดีขึ้น, ทำให้เรียบ, ทำให้เสมอ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 668) ตัว หมายถึง รูป, ตน, ตนเอง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 452) "ปรับตัว" มักใช้กับสัตว์หรือมนุษย์ หมายถึงทำเข้ากับสิ่งแวดล้อมหรือสังคมได้ ผู้วิจัยพบรูปภาษา "ปรับตัว" จำนวน 52 แห่ง

ตัวอย่างที่ 108

แต่ไม่ทันที่ผู้คนจะตั้งตัวติด ราคาน้ำมันดิบดูไบในเดือน เม.ย 2551 ก็พุ่งพรวดไปยืนอยู่ที่ 108.11 เหรียญฯ ก่อน **ปรับตัว** ขึ้นอย่างรวดเร็วไปแตะระดับ 136.70 เหรียญฯ

(ไทยรัฐ, 29 ธ.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 109

อย่างไรก็ตามธนาคารจะต้องร่วมมือกับผู้จำหน่ายรถยนต์ เพื่อจัดกิจกรรมกระตุ้นตลาดไปพร้อมๆ กัน แต่ต้องยอมรับว่าเศรษฐกิจไม่ได้**ปรับตัว**ขึ้นนัก ดังนั้นการตั้งเป้าเติบโตสินเชื่อถือว่าสอดคล้องต่อสถานการณ์

(เดลินิวส์, 31 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ปรับตัวหมายถึงทำให้เศรษฐกิจภายในประเทศเข้ากับสภาพเศรษฐกิจโลกได้ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิตที่ต้องมีการปรับเปลี่ยนเพื่อเข้ากับสิ่งแวดล้อม

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.17 รูปภาษา: ปลุก

ความหมายประจำรูปของคำว่า “ปลุก” หมายถึง ทำให้ตื่นจากหลับ, ทำให้ได้สติ รู้สึกตัว, กระตุ้นให้เกิดแรงกำลัง ความขลัง และความกล้าแข็ง เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 679-680) “ปลุก” เป็นกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต โดยเฉพาะมนุษย์ ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ปลุก” จำนวน 15 แห่ง

ตัวอย่างที่ 110

บิ๊กโตโยต้าลั่นเชื่อมั่นรัฐบาล **ปลุก** เศรษฐกิจให้พลิกฟื้น ย้ำไม่มีแผนปรับลดพนักงาน ชี้ตลาดรถเกิดคอขวด แบงก์ไม่ยอมปล่อยสินเชื่อ ทั้งที่ลูกค้าอยากจะซื้อรถใจแทบขาด

(ไทยรัฐ, 2 ก.พ. 2552)

ตัวอย่างที่ 111

เพราะสภาพเศรษฐกิจหนักกว่าที่คาดไว้ ดังนั้น รัฐจำเป็นต้องออกมาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจระลอกสอง เพื่อ **ปลุก** เศรษฐกิจอย่างต่อเนื่อง

(ไทยรัฐ, 13 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อ “ปลุก” ใช้ร่วมกับเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม จะไม่ได้หมายถึงทำให้ตื่นจากหลับ ความหมายตามบริบท หมายถึง ทำให้สภาพดีขึ้น ทำให้มีการพัฒนา

3.18 รูปภาษา: พยุง

ความหมายประจำรูปของ “พยุง” หมายถึง ประคองให้ทรงตัวอยู่, ประคองให้อยู่ในสภาพปรกติ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 758) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “พยุง” จำนวน 23 แห่ง

ตัวอย่างที่ 112

...โดยจะใช้จ่ายเฉพาะที่จำเป็นจริงๆ เท่านั้น และเตรียมงบฉุกเฉินไว้ 1,000 ล้านบาท เผื่อสถาบันการเงินไม่ปล่อยกู้ ซึ่งวิธีการดังกล่าวน่าจะช่วย **พยุง** ธุรกิจอยู่รอด

(ไทยรัฐ, 5 ธ.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 113

ขณะที่มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาล 1.2 แสนล้านบาท เป็นเพียงแค่การช่วย **พยุง** เศรษฐกิจ ยังไม่สามารถแก้ไขปัญหาได้จำนวน เพราะตอนนี้สภาพเศรษฐกิจหนักกว่าที่คาดไว้มาก

(เดลินิวส์, 14 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายในบริบทของ “พยุง” หมายถึง ช่วยเหลือให้ดำเนินกิจการได้ ช่วยให้อยู่ในสภาพปรกติ

3.19 รูปภาษา: ฟื้น

ฟื้น หมายถึง กลับคืนมาใหม่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 813) มักใช้กับสิ่งมีชีวิต ในข้อมูลที่ศึกษา นอกจากพบคำว่า “ฟื้น” ยังมีคำว่า “พลิกฟื้น” “ฟื้นตัว” และ “ฟื้นคืนชีพ” ซึ่งมีความหมายที่คล้ายเคียงกัน ผู้วิจัยพบคำดังกล่าวจำนวน 151 แห่ง

ตัวอย่างที่ 114

“สุชาติ” ฝากงาน **ฟื้น** เศรษฐกิจ อัดฉีดเงินเข้าสู่กลุ่มรากหญ้า

(เดลินิวส์, 18 ธ.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 115

ขณะที่นายจาเร็ต ไซเบิร์ก นักวิเคราะห์จากสแตนฟอร์ด ไฟแนนเชียลมองว่างบก้อนโตที่จะใช้ซื้อหนี้เสียจากสถาบันการเงิน อาจพอช่วย**พลิกฟื้น**เศรษฐกิจสหรัฐได้บ้าง แต่ไม่มากนัก

(คมชัดลึก, 7 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 116

ส่วนเศรษฐกิจไทยปีหน้าน่าจะแย่กว่าปีนี้ แต่หลังพ้นครึ่งปีหน้าไปแล้วจะเห็นความชัดเจนมากขึ้น จากนั้นปี 53 เศรษฐกิจจะ **ฟื้นตัว** ขึ้น

(ไทยรัฐ, 21 พ.ย. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 117

ปลุกคนไทยใช้ชีวิตพอเพียง ร่วมมือกระตุ้นเศรษฐกิจ **ฟื้นคืนชีพ**

(เดลินิวส์, 5 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น "ฟื้น" "พลิกฟื้น" "ฟื้นตัว" และ"ฟื้นคืนชีพไม่ได้หมายถึงกลับคืนมามีสถาพชีวิตใหม่ แต่หมายถึงเศรษฐกิจมีสภาพที่ดีขึ้น เปรียบเทียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต

3.20 รูปภาษา: ภูมิคุ้มกัน

ความหมายประจำรูปของ "ภูมิคุ้มกัน" หมายถึง สภาพที่ร่างกายมีแรงต่อต้านเชื้อโรคที่เข้าสู่ร่างกาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 826) จากข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา "ภูมิคุ้มกัน" จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 118

ส่วนการจัดทำความร่วมมือทางการเงินระหว่างประเทศ เพื่อสร้าง **ภูมิคุ้มกัน** ทางเศรษฐกิจของภูมิภาคนั้น ที่ประชุมได้เห็นชอบให้เร่งรัดการทำกลไกสร้าง **ภูมิคุ้มกัน** ทางเศรษฐกิจของภูมิภาคภายใต้มาตรการริเริ่มเชียงใหม่ ไปสู่การเป็นพหุภาคี โดยกำหนดให้คณะทำงานตกลงกันในประเด็นต่างๆ ให้แล้วเสร็จภายในเดือนพ.ค. 52 และนำเสนอต่อที่ประชุม รมว. คลังอาเซียน +3

(เดลินิวส์, 10 ธ.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 119

นายกรัฐมนตรีได้สั่งให้ทีมเศรษฐกิจและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดเตรียมแผนฉุกเฉินกรณีที่เศรษฐกิจโลกอาจจะชะลอตัวนานกว่าที่คาด เพื่อให้รองรับและสร้าง **ภูมิคุ้มกัน** ให้กับเศรษฐกิจไทยได้ทันท่วงที

(ไทยรัฐ, 16 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ "ภูมิคุ้มกัน" หมายถึง มาตรการป้องกันเศรษฐกิจเพื่อมิให้เกิดความเสียหาย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.21 รูปภาษา: ยาแก้ปวด

ยา หมายถึง สิ่งที่ใช้แก้หรือป้องกันโรค หรือบำรุงร่างกาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 898) แก้ หมายถึง ทำให้คลายจากลักษณะที่แน่นที่ติดขัดหรือที่เป็นเงื่อนเป็นปมอยู่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 148) ปวด หมายถึง รู้สึกเจ็บต่อเนื่องอยู่ในร่างกาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 680)

ยาแก้ปวด หมายถึง สิ่งที่ใช้ในการแก้อาการปวด ผู้วิจันพบรูปภาษา “ยาแก้ปวด” จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 120

"การลดดอกเบี้ยนโยบาย 1% ครั้งนี้ ถือเป็นการให้ **ยาแก้ปวด** เท่านั้น ไม่ได้หมายความว่าจะทำให้เศรษฐกิจพลิกฟื้นขึ้นมาได้ทันที แต่เป็นเพียง การบรรเทาอาการปวดเพื่อรอเวลาให้นโยบายการคลังสามารถทำงานได้อย่างเต็มที่ ..."

(เดลินิวส์, 6 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “ยาแก้ปวด” มีความหมายว่านโยบายที่ใช้สำหรับแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า หรือชั่วคราว ในตัวอย่าง เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับมนุษย์ เมื่อสภาพเศรษฐกิจไม่ดี เหมือนกับคนที่สุขภาพไม่ดี ต้องการยาในการบรรเทาอาการที่เกิดขึ้น

3.22 รูปภาษา: เยียวยา

ความหมายประจำรูปของ “เยียวยา” หมายถึง บำบัดโรค, แก้โรค (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 916) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “เยียวยา” จำนวน 11 แห่ง

ตัวอย่างที่ 121

เพราะในขณะนี้ประเทศชาติอยู่ในความเสียหายทางเศรษฐกิจ ทางการเมือง และทางสังคมที่จะต้องใช้พลังสมองและกำลังแรงกายอีกจำนวนมากในการ **เยียวยา** ฟื้นฟูให้กลับมาดีได้ดังเดิม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ภาพรวมเศรษฐกิจปีหน้านี้ที่จะตกต่ำจนน่าใจหาย

(ไทยรัฐ, 5 ธ.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 122

ครม. อนุมัติงบช่วยเหลือผู้ประกอบการท่องเที่ยว เอกชนขานรับช่วย **เยียวยา** ได้ระดับหนึ่ง คาดวงเงินกู้ไม่เพียงพอ

(คมชัดลึก, 18 ค ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อ “เยียวยา” ใช้ร่วมกับ “เศรษฐกิจ” เป็นการเปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับมนุษย์ เมื่อเศรษฐกิจมีสภาพไม่ดี ราวกับมนุษย์เกิดความไม่สบาย ต้องการบำบัดให้โรคหาย

3.23 รูปภาษา: ล้ม

ความหมายประจำรูปของ “ล้ม” หมายถึง กิริยาที่ตั้งอยู่แล้วเอนลงหรือทอดลงถึงพื้นหรือทลายลง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 989) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “ล้ม” จำนวน 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 123

...แต่คู่สัญญาไม่มาไถ่ถอนและทำให้สถาบันการเงินที่ถือตราสารซีดีเอสวงเงินกว่า 56 ล้านล้านเหรียญสหรัฐจะไม่ได้รับเงินครบจำนวน ซึ่งจะส่งผลให้สถาบันการเงินได้รับความเสียหายอย่างหนัก และอาจจะ **ล้ม** เป็นลูกโซ่ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจโลกในอนาคตชะลอตัวลงอีก

(ไทยรัฐ, 14 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 124

อย่างแรกที่ต้องมองคือ จนถึงขณะนี้ยังไม่มีใครสามารถที่จะมองจุดจบของวิกฤติการเงินโลกครั้งนี้ได้อย่างแท้จริง เพราะหลายคนมองว่าการ **ล้ม** ของระบบการเงินและสถาบันการเงินของสหรัฐฯ น่าจะผ่านไปแล้ว แต่เมื่อไม่กีวัน สถาบันการเงินสหรัฐฯ ยังมีแนวโน้มแย่ลงอีก

(ไทยรัฐ, 22 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “ล้ม” หมายถึง องค์กรธุรกิจไม่สามารถดำเนินการอีกต่อไป เปรียบองค์กรธุรกิจเหมือนกับมนุษย์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.24 รูปภาษา: รัดเข็มขัด

รัด หมายถึง โอบรอบหรือพันให้กระชับ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 942) เข็มขัด หมายถึง เครื่องคาดเอวชนิดหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 197) “รัดเข็มขัด” หมายถึง กระชับสายเอว ผู้วิจัยพบรูปภาษา “รัดเข็มขัด” จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 125

วิจัยชี้คนกรุงวิตก "การเงิน" เพิ่มขึ้น **รัดเข็มขัด** ลดกินข้าวนอกบ้าน - เอแบคห่วงหนี้ครัวเรือนท่วม

(คมชัดลึก, 20 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 126

ธอส. **รัดเข็มขัด** รับเศรษฐกิจขาลง หวั่นปลดคนงานทำเอ็นพีแอลพุ่ง ลดเป้าสินเชื่อเหลือ 7.3 หมื่นล้าน

(ไทยรัฐ, 11 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “รัดเข็มขัด”ไม่ได้หมายถึงกระชับสายเอว แต่ใช้ในความหมายเปรียบเทียบ หมายถึง ประหยัด (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 942)

3.25 รูปภาษา: รากหญ้า

ราก หมายถึง ส่วนของต้นไม้ ตามปรกติอยู่ในดิน มีหน้าที่ดูดอาหารเลี้ยงลำต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 946) หญ้า หมายถึง ชื่อเรียกไม้ล้มลุกหลายชนิดหลายสกุลในวงศ์ Gramineae (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1239) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “รากหญ้า” 19 แห่ง

ตัวอย่างที่ 127

คลังถก ส.อ.ท.ยังไร้บทสรุป "สุชาติ" สบช่องวอนภาคเอกชนหนุนนโยบายประชานิยมรัฐหวังอัดฉีดเศรษฐกิจ **รากหญ้า**

(ไทยรัฐ, 4 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 128

"...ภาวะเศรษฐกิจไทยในปีนี้ไม่ค่อยดีมากนักโดยมีการคาดการณ์ว่าผลิตภัณฑ์มวลรวมรายได้ในประเทศ (จีดีพี) ขยายตัวเพียง 0-2% เพราะส่งออกลดลง 8% ท่องเที่ยงลดลง 22% นอกจากนี้เห็นว่ารัฐต้องใช้นโยบายการคลังกระตุ้นเศรษฐกิจควบคู่กับนโยบายการเงินเพื่อให้เห็นผลเร็ว โดยเฉพาะการเร่งเบิกจ่ายงบประมาณให้เกิดการจ้างงานในประเทศ รวมทั้งการกระจายรายได้สู่ภาคประชาชนระดับ **<u>รากหญ้า</u>** และสนับสนุนให้ใช้วัตถุดิบในการผลิตสิค้าในประเทศ"

(เดลินิวส์, 15 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายของ "รากหญ้า" ไม่ได้หมายถึงส่วนที่ติดดินของหญ้า แต่หมายถึงคนระดับล่างสุดขององค์กรหรือสังคม โดยปริยายหมายถึงประชาชนทั่วไป (มติชน, 2547: 738) เปรียบคนระดับล่างเหมือนกับรากของต้น

3.26 รูปภาษา: สุขภาพ

ความหมายประจำรูปของ "สุขภาพ" หมายถึง ภาวะที่ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1201) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา "สุขภาพ" จำนวน 1 แห่ง เช่น

ตัวอย่างที่ 129

ปีนี้อาจจะดูเหมือนเศรษฐกิจไทยยังมี **<u>สุขภาพ</u>** ดี แต่ประมาทไม่ได้ เพราะถึงแม้ไทยจะไม่ใช่ต้นเหตุของปัญหาและอยู่ปลายแถว แต่พอเขาฟาดหางมา เราก็ตั้งตัวไม่ติด

(ไทยรัฐ, 3 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น "สุขภาพ" หมายถึงสภาพเศรษฐกิจ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับมนุษย์ เศรษฐกิจมีสภาพที่ดีเหมือนกับมนุษย์มีสุขภาพที่ดี

3.27 รูปภาษา: สูญพันธุ์

สูญ หมายถึง ทำให้หายสิ้นไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1209) พันธุ์ หมายถึง พวกพ้อง, เชื้อสาย, วงศ์วาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 781) ผู้วิจัยพบรูปภาษา "สูญพันธุ์" จำนวน 1 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 130

พาณิชย์กระเตงเข้าครม.ก่อนโชห่วย **สูญพันธุ์**

(ไทยรัฐ, 20 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “สูญพันธุ์” หมายถึง ไม่มีโชห่วยอีกต่อไป เปรียบร้านโชห่วยเหมือนกับสิ่งมีชีวิต มีเชื้อสาย

3.28 รูปภาษา: สะดุด

ความหมายประจำรูปของ “สะดุด” หมายถึง อาการที่เดินหรือวิ่ง ปลายเท้าไปกระทบสิ่งที่ขวางหน้า ทำให้ก้าวผิดจังหวะ เซ ถลา หรือหกล้ม เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1150) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “สะดุด” 23 แห่ง

ตัวอย่างที่ 131

“ช่วงราคาน้ำมันถูกคนแห่มาใช้น้ำมัน เพราะต้องการรักษเครื่องยนต์ด้วย ซึ่งแนวโน้มธุรกิจทั้งสองประเภทคง **สะดุด** ส่วนผู้ที่ติดตั้งแล้วจำนวนมากคงเลิกเติมแอลพีจีชั่วคราว จนกว่าราคาน้ำมันจะปรับเพิ่มในระดับสูง”

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 132

ดังนั้นนายกฯ ต้องเป็นผู้สร้างความสามัคคีในประเทศและดูแลปัญหาเศรษฐกิจ รวมถึงภาพลักษณ์ที่ดีของไทย ที่ผ่านมาเราเสียเวลากับการเมืองมามากเกินไป จนเศรษฐกิจของประเทศเริ่ม **สะดุด**

(เดลินิวส์, 16 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “สะดุด” ไม่ได้หมายถึงอาการเดินพลาด แต่หมายถึงสภาพเศรษฐกิจแย่ลง เปรียบเหมือนเศรษฐกิจเป็นมนุษย์ และเปรียบปัญหาที่ทำให้เศรษฐกิจได้รับผลกระทบเป็นสิ่งขวางหน้า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.29 รูปภาษา: หัวใจ

ความหมายประจำรูปของ “หัวใจ” หมายถึง อวัยวะภายในสำหรับฉีดเลือดให้หมุนเวียนเลี้ยงร่างกาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1283) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “หัวใจ” จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 133

ผลกระทบที่ตามมายังทำให้ภาคธุรกิจท่องเที่ยวที่ถือเป็น **หัวใจ** หลักของการขับเคลื่อนเศรษฐกิจไทยย่อยยับลงไปทันที

(ไทยรัฐ, 29 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “หัวใจ” ไม่ได้หมายถึงอวัยวะสำคัญของร่างกาย แต่หมายถึงกิจกรรมที่มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจ

3.30 รูปภาษา: อยู่รอด

อยู่ หมายถึง ยังมีชีวิต (ราชบัณฑิตยสถา, 2546: 1334) รอด หมายถึง พ้นไป, ปลอดจาก (ราชบัณฑิตยสถา, 2546: 929) อยู่รอด หมายถึง เอาชีวิตพ้นจากสิ่งอันตราย ผู้วิจัยพบรูปภาษา “อยู่รอด” จำนวน 13 แห่ง

ตัวอย่างที่ 134

มีการแข่งขันกันดุเดือดตลอด ถ้าใครไม่มีนวัตกรรมจะ **อยู่รอด** ไม่ได้ คาดว่าตลาดสินค้าอุปโภคบริโภคในปีนี้จะเติบโตสวนทาง กับเศรษฐกิจไทยที่ชะลอตัวลง

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 135

การกระตุ้นเศรษฐกิจในภูมิภาคต่างๆ ของประเทศ โดยตั้งเป้าให้มีเงินหมุนเวียนเพิ่มขึ้น 5, 700 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้น 0.1% ของจีดีพี จังหวัดที่มีมูลค่า 5.386 ล้านบาท โดยจะมีงบประมาณ 750 ล้านบาท ดำเนินการพัฒนาสมรรถนะธุรกิจไทยให้เข้มแข็ง เพิ่มขีดความสามารถธุรกิจค้าปลีกค้าส่ง สร้างพลังธุรกิจเพื่อการ **อยู่รอด** ให้กับธุรกิจไทย

(ไทยรัฐ, 13 พ.ย. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น “อยู่รอด” ไม่ได้หมายถึงการเอาชีวิตรอดจากสิ่งอันตราย แต่หมายถึงสามารถดำเนินกิจการต่อไปได้ เมื่อองค์กรธุรกิจประสบวิกฤติการเงิน หากสามารถดำเนินกิจการได้ต่อไปจะเหมือนกับคนพ้นจากสิ่งอันตรายและมีชีวิตต่อไป

3.31 รูปภาษา: อ่อนแอ

ความหมายประจำรูปของ “อ่อนแอ” หมายถึง มีกำลังน้อย, ไม่แข็งแรง, ไม่เข้มแข็ง (ราชบัณฑิตยสถา, 2546: 1344) เป็นคำวิเศษณ์ที่ใช้กับมนุษย์ ผู้วิจัยพบรูปภาษา “อ่อนแอ” จำนวน 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 136

ผู้นำกลุ่มปี 20 ยืนยันที่จะดำเนินการอย่าวรวดเร็วเพื่อช่วยเหลือเศรษฐกิจโลกที่ **อ่อนแอ** จากวิกฤติการเงินครั้งเลวร้ายที่สุดในรอบกว่า 70 ปี และตกลงที่จะให้สิทธิแก่ประเทศเศรษฐกิจเกิดใหม่มากขึ้นในการจัดการด้านการเงินโลก

(ไทยรัฐ, 17 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 137

สินเชื่อที่อุตสาหกรรมขนาดกลางและย่อม (เอสเอ็มอี) ในช่วงเศรษฐกิจ **อ่อนแอ** ความเสี่ยงสูง ธุรกิจขนาดกลางและเล็กจะได้รับผลกระทบก่อน ดังนั้น สินเชื่อเอสเอ็มอีจึงมีความเสี่ยงสูง

(ไทยรัฐ, 2 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “อ่อนแอ” มีความหมายว่า สภาพที่ไม่ดี ง่ายที่จะเกิดปัญหา เปรียบเศรษฐกิจเหมือนมนุษย์ เศรษฐกิจที่ตกต่ำเหมือนกับคนไม่สบาย ร่างกายอ่อนแอ

3.32 รูปภาษา: อุ้ม

ความหมายประจำรูปของ “อุ้ม” หมายถึง โอบยกขึ้น, ยกขึ้นไว้กับตัว (ราช-บัณฑิตยสถา, 2546: 1388) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “อุ้ม” 50 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 138

สั่งธพว.เดินหน้า **อุ้ม** เอสเอ็มอี ลดขั้นตอนปล่อยเงินกู้เงินขึ้น

(คมชัดลึก, 28 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 139

ตั้งศูน์เตือนภัย **อุ้ม** ผู้ส่งออกฝ่าวิกฤติ

(เดลินิวส์, 16 มี.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “อุ้ม” หมายถึง ช่วยเหลือเพื่อให้มีการพัฒนาเปรียบองค์กรธุรกิจเหมือนกับเด็ก

3.33 รูปภาษา: เอาตัวรอด

ความหมายประจำรูปของ “เอาตัวรอด” หมายถึง รักษาตัวให้พ้นจากความยากลำบากหลบหลีกปัญหายุ่งยากไปได้ (ราชบัณฑิตยสถา, 2546: 1395) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “เอาตัวรอด” จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 140

หากไม่มีอะไรเชื่อว่าในปี 52 ไม่ว่าเศรษฐกิจโลกจะเป็นเช่นไร เชื่อว่าเศรษฐกิจไทยสามารถที่จะประคองและ **เอาตัวรอด** ได้

(เดลินิวส์, 22 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายของ “เอาตัวรอด” หมายถึง ปราศจากวิกฤติการเงินอย่างปลอดภัย เศรษฐกิจไทยประสบวิกฤติการเงินเหมือนกับคนประสบเหตุร้าย หากสามารถผ่านพ้นไปก็จะถือว่าเอาตัวรอด

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายสิ่งมีชีวิต เช่น กระตุ้น ขยายตัว รากหญ้า ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่า เศรษฐกิจเป็นสิ่งมีชีวิต โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากสิ่งมีชีวิตไปยังเศรษฐกิจเนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความหมายต้นทาง	ความหมายปลายทาง
สิ่งมีชีวิต	เศรษฐกิจ
[อวัยวะของร่างกาย] [การมีชีวิต] [โรคภัยไข้เจ็บ]	[องค์ประกอบของระบบเศรษฐกิจ] [ดำเนินกิจการได้] [อุปสรรค]

4. อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์

อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ เช่น ชิ้นส่วนของเครื่องจักร หรือกิริยาที่เกี่ยวกับเครื่องจักรเป็นต้น ไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับเครื่องจักร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย พบอุปลักษณ์เครื่องจักร 8 รูป จำนวน 100 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 5 รูปภาษาอุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	กลไก	22
2	เครื่องจักร	1
3	เครื่องยนต์	2
4	ตัวขับเคลื่อน	3
5	เติมไฟ	1
6	เดินเครื่อง	2
7	ยกเครื่อง	5
8	อัดฉีด	64
รวมทั้งหมด		100

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.1 รูปภาษา: กลไก

ความหมายประจำรูปของ “กลไก” หมายถึง ตัวจักรต่าง ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 73) จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา “กลไก” 22 แห่ง

ตัวอย่างที่ 141

ส่วนธนาคารพาณิชย์จะรับสัญญาณแล้วส่งผ่านด้วยการลดดอกเบี้ยและปล่อยสินเชื่อให้กับผู้ประกอบการได้มากน้อยเพียงใด ต้องขึ้นอยู่กับ **กลไก** ตลาด

(เดลินิวส์, 6 ธ.ค. 2521)

ตัวอย่างที่ 142

การลดลงของมูลค่าตลาดนี้ จะกระทบต่อจีดีพีของประเทศไทยแน่นอน เพราะตลาดเงินและตลาดทุนเป็น **กลไก** ที่สำคัญที่ทำให้เศรษฐกิจเติบโต ถ้าขาใดขาหนึ่งทำงานไม่เต็มที่จะกระทบกับเศรษฐกิจ

(ไทยรัฐ, 3 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเปรียบตลาดเงินและตลาดทุนเป็นเครื่องจักรในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

4.2 รูปภาษา: เครื่องจักร

ความหมายประจำรูปของ “เครื่องจักร” หมายถึง กลอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ประกอบกันขึ้นเป็นเครื่อง เพื่อใช้ประโยชน์ในการผลิตสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 260) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “เครื่องจักร” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 143

รัฐบาลควรตระหนักว่า การเพิ่มรายได้ให้ภาคเกษตรจะช่วยเพิ่มการบริโภคในประเทศในอนาคตให้ก้าวขึ้นมาเป็น **เครื่องจักร** ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจคู่ไปกับการส่งออกของประเทศ ซึ่งจะทำให้เศรษฐกิจของไทยแข็งแรงมีเสถียรภาพมากขึ้น

(คมชัดลึก, 10 ก.พ. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น มีการเปรียบการเพิ่มรายได้ให้ภาคเกษตรเป็นเครื่องจักร เพราะสามารถช่วยทำให้เศรษฐกิจมีการเติบโต เปรียบเสมือนเครื่องจักรที่ทำงานเพื่อให้ได้ผลผลิตที่ดี

4.3 รูปภาษา: เครื่องยนต์

ความหมายประจำรูปของ “เครื่องยนต์” หมายถึงเครื่องจักรที่ให้กำเนิดพลังงานหรือทำให้วัตถุเคลื่อนที่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 261) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “เครื่องยนต์” 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 144

การแก้ไขปัญหาวิกฤติเหลือ **เครื่องยนต์** เพียงเครื่องเดียว คือ "นโยบายการคลัง" เพียงตัวเดียวเท่านั้น ส่วน**เครื่องยนต์**ที่เหลืออีก 3 ตัว ไม่ว่าจะเป็นการส่งออกสุทธิ (มูลค่าการส่งออก - มูลค่าการนำเข้า) การอุปโภคบริโภค และการลงทุนภาคเอกชนมีแต่จะลดลง

(ไทยรัฐ, 9 ก.พ. 2552)

ตัวอย่างที่ 145

ดูเหมือนความหวังเดียวที่พอจะเป็น "แสงสว่างที่ปลายอุโมงค์" ก็คือ การได้รัฐบาลใหม่ที่มีเสถียรภาพ และสามารถขับเคลื่อน **เครื่องยนต์** ทางเศรษฐกิจให้เดินหน้าต่อไปได้ หลักจากที่รัฐบาลชุดแล้วชุดเล่ายังไม่สามารถ สตาร์ต เครื่องยนต์ทางเศรษฐกิจ ดึงความเชื่อมั่นกลับคืนสู่ประเทศไทยได้ เพราะปัญหาทางการเมือง

(ไทยรัฐ, 12 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น เปรียบนโยบายและความช่วยเหลือของรัฐบาลเป็นเครื่องยนต์ เพราะนโยบายกับความช่วยเหลือเหล่านี้สามารถทำให้เศรษฐกิจดำเนินการได้ดีขึ้น เหมือนกับเครื่องยนต์ส่งพลังงานให้เครื่องจักรเพื่อให้เครื่องจักรทำงานได้อย่างต่อเนื่อง

4.4 รูปภาษา: ตัวขับเคลื่อน

ตัว หมายถึง รูป, ตน, ตนเอง, คำใช้เรียกแทนคน สัตว์และสิ่งของบางอย่าง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 452) ขับเคลื่อน หมายถึง ผลักหรือดันให้ไปด้วยแรงดันไอน้ำหรือกังหันเป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 178)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวขับเคลื่อน หมายถึง เครื่องจักรที่ทำหน้าที่ผลักดันด้วยแรงต่างๆ ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ตัวขับเคลื่อน” จำนวน 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 146

ปีนี้ตั้งเป้ารายได้ 6.5 พันล้านบาท เน้นตลาดส่งออกเป็น **ตัวขับเคลื่อน**

(คมชัดลึก, 26 ก.พ. 2552)

ตัวอย่างที่ 147

ดังนั้น รัฐบาลต้องเร่งงบประมาณฉบับนี้ให้ผ่านโดยเร็ว เพื่อนำเงินมาลงทุนโครงการภาครัฐ เพื่อช่วยเยียวยาและบรรเทาปัญหาให้กับภาคเอกชน และใช้การลงทุนภาครัฐเป็น **ตัวขับเคลื่อน** เศรษฐกิจ

(ไทยรัฐ, 6 ต.ค. 2551)

เปรียบองค์ประกอบของเศรษฐกิจต่างๆ เหมือนกับตัวขับเคลื่อน เพื่อให้ทำงานได้ดี จะได้ผลักดันเครื่องจักรทำงานได้ดีเช่นกัน

4.5 รูปภาษา: เติมไฟ

เติม หมายถึง เพิ่มสิ่งที่ยังบกพร่องอยู่ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 477) ไฟ หมายถึง ผลจากปฏิกิริยาเคมีซึ่งก่อให้เกิดความร้อน แสงสว่างและเปลว (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 815) เติมไฟ หมายถึง เพิ่มพลังไฟเพื่อขับเคลื่อนเครื่องจักรให้ทำงานอย่างต่อเนื่อง จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “เติมไฟ” จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 148

ท่ามกลาง เครื่องยนต์เศรษฐกิจภาคเอกชนทั้ง 3 ด้าน คือการบริโภค การลงทุน และการส่งออก ล้วนกำลังอยู่ในสภาพที่ย่ำแย่ ขณะที่รัฐบาลกำลังเร่ง **เติมไฟ** หวังดันเครื่องยนต์ตัวสุดท้ายที่เหลืออยู่ นั่นคือการใช้จ่ายและการลงทุนของภาครัฐให้ลุกโชนขึ้นมากู้เครื่องยนต์ตัวอื่นให้ฟื้นตัว

(เดลินิวส์, 19 ม.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น ตีความได้ว่า “เติมไฟ” หมายถึง การใช้อำนาจหรือเงินทุนสนับสนุนการใช้จ่ายและการลงทุน เพื่อให้มีสภาพที่ดีขึ้น เหมือนเติมไฟให้แก่เครื่องจักรที่ใช้ความร้อนเป็นพลังงาน เมื่อเติบไฟลงไป จะทำงานได้ดีขึ้น

4.6 รูปภาษา: เดินเครื่อง

ความหมายประจำรูปของคำว่า “เดินเครื่อง” หมายถึง เริ่มเดินเครื่องจักรทำงาน โดยปริยายหมายถึงเริ่มลงมือทำ (มติชน, 2547: 738) ผู้วิจัยพบคำว่า “เดินเครื่อง” 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 149

รัฐบาล **<u>เดินเครื่อง</u>** แจกงบกระตุ้นรากหญ้าอีก 9,300 ล้านบาท กดปุ่มโอนเข้าโครงการเอสเอ็มแอล 3.9 หมื่นหมู่บ้านทั่วประเทศ 29 ตุลาคมนี้ หวังช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจ คาดส่วนที่เหลืออีก 6,000 ล้านโอนได้ต้นปีหน้า

(คมชัดลึก, 27 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 150

หลังเข้า ครม. วันที่ 13 ม.ค. และ 20 ม.ค.แล้ว ประชาชนจะเห็นรายละเอียดมาตรการที่ชัดเจน และเชื่อว่าจะสามารถ **<u>เดินเครื่อง</u>** ขับเคลื่อนเศรษฐกิจได้อีกครั้ง

(ไทยรัฐ, 12 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “เดินเครื่อง” ใช้ในความหมายเปรียบ หมายถึง ลงมือทำ เปรียบการดำเนินกระบวนการเศรษฐกิจเหมือนกับให้เครื่องจักรทำงาน

4.7 รูปภาษา: ยกเครื่อง

ยกเครื่อง หมายถึง ซ่อมใหญ่เครื่องยนต์ของรถยนต์หรือเรือยนต์เป็นต้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 890) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา “ยกเครื่อง” จำนวน 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 151

คลังตั้งทีม **<u>ยกเครื่อง</u>**บริหาร ธพว.

(เดลินิวส์, 21 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 152

กทช.**<u>ยกเครื่อง</u>** ให้บริการประชาชน

(เดลินิวส์, 8 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น ยกเครื่องไม่ได้หมายถึงการซ่อมใหญ่ของเครื่องยนต์ แต่หมาถึง ปรับเปลี่ยน ปรับปรุงผู้บริหาร

4.8 รูปภาษา: อัดฉีด

ความหมายประจำรูปของคำว่า “อัดฉีด” หมายถึง อัดจาระบีเข้าที่ข้อต่อรถยนต์ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1352) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “อัดฉีด” 64 แห่ง

ตัวอย่างที่ 153

เพราะได้รับปัจจัยบวกจากตลาดหุ้นต่างประเทศที่ปรับตัวขึ้น เนื่องจากเริ่ม คลายกังวลวิกฤติการเงิน หลังจากหลายประเทศรวมทั้งกลุ่มจี 7 หาแนวทางแก้ปัญหาเงิน ตึงตัว ประกอบกับรัฐบาลไทยได้ออก 6 มาตรการกระตุ้นเศรษฐกิจ และ **<u>อัดฉีด</u>** เงินเข้าสู่ระบบ 1.2 ล้านล้าน รับมือวิกฤติการเงินโลก ทำให้นักลงทุนใจขึ้นและกลับเข้ามาลงทุนอีกครั้ง

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 154

แต่ประเด็นที่สำคัญของการใช้นโยบายการคลังในการกระตุ้นเศรษฐกิจคือ ถ้าเศรษฐกิจโลกชะลอตัวต่อเนื่อง 2-3 ปี มาปีนี้เราทุ่มงบกระตุ้น 100, 000 ล้านบาท ปีหน้าและปีต่อไป เรายังต้องกระตุ้นเพิ่มอีกในเม็ดเงินที่มากกว่า เป็นไปไม่ได้ที่จะใส่เงิน **<u>อัดฉีด</u>** ลงไปครั้งเดียวจบไม่ว่าในเมืองไทย หรือต่างประเทศ

(ไทยรัฐ, 17 พ.ย. 2551)

ความหมายตามบริบท หมายถึง ให้เงินหรือรางวัลพิเศษเพื่อให้ทำงานให้โดยเร็วหรือให้ได้ผล (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1352) เป็นภาษาปาก เปรียบเศรษฐกิจเมื่อได้รับเงินทุนเหมือนกับเครื่องจักรได้รับน้ำมัน ทำให้ทำงานได้ดีขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ เช่น กลไก ตัวขับเคลื่อน อัดฉีด ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่า เศรษฐกิจเป็นเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
เครื่องจักร/ เครื่องยนต์	เศรษฐกิจ
[โครงสร้างเครื่อง]	[โครงสร้างเศรษฐกิจ]
[การทำงาน]	[การดำเนินการ]
[พลังงาน]	[เงินทุน]

5. อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง

สิ่งก่อสร้าง หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นโดยใช้อิฐและปูนเป็นส่วนใหญ่ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายสิ่งก่อสร้าง เช่น ส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง ไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งก่อสร้าง ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย พบอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง 7 รูป จำนวน 91 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้างของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	กอบกู้	3
2	ฐาน	17
3	พัง	14

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 6 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
4	เพดาน	20
5	พื้นฐาน	26
6	สร้าง	8
7	รากฐาน	3
รวมทั้งหมด		91

5.1 รูปภาษา: กอบกู้

"กอบ" หมายถึง เอามือ ๒ ข้างรวบสิ่งของเข้ามาจนนิ้วก้อยของมือชิดกันแล้วยกขึ้น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 88) "กู้" หมายถึง ทำให้กลับคืนดีอย่างเดิม (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 137) ในข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา "กอบกู้" 3 แห่ง ตัวอย่างดังนี้

ตัวอย่างที่ 155

เทียบประสบการณ์จากวิกฤติ ต้มยำกุ้ง นายแบงก์ไทยเชื่อว่า วงเงินช่วยเหลือ 7000,000 ล้านเหรียญฯ ไม่เพียงพอ **กอบกู้** ภาคการเงินสหรัฐฯ มีผลทำให้เศรษฐกิจสหรัฐฯ ปีหน้าเผชิญ ภาวะ"เผาจริง" ด้านกองทุนเทมเพิลตันปรับเพิ่มน้ำหนัก การลงทุนให้กับแบงก์พาณิชย์ไทยและในประเทศตลาดเกิดใหม่

(ไทยรัฐ, 2 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 156

อุตสาหกรรมท่องเที่ยวจึงเป็นหนึ่งในยุทธศาสตร์หลักของประเทศไทย ที่เป็นเครื่องมือทางการตลาดที่มีคุณภาพที่สุดและเป็นกลไกในการ **กอบกู้** เศรษฐกิจของประเทศ ด้วยการสร้างแรงจูงใจ ส่งผ่านไปยังสมาชิกกลุ่มเป้าหมายคุณภาพ เพื่อนำรายได้เข้าประเทศทั้งด้านการท่องเที่ยวและการลงทุน

(คมชัดลึก, 29 ม.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ “กอบกู้” หมายถึง การช่วยเหลือให้เศรษฐกิจกลับมามีสภาพปกติ

5.2 รูปภาษา: ฐาน

ความหมายประจำรูปของ “ฐาน” หมายถึง ที่ตั้ง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 392) ผู้วิจัยบรูปภาษาคำว่า “ฐาน” 17 แห่ง

ตัวอย่างที่ 157

นายอดิศักดิ์ คำมูล ผอ.ฝ่ายวิจัย บล. เคจีไอ มองว่า ตลาดหุ้นไทยปรับ **ฐาน** ลง ซึ่งมาจากปัจจัยต่างประเทศเป็นหลัก

(เดลินิวส์, 26 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 158

"**ฐาน** การเงินของโลกจะเคลื่อนย้ายจากสหรัฐมาอยู่ที่จีนและญี่ปุ่นในไม่ช้า ดังนั้น ทั้ง 2 ประเทศนี้ จะเป็นประเทศที่มีกำลังซื้อมหาศาล กลุ่มนี้จึงเป็นพื้นที่เป้าหมายที่ไทยจะต้องรุกทำตลาดการท่องเที่ยว"

(เดลินิวส์, 7 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “ฐาน” ในบริบทไม่ได้หมายถึงที่ตั้งของสิ่งก่อสร้างที่แท้จริง แต่หมายถึงศูนย์สำคัญระบบเศรษฐกิจ

5.3 รูปภาษา: เพดาน

ความหมายประจำรูปของ “เพดาน” หมายถึง ส่วนที่สูงที่สุดของห้องเป็นต้น ไม่ว่าจะมีฝ้าหรือไม่ก็ตาม,ถ้าไม่มีฝ้า หมายถึงส่วนสูงสุดถึงหลังคา, ถ้ามีฝ้า หมายถึงฝ้า (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 798) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “เพดาน” 20 แห่ง

ตัวอย่างที่ 159

แบงก์ชาติเตรียมลดค่าธรรมเนียมเบิกเงินผ่านตู้เอทีเอ็มข้ามเขตและในต่างจังหวัดลงเท่าพื้นที่กรุงเทพฯ พร้อมยกเลิกค่าธรรมเนียมเช็คข้ามเขต เล็งขยาย **เพดาน** การโอนเงินให้เอสเอ็มอี

(คมชัดลึก, 4 พ.ย. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 160

ซึ่งในปัจจุบันนี้ กบข. ลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ในประเทศอยู่ที่ร้อยละ 4.4 โดยมี **เพดาน** การลงทุนในอสังหาริมทรัพย์ได้ในสัดส่วนไม่เกินร้อยละ 8 ของเงินลงทุน

(เดลินิวส์, 14 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “เพดาน” ไม่ได้หมายถึงส่วนหนึ่งของสิ่งก่อสร้าง แต่หมายถึงระดับสูงสุด

5.4 รูปภาษา: พัง

พัง หมายถึง ทลาย เช่น บ้านพัง ตึกพัง, ทำให้ทลาย เช่น พังบ้าน พังประตู (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 779) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “พัง” 14 แห่ง

ตัวอย่างที่ 161

หอการค้านานาชาติหวั่นเศรษฐกิจ **พัง** ส่งจดหมายจี้ "สมชาย" ยุติปัญหาการเมืองด่วน

(ไทยรัฐ, 10 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 162

“...ภาคเอกชนประเมินว่า หากการเมืองยังมาผสมโรงกับวิกฤติเศรษฐกิจโลก เชื่อว่าไม่เกิดปี 52 เศรษฐกิจไทยต้อง **พัง** แน่...”

(เดลินิวส์, 31 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “พัง” หมายถึง เกิดความเสียหายมสาอย่างสาหัส เปรียบการเกิดความเสียหายของเศรษฐกิจเหมือนกับการพังทลายของสิ่งก่อสร้าง

5.5 รูปภาษา: พื้นฐาน

ความหมายประจำรูปของ “พื้นฐาน” หมายถึง รากฐาน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 794) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “พื้นฐาน” 26 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 163

ปัจจุบันเศรษฐกิจไทยมี **พื้นฐาน** ที่แข็งแกร่งกว่าวิกฤติเศรษฐกิจปี 40 แต่รัฐบาลต้องเร่งอัดฉีดเม็ดเงินเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจ และดำเนินนโยบายที่สร้างความเชื่อมั่นให้กับนักลงทุนและประชาชนโดยเร็ว

(ไทยรัฐ, 14 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 164

"เรามั่นใจว่า **พื้นฐาน** เศรษฐกิจไทยยังแข็งแกร่งอยู่ กำลังซื้อคนไทยมีอยู่มาก เพียงแต่ที่ผ่านมาไม่มีอารมณ์ในการจับจ่ายใช้สอยมากนัก..."

(คมชัดลึก, 20 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น "พื้นฐาน" หมายถึง ปัจจัยสำคัญเบื้องต้นทางเศรษฐกิจ

5.6 รูปภาษา: สร้าง

ความหมายประจำรูปของ "สร้าง" หมายถึง เนรมิต, บันดาลให้มีให้เป็นขึ้นด้วยฤทธิ์อำนาจ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 794) ผู้วิจัยพบรูปภาษา "สร้าง" 8 แห่ง

ตัวอย่างที่ 165

ทำแพ็กเกจทัวร์สั้น **สร้าง** รายได้ 100 ล้าน

(ไทยรัฐ, 26 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 166

บริษัทได้ทุ่มงบลงทุนกว่า 50 ล้านบาท เปิดสาขาซูเปอร์มาร์เกตขนาดเล็ก 10 สาขา ภายใต้ชื่อ "เก็ทอิท มินิซูเปอร์มาร์เก็ต" นำสินค้าอุปโภคและบริโภคมาวางจำหน่าย แบ่งเป็น สินค้าบริโภค 30% ทั้งของสด ผัก ผลไม้ สินค้าอุปโภค 70% มีขนาดพื้นที่รวม 200-300 ตารางเมตร เน้าตลาดที่มีโอกาสขยายตัวอีกมาก ประกอบกับใช้เงินลงทุนไม่สูงนัก เฉลี่ยสาขาละ 3-5 ล้านบาท คาดว่าปีนี้จะ **สร้าง** ยอดขายรวมทุกสาขากว่า 300 ล้านบาท

(เดลินิวส์, 16 มี.ค. 2552)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น “สร้าง” ไม่ได้ใช้กับสิ่งที่เป็นรูปธรรม ตีความจากบริบท “สร้าง” หมายถึงทำให้มีให้เป็นขึ้นด้วยวิธีต่างๆ

5.7 รูปภาษา: รากฐาน

ความหมายประจำรูปของ “รากฐาน” หลักสำคัญอันเป็นพื้นฐานรองรับ, ส่วนที่เป็นพื้นรองรับ สำหรับพัฒนาต่อไป (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 947) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “รากฐาน” 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 167

แต่ในขณะเดียวกันไทยก็ได้รับผลด้านบวกจากวิกฤติอาหารโลก โดยสามารถใช้ความได้เปรียบจากการเป็นประเทศผู้ผลิตและส่งออกอาหารรายใหญ่เป็นโอกาสในการสร้าง **รากฐาน** เศรษฐกิจที่แข็งแกร่ง

(คมชัดลึก, 1 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 168

“ที่ผ่านมา สศอ.ได้ให้การสนับสนุนและผลักดันอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วน โดยได้มีการวาง **รากฐาน** ความพร้อมของการพัฒนาให้สามารถดำเนินการไปได้อย่างยั่งยืน...”

(คมชัดลึก, 20 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “รากฐาน” หมายถึง ปัจจัยสำคัญเบื้องต้นทางเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายสิ่งก่อสร้าง เช่น กอบกู้ เพดาน ฐาน ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่า เศรษฐกิจเป็นสิ่งก่อสร้าง โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากสิ่งก่อสร้างไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
สิ่งก่อสร้าง	เศรษฐกิจ
[มีโครงสร้าง]	[มีระบบ]
[ส่วนประกอบต่างๆ]	[องค์กรและหน่วยงานต่างๆ]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6. อุปลักษณ์ของเหลว

ของเหลว หมายถึง ของที่ไม่แข็งมีลักษณะไหลได้อย่างน้ำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 175) อุปลักษณ์ของเหลว หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายของเหลวไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนของเหลว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยพบรูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลว 3 รูป 19 แห่ง มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 7 รูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลวของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	กระแส	6
2	ฉีด	2
3	ไหล	11
รวมทั้งหมด		19

6.1 รูปภาษา: กระแส

ความหมายประจำรูปของ “กระแส” หมายถึง น้ำหรือลมเป็นต้นที่ไหลหรือพัดเรื่อยเป็นแนวเป็นทางไปไม่ขาดสาย (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 59) จากตัวอย่างที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา “กระแส” 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 169

สำหรับยอดขายของห้างโรบินสันในต่างจังหวัดที่มีอยู่ 11 สาขาเติบโตสวน **<u>กระแส</u>** เศรษฐกิจมาก

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 170

ขณะที่ผู้ค้ารายย่อยในห้างไอทีจะค่อยๆ ทยอยปิดตัวลงอย่างเห็นได้ชัด เพราะไม่มีสภาพคล่องของ **กระแส** เงินสด

(เดลินิวส์, 15 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “กระแส” ในบริบท หมายถึง สภาพหรือสถานการณ์ที่เป็นหลัก เป็นที่ยอมรับ

6.2 รูปภาษา: ฉีด

ความหมายประจำรูปของ “ฉีด” หมายถึง ใช้กำลังอัดหรือดันให้ของเหลวอย่างน้ำพุ่งออกจากช่องเล็ก ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 337) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ฉีด” 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 171

ห่วงปี 52 ส่งออกวูบแสน ล้าน "หอการค้า" จี้ลดดอก **ฉีด** เงินก่อนตายหมู่

(ไทยรัฐ, 19 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 172

ธพว. ปัดฝุ่นสินเชื่อเอสเอ็มอี

จับมือ 6 องค์กร **ฉีด** 2.6 หมื่นล.

(เดลินิวส์, 16 มี.ค. 2552)

โดยปกติ “ฉีด” จะใช้ร่วมกับของเหลวอย่างน้ำ เมื่อใช้ร่วมกับ “เงิน” ความหมายตามบริบทหมายถึง สนับสนุนทางด้านเงินทุน

6.3 รูปภาษา: ไหล

ความหมายประจำรูปของ “ไหล” หมายถึง เคลื่อนที่ไปอย่างของเหลวเช่นน้ำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 1317) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ไหล” 11 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 173

เงินทุนในหุ้นของนักลงทุนต่างชาติ **ไหล** ออกไปแล้วทั้งสิ้น 4, 332 ล้านเหรียญฯ หรือ 147,288 ล้านบาท ซึ่งเป็นการ **ไหล** ออกสุทธิในไตรมาสที่ 2 และไตมาสที่ 3

(ไทยรัฐ, 5 พ.ย. 2551)

ตัวอย่างที่ 174

แต่อย่างไรก็ตาม มองว่าเงินที่ **ไหล** เข้ามาลงทุนในสินทรัพย์เหล่านี้ รวมทั้งตลาดหุ้น จะเป็นเพียงการเข้ามาซื้อเก็งกำไรระยะสั้นเท่านั้น เพราะภาพรวมเศรษฐกิจที่แท้จริงจะยังคงถดถอยอยู่

(ไทยรัฐ, 31 ธ.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “ไหล” ไม่ได้หมายถึงการเคลื่อนไหวของน้ำ ตามความหมายของบริบท “ไหล” หมายถึงเงินจากองค์กรหนึ่งถูกนำไปใช้อีกองค์กรหนึ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายของเหลว ได้แก่ กระแส ฉีด ไหล ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่าเศรษฐกิจเป็นของเหลว โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากของเหลวไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง ของเหลว	**ความหมายปลายทาง** เศรษฐกิจ
[การเคลื่อนที่]	[การหมุนเวียนของเงินทุน]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7. อุปลักษณ์การแข่งขัน

แข่งขัน หมายถึง ชิงเอาชนะเพื่อรางวัล, ขันสู้เอาชนะกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 206) อุปลักษณ์การแข่งขัน หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายการแข่งขันไปยังวง-ความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนการแข่งขัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย พบรูปภาษาอุปลักษณ์เกมกีฬา 6 รูป จำนวน 115 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 8 รูปภาษาอุปลักษณ์การแข่งขันของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	แข่ง	8
2	แข่งขัน	70
3	คู่แข่ง	22
4	ชิง	9
5	ทีม	5
6	ส่งไม้ต่อ	1
รวมทั้งหมด		123

7.1 รูปภาษา: แข่ง

ความหมายประจำรูปของ “แข่ง” หมายถึง ชิงเอาชนะกัน, ชิงดี, ชิงขึ้นหน้า. (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 206) จากตัวอย่างที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา “แข่ง” 8 แห่ง

ตัวอย่างที่ 175

เนื่องจากปี 52 ตลาดส่งออกประสบปัญหากำลังซื้อหดตัว ทำให้ผู้ส่งออกทุกประเทศหันมาใช้กลยุทธ์ลดราคาสินค้ารักษาสัดส่วนตลาด ซึ่งขณะนี้ธนาคารกล่างกลายประเทศเริ่มทำแล้ว และหากไทยยังไม่เร่งทำ ผู้ส่งออกไทยคงลดราคา **แข่ง** กับคู่แข่งลำบากแน่

(ไทยรัฐ, 23 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 176

ความจริงแล้วมูดี้ส์เพียงระบุว่าไทยเสี่ยงเข้าข่ายที่จะ **แข่ง** เป็นที่โหล่ในเอเชีย แต่การคาดการณ์จีดีพีปี 2552 ไม่ได้แย่สุดในเอเชีย เพราะไต้หวันติดลบมากถึง 5.23% ญี่ปุ่นติดลบ 4.8% ฮ่องกงติดลบ 4.01%

(คมชัดลึก, 26 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “แข่ง” หมายถึง การแย่งชิงเพื่อผลประโยชน์ทางธุรกิจ

7.2 รูปภาษา: แข่งขัน

ความหมายประจำรูปของ “แข่งขัน” หมายถึง ชิงเอาชนะเพื่อรางวัล, ขันสู้เอาชนะกัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 206) จากตัวอย่างที่ศึกษา พบรูปภาษา “แข่งขัน” 70 แห่ง

ตัวอย่างที่ 177

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในเดือน ส.ค. ลดลงจากเดือนก่อนหน้า โดยลดลงมาอยู่ที่ 40.7 จาก 41.5 ในเดือน ก.ค. โดยมีความเป็นห่วงว่าคำสั่งซื้อในอนาคตจะปรับตัวลดลงและ การ**แข่งขัน**กันขายสินค้าที่รุนแรงขึ้นของประเทศคู่แข่ง

(ไทยรัฐ, 2 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 178

"เดอะมอลล์" ทุ่มงบปรับโฉมสาขาหลัก รับ **แข่งขัน** เซ็นทรัล

(คมชัดลึก, 26 พ.ย. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “แข่งขัน” ไม่ได้หมายถึง ชิงเอาชนะเพื่อรางวัล แต่หมายถึง ชิงผลประโยชน์ทางธุรกิจ เปรียบการดำเนินกิจการธุรกิจเหมือนกับเกมกีฬา

7.3 รูปภาษา: คู่แข่ง

ความหมายประจำรูปของ “คู่แข่ง” หมายถึง ผู้ที่เข้าแข่งขันกัน, ผู้ที่ชิงดีชิงเด่นกัน. (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 255) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “คู่แข่ง” 22 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 179

ดัชนีความเชื่อมั่นทางธุรกิจในเดือน ส.ค. ลดลงจากเดือนก่อนหน้า โดยลดลงมาอยู่ที่ 40.7 จาก 41.5 ในเดือน ก.ค. โดยมีความเป็นห่วงว่าคำสั่งซื้อในอนาคตจะปรับตัวลดลงและ การแข่งขัน กันขายสินค้าที่รุนแรงขึ้นของประเทศ**คู่แข่ง**

(ไทยรัฐ, 2 ต.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 180

โดยกลัวการแฟนนี เม และเฟรดดี แมค ควรที่จะใช้ประโยชน์ที่ได้รับจากรัฐบาลไปปรับลดต้นทุนให้แก่ผู้กู้ยืมเงินเพื่อการซื้อบ้าน แต่ในความเป็นจริง ทั้งสองหน่วยงานกลับใช้ประโยชน์จากการค้ำประกันของรัฐบาล เพิ่มผลกำไรให้ตนเอง และบีบ **คู่แข่ง** ในตลาด

(ไทยรัฐ, 6 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น “คู่แข่ง” ไม่ได้หมายถึงบุคคลคนหนึ่งหรือหลายคนที่ร่วมในเกมกีฬา ความหมายตามบริบทหมายถึง องค์กรธุรกิจที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกัน และการแข่งขันเพื่อชิงส่วนแบ่งตลาด

7.4 รูปภาษา: ชิง

ความหมายประจำรูปของ “ชิง” หมายถึง แข่ง, แข่งขัน (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 363) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “ชิง” 9 แห่ง

ตัวอย่างที่ 181

เพราะช่วงนั้นแข่งขันกับอินเตอร์แบรนด์สูงมาก โดยตั้งเป้ายอดขายเจโฟนปีนี้ 2 หมื่นเครื่องต่อเดือน และปีหน้า 5-6 หมื่นเครื่องต่อเดือน ภายใน 6 เดือนจะ **ชิง** ส่วนแบ่งตลาด 5% ของตลาดรวม 8-9 ล้านเครื่อง

(คมชัดลึก, 29 ต.ค. 2551)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 182

นอกจากนี้ยังพบการแข่งขันด้านราคารุนแรง เพราะทุกประเทศพยายามรักษาฐานการส่งออก ด้วยการลดราคาและ**ชิง**ความได้เปรียบด้านอัตราแลกเปลี่ยน ทำให้ผู้ส่งออกต้องใช้สินค้าจำนวนมากขึ้นเพื่อให้ได้เงินกลับมาเท่าเดิม

(ไทยรัฐ, 27 ก.พ. 2552)

โดยปกติ การชิงในเกมกีฬาเพื่อได้รางวัล แต่ในบริบทข่าวเศรษฐกิจ “ชิง” ใช้ร่วมกับ “ส่วนแบ่งตลาด” เปรียบการได้ส่วนแบ่งตลาดเหมือนกับร่วมเกมกีฬา มีการแย่งชิงเกิดขึ้น

7.5 รูปภาษา: ทีม

ความหมายประจำรูปของ “ทีม” หมายถึง ชุด, หมู่, คณะ (อ. team) (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 532) จากตัวอย่างที่ศึกษา พบรูปภาษา “ทีม” 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 183

เวลานี้คงต้องรอลุ้นกับ **ทีม** เศรษฐกิจว่าจะขับเคลื่อนเศรษฐกิจสอบผ่านหรือไม่ เพราะอย่างน้อยภาคเอกชนก็อุ่นใจที่การเมืองเริ่มนิ่ง

(เดลินิวส์, 22 ธ.ค. 2551)

ตัวอย่างที่ 184

“อภิสิทธิ์” ยันไม่ปล่อยการบินไทยล้ม พร้อมให้คลังเข้าอุ้ม จี้เก่งทำแผนแก้ปัญหาให้เสร็จ รมว.คมนาคมชี้ต้องปรับ **ทีม** บริการ คาด 2 ผู้บริหารส่อถูกเด้ง

(คมชัดลึก, 27 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “ทีม” ไม่ได้หมายถึงหมู่คณะที่อยู่ในการแข่งขัน แต่หมายถึงองค์กรธุรกิจที่ทำงานร่วมกันเพื่อเป้าหมายเดียวกัน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.6 รูปภาษา: ส่งไม้ต่อ

"ส่งไม้ต่อ" เป็นสิ่งที่เกิดขึ้นในการวิ่งแข่ง เมื่อมีคนหนึ่งในกลุ่มวิ่งเสร็จหนึ่งระยะแล้ว จะส่งไม้ให้เพื่อนในกลุ่มคนต่อไป เพื่อวิ่งระยะต่อไป ผู้วิจัยพบรูปภาษา "ส่งไม้ต่อ" 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 185

เลิก "มหกรรมมั่นใจไทยแลนด์" **ส่งไม้ต่อ** ให้ทีมโอฬารสานต่อ

(เดลินิวส์, 17 ต.ค. 2551)

จากตัวอย่างข้างต้น "ส่งไม้ต่อ" ไม่ได้หมายถึงสิ่งที่เกิดขึ้นในการแข่งขันวิ่ง แต่หมายถึง การส่งโครงการกิจการจากองค์กรหนึ่งไปยังอีกองค์กรหนึ่งเพื่อได้ดำเนินการต่อไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายการแข่งขัน เช่น แข่งขัน คู่แข่ง ทีม ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่า เศรษฐกิจเป็นการแข่งขัน โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากการแข่งขันไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
เกมกีฬา	เศรษฐกิจ
[ผู้แข่งขัน]	[ผู้ประกอบการ]
[ชิงชนะ]	[ชิงผลประโยชน์]

8. อุปลักษณ์เกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ปรากฏการณ์ หมายถึง การสำแดงออกมาให้เห็น (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 532)
ธรรมชาติ หมายถึง สิ่งที่เกิดมีและเป็นอยู่ตามธรรมดาของสิ่งนั้น ๆ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 532)

อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายปรากฏการณ์ธรรมชาติไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย พบรูปภาษาแสงอุป-ลักษณ์ปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ 2 รูป จำนวน 2 แห่ง คือ

ตารางที่ 9 รูปภาษาอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความถี่ที่ปรากฏ
1	มรสุม	1
2	พายุ	1
รวมทั้งหมด		2

8.1 รูปภาษา: มรสุม

ความหมายประจำรูปของ “มรสุม” หมายถึง คราว; คราวลม, คราวพายุ; ลมฝน; ชื่อพายุใหญ่ที่มีลมแรงและมีฝนตกหนัก (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 835) จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา “มรสุม” 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 186

เป้าหมายของกระทรวงพาณิชย์ในเวลานี้ มุ่งเข้าไปแก้ไขปัญหาปากท้องของชาวบ้านเป็นประเด็นหลัก เพื่อผ่อนคลายความเดือดร้อนที่เกิดจาก **มรสุม** เศรษฐกิจ

(เดลินิวส์, 16 ก.พ. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “มรสุม” ไม่ได้หมายถึงปรากฏการณ์ทางธรรมชาติที่ร้ายแรง แต่หมายถึงปัญหาทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบรุนแรง

8.2 รูปภาษา: พายุ

ความหมายประจำรูปของ “พายุ” หมายถึง ลมแรง (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 784) ผู้วิจัยพบรูปภาษา “พายุ” 1 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 187

ท่ามกล่างวิกฤติเศรษฐกิจสหรัฐฯ ที่ทรุดตัวลงอย่างรวดเร็ว และกำลังฉุดจากเศรษฐกิจโลกให้ดำดิ่งลงสู่สถานการณ์ ซึ่งอาจจะเลวร้ายที่สุดในรอบ 80 ปี เศรษฐกิจไทยของเราก็กำลังถูก **พายุ**ร้ายลูกนี้โหมกระหน่ำอย่างรุนแรงไม่แพ้กัน

(ไทยรัฐ, 26 ม.ค. 2552)

จากตัวอย่างข้างต้น “พายุ” หมายถึงเหตุร้ายที่มีผลกระทบอย่างรุนแรงต่อเศรษฐกิจ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายปรากฏการณ์ธรรมชาติ ได้แก่ มรสุม และพายุ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาไทยว่า เศรษฐกิจเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากปรากฏการณ์ธรรมชาติไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
ปรากฏการณ์ธรรมชาติ	เศรษฐกิจ
[ภัยธรรมชาติ]	[เหตุการณ์ร้ายแรง]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุปว่า ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย พบรูปภาษาอุปลักษณ์ทั้งหมด 104 รูป ในนี้พบอุปลักษณ์สงคราม 29 รูป คิดเป็นร้อยละ 28.2 อุปลักษณ์การเดินทาง 15 รูป คิดเป็นร้อยละ 14.6 อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต 33 รูป คิดเป็นร้อยละ 32 อุปลักษณ์เกี่ยวกับเครื่องยนต์/เครื่องจักร 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 7.8 อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง 7 รูป คิดเป็นร้อยละ 6.8 อุปลักษณ์ของเหลว 3 รูป คิดเป็นร้อยละ 2.9 อุปลักษณ์การแข่งขัน 6 รูป คิดเป็นร้อยละ 5.8 อุปลักษณ์กี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ 2 รูป คิดเป็นร้อยละ 1.9 แผนภูมิแสดงร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทดังต่อไปนี้

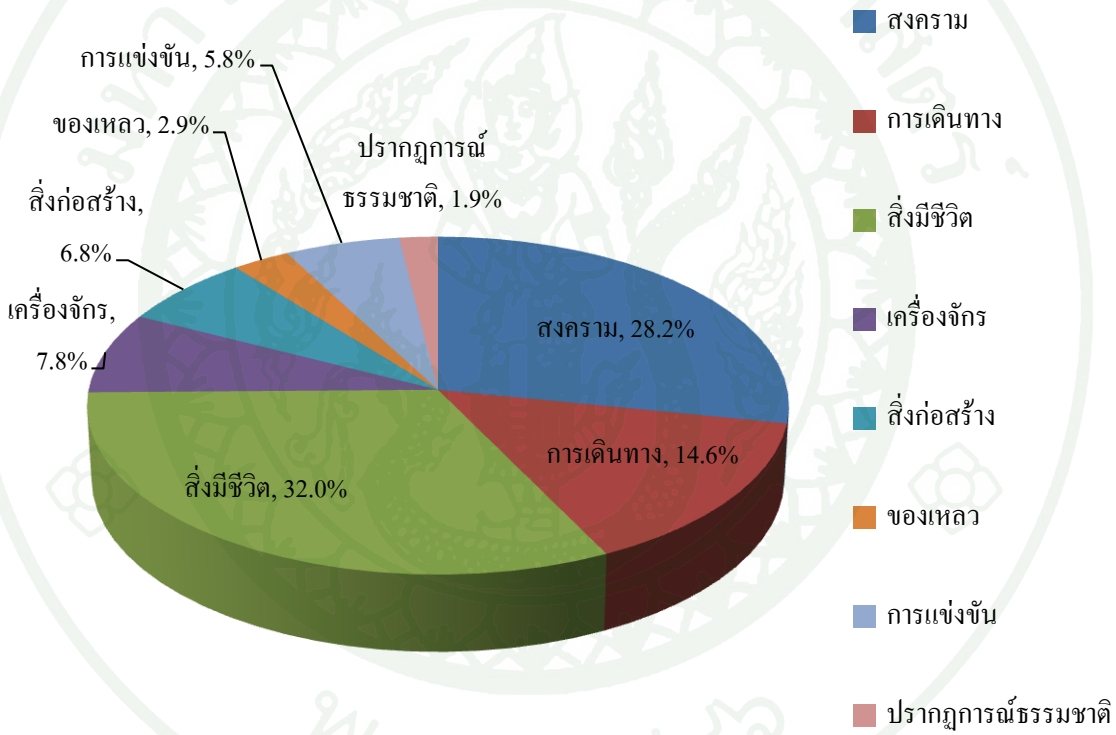

ภาพที่ 6 ร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนความถี่ที่ปรากฏ พบทั้งหมด 2634 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์สงครามจำนวน 600 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทางจำนวน 553 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตจำนวน 1146 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์จำนวน 100 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้างจำนวน 91 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลวจำนวน 19 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์การแข่งขันจำนวน123 แห่ง และรูป-ภาษาอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติจำนวน 2 แห่ง แสดงเป็นแผนภูมิดังต่อไปนี้

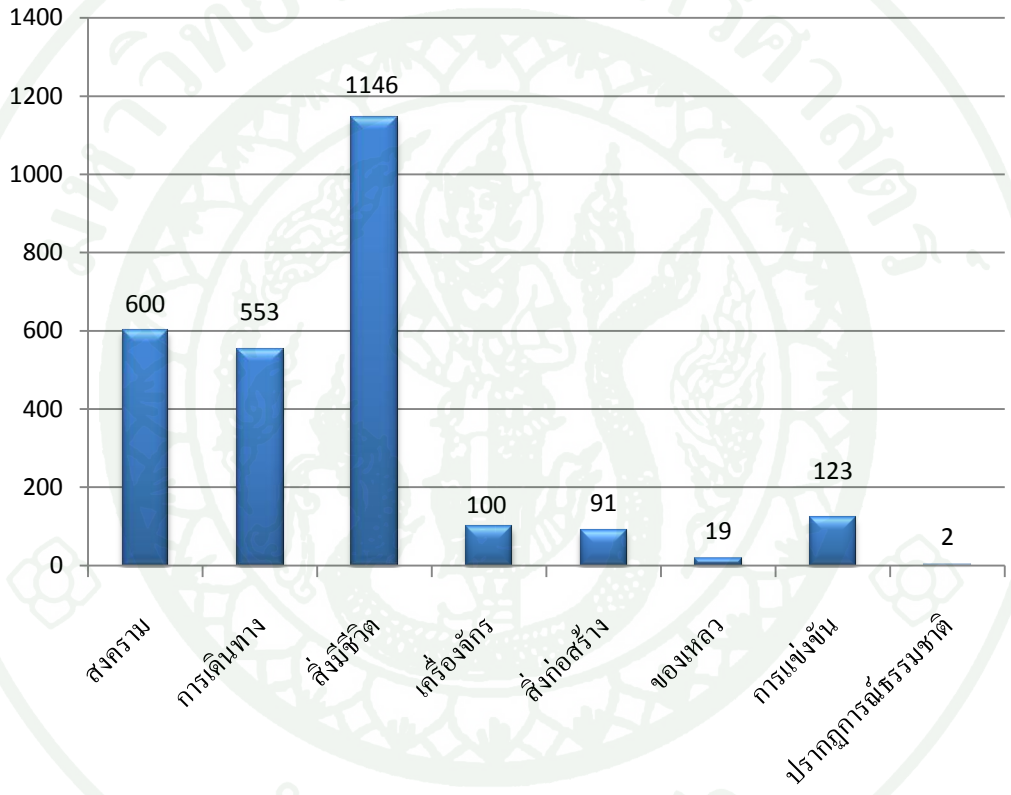

ภาพที่ 7 ความถี่ที่รูปภาษาอุปลักษณ์แต่ละประเภทปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน

ผลการวิเคราะห์ข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน 273 ฉบับ พบรูปภาษาที่แสดงอุปลักษณ์ 8 ประเภท ได้แก่

1. อุปลักษณ์สงคราม
2. อุปลักษณ์การเดินทาง
3. อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต
4. อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์
5. อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง
6. อุปลักษณ์ของเหลว
7. อุปลักษณ์การแข่งขัน
8. อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

1. อุปลักษณ์สงคราม

อุปลักษณ์สงคราม หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากความหมายต้นทางที่เป็นเศรษฐกิจไปยังความหมายปลายทาง คือ สงคราม ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนพบรูปภาษาอุปลกษณ์สงคราม 17 รูป จำนวน 213 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 10 รูปภาษาอุปลักษณ์สงครามของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
1	dǎ rù 打入	ฝ่าเข้าไปในพื้นที่ของข้าศึก	9
2	dǐyù 抵御	ต่อต้าน	12

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
3	du ìwǔ 队伍	กองทัพ	3
4	j ìnjūn 进军	เคลื่อนพล	1
5	ku òzhāng 扩张	ขยาย (อำนาจ หรืออาณาจักร)	25
6	mi áozhǔn 瞄准	ปรับระดับความสูงหรือทิศทางของปืน เพื่อยิงเข้าเป้า	6
7	m ùbiāo 目标	เป้าหมาย	49
8	qiǎngzh àn 抢占	แย่งชิงเพื่อยึดครอง (ดินแดนของประเทศอื่นหรือฐานปฏิบัติการของข้าศึก)	2
9	tiǎozh àn 挑战	ท้าทาย	32
10	tūp ò 突破	รวมพลเพื่อโจมตีหรือตีโต้จุดใดจุดหนึ่ง	9
11	zh àn 战	สงคราม	5
12	zh àncháng 战场	สนามรบ	1
13	zh ànl üè 战略	ยุทธศาสตร์	54

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
14	zhāobīngmǎimǎ 招兵买马	รวบรวมหรือขยายกำลังพล	1
15	zhèndì 阵地	ฐานปฏิบัติการของกองทัพ	1
16	zhìgāodiǎn 制高点	จุดครอบคลุม	2
17	zhǔgōng 主攻	รวมพลไปบุกโจมตีในเป้าหมายหลัก	1
	รวมทั้งหมด		213

1.1 รูปภาษา: 打入 (dǎ rù)

打 (dǎ) หมายถึง ใช้มือหรือวัตถุกระทบสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 242) 入(rù) หมายถึง เข้า เป็นคำตรงข้ามกับ “ออก” (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1161)

打入 (dǎ rù) เป็นคำกริยาที่ใช้กับการสู้รบ หมายถึง เข้าไปในพื้นที่ของฝ่ายตรงข้าม จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 打入 จำนวน 9 แห่ง

ตัวอย่างที่ 188

中国自主品牌汽车目前很难**打入**西欧市场。

(Yangtse Evening Post, 12 มี.ค. 2009)

ปัจจุบัน รถยนต์แบรนด์จีนยากที่จะ **ตีเข้า** ตลาดตะวันตกยุโรปได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 189

谈到外资家电连锁企业在国内的扩张,张近东表示,外资品牌尚不能对国内家电连锁品牌构成威胁,相反,苏宁连锁计划**打入**国际市场。

(Yangtse Evening Post, 9 ม.ค. 2009)

เมื่อกล่าวถึงการขยายตัวของบริษัทลูกโซ่ขายเครื่องใช้ไฟฟ้าทุนต่างประเทศ นายจาง จิ้นตง เผยว่า แบรนด์ต่างประเทศยังไม่สามารถคุกคามถึงแบรนด์บริษัทลูกโซ่ขายเครื่องใช้ไฟฟ้าในประเทศ ตรงข้าม บริษัทลูกโซ่ ซู หนิง มีแผนการ **ตีเข้า** ตลาดโลก

จากตัวอย่างข้างต้น 打入 (dǎ rù) มีความหมายตามบริบทคือ เข้าไปเปิดตลาดใหม่ เปรียบการทำตลาดเหมือนกับการทำสงคราม เพื่อแย่งชิงผลประโยชน์

1.2 รูปภาษา: 抵御 (dǐ yù)

抵御 (dǐ yù) หมายถึง ต่อต้าน ต้านทาน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 295) เป็นคำกิริยาที่เกี่ยวกับสงคราม จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 抵御 จำนวน 12 แห่ง

ตัวอย่างที่ 190

中国的经济政策“十分明智”，使得中国**抵御**金融危机的能力强于任何其他国家。

(Yangtse Evening Post, 10 พ.ย. 2008)

นโยบายเศรษฐกิจจีน “เฉียบแหลมมาก” ทำให้จีนมีความสามารถในการ**ต้านทาน**วิกฤติการเงินมากกว่าประเทศอื่นๆ

ตัวอย่างที่ 191

他同时强调，当前我国总体经济形势是好的，而且我国金融机构能够有效**抵御**外部冲击。

(Yangtse Evening Post, 27 ต.ค. 2008)

ขณะเดียวกัน เขาย้ำว่า ปัจจุบันภาพรวมเศรษฐกิจของจีนถือว่าดี และสถาบันการเงินของจีนสามารถ**ต่อต้าน**ผลกระทบจากภายนอกอย่างมีประสิทธิภาพ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในตัวอย่างข้างต้น 抵御 (dǐ yù) ไม่ได้หมายถึงการต้านทานการโจมตีของข้าศึก แต่หมายถึงการต่อต้านปัญหาต่างๆ ที่มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจ เปรียบองค์กรเศรษฐกิจเหมือนกับกองทัพ การรับมือต่อต้านปัญหาที่เกิดขึ้นเหมือนกับการต่อต้านการโจมตีของข้าศึก

1.3 รูปภาษา: 队伍 (duìwǔ)

队伍 (duìwǔ) หมายถึง กองทัพ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 343) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 队伍 จำนวน 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 192

面对这样的现状，中国生物技术发展中心主任王宏广教授认为，应该以吸引海内外人才为突破口，发展医药科技，建设医药强国。具体措施为：实施人才兴药战略，打造国际一流药品研发队伍。

(People's Daily, 25 ธ.ค. 2008)

สำหรับสถานการณ์ปัจจุบัน ศาสตราจารณ์ หวาง หง กว่าง หัวหน้าศูนย์การพัฒนาเทคโนโลยีชีวภาพแห่งประเทศจีนเห็นว่า ควรดึงดูดบุคลากรทั้งในและต่างประเทศ พัฒนาเทคโนโลยียาและการรักษา เพื่อให้จีนเป็นประเทศที่มีความแข็งแกร่งด้านยาและการแพทย์ โดยมีมาตรการต่อไปนี้ คือ ประกาศใช้ยุทธศาสตร์พัฒนายาและการรักษาโดยใช้บุคลากรที่เป็นผู้เชี่ยวชาญ สร้าง**กองทัพ**ศึกษาและพัฒนายาระดับโลก

ตัวอย่างที่ 193

要在与顶级的国际大公司合作的过程中，学习他们先进的管理构架、运营模式、风险控制、战略决策等，打造一支国际化的人才队伍，提高公司的资源掌控能力和企业管理水平。

(People's Daily, 9 มี.ค. 2009)

หากจะร่วมมือกับบริษัทยักษ์ใหญ่โตระดับนานาชาติ ควรเรียนหลายอย่างจากเขา ทั้งในด้านโครงสร้างการบริหารที่ทันสมัย รูปแบบการปฏิบัติการ วิธีควบคุมการเสี่ยง การวางแผนและยุทธศาสตร์เป็นต้น เพื่อสร้าง**กองทัพ**บุคคลากรระหว่างประเทศ พัฒนาความสามารถการจัดการทรัพยากรและวิธีการบริหารของบริษัทตน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 队伍（duìwǔ）ไม่ได้หมายถึงหน่วยงานเพื่อการสู้รบ แต่หมายถึงหน่วยงานที่มีความสามารถเฉพาะด้านของบริษัท

1.4 รูปภาษา: 进军

进军 (jìnjūn）หมายถึง กองทัพเดินทางไปยังจุดมุ่งหมาย, เคลื่อนพล (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 712) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 进军 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 194

中国电信**进军**移动市场，而中国移动可以**进军**固话市场，这种交叉竞争可以使我国电信市场竞争将更为充分，老百姓也可以享受到竞争所带来的电信资费更低廉、服务更丰富等好处。

(Guangzhou Daily, 7 ม.ค. 2009)

บริษัท CHINA TELECOM เคลื่อนพลเข้าไปในตลาดโทรศัพท์ไร้สาย และบริษัท CHINA MOBILEก็สามารถเคลื่อนพลเข้าไปในตลาดโทรศัพท์บ้าน การแข่งขันสลับกันแบบนี้จะทำให้การแข่งขันของตลาดโทรเลขสื่อสารภายในประเทศสมบูรณ์ขึ้น และประชาชนจะได้รับประโยชน์จะการแข่งขัน เช่น ได้อัตราค่าโทรที่ราคาถูกลง ได้รับบริการที่หลากหลายขึ้น เป็นต้น

จากตัวอย่างข้างต้น 进军 (jìnjūn）ไม่ได้หมายถึงการเคลื่อนพลไปยังจุดมุ่งหมาย แต่หมายถึงการเข้าไปแข่งขันในตลาดแห่งใหม่

1.5 รูปภาษา: 扩张（kuòzhāng）

扩张（kuòzhāng）หมายถึง การขยายอำนาจ หรืออาณาจักร (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 802) เป็นคำกริยาที่ใช้กับสงคราม ในข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา扩张 จำนวน 25 แห่ง

ตัวอย่างที่ 195

近年来，中国企业海外**扩张**已经成为国际社会关注大事之一。

(Guangzhou Daily, 13 พ.ย. 2009)

สองสามปีที่ผ่านมานี้ การที่วิสาหกิจจีน**ขยายอำนาจ**ในต่างประเทศกลายเป็นเรื่องสำคัญที่สังคมโลกจับตามอง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 196

能自力更生的企业受益互联网良好的整体发展形势，在大规模地**扩张**。

(Guangzhou Daily, 20 พ.ย. 2008)

วิสาหกิจที่สามารถทำมาหาเลี้ยงชีพด้วยตัวเองได้รับผลประโยชน์จากอินเทอร์เน็ต จึง**ขยายอำนาจ**อย่างกว้างขวาง

จากตัวอย่างข้างต้น การใช้คำว่า 扩张（kuòzhāng）มีความหมายว่าขยายอำนาจเพื่อได้รับผลประโยชน์ทางธุรกิจ มีลักษณะเช่นเดียวกับการทำสงคราม

1.6 รูปภาษา: 瞄准（miáozhǔn）

瞄准（miáozhǔn）หมายถึง เมื่อยิงปืน ปรับระดับความสูงหรือทิศทางของปืนเพื่อให้ลูกกระสุนยิงเข้าเป้าหมายที่กำหนด (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 948) เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับอาวุธสงคราม ผู้วิจัยพบรูปภาษา 瞄准 จำนวน 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 197

中国是全球发展最快的新兴汽车市场,已经成为世界第二大新车市场。美国三大汽车巨头都**瞄准**了中国这个大市场。

(Yangtse Evening Post, 8 ธ.ค. 2008)

จีนเป็นตลาดรถยนต์เกิดใหม่ที่พัฒนาเร็วที่สุดในโลก ปัจจุบันเป็นตลาดรถยนต์ใหม่อันดับสองของโลก บริษัทรถยนต์ 3 บริษัทที่ติดอันดับของประเทศสหรัฐอเมริกาทั้งหมด**เล็ง**ตลาดจีนอยู่

ตัวอย่างที่ 198

目前中国要提高个人的收入，国内企业也需要调整他们的策略，**瞄准**国内市场。

(Guangzhou Daily, 8 ธ.ค. 2008)

ปัจจุบัน ประเทศจีนควรทำให้รายได้ส่วนบุคคลเพิ่มขึ้น และวิสาหกิจในประเทศควรปรับกลยุทธ์ของตน โดยควรหันมา**เล็ง**ตลาดภายในประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 瞄准（miáozhǔn）ไม่ได้หมายถึงการใช้ปืนเล็งเป้าหมาย แต่หมายถึงกำหนดจุดมุ่งหมายในการทำธุรกิจ เปรียบตลาดเป็นเป้าหมายที่จะโจมตี

1.7 รูปภาษา: 目标（mùbiāo）

目标（mùbiāo）หมายถึง สิ่งหรือบุคคลที่กำหนดขึ้นในการยิงหรือการโจมตี (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 971) เป็นสิ่งหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกับสงคราม ผู้วิจัยพบรูปภาษา 目标 จำนวน 49 แห่ง

ตัวอย่างที่ 199

国务院总理温家宝对外宣称，2009 年中国完全有能力实现 8% 的经济增长**目标**。

(Yangtse Evening Post, 14 ก.พ. 2009)

นาย เวิน เจีย เป่า นายกรัฐมนตรีของจีนกล่าวกับผู้สื่อข่าวต่างประเทศว่า ในปี 2009 ประเทศจีนสามารถทำให้เศรษฐกิจเติบโต 8% ตาม**เป้าหมาย**ที่กำหนดไว้

ตัวอย่างที่ 200

今年前 10 个月，我们累计产销超过 25 万辆，同比增长 9.97%。在车市不太景气的形势下，我们是为数不多的几家仍然保持稳定增长的企业。不过根据实际情况，我们也对产销**目标**进行了调整。

(Guangzhou Daily, 20 พ.ย. 2009)

10 เดือนแรกของปีนี้ ยอดขายรถยนต์ของบริษัทเรามากกว่า 250, 000 คัน เพิ่มขึ้น 9.97% บริษัทเราเป็นบริษัทที่สามารถขยายตัวได้ ซึ่งสวนกระแสกับสภาพตลาดรถยนต์ที่ซบเซา แต่เราก็ได้ปรับเปลี่ยน**เป้าหมาย**ยอดจำหน่ายตามสภาพตลาด

จากตัวอย่างข้างต้น 目标（mùbiāo）ไม่ได้หมายถึงเป้าหมายในการโจมตี แต่หมายถึงสิ่งที่กำหนดไว้เป็นจุดมุ่งหมายในการดำเนินธุรกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.8 รูปภาษา: 抢占（qiǎngzhàn）

抢占（qiǎngzhàn）หมายถึง แย่งชิงเพื่อยึดครอง (ดินแดนของประเทศอื่นหรือฐานปฏิบัติการของข้าศึก) (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1097) เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับสงคราม จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 抢占 จำนวน 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 201

这么差的奶为什么还要收？据说是奶源不足。为什么不顾质量抢奶源？企业要**抢占**市场份额。

(People's Daily, 10 ต.ค. 2008)

นมด้อยคุณภาพอย่างนี้ ทำไมยังต้องรับ ได้ข่าวว่าเพราะแหล่งนมไม่เพียงพอ ทำไมต้องแย่งแหล่งนมโดยไม่สนใจคุณภาพ เพราะวิสาหกิจต้องการ**แย่งชิง**ส่วนแบ่งของตลาด

ตัวอย่างที่ 202

走访义乌企业，记者频频听到一个共同的声音：练好内功应对危机，做强、做精、做专主业，努力**抢占**行业制高点。

(People's Daily, 23 ก.พ. 2009)

เมื่อเข้าชมวิสาหกิจของเมือง อี้อู นักข่าวได้ยินจากรัฐวิสาหกิจต่างๆ ล้วนแต่เป็นเสียงเดียวกัน คือ ฝึกกำลังภายในให้เก่งเพื่อรับมือกับวิกฤติ ให้ธุรกิจของตนมีความแข็งแกร่ง ความเชี่ยวชาญ และเฉพาะด้าน พยายาม**แย่งชิง**จุดครอบคลุมในธุรกิจประเภทที่ตนทำอยู่

จากตัวอย่างข้างต้น 抢占（qiǎngzhàn）ไม่ได้หมายถึงแย่งชิงพื้นที่ในการต่อสู้ แต่หมายถึงแย่งชิงส่วนแบ่งของตลาด เปรียบการทำธุรกิจเหมือนกับการทำสงคราม

1.9 รูปภาษา: 挑战（tiǎozhàn）

挑战（tiǎozhàn）หมายถึง ตั้งใจยั่วให้ศัตรูเกิดโทสะ ทำให้ศัตรูออกมาสู้รบกัน （中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1355) เป็นคำกริยาที่ใช้ในการทำสงคราม ผู้วิจัยพบรูปภาษา 挑战 จำนวน 32 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 203

金融海啸袭来,全球消费者捂紧了荷包，这给中国制造业带来**挑战**。

(Guangzhou Daily, 23 ต.ค. 2008)

สึนามิการเงินมาถึง การที่ผู้บริโภคทั้งโลกประหยัดการใช้จ่ายมากขึ้น เป็นการ**ท้าทาย**อุตสาหกรรมการผลิตจีน

ตัวอย่างที่ 204

报告认为，面对国际金融危机带来的**挑战**，中国果断采取了扩大内需等积极应对措施，同时也在力所能及的范围内对外提供各种形式的援助，参与国际及区域经济金融合作。

(Yangtse Evening Post, 12 มี.ค. 2009)

รายงานกล่าวว่า เมื่อเผชิญการท้าทายของวิกฤติการเงินโลก ประเทศจีนได้ดำเนินนโยบายเชิงรุก เช่น ขยายตลาดภายในประเทศ ขณะเดียวกัน ให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศอื่นในรูปแบบต่างๆ และให้ความร่วมมือกับการลงทุนระดับโลกหรือระดับภูมิภาค

จากตัวอย่างข้างต้น 挑战 (tiǎozhàn) ไม่ได้หมายถึงการท้าทายเพื่อให้ศัตรูออกมาสู้กัน แต่หมายถึง สถานการณ์ที่ชวนทดสอบ

1.10 รูปภาษา: 突破 (tūpò)

突破 (tūpò) หมายถึง รวมพลเพื่อโจมตีหรือตีโต้จุดใดจุดหนึ่ง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1378) เป็นคำกริยาที่ใช้ในสงคราม จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 突破 จำนวน 9 แห่ง

ตัวอย่างที่ 205

央行昨日在其网站发布的《9 月金融运行情况》显示，截至 2008 年 9 月末，国家外汇储备余额为 19056 亿美元，同比增长 32.92%。这也是我国外汇储备余额首次**突破** 1.9 万亿美元。

(Yangtse Evening Post, 15 ต.ค. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เมื่อวาน รายงาน “สภาพการเงินในเดือนกันยายน” จากธนาคารกลางแห่งประเทศจีนเผยว่า ถึงเดือนกันยายน ปี 2008 เงินตราต่างประเทศสำรองของจีนมี 19,056 ล้านดอลลาร์ เทียบกับปีที่แล้ว เพิ่มขึ้น 32.9% นี่เป็นครั้งแรกที่เงินตราต่างประเทศสำรองของจีนได้**ทะลุ** 1.9 หมื่นล้านดอลลาร์

ตัวอย่างที่ 206

今年前三季度，河南省生产总值同比增长 9.3%，高出全国平均水平 1.6 个百分点，全年经济总量可望**突破** 2 万亿元大关。

(People’s Daily, 17 พ.ย. 2008)

ในสามไตรมาสแรกของปีนี้ GDP ของมณฑลเหอหนาน เพิ่มขึ้นจากปีที่แล้วร้อยละ 9.3 สูงกว่ามาตรฐานเฉลี่ยของประเทศร้อยละ 1.6 เศรษฐกิจภาพรวมตลอดทั้งปีอาจ **ทะลุ** 20 ล้านล้านหยวน

จากตัวอย่างข้างต้น 突破 (tūpò) ไม่ได้หมายถึงรวมพลเพื่อโจมตีจุดใดจุดหนึ่งของศึก แต่หมายถึง เกินเป้าหมายที่กำหนดไว้

1.11 รูปภาษา: 战（zhàn）

战（zhàn）หมายถึง สงคราม (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1713) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 战 จำนวน 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 207

房价的价格**战**，不同于彩电、手机的价格**战**，房子的价格**战**是局部的，不会是整体的。

(Guangzhou Daily, 24 ก.พ. 2009)

สงครามราคาบ้าน ไม่เหมือนกับสงครามราคาโทรทัศน์และมือถือ สงครามราคาบ้านเกิดขึ้นในบางที่ แต่ไม่สามารถเกิดขึ้นในทั่วประเทศ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 208

日前，中国移动广东公司总经理徐龙表示，2009 年移动手机资费总体水平降幅不低于 10%，这是中国移动广东公司公布的 2009 年新八项服务承诺之一。业内人士指出，3G 即将发牌， 可能引发三大电信运营商新一轮资费**战**。

(Guangzhou Daily, 10 ก.พ. 2009)

วันก่อน นาย สุย หลง ผู้จัดการใหญ่ของบริษัท CHINA MOBILE มณฑลกวางตุ้ง เผยว่า ในปี 2009 ค่าบริการของโทรศัพท์มือถือจะลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 นี่คือหนึ่งในแปดของการสัญญาในการให้บริการจากบริษัท CHINA MOBILE มณฑลกวางตุ้ง ที่ได้ประกาศขึ้นในปี 2009 มีผู้อยู่ในวงการโทรเลขสื่อสารชี้ว่า การเข้ามาของระบบ 3G อาจเกิด**สงคราม**ราคาค่าโทรระหว่างสามบริษัทโทรยักษ์ใหญ่ในวงการ

จากตัวอย่างข้างต้น 战（zhàn）ไม่ได้หมายถึงสงครามที่แท้จริง แต่หมายถึงการแข่งขันเฉพาะด้านในธุรกิจ เช่น แข่งกันลดราคาเป็นต้น การแข่งขันแบบนี้เพื่อได้แย่งชิงส่วนแบ่งตลาดเหมือนกับการทำสงครามเพื่อได้พื้นที่และทรัพย์สิน

1.12 รูปภาษา: 战场（zhànchǎng）

战场（zhànchǎng）หมายถึง สนามรบ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1713) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 战场 จำนวน 21 แห่ง

ตัวอย่างที่ 209

联想的策略是：在欧洲、美国稳住阵脚，保护现有的阵地，而在中国、俄罗斯等新兴市场，要力争更大的发展，毕竟这是联想目前的主**战场**。

(Guangzhou Daily, 6 ก.พ. 2009)

กลยุทธ์ของบริษัท LENOVO คือ ชิงตลาดยุโรปและอเมริกาให้มั่นไว้ รักษาพื้นที่ที่มีอยู่และพยายามขยายตลาดในประเทศจีน ประเทศรัสเซีย ฯลฯ ซึ่งเป็นตลาดเกิดใหม่ เพราะว่าตลาดเกิดใหม่เหล่านี้เป็น**สนามรบ**หลักของบริษัท LENOVO ในปัจจุบัน

จากตัวอย่างข้างต้น ไม่ได้หมายถึงสถานที่ที่ใช้ในการสู้รบ แต่หมายถึงตลาดที่บริษัทจะเข้าไปทำผลประโยชน์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.13 รูปภาษา: 战略（zhànlüè)

战略（zhànlüè) หมายถึง แผนการที่ใช้ในการทำสงคราม (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1714) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 战略 จำนวน 54 แห่ง

ตัวอย่างที่ 210

但如果无法改变"购买美国货"计划,我们也有应对之策,比如调整产业**战略**和出口结构，扩大内需。

(Yangtse Evening Post, 6 ก.ย. 2009)

แต่หากไม่สามารถเปลี่ยนแปลงแผนการ “ซื้อสินค้าอเมริกา” เราก็มีแผนการรับมือ เช่น ปรับปรุง**ยุทธศาสตร์**อุตสาหกรรมการผลิตและโครงสร้างการส่งออก ขยายความต้องการภายในประเทศ

ตัวอย่างที่ 211

国家的汽车产业调整振兴规划，提出要支持汽车生产企业发展自主品牌，支持企业自主创新和技术改造，并将实施新能源汽车**战略**。

(People's Daily, 11 ก.พ. 2009)

แผนการปรับปรุงและกระตุ้นอุตสาหกรรมรถยนต์แห่งประเทศจีน เสนอว่าต้องสนับสนุนธุรกิจการผลิตรถยนต์พัฒนาแบรนด์ของตน สนับสนุนวิสาหกิจประดิษฐ์ผลิตภัณฑ์ใหม่ขึ้นมา และปรับปรุงเทคนิคการผลิต นอกจากนี้ ยังดำเนิน**ยุทธศาสตร์**รถยนต์ที่ใช้พลังงานใหม่

จากตัวอย่างข้างต้น 战略（zhànlüè) ไม่ได้หมายถึงแผนการที่ใช้ในการทำสงคราม แต่หมายถึงวิธีการที่ใช้ในการดำเนินกิจการ

1.14 รูปภาษา: 招兵买马 (zhāobīngmǎimǎ）

招兵买马 (zhāobīngmǎimǎ）หมายถึง รวบรวมหรือขยายกำลังพล (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1719) ผู้วิจัยพบ 招兵买马 จำนวน 1 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 212

“广州市场竞争非常激烈，必须做好充分的准备，”广州携程国际旅行社有关人士表示，“目前正在加紧**招兵买马**，在市场成熟的时候，将大范围地推向市场。”

(Guangzhou Daily, 6 ก.พ. 2009)

“ ตลาดที่เมือง กวาง โจว มีการแข่งขันที่รุนแรง ต้องเตรียมตัวให้พร้อม” ผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับบริษัทท่องเที่ยวระหว่างประเทศ เสีย เฉิง ของเมือง กวาง โจว เผยว่า “ปัจจุบันกำลังเร่ง**รวมพล**อยู่ รอปัจจัยทางการตลาดพร้อม จะดัน(โครงการ) นี้ไปสู่ตลาดในวงกว้าง

จากตัวอย่างข้างต้น 招兵买马 (zhāobīngmǎimǎ) ไม่ได้หมายถึงการรวมพลเพื่อไปสู้รบ แต่หมายถึงการรวบรวมบุคคลากรที่เกี่ยวข้อง เพื่อขยายองค์กร

1.15 รูปภาษา: 阵地 (zhèndì)

阵地 (zhèndì) หมายถึง ฐานปฏิบัติการของกองทัพ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1732) ผู้วิจัยพบ 阵地 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 213

联想的策略是：在欧洲、美国稳住阵脚，保护现有的**阵地**，而在中国、俄罗斯等新兴市场，要力争更大的发展，毕竟这是联想目前的主战场。

(Guangzhou Daily, 6 ก.พ. 2009)

กลยุทธ์ของบริษัท LENOVO คือ ชิงตลาดยุโรป อเมริกาให้มั่นไว้ รักษา**ฐานปฏิบัติ**ที่มีอยู่ และพยายามขยายตลาดในประเทศจีน ประเทศรัสเซีย ฯลฯ ซึ่งเป็นตลาดเกิดใหม่ เพราะว่าตลาดเกิดใหม่เหล่านี้เป็นสนามรบหลักของบริษัท LENOVO ในปัจจุบัน

จากตัวอย่างข้างต้น 阵地 (zhèndì) ไม่ได้หมายถึงฐานปฏิบัติของกองทัพ แต่หมายถึงส่วนแบ่งตลาดที่บริษัทได้ควบคุมอยู่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

1.16 รูปภาษา: 制高点（zhìgāodiǎn）

制高点（zhìgāodiǎn）หมายถึง จุดครอบคลุม คือ สิ่งปลูกสร้างหรือพื้นที่สูงที่สามารถมองกราดลงมาเห็นควบคุมบริเวณที่อยู่รอบๆ ได้ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1732) ผู้วิจัยพบ 制高点 จำนวน 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 214

走访义乌企业，记者频频听到一个共同的声音：练好内功应对危机，做强、做精、做专主业，努力抢占行业**制高点**。

(People's Daily, 23 ก.พ. 2009)

เมื่อเข้าชมวิสาหกิจของเมือง อี้อู นักข่าวได้ยินจากรัฐวิสาหกิจต่างๆ ล้วนแต่เป็นเสียงเดียวกัน คือ ฝึกกำลังภายในให้เก่งเพื่อรับมือกับวิกฤติ ให้ธุรกิจของตนมีความแข็งแกร่ง ความเชี่ยวชาญ และเฉพาะด้าน พยายามแย่งชิง**จุดครอบคลุม**ในธุรกิจประเภทที่ตนทำอยู่

ตัวอย่างที่ 215

我们相信，广东一定能够从这场国际金融危机的冲击中率先**走出来**，站在一个新的制高点上。

(People's Daily, 13 มี.ค. 2009)

พวกเราเชื่อกันว่า มณฑล กวาง ตุ้ง จะสามารถเดินออกจากการกระทบจากวิกฤติการเงินโลกก่อน และขึ้นไปอยู่ที่**จุดครอบคลุม**ใหม่

จากตัวอย่างข้างต้น 制高点（zhìgāodiǎn）ไม่ได้หมายถึงจุดครอบคลุมที่ใช้ในสงคราม แต่หมายถึงส่วนแบ่งตลาดที่มากที่สุด

1.17 รูปภาษา: 主攻 (zhǔgōng)

主攻 (zhǔgōng) หมายถึง รวมพลไปบุกโจมตีในเป้าหมายหลัก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1799) เป็นคำกริยาเกี่ยวกับการทำสงคราม จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 主攻 จำนวน 1 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 216

今年经济体制改革确立四大**主攻**方向

(People's Daily, 7 ก.พ. 2009)

การปฏิรูประบบเศรษฐกิจปีนี้กำหนดทิศทาง **โจมตี** 4 ทิศทางใหญ่

ในตัวอย่างข้างต้น 主攻 (zhǔgōng) ไม่ได้หมายถึงการการรวมพลโจมตีที่แท้จริง แต่หมายถึง ดำเนินการปฏิรูป เปรียบการแก้ไขข้อบกพร่องของระบบเศรษฐกิจเหมือนกับการโจมตี

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายสงคราม เช่น 打入 (dǎ rù, ตีเข้า)
目标 (mùbiāo, เป้าหมาย) 战略 (zhànlüè ยุทธศาสตร์) ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็นสงคราม โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากสงครามไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
สงคราม	เศรษฐกิจ
[ผู้เข้าร่วมหรือหน่วยงานที่อยู่สงคราม]	[ผู้ประกอบการหรือองค์กรเศรษฐกิจ]
[เพื่อได้ชนะ]	[เพื่อได้ผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจ]
[วิธีการที่ใช้ในการทำสงคราม]	[วิธีการที่ใช้เพื่อชิงผลประโยชน์]
[สนามรบ]	[ตลาด]

2. อุปลักษณ์การเดินทาง

อุปลักษณ์การเดินทาง หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายการเดินทาง วงรวมถึงยานพาหนะที่ใช้ในการเดินทาง กิริยาที่เกี่ยวกับการเดินทางเป็นต้น ไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบรูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทาง 10 รูป จำนวน 380 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 11 รูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทางของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
1	dàidòng 带动	ใช้พลังงานทำให้ส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถขยับได้	39
2	dī gǔ 低谷	หุบเขา	13
3	fàng màn 放慢	บังคับให้ช้าลง	54
4	jiǎnsù 减速	ลดความเร็ว	18
5	lādòng 拉动	ดึง	58
6	mǎchē 马车	รถม้า	6
7	ní tán 泥潭	บ่อเลน หลุมเลน	16
8	xiàhuá 下滑	ลื่นลงไป	71
9	xiàxíng 下行	เรือแล่นจากต้นน้ำไปสู่ใต้น้ำ	82
10	zǒu chū 走出	เดินออกจาก	23
		รวมทั้งหมด	380

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.1 รูปภาษา: 带动 (dàidòng)

带动 (dàidòng) หมายถึง ใช้พลังงานทำให้ส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถขยับได้ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 262) เป็นคำกริยาที่ใช้กับยานพาหนะ จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 带动 จำนวน 39 แห่ง

ตัวอย่างที่ 217

世界经济想走出泥潭，需要找到新的经济增长亮点，而目前还看不到像信息产业这种能够全面**带动**经济发展的新型产业的迹象，世界经济的复苏需要一段较长的时间。

(Guangzhou Daily, 13 ต.ค. 2008)

เศรษฐกิจโลกต้องการหลุดพ้นจากภาวะติดหล่ม ต้องค้นพบจุดเด่นใหม่ในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่ปัจจุบันยังไม่พบเห็นธุรกิจแนวใหม่อย่างที่ธุรกิจการสื่อสารสามารถ**ดึง**ให้เศรษฐกิจมีการเติบโต อย่างไรก็ตามสัญญาณการฟื้นตัวยังไม่มี การฟื้นตัวทางเศรษฐกิจโลกจึงยังคงต้องใช้เวลาอีกระยะ

ตัวอย่างที่ 218

亚运会明年召开，有关建设项目的投资也会**带动**经济增长，这些都是保证经济实现增长 10%的目标的有利因素。

(Guangzhou Daily, 24 ก.พ. 2009)

การจัดงานเอเชี่ยนเกมส์ในปีหน้า โครงการลงทุนก่อสร้างที่เกี่ยวข้องจะ**ดึง**เศรษฐกิจให้เติบโตขึ้น ทั้งนี้ล้วนเป็นปัจจัยที่เอื้อให้เศรษฐกิจขยายตัวได้มากกว่า 10% อย่างแน่นอน

带动 (dàidòng) เป็นคำที่ใช้กับยานพาหนะ หมายถึงใช้พลังงานทำให้ยานพาหนะขยับหรือเคลื่อนที่ แต่ในตัวอย่างข้างต้น 带动 (dàidòng) ใช้ร่วมกับเศรษฐกิจ เป็นการเปรียบเศรษฐกิจเป็นยานพาหนะ การลงทุนต่างๆ เป็นพลังงานในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.2 รูปภาษา: 低谷 (dī gǔ)

低 (dī) หมายถึง ห่างจากระดับพื้นใกล้ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 289) ความหมายตรงกับ “ต่ำ”ในภาษาไทย 谷 (gǔ) หมายถึง ช่วงที่อยู่ระหว่างภูเขาสองภูเขา มีลักษณะยาวและแคบ มีทางออก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 488) 低谷 (dī gǔ) หมายถึง หุบเขา ผู้วิจัยพบรูปภาษา 低谷 จำนวน 13 แห่ง

ตัวอย่างที่ 219

如果世界经济重新走稳,亚洲经济可能明年就走出低谷,增长速度有望超过 5%.

(Yangtse Evening Post, 4 ก.พ. 2009

หากว่าเศรษฐกิจโลกสามารถกลับเข้าสู่ภาวะปกติอีกรอบ ปีหน้าเศรษฐกิจเอเชียอาจเดินออกจาก**หุบเขา**ได้ อัตราการเติบโตมีแนวโน้มเกินร้อยละ 5

ตัวอย่างที่ 220

中信证券家电行业分析师胡雅丽则指出，从数据来看，家电行业内销、出口收入增速仍处低位，销量也仍然在低谷，胡雅丽预计白色家电的销售低迷将持续到今年年中。

(Guangzhou Daily, 10 ก.พ. 2009)

หู หย่า ลี่ นักวิเคราะห์ธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าครัวเรือนจากบริษัทหลักทรัพย์จง สิ้น ชี้ว่า ดูจากดัชนี การเพิ่มขึ้นของรายได้จากธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้ายังอยู่ระดับต่ำ รวมทั้งจำหน่ายในประเทศและส่งออก ยอดจำหน่ายอยู่ใน**หุบเขา**เช่นกัน หูหย่าลี่คาดว่า สภาพจำหน่ายที่ซบเซาของเครื่องใช้ไฟฟ้าแทนพลังงานคนจะต่อเนื่องจนถึงกลางปีนี้

จากตัวอย่างข้างต้น 低谷(dī gǔ) ไม่ได้หมายถึงหุบเขา แต่หมายถึงสภาพเศรษฐกิจที่ซบเซา ไม่เจริญ

2.3 รูปภาษา: 放慢 (fàng màn)

放 (fàng) หมายถึง บังคับให้เป็น (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 389) 慢 (màn) หมายถึง ความเร็วต่ำ การเดินทาง หรือทำงานใช้เวลานาน ตรงข้ามกับเร็ว (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 917)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

放慢（fàng màn）หมายถึง บังคับให้ช้าลง สามารถใช้กับคนหรือยานพาหนะ ผู้วิจัยพบรูปภาษา 放慢 จำนวน 54 แห่ง

ตัวอย่างที่ 221

高速发展的中国经济虽然增长**放慢**仍是全球最好的，中国经济金融受全球金融危机冲击最小。

(Yangtse Evening Post, 15 ต.ค. 2008)

แม้ว่าเศรษฐกิจจีนที่พัฒนาอย่างรวดเร็วจะ**ชะลอตัวลง**ก็ยังดีที่สุดในโลก เศรษฐกิจและการเงินจีนได้รับผลกระทบจากวิกฤติการเงินน้อยที่สุดในโลก

ตัวอย่างที่ 222

中国社科院的一位货币政策专家也表示,面对国内经济增速**放慢**,国际金融市场大幅震荡,世界经济增速**放慢**,我国政府致力于稳定经济增长,同时控制通胀,将美元对人民币汇价保持在一个相对稳定的区间。

(Yangtse Evening Post, 21 ต.ค. 2008)

ผู้เชี่ยวชาญด้านการเงินของสถาบันสังคมศาสตร์ของจีน กล่าวว่า ในการรับมือการเติบโตของเศรษฐกิจจีน**ชะลอตัวลง** ตลาดการเงินนานาชาติเกิดปัญหาวุ่นวาย เศรษฐกิจโลก**ชะลอตัว** รัฐบาลจีนพยายามรักษาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจเตรียมการรับมือโดยรักษาอัตราเงินเฟ้อและคงอัตราค่าเงินหยวนให้มีเสถียรภาพ

จากตัวอย่างข้างต้น 放慢（fàng màn）ไม่ได้หมายถึงบังคับทำให้คนเดินช้าลง หรือทำให้ยานพาหนะเคลื่อนช้าลง แต่เป็นการเปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับการเดินทาง เมื่อเศรษฐกิจมีการเติบโตช้า เหมือนกับเดินทางช้าลง

2.4 รูปภาษา: 减速（jiǎnsù）

减速 (jiǎnsù) หมายถึง ลดความเร็ว (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 666) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 减速 จำนวน 18 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 223

商务部部长助理鲁建华周一表示,美国金融危机、全球经济**减速**对中国经济的负面影响逐渐显现,中国未来将把服务业作为新的开放重点,促进中国产业国际竞争力的提升。

(Guangzhou Daily, 4 พ.ย. 2008)

เมื่อวันจันทร์ หลู่ เจี้ยน หัว ผู้ช่วยนายกรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์เผยว่า ผลกระทบจากวิกฤติการเงินของสหรัฐอเมริกา และการ**ลดความเร็ว**ของเศรษฐกิจโลกที่มีต่อประเทศจีนเริ่มปรากฏชัดเจนขึ้น ในอนาคต ประเทศจีนจะเอาธุรกิจบริการเป็นธุรกิจใหม่ เพิ่มแรงการแข่งขันของจีนในระดับนานาชาติ

ตัวอย่างที่ 224

全球经济**减速**必然降低原材料需求，决定了市场走势不可能不发生逆转。

(Guangzhou Daily, 9 ต.ค. 2008)

การเติบโตของเศรษฐกิจโลก**ลดความเร็วลง** ทำให้ความต้องการของวัตถุดิบย่อมลดลงตาม จึงทำให้ทิศทางตลาดเปลี่ยนแปลไป

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ 减速 (jiǎnsù) ไม่ได้หมายถึงทำให้ความเร็วของยานพาหนะลดลง แต่หมายถึงพัฒนาช้าลง เปรียบเศราฐกิจเหมือนกับการยานพาหนะเมื่อพัฒนาช้า เหมือนกับลดความเร็วในการเดินทาง

2.5 รูปภาษา: 拉动 (lādòng)

拉 (lā) หมายถึง ใช้แรงทำให้สิ่งใดสิ่งหนึ่งเคลื่อนที่ไปตามทิศทางของผู้ออกแรง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 803) 动 (dòng) หมายถึง การเคลื่อนที่ ไม่อยู่นิ่ง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 327)

拉动 (lādòng) มีความหมายว่า ดึงเพื่อให้เคลื่อนที่ สามารถใช้กับยานพาหนะ หมายถึงใช้แรงทำให้ยานพหนะเคลื่อนที่ไปข้างหน้า จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 拉动 จำนวน 58 รูป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 225

出口已经受到金融危机的严重影响，而要想在短期内改变这种状况似乎很难做到。于是消费和投资很自然成了**拉动**经济的两匹“壮马”。

(Guangzhou Daily, 21 ต.ค. 2008)

การส่งออกได้รับผลกระทบหนักจากวิกฤติการเงิน ยากที่จะแก้ไขปัญหาในช่วงระยะสั้น ดังนั้น การใช้จ่ายและการลงทุนกลายเป็นม้าสองตัวในการ **ดึง** เศรษฐกิจ

ตัวอย่างที่ 226

国民休闲计划在**拉动**国民经济发展方面的作用非常巨大，起码**拉动**广东旅游经济超过 5000 亿元。

(Guangzhou Daily, 7 ม.ค. 2009)

แผนการหยุดพักผ่อนของประชาชนมีบทบาทสำคัญในการ**ดึง**เศรษฐกิจภายในประเทศให้พัฒนา **ดึง**ธุรกิจการท่องเที่ยวของมณฑล กวางตุ้ง เพิ่มขึ้นมากว่า 5000 ล้านหยวน

จากตัวอย่างข้างต้น ตามบริบท 拉动（lādòng）ไม่ได้หมายถึงการดึงพาหนะเคลื่อนที่ แต่หมายถึง ใช้วิธีการต่างๆ เพื่อเศรษฐกิจเติบโต หรือธุรกิจได้รับเงินเพิ่มขึ้น เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับยานพาหนะที่ต้องใช้พลังงานค่อยไปยังข้างหน้าได้

2.6 รูปภาษา: 马车（mǎchē）

马车（mǎchē）หมายถึง รถที่ใช้พลังงานม้า (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 907) เป็นยานพาหนะชนิดหนึ่ง ผู้วิจัยพบรูปภาษา 马车 จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 227

拉动经济增长，投资、消费、出口，这三驾“**马车**”缺一不可。

(People's Daily, 27 พ.ย. 2008)

การลงทุน การใช้จ่าย และการส่งออก ซึ่งเป็น**รถม้า**สามคันในการดึงให้เศรษฐกิจเติบโต ขาดด้านหนึ่งด้านใดไม่ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 228

今年经济工作主要任务就是保 8,作为拉动经济三驾**马车**之一的出口也要达到这个目标，提高出口退税率无疑是一个行之有效的办法。

(Yangtse Evening Post, 20 ก.พ. 2009)

เป้าหมายหลักของเศรษฐกิจปีนี้คือรักษาการเติบโตของเศรษฐกิจถึง 8% การส่งออกเป็น**รถม้า**หนึ่งในการดึงเศรษฐกิจเติบโต ต้องทำให้ถึงเป้าหมายนี้เช่นกัน ดังนั้น การขึ้นอัตราการคืนภาษีน่าจะเป็นวิธีที่ปฏิบัติแล้วได้ผล

ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน มีสำนวนว่า 三驾马车 (รถม้าสามคัน) หมายถึงตัวขับเคลื่อนเศรษฐกิจ ได้แก่ การลงทุน การใช้จ่าย และการส่งออก เปรียบสามรายการนี้เป็นยานพาหนะสามารถนำพาเศรษฐกิจไปยังข้างหน้า

2.7 รูปภาษา: 泥潭（n f án）

泥潭（n f án）หมายถึง บ่อเลน หลุมเลน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 992) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 泥潭 จำนวน 16 แห่ง

ตัวอย่างที่ 229

世界经济想走出**泥潭**，需要找到新的经济增长亮点，而目前还看不到像信息产业这种能够全面带动经济发展的新型产业的迹象，世界经济的复苏需要一段较长的时间。

(Guangzhou Daily, 13 ต.ค. 2008)

เศรษฐกิจโลกต้องการเดินออกจาก**หลุมเลน** ต้องค้นพบจุดเด่นใหม่ในการขยายตัวทางเศรษฐกิจ แต่ปัจจุบันยังไม่พบเห็นธุรกิจแนวใหม่อย่างที่ธุรกิจการสื่อสารสามารถดึงให้เศรษฐกิจมีการเติบโต การฟื้นตัวของเศรษฐกิจโลกต้องใช้เวลาอีกระยะ

ตัวอย่าง 230

在全球陷入金融危机**泥潭**的背景下，职场冬天也随之而至。调查显示，企业对明年的人才招聘极为谨慎，明年上半年可能有较多企业将降薪和裁员。

(Guangzhou Daily, 22 ธ.ค. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลังจากทั่วโลกตกอยู่ใน**<u>หลุมเลน</u>**วิกฤติการเงิน ฤดูหนาวของการจ้างงานก็ตามมาถึงแล้ว ผลสำรวจแสดงว่า วิสาหกิจจะมีการจ้างงานระมัดระวังมากขึ้น ต้นปีหน้าอาจมีวิสาหกิจจำนวนค่อนข้างมากลดค่าจ้างหรือปลดพนักงานออก

จากตัวอย่างข้างต้น 泥潭（ní tán） ไม่ได้หมายถึงสภาพการเดินทางประเภทหนึ่ง แต่หมายถึงสภาพเศรษฐกิจตกต่ำ และลำบาก เพราะการที่พาหนะเข้าไปในหลุมเลน ลำบากที่จะออกมา

2.8 รูปภาษา: 下滑（xià huá）

下（xià） หมายถึง จากที่สูงไปยังที่ต่ำ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1467) 滑（huá） หมายถึง ลื่น สกี (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1467) 下滑（xià huá）หมายถึง ลื่นลงไป ผู้วิจัยพบรูปภาษา 下滑 จำนวน 71 แห่ง

ตัวอย่างที่ 231

“从走向来看，中国经济随着世界经济下行周期可能出现**<u>下滑</u>**的趋向越来越明显。”

(Guangzhou Daily, 13 ต.ค. 2008)

“มองจากทิศทางเศรษฐกิจ แนวโน้มการ**<u>ลื่นลง</u>**ของเศรษฐกิจจีนเด่นชัดขึ้นเรื่อยๆ เนื่องจากได้รับผลกระทบจากเศรษฐกิจโลก”

ตัวอย่างที่ 232

刚刚公布的财报显示，诺基亚、三星等国际巨头的利润大幅**<u>下滑</u>**，而索尼爱立信出现了5年来的首次亏损。

(Guangzhou Daily, 29 ต.ค. 2009)

จากรายงานเมื่อเร็วๆนี้ บริษัทโนเกีย ซามซง และบริษัทยักษ์ใหญ่อื่นๆ เผชิญกับภาวะกำไร**<u>ลื่นลง</u>**อย่างมาก โดยขณะที่ทางบริษัทโซนี อีริคสัน ได้เผชิญกับภาวะขาดทุนครั้งแรกในรอบ 5 ปี

ในบริบท 下滑（xià huá）ไม่ได้หมายถึงลื่นลงในระหว่างการเดินทาง แต่หมายถึง ลดลงอย่างต่อเนื่อง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

2.9 รูปภาษา: 下行（xià xíng）

下行（xià xíng）หมายถึง เรือแล่นจากต้นน้ำไปสู้ใต้น้ำ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1470) เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับการเดินทางน้ำ จากข้อมูลที่ศึษา พบรูปภาษา จำนวน 82 รูป

ตัวอย่างที่ 233

国家信息中心最新报告预计，今年一季度中国宏观经济仍面临下行压力，国内生产总值(GDP)将低速增长 6.5%左右，且进出口同比下滑的态势暂时还难以止住。

(Guangzhou Daily, 10 มี.ค. 2009)

จากข้อมูลของศูนย์ข้อมูลแห่งชาติ ไตรมาสแรกของเศรษฐกิจมหภาคประสบแรงกดดันจากภาวะ**ถดถอย** ส่งผลให้ ตัวเลข GDP ขยายตัวชะลอลงมาที่ร้อยละ 6.5 และสภาพการนำเข้าส่งออกที่มีมูลค่าน้อยลงจากปีก่อนยังต้องต่อเนื่องไป

ตัวอย่างที่ 234

尽管各国积极救市，但全球经济整体下行在所难免。

(Yangtse Evening Post, 30 ธ.ค. 2008)

แม้ว่าแต่ละประเทศจะมีมาตรการรองรับ แต่ทว่าเศรษฐกิจโลกก็ต้องเผชิญกับภาวะ**ถดถอย**อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

จากตัวอย่างข้างต้น 下行（xià xíng）ไม่ได้หมายถึงจากที่สูงไปยังที่ต่ำ แต่หมายถึง ถดถอย สภาพแย่ลง เปรียบการถดถอยของเศรษฐกิจเหมือนกับเรือจากที่สูงไปยังที่ต่ำ

2.10 รูปภาษา: 走出（zǒuchū）

走（zǒu）หมายถึง ขาของคนหรือสัตว์เคลื่อนที่ไปยังข้างหน้า (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1816) ความหมายตรงกับ “เดิน” ในภาษาไทย
出（chū）หมายถึง จากข้างในไปยังข้างนอก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 195) ความหมายตรงกับ “ออก” ในภาษาไทย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

走出（zǒuchū）หมายถึง “เดินออกจาก” เป็นคำกริยาที่เกี่ยวกับการเดินทาง จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 走出 จำนวน 23 แห่ง

ตัวอย่างที่ 235

未来还有什么办法让市场**走出**低谷？

(Yangtse Evening Post, 17 ต.ค. 2008)

ในอนาคต จะมีมาตรการใดในการทำให้ตลาด**เดินออกจาก**หุบเขา

ตัวอย่างที่ 236

我们相信，广东一定能够从这场国际金融危机的冲击中率先**走出来**，站在一个新的制高点上。

(People’s Daily, 13 มี.ค. 2009)

พวกเราเชื่อกันว่า มณฑล กวาง ตุ้ง จะสามารถ**เดินออกจาก**การกระทบจากวิกฤติการเงินโลกก่อน และขึ้นไปอยู่ที่จุดครอบคลุมใหม่

จากตัวอย่างข้างต้น 走出（zǒuchū）ไม่ได้หมายถึงเดินออกจากที่ใดที่หนึ่ง แต่หมายถึงพ้นจากสภาพใดสภาพหนึ่ง

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายการเดินทาง เช่น 减速 (jiǎnsù, ลดความเร็ว) 马车 (mǎchē, รถม้า) 走出 (zǒuchū, เดินออกจาก) ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็นการเดินทาง โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากการเดินทางไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
การเดินทาง	เศรษฐกิจ
[การเคลื่อนไหว]	[การเปลี่ยนแปลง]
[อุปสรรคที่เกิดขึ้นในการเดินทาง]	[ปัญหาที่เกิดขึ้นในการดำเนินเศรษฐกิจ]
[สภาพเส้นทาง]	[สภาพเศรษฐกิจ]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3. อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต

สิ่งมีชีวิตหมายถึงมนุษย์ พืชพันธุ์และสัตว์ อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายสิ่งมีชีวิตไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบรูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต 24 รูป จำนวน 335 แห่ง รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 12 รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
1	b ìng 病	ป่วย	3
2	ch éngzhǎng 成长	เจริญเติบโต	6
3	ch éngsh ú 成熟	(ผลไม้ของพืชเป็นอาทิ) เติบโตเต็มที่	16
4	c ìjī 刺激	กระตุ้น	90
5	dōngmi án 冬眠	จำศีล	1
6	f álì 乏力	ร่างกายอ่อนเพลีย เมื่อยล้า ไม่มีแรง	1
7	f úch í 扶持	ประคับประคอง พยุง	10
8	f ùsū 复苏	ฟื้นคืนชีพ	41

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
9	gòng xuè 供血	ให้เลือด	1
10	guòdōng 过冬	ผ่านฤดูหนาว	22
11	huìzhěn 会诊	แพทย์หลายคนรวมตัวรักษาโรคที่รักษายุ่งยากซับซ้อน	1
12	huó 活	มีชีวิต	6
13	jiànkāng 健康	สุขภาพดี	23
14	jiù 救	ช่วยชีวิต	17
15	mǐngǎn 敏感	ร่างกายหรือจิตใจมีความรู้สึกไวต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก	3
16	píruǎn 疲软	อ่อนเพลีย	7
17	qiángxīnjì 强心剂	ยากระตุ้นหัวใจ	1
18	shénjīng xìtǒng 神经系统	ระบบประสาท	1
19	shēngcún 生存	รักษาชีวิต	15
20	shuāituì 衰退	(ร่างกาย สภาพจิตใจ และความสามารถ) ค่อยๆ แย่ลง	35

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
21	sǐ 死	ตาย	5
22	wěisuō 萎缩	(พืชพันธุ์) เหี่ยวเฉา	34
23	x ìngc ún 幸存	ชีวิตรอดจากภัยโดยบัญเอิญ	1
24	zh ìm ìng 致命	อาจทำให้เสียชีวิต	1
	รวมทั้งหมด		335

3.1 รูปภาษา: 病（b ìng）

病（b ìng）หมายถึง ป่วย คือ สภาพร่างกายหรือจิตใจผิดเพี้ยนจากปกติ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 99) เป็นคำกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต จากข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา 病 จำนวน 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 237

每次危机的根源、表现方式各有不同，但有一条是相同的，那就是：犯错误、过度扩张的企业会倒闭。第一，企业家要自律，切不可忘乎所以地去扩张。第二，这次危机绝不是天气转冷后的感冒，真正的病比这严重得多。

(Guangzhou Daily, 24 ก.พ. 2009)

เหตุผลและรูปแบบปรากฏการณ์ของวิกฤติการเงินแต่ละครั้งต่างกัน แต่มีข้อหนึ่งที่เหมือนกัน คือ ธุรกิจที่ทำผิดพลาดและขยายเกินตัวมักจะล้มละลาย ข้อแรก นักธุรกิจต้องเข้มงวด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต่อตัวเอง อย่าขยายธุรกิจเกินความสามารถของตน ข้อที่สอง วิกฤติครั้งนี้ไม่ใช่แค่ไข้หวัดหลังจากอากาศหนาวลง **ป่วย**จริงจะหนักกว่านี้

ตัวอย่างที่ 238

世界经济今天**病**了，中国经济也**病**了,中国的房地产也**病**了。得了**病**就该治**病**。

(Guangzhou Daily, 28 พ.ย. 2008)

วันนี้ เศรษฐกิจโลก**ป่วย**แล้ว เศรษฐกิจจีน**ป่วย**เหมือนกัน ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ของจีน**ป่วย**เช่นกัน ป่วยแล้วก็ควรรักษาป่วยให้หาย

จากตัวอย่างข้างต้น 病（b ìng）ไม่ได้หมายถึงป่วยของสิ่งมีชีวิต แต่หมายถึงสภาพแย่ของเศรษฐกิจ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต การที่มีสภาพแย่เหมือนกับสิ่งมีชีวิตไม่สบาย

3.3 รูปภาษา: 成长（ch éngzhǎng）

成长（ch éngzhǎng）หมายถึง เจริญเติบโต (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 174) เป็นคำกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 成长 จำนวน 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 239

Google 全球副总裁“鼓劲”——伟大企业都在危机中**成长**

(Yangtse Evening Post, 28 พ.ย. 2008)

รองผู้บริหารของ Google ให้กำลังใจว่า วิสาหกิจที่ยิ่งใหญ่มักจะ**เติบโต**จากวิกฤติ

ตัวอย่างที่ 240

在目前国际金融危机持续蔓延与国内经济进入下行区间的情况下，商业银行要多关注企业的**成长**点，特别是中小企业，引导企业调整产品结构，与企业共同克服困难。

(People’s Daily, 9 มี.ค. 2009)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปัจจุบัน ภายใต้สภาพวิกฤติการเงินโลกลุกลามและเศรษฐกิจจีนเข้าสู่ภาวะถอดถอย ธนาคารพาณิชย์ควรให้ความสนใจกับ**การเติบโต**ของธุรกิจ โดยเฉพาะธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็ก แนะแนวทางธุรกิจปรับโครงสร้างผลิตภัณฑ์ ร่วมฝ่าพันอุปสรรคพร้อมธุรกิจ

จากตัวอย่างข้างต้น 成长(chéngzhǎng) ไม่ได้หมายถึงการเติบโตของมนุษย์ แต่มีความหมายว่าขยายธุรกิจ หรือได้รับประสบการณ์เพิ่มเติม เปรียบองค์กรเศรษฐกิจเป็นสิ่งมีชีวิต

3.4 รูปภาษา: 刺激(cìjī)

刺激 (cìjī) หมายถึง ทำให้สิ่งมีชีวิตมีการเคลื่อนไหวหรือการเปลี่ยนแปลง โดยได้รับผลจากเสียง แสง หรือความร้อนเป็นต้น (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 226) ความหมายสอดคล้องกับ “กระตุ้น” ในภาษาไทย จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 刺激 จำนวน 90 แห่ง

ตัวอย่างที่ 241

国务院总理温家宝周四表示将稳定股市和继续推进资本市场改革，但未宣布更多**刺激**经济的措施。

(Yangtse Evening Post, 6 มี.ค. 2009)

นายเวิน เจีย เป่า นายกรัฐมนตรีของจีนได้กล่าวเมื่อวันพฤหัสบดี ว่าจะรักษาความมั่นคงของตลาดหุ้น และดำเนินการปฏิรูปตลาดทุนต่อไป แต่ยังไม่ประกาศมาตรการ**กระตุ้น**เศรษฐกิจอื่น

ตัวอย่างที่ 242

为了**刺激**经济，中国政府启动了大规模投资计划，主要集中在基础设施建设上。

(People's Daily, 25 มี.ค. 2009)

เพื่อการ**กระตุ้น**เศรษฐกิจ รัฐบาลจีนได้ริเริ่มโครงการลงทุนขนาดใหญ่ ซึ่งโดยมากเป็นโครงการที่เกี่ยวกับโครงสร้างพื้นฐาน

จากตัวอย่างข้างต้น 刺激(cìjī) ไม่ได้หมายถึงทำให้สิ่งมีชีวิตมีการเคลื่อนไหว หรือเปลี่ยนแปลง แต่หมายถึงทำให้เรื่องดำเนินไปยังทิศทางที่ดี เป็นการเปรียบเศรษฐกิจเป็นสิ่งมีชีวิต การเติบโตของเศรษฐกิจเหมือนกับการเคลื่อนไหวหรือเติบโตของสิ่งมีชีวิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.5 รูปภาษา: 冬眠（dōngmián）

冬眠（dōngmián）หมายถึง สัตว์บางชนิด เช่น กบ เต่า งู จำศีลในฤดูหนาว (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 325) เป็นกิจวัตรประจำปีของสัตว์บางชนิด จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 冬眠 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 243

专家为小企业指点迷津说：其实现在春天的讯息越来越多了，接下来企业要做的就是千万别因为畏寒而**冬眠**，应该运用创新的电子商务等营销手段，在冬天就开始出手“打猎”，才能最先享受到春天的温暖。

(Yangtse Evening Post, 12 ธ.ค. 2008)

ผู้เชี่ยวชาญชี้แจงว่า ปัจจุบันสัญญาณของฤดูใบไม้ผลิเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ต่อจากนี้ สิ่งที่วิสาหกิจต้องทำคือใช้วิธีการค้าใหม่เช่นการค้าผ่านเว็บ อย่า**จำศีล**เพราะกลัวหนาว ต้องเริ่มออกไป “ล่าสัตว์” จึงจะได้โอกาสต้อนรับความอบอุ่นจากฤดูใบไม้ผลิก่อนคนอื่น

จากตัวอย่างข้างต้น 冬眠（dōngmián）ไม่ได้หมายถึงสัตว์นอนกลับในฤดูหนาว ในบริบทหมายถึง การอยู่นิ่ง หยุดดำเนินกิจการธุรกิจในช่วงวิกฤติเศรษฐกิจ เปรียบการอยู่นิ่งของวิสาหกิจเหมือนกับสัตว์นอนชะงักการเติบโต

3.6 รูปภาษา: 乏力（fálì）

乏力（fálì）หมายถึง ร่างกายอ่อนเพลีย เมื่อยล้า ไม่มีแรง（中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 369）เป็นคำกริยาที่ใช้กับคน ผู้วิจัยพบรูปภาษา 乏力 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 244

今年以来广东对美贸易受到美国次贷危机影响，出口增长**乏力**。

(Guangzhou Daily, 15 ต.ค. 2008)

ตั้งแต่ต้นปีนี้เป็นต้นมา การค้ากับสหรัฐอเมริกาของมณฑลกวางตุ้งได้รับผลกระทบจากวิกฤติการเงิน การส่งออก**อ่อนแรง**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 乏力（fálì）ไม่ได้หมายถึงอาการของมนุษย์ แต่หมายถึงจำนวนลดลงของการส่งออก เปรียบการส่งออกเหมือนกับมนุษย์ หากจำนวนน้อย เหมือนกับมนุษย์ไม่มีแรง

3.7 รูปภาษา: 扶持（fúchí）

扶持（fúchí）หมายถึง ประคับประคอง พยุง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 417) เป็นคำกริยาที่ใช้กับคน ผู้วิจัยพบรูปภาษา 扶持 จำนวน 10 แห่ง

ตัวอย่างที่ 245

国内汽车销量单月超美国 汽车<u>**扶持**</u>政策促车市回暖

(People's Daily, 11 ก.พ. 2009)

ยอดจำหน่วยรถยนต์ภายในประเทศต่อเดือนมากกว่าอเมริกา นโยบาย<u>**ประคอง**</u>ธุรกิจรถยนต์กระตุ้นตลาดกลับมาคึกคัก

ตัวอย่างที่ 246

为了促进房地产业的发展，最近各地纷纷出台了一些<u>**扶持**</u>政策。

(Guangzhou Daily, 19 ม.ค. 2009)

เพื่อกระตุ้นการเติบโตของธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ แต่ละท้องถิ่นต่างออกนโยบายเพื่อ<u>**ประคับประคอง**</u>

จากตัวอย่างข้างต้น 扶持（fúchí）ไม่ได้หมายถึงประคองตนเพื่อทรงตัวอยู่ แต่หมายถึงอำนวยความสะดวก ช่วยเหลือธุรกิจ เหมือนกับเอามือไปช่วยธุรกิจให้ทรงตัว

3.8 รูปภาษา: 复苏（fùsū）

复苏（fùsū）หมายถึง สิ่งมีชีวิต อวัยวะที่ออกจากร่างกายกลับมามีสภาพชีวิตปกติ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 429) เป็นคำกริยาที่ใช้กับสิ่งมีชีวิต ผู้วิจัยพบรูปภาษา 复苏 จำนวน 41 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 247

日前温家宝对《金融时报》表示，中国经济在 2008 年最后 10 天已经出现**复苏**迹象；他同时指出，国内将推出更多及时、有力的刺激经济措施，以防止经济下滑。

(Yangtse Evening Post, 4 ก.พ. 2009)

นายเวิน เจีย เป่า ได้กล่าวต่อนิตยสาร Financial Times เมื่อไม่นานมานี้ว่า 10 วันสุดท้ายในปี 2008 เศรษฐกิจจีนได้ส่งสัญญาณ**ฟื้นตัว** เขายังบอกด้วยว่าประเทศจีนจะออกมาตรการต่างๆที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพในการกระตุ้นและป้องกันการชะลอตัวของศรษฐกิจ

ตัวอย่างที่ 248

虽然最近出现一些积极迹象,但中国需要继续采取“积极的”财政与货币政策,因经济**复苏**仍需时日。

(Guangzhou Daily, 11 ก.พ. 2009)

ถึงแม้ว่าเมื่อเร็วๆ นี้เศรษฐกิจมีสัญญาณที่ดีออกมา แต่ประเทศจีนยังต้องดำเนินนโยบายการเงินและการคลังเชิงรุก เพราะว่าการ**ฟื้นตัว**ของเศรษฐกิจยังต้องใช้เวลา

ในตัวอย่างข้างต้น 复苏(fùsū) ไม่ได้หมายถึงสิ่งมีชีวิตกลับคืนมามีสภาพปกติ แต่หมายถึงเศรษฐกิจกลับเข้าสู่สภาพปกติจากปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้น

3.9 รูปภาษา: 供血 (gòng xuè)

供 (gòng) หมายถึง ให้ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 476) 血 (xuè) หมายถึง เลือด (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1549) 供血 (gòng xuè) หมายถึง การใช้เลือดหล่อเลี้ยงชีวิต ผู้วิจัยพบรูปภาษา 供血 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 249

如果金融业出了问题，银行失去了“**供血**”能力，对整个经济的影响将是致命的。

(People's Daily, 7 ก.พ. 2009)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ถ้าธุรกิจการเงินเกิดปัญหา ธนาคารสูญเสียความสามารถ “**ให้เลือด**” ผลกระทบอาจทำให้เศรษฐกิจเสียชีวิต

จากตัวอย่างข้างต้น 供血（gòng xuè）ไม่ได้หมายถึงการให้เลือดแก่มนุษย์ แต่หมายถึงสนับสนุนเงินทุนให้ระบบเศรษฐกิจ เปรียบระบบเศรษฐกิจเป็นสิ่งมีชีวิต และธนาคารเป็นอวัยวะผลิตเลือด ธนาคารเกิดปัญหา ระบบเศรษฐกิจจะเกิดการขาดคล่องเหมือนกับสิ่งมีชีวิตกำลังจะตาย

3.10 รูปภาษา: 过冬（guòdōng）

过冬（guòdōng）หมายถึง ผ่านฤดูหนาว (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 542) เมื่อถึงฤดูหนาว คนจีนต้องเตรียมอาหารสำรอง เสื้อผ้า และเครื่องอำนวยความสะดวกเพื่อรองรับความหนาวในฤดูหนาว ผู้วิจัยพบรูปภาษา 过冬 จำนวน 22 แห่ง

ตัวอย่างที่ 250

有市场分析人士对记者表示，奥园地产品牌形象的变化实际上是一种“**过冬**”的方式。

(Guangzhou Daily, 4 พ.ย. 2008)

นักวิเคราะห์ตลาดกล่าวต่อผู้สื่อข่าวว่า การเปลี่ยนแปลงภาพลักษณ์ของแบรนด์อสังหาริมทรัพย์ อ้าว หยวน ที่จริงแล้วเป็นวิธีการ**ผ่านฤดูหนาว**วิธีหนึ่ง

ตัวอย่างที่ 251

房地产市场在政府的救市中没有出现明显回暖，不少企业选择买卖房地产项目**过冬**，业内专家还预计房价短期将继续下跌。

(Guangzhou Daily, 26 พ.ย. 2008)

ถึงแม้ว่าได้รับความช่วยเหลือของรัฐ แต่ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ไม่ได้ส่งสัญญาณฟื้นตัวอย่างชัดเจน วิสาหกิจหลายแห่ง**ผ่านฤดูหนาว**โดยใช้วิธีขายโครงการบ้านและที่ดิน ผู้เชี่ยวชาญคาดว่าในช่วงระยะสั้นนี้ ราคาบ้านจะยังคงตกลงอย่างต่อเนื่อง

จากตัวอย่างข้างต้น ความหมายตามบริบทของ 过冬（guòdōng）ไม่ได้หมายถึงมนุษย์ใช้ชีวิตในฤดูหนาว แต่หมายถึงดำเนินกิจการภายใต้วิกฤติเศรษฐกิจ เปรียบธุรกิจเหมือนกับคน ส่วนวิกฤติเศรษฐกิจเป็นฤดูหนาว ซึ่งเป็นฤดูที่มีความยากลำบาก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.11 รูปภาษา: 会诊（hu ìzhěn）

会诊（hu ìzhěn）หมายถึง แพทย์หลายคนรวมตัวรักษาโรคที่รักษายุ่งยากซับซ้อน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 612) จากตัวอย่างที่ศึกษา พบรูปภาษา 会诊 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 252

10 月 10 日，G7 财长与央行行长在华盛顿举行会议，“**会诊**”当前全球金融危机。

(Guangzhou Daily, 13 ต.ค. 2008)

วันที่ 10 ตุลาคม รัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ของประเทศสมาชิก G7 กับประทานธนาคารกลางประชุมที่กรุงวอชิงตัน **หารือรักษา**วิกฤติการเงินที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน

จากตัวอย่างข้างต้น 会诊(hu ìzhěn）ไม่ได้หมายถึงแพทย์หลายคนรวมตัวตรวจและหารือรักษาโรคให้คนไข้ แต่หมายถึงรัฐมนตรีกระทรวงพาณิชย์ของประเทศสมาชิก G7 กับประทานธนาคารกลางรวมตัวเพื่อหารือแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ เปรียบระบบเศรษฐกิจเหมือนคนไข้ วิกฤติที่เกิดขึ้นเป็นโรคภัยที่เกิดข้น

3.12 รูปภาษา: 活（huó）

活（huó）หมายถึง มีชีวิต ตรงขามกับ “ตาย” (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 617) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 活 จำนวน 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 253

创新能力决定装备制造企业**活**多久、**活**多好。

(People’s Daily, 9 พ.ย. 2008)

ความคิดสร้างสรรค์เป็นปัจจัยกำหนดธุรกิจการผลิตเครื่องจักรสามารถ**มีชีวิตอยู่**นานแค่ไหน และ**มีชีวิต**ดีขนาดใด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 254

“再过两年，3800 多家玩具企业中，能‘**活**’下来的最多只有 2000 家，剩下的 1800 多家将倒闭。” 今年 5 月，东莞玩具协会副会长王志光表示。

(Guangzhou Daily, 20 พ.ย. 2008)

“หลังสองปีผ่านไป ในธุรกิจการผลิตเครื่องเล่นเด็กสามพันแปดร้อยกว่าแห่ง ที่สามารถ**มีชีวิตอยู่ต่อ**เต็มที่เหลือแค่สองพันแห่ง อีกหนึ่งพันแปดร้อยแห่งนั้นจะล้มละลายไป” เดือนพฤษภาคมปีนี้ หวาง จื้อ กวาง ร้องประทานสมาคมเครื่องเล่นเด็กแห่งเมืองตง กว่าน กล่าว

จากตัวอย่างข้างต้น 活 (huó) ไม่ได้หมายถึงมนุษย์หรือสัตว์มีชีวิตอยู่ต่อ แต่หมายถึงธุรกิจสามารถดำเนินต่อไป เปรียบธุรกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต การที่ดำเนินกิจการต่อไปได้ เหมือนกับมีชีวิตต่อ

3.13 รูปภาษา: 健康 (jiànkāng)

健康 (jiànkāng) หมายถึง ร่างกายคนเติบโตสมบูรณ์แบบ สุขภาพจิตดีและสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมได้ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 672) ความหมายตรงกับ “สุขภาพดี” ในภาษาไทย ผู้วิจัยพบรูปภาษา 健康 จำนวน 23 แห่ง

ตัวอย่างที่ 255

中国人民银行新闻发言人李超 10 月 14 日在接受新华社记者采访时表示，这次政策调整，是在国际金融危机愈演愈烈、全球金融市场动荡加剧的大背景下出台的。面对外部环境的急剧变化，适时调整有关政策措施，这是必要的，也是落实灵活审慎经济政策的具体体现，将有利于保持我国国民经济平稳较快发展，有利于我国金融体系包括资本市场的安全运行和**健康**发展。

(Yangtse Evening Post, 13 ต.ค. 2008)

ในการให้สัมภาษณ์กับสำนักข่าวซินหัว นายหลี่ เชา โฆษกของแบงค์ชาติจีน ได้เปิดเผยว่าการเปลี่ยนแปลงนโยบายจากที่ได้เคยประกาศไว้นั้น เกิดจากวิกฤติการเงินโลก เมื่อเผชิญกับสิ่งแวดล้อมภายนอกที่เปลี่ยนแปลงอย่างกะทันหัน การปรับเปลี่ยนนโยบายที่เกี่ยวข้องเป็นเรื่องที่จำเป็น และจะช่วยรักษาการพัฒนาของเศรษฐกิจภายในประเทศ ช่วยให้ระบบการเงินรวมถึงตลาดทุนทำงานอย่างปลอดภัยและเติบโตอย่างมี**สุขภาพ**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 256

第三个优势是，我们的金融体系还是比较**健康**和稳定的，宏观调控政策回旋空间比较大。

(People's Daily, 25 มี.ค. 2009)

ข้อได้เปรียบข้อที่สามคือ ระบบการเงินของประเทศเราค่อนข้าง**มีสุขภาพดี**และมั่นคง นโยบายการแทรกแซงของรัฐบาลค่อนข้างคล่องตัว

จากตัวอย่างข้างต้น 健康 (jiànkāng) ไม่ได้หมายถึงสภาพร่างกายของมนุษย์ แต่หมายถึงดำเนินการอย่างไร้ปัญหา มีสภาพที่ดี เปรียบระบบการเงินเหมือนกับมนุษย์ ระบบการเงินที่มีสภาพคล่องตัวเหมือนกับมนุษย์ที่มีสุขภาพแข็งแรง

3.14 รูปภาษา: 救 (jiù)

救 (jiù) หมายถึง ช่วยชีวิต ช่วยให้พ้นจากอันตราย (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 773) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 救 จำนวน 17 แห่ง

ตัวอย่างที่ 257

今年以来，随着房地产市场趋冷，不少地方政府已相继出台“**救**市”措施，以**挽救**房地产颓废之势。

(Guangzhou Daily, 9 ต.ค. 2008)

ปีนี้ เนื่องจากตลาดอสังหาริมทรัพย์หดตัวมากขึ้น เทศบาลท้องถิ่นหลายที่ออกมาตรการ“**ช่วยชีวิต**ตลาด” อย่างต่อเนื่อง เพื่อ**ช่วยเหลือ**สภาพการถอดถอยของตลาดอสังหาริมทรัพย์

ตัวอย่างที่ 258

新政，与其说是在**救**楼市，不如说是对整个中国宏观经济的**救助**行动，一位业内人士如此评价。

(Yangtse Evening Post 27 ต.ค. 2008)

ผู้ที่อยู่ในวงการกล่าวว่า การออกมาของนโยบายใหม่ เหมือนกับ**ช่วยชีวิต**ตลาดอสังหาริมทรัพย์ แต่ที่จริงแล้วเป็นการกระทำที่เพื่อ**ช่วยเหลือ**เศรษฐกิจมหัพภาคของจีน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 救 (jiù) ไม่ได้หมายถึงช่วยเหลือมนุษย์หรือสัตว์ให้พ้นจากสิ่งอันตราย แต่หมายถึงช่วยตลาดให้พ้นจากเหตุการณ์ร้ายแรง เปรียบตลาดเหมือนกับสิ่งมีชีวิต กำลังตกอยู่ในสภาพอันตราย ต้องการความช่วยเหลือ

3.15 รูปภาษา: 敏感 (mǐngǎn)

敏感 (mǐngǎn) หมายถึง ร่างกายหรือจิตใจมีความรู้สึกไวต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 953) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 敏感 จำนวน 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 259

此次金融危机本质上是由于近几年国际金融活动过分扩而张，产业、服务等经济的基本面不能支撑这种扩张所引发。只不过金融市场最**敏感**，每次经济调整都会首先从金融市场开始，这回也不例外。

(People's Daily, 16 ต.ค. 2008)

วิกฤติการเงินครั้งนี้มาจากธุรกิจระหว่างประเทศขยายกิจการเกินตัวในช่วงสองสามปีนี้ แต่พื้นฐานของเศรษฐกิจ เช่น อุตสาหกรรม การใช้บริการเป็นต้น ไม่สามารถสนับสนุนการขยายตัวของกิจการ แต่ตลาดการเงิน**มีความรู้สึกไวต่อสิ่งแวดล้อม**ที่สุด ดังนั้น ทุกครั้งเศรษฐกิจเกิดการปรับเปลี่ยนจะต้องเริ่มจากตลาดการเงิน ครั้งนี้ก็ไม่ยกเว้น

ตัวอย่างที่ 260

产权交易市场最近大项目频现，一方面反映了大量企业尤其是央企加快了整合重组的步伐。同时，也反映出企业对市场环境的高度**敏感**。

(Guangzhou Daily, 26 ธ.ค. 2008)

ตลาดการค้าทรัพย์สินทางธุรกิจมีการซื้อขายรายใหญ่เกิดขึ้นหลายร้าย ด้านหนึ่งสะท้อนถึงธุรกิจจำนวนมาก โดยเฉพาะรัฐวิสาหกิจ กำลังพยายามปรับปรังธุรกิจของตน ขณะเดียวกัน ยังสะท้อนถึง**การมีความรู้สึกไว**มากของธุรกิจที่มีอยู่ต่อตลาดภายนอก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 敏感（mǐngǎn）ไม่ได้หมายถึงกริยาอาการของมนุษย์ แต่หมายถึง ธุรกิจหรือตลาดมีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพแวดล้อมอย่างรวดเร็ว เปรียบธุรกิจและตลาดเหมือนกับสิ่งมีชีวิต มีปฏิกิริยาตอบสนองกับสิ่งแวดล้อมภายนอก

3.16 รูปภาษา: 疲软（p ́ruǎn）

疲软（p ́ruǎn）หมายถึง (ร่างกาย) อ่อนเพลีย ไม่มีแรง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1038) เป็นคำที่ใช้กับมนุษย์ จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 疲软 จำนวน 7 แห่ง

ตัวอย่างที่ 261

受国际经济增长放缓和国内宏观调控政策的影响，广东外贸形势持续**疲软**。

(Guangzhou Daily, 13 ต.ค. 2008)

ผลกระทบของการควบคุมนโยบายของรัฐทั้งระหว่างประเทศและภายในประเทศส่งผลให้สภาพการค้าระหว่างประเทศของกวางตุ้ง**อ่อนตัว**อย่างต่อเนื่อง

ตัวอย่างที่ 262

因此，进口的下滑意味着工业生产在 2 月份继续萎缩。如果全球支出继续**疲软**，将继续拉低中国出口。

(Yangtse Evening Post, 1 ม.ค. 2009)

ดังนั้น การลดลงของการนำเข้าส่งผลต่ออุตสาหกรรมการผลิตของเดือนกุมภาพันธ์หดตัวอย่างต่อเนื่อง หากการใช้จ่ายของทั่วโลก**อ่อนตัว**ต่อไป จะดึงให้การส่งออกของประเทศจีนลดลงเช่นกัน

จากตัวอย่างข้างต้น 疲软（p ́ruǎn）ไม่ได้หมายถึง ร่างกายอ่อนเพลีย ความหมายตามบริบท หมายถึง ไม่เจริญเติบโต เปรียบสภาพการค้าเหมือนกับสิ่งมีชีวิต

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.17 รูปภาษา: 强心剂 (qiángxīnj ì)

强心药 (qiángxīnj ì) หมายถึง ยาชนิดหนึ่งที่ใช้สำหรับกระตุ้นหัวใจเต้นแรงขึ้น เพื่อทำให้ระบบหมุนเวียนของเลือดทำงานได้ดีขึ้น บางทีก็เรียกว่า 强心剂 (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1096) เป็นยาที่ใช้กับคนไข้ที่มีปัญหาหัวใจ จากข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา 强心剂 จำนวน 1 แห่ง

ตวอย่างที่ 263

展望 2009，“保增长、扩内需、调结构”的坚定目标，以及积极财政政策与适度宽松货币政策措施的有效搭配，足以为中国经济注入**强心剂**，让我们有足够信心迎接值得期待的新牛年！

(Yangtse Evening Post, 5 ม.ค. 2009)

มองไปยังปีพ.ศ. 2552 เป้าหมายแน่วแน่ของ “การรักษาการเพิ่ม, ขยายความต้องการภายในตลาด, ปรับปรุงโครงสร้าง” รวมทั้งการผสมผสานระหว่างนโยบายการคลังเชิงรุกกับแนะมาตรการเงินที่เหมาะสม ดังที่กล่าวทั้งหมดเป็น**ยากระตุ้นหัวใจ**สำหรับเศรษฐกิจจีน ทำให้ประชาชนมีความเชื่อมั่นในการต้อนรับปีฉลู

จากตัวอย่างข้างต้น 强心剂 (qiángxīnj ì) ไม่ได้หมายถึงยาสำหรับกระตุ้นหัวใจ แต่หมายถึงวิธีการแก้ปัญหาทางเศรษฐกิจ เปรียบมาตรการแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจต่างๆ เป็นยากระตุ้นหัวใจ ขณะเดียวกันเปรียบเศรษฐกิจที่ประสบปัญหาเหมือนกับคนไข้ ต้องการเยียวยารักษา

3.18 รูปภาษา: 神经系统 (shénjīng x ìtǒng)

神经系统 (shénjīng x ìtǒng) หมายถึง ระบบประสาท จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 神经系统 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 264

“金融系统是各国的**神经系统**，或叫‘经济的加速器’，神经系统出了问题，经济体制中很多部分都会出现‘短暂的功能性丧失’”。

(Yangtse Evening Post, 30 ธ.ค. 2008)

“ระบบการเงินเป็น**ระบบประสาท**ของแต่ละประเทศ หรือเรียกกันว่า ตัวขับเคลื่อน หากระบบประสาทเกิดปัญหา หลายส่วนของระบบเศรษฐกิจจะเกิดปัญหาความคล่องตัวชั่วคราว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 神经系统（shénjīng xìtǒng）ไม่ได้หมายถึงระบบประสาทที่อยู่ในร่างกายของสิ่งมีชีวิต แต่เป็นการเปรียบระบบการเงินเป็นระบบประสาทของประเทศ เพราะความสำคัญของระบบการเงินต่อเศรษฐกิจมีลักษณะเช่นเดียวกับระบบประสาทที่มีต่อร่างกาย

3.19 รูปภาษา: 生存（shēngcún）

生存（shēngcún）หมายถึง รักษาชีวิต ตรงข้ามกับตาย (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1217) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 生存 จำนวน 15 แห่ง

ตัวอย่างที่ 265

宅急送副总裁熊大海：“民营企业没有外资巨头们的资金和管理优势，但我们要生存下去必须度过这一困难时期。”

(Guangzhou Daily, 23 ต.ค. 2008)

นายสง ต้า ห่าย รองผู้บริหารของบริษัทขนส่งด่วยจ๋าย จี๋ สั้ง กล่าวว่า “เทียบกับธุรกิจทุนต่างประเทศแล้ว ธุรกิจเอกชนในจีนเสียเปรียบในด้านเงินทุนกับระบบบริหาร แต่หากพวกเราต้อง **รักษาชีวิตต่อไป** ก็ต้องผ่านพ้นความยากลำบากของช่วงนี้ให้ได้”

ตัวอย่างที่ 266

目前面对国际金融危机引起的出口市场下滑，通过刺激国内消费，可以消耗国内过剩产能。企业生存下去，就业就可得到保证。

(People’s Daily, 11 มี.ค. 2009)

ปัจจุบัน สำหรับปัญหาการลดลงของตลาดส่งออกที่มาจากผลกระทบของวิกฤติการเงิน ใช้วิธีกระตุ้นการใช้จ่ายภายในประเทศ จะสามารถแก้ปัญหาการผลิตเกินตัวในประเทศ หากธุรกิจ **รักษาชีวิตต่อ**ได้ ก็สามารถรับประกันการจ้างงานได้

จากตัวอย่างข้างต้น 生存（shēngcún）ไม่ได้หมายถึงรักษาชีวิตที่แท้จริง แต่เป็นการเปรียบธุรกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต หากดำเนินกิจการต่อไปได้ ก็เหมือนกับสิ่งมีชีวิตยังรักษาชีวิตอยู่บนโลกนี้ได้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.20 รูปภาษา: 衰退（shuāitu ì）

衰退（shuāitu ì）หมายถึง (ร่างกาย สภาพจิตใจ และความสามารถ) ค่อยๆ แย่ลง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1291) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 衰退 จำนวน 35 แห่ง

ตัวอย่างที่ 267

今年以来，全球经济陷入**衰退**，我国纺织品出口严重受挫。

(Guangzhou Daily, 21 ต.ค. 2008)

ปีนี้เป็นต้นไป เศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะ**ถดถอย** การส่งออกสิ่งทอของจีนประสบความล้มเหลวอย่างรุนแรง

ตัวอย่างที่ 268

当到了夏天世界经济出现**衰退**的时候，中国也和世界经济一样，出现了明显的下滑迹象。

(Yangtse Evening Post, 28 ก.พ. 2009)

ถึงฤดูร้อน เมื่อเศรษฐกิจโลกเข้าสู่ภาวะ**ถดถอย** เศรษฐกิจจีนปรากฏสภาวะตกต่ำอย่างชัดเจน เช่นเดียวกับเศรษฐกิจโลก

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อ 衰退（shuāitu ì）ไม่ได้หมายถึงอาการแย่ลงของร่างกาย แต่ความหมายเชิงเปรียบ หมายถึง ภาวะถดถอย เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับมนุษย์ เปรียบสภาพเศรษฐกิจถดถอยเหมือนกับมนุษย์มีสภาพร่างกายแย่ลง

3.21 รูปภาษา: 死（sǐ）

死（sǐ）หมายถึง เสียชีวิต ตรงข้ามกับ มีชีวิตต่อ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1291) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 死 จำนวน 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 269

马化腾认为，当年美国 B2B 企业在网络泡沫时期全部**死**掉了，这并不意味着中国的 B2B 会全部**死**掉。

(Guangzhou Daily, 6 พ.ย. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นายหม่า หั้ว เถิง เห็นว่า เมื่อช่วงเกิดฟองสบู่ธุรกิจอินเทอร์เน็ต ธุรกิจ B2B ของอเมริกา **ตาย**ไปหมด แต่ไม่ได้หมายถึงธุรกิจ B2B ของจีนจะ**ตาย**ไปหมดเช่นกัน

ตัวอย่างที่ 270

中国民营企业平均的生存年龄是 2.9 岁，就是说每过一段时间就要**死**掉一批。

(Yangtse Evening Post, 12 ธ.ค. 2008)

วิสาหกิจเอกชนของจีนมีอายุการดำรงอยู่โดยเฉลี่ยคือ 2.9 ปี พูดได้ว่าผ่านไปช่วงหนึ่งก็ต้อง**ตาย**ไปจำนวนหนึ่ง

จากตัวอย่างข้างต้น 死（sǐ）ไม่ได้หมายถึงการเสียชีวิตของคนหรือสัตว์ แต่เปรียบธุรกิจเหมือนกับสิ่งมีชีวิต หากสามารถดำเนินกิจการต่อไป ถือว่ารักษาชีวิตไว้ หากดำเนินชีวิตต่อไปไม่ได้ เหมือนกับเสียชีวิตไป

3.22 รูปภาษา: 萎缩（wěisuō）

萎缩（wěisuō）หมายถึง (พืชพันธุ์) เหี่ยวเฉา, (ร่างกาย อวัยวะ) สภาพลดลงหรือทำงานแย่ลง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1420) จากข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา 萎缩 จำนวน 34 แห่ง

ตัวอย่างที่ 271

南京一家小五金类外贸公司的田先生告诉记者，小五金类产品的钢、铁及有色金属原材料，受金融危机影响很大，他所在公司去年下半年后出口**萎缩**达 50%。

(Yangtse Evening Post, 6 ก.พ. 2009)

คุณเถียน พนักงานบริษัทส่งออกชิ้นส่วนอุปกรณ์โลหะในเมือง นานกิง กล่าวต่อผู้สื่อข่าวว่า วัตถุดิบโลหะเช่น เหล็ก เหล็กกล้าและโลหะมีสี ได้รับผลกระทบจากวิกฤติการเงินมาก ครึ่งปีหลังของปีที่แล้ว ยอดส่งออกของบริษัทคุณเถียน**หดตัว**ถึงร้อยละ 50

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 272

海关分析人士认为，随着国际金融危机向实体经济蔓延，国外需求的**萎缩**已经对我国出口形成了强约束，出口规模将继续呈现下降态势。

(Guangzhou Daily, 7 ม.ค. 2009)

นักวิเคราะห์จากศุลกากรเห็นว่า เนื่องจากวิกฤติการเงินลุกลามไปถึงองค์กรเศรษฐกิจ ความต้องการต่างประเทศที่**หดตัว** บังคับการส่งออกของจีนลดลงเช่นกัน สภาพการส่งออกจะลดลงอย่างต่อเนื่อง

ในตัวอย่างข้างต้น ความหมายของ 萎缩 (wěisuō) ไม่ได้หมายถึงการเหี่ยวเฉาของพืช-พันธุ์ แต่มายถึงลดลง ทำให้น้อยกว่าเดิม เปรียบการลดลงของเศรษฐกิจเหมือนกับการเหี่ยวเฉาของพืชพันธุ์

3.23 รูปภาษา: 幸存 (xìngcún)

幸存 (xìngcún) หมายถึง ชีวิตรอดจากภัยโดยบังเอิญ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1527) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 幸存 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 273

“中国的家电企业 1992 年有 4 万家，经过大浪淘沙，到了 2002 年仅剩下 400 家左右；到了 2007 年只有 200 家左右，**幸存**率是 0.5%，99.5%的企业都死掉了。”

(Yangtse Evening Post, 6 ธ.ค. 2008)

ปีพ.ศ. 2535 ธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าภายในบ้านของจีน มี สี่หมื่นแห่ง ผ่านการคัดเลือกมาแล้ว ถึงปีพ.ศ.2545 เหลือไว้ประมาณสี่ร้อยแห่ง ถึงปี 2550 มีเพียงประมาณสองร้อยแห่ง อัตราการ**อยู่รอด**คือ ร้อยละ 0.5 อีกร้อยละ 99.5 ของธุรกิจล้วนตายไปแล้ว

จากตัวอย่างข้างต้น 幸存 (xìngcún) ไม่ได้หมายถึงการเอาชีวิตรอดของมนุษย์ แต่เป็นการเปรียบธุรกิจเหมือนกับมนุษย์ รอดตายจากการแข่งขันที่รุนแรง สามารถดำเนินการได้อีกต่อไป

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.24 รูปภาษา: 致命（zh ì m ìng）

致命（zh ì m ìng）หมายถึง อาจทำให้เสียชีวิต (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1759) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 致命 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 274

如果金融业出了问题，银行失去了“供血”能力，对整个经济的影响将是**致命**的。

(People's Daily, 7 ก.พ. 2009)

ถ้าธุรกิจการเงินเกิดปัญหา ธนาคารสูญเสียความสามารถ “ให้เลือด” อาจเกิดผลกระทบ **ทำให้**เศรษฐกิจ**เสียชีวิต**

จากตัวอย่างข้างต้น 致命（zh ì m ìng）ไม่ได้หมายถึงอาจทำให้มนุษย์เสียชีวิต แต่หมายถึงทำให้ระบบเศรษฐกิจล้มเหลว เปรียบระบบเศรษฐกิจเป็นสิ่งมีชีวิต และธนาคารเป็นอวัยวะผลิตเลือด ธนาคารเกิดปัญหา ระบบเศรษฐกิจจะขาดสภาพคล่องเหมือนกับสิ่งมีชีวิตกำลังจะตาย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายสิ่งมีชีวิต เช่น 刺激 (c ì j ī, กระตุ้น) 复苏 (f ù s ū, ฟื้นคืนชีพ) 过冬 (gu ò d ōng, ผ่านฤดูหนาว) ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็นสิ่งมีชีวิต โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากสิ่งมีชีวิตไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
สิ่งมีชีวิต	เศรษฐกิจ
[อวัยวะของร่างกาย]	[องค์ประกอบของระบบเศรษฐกิจ]
[การดำเนินชีวิต]	[การดำเนินกิจการ]
[โรคภัยไข้เจ็บ]	[อุปสรรค]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4. อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์

อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ เช่น ชิ้นส่วนของเครื่องจักร หรือกริยาที่เกี่ยวกับเครื่องจักรเป็นต้น ไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบอุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ 7 รูป จำนวน 95 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 13 รูปภาษาอุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
1	fādòngjī 发动机	เครื่องจักรแปลงพลังงาน	1
2	gànggǎn 杠杆	คารงัด	1
3	jīzhì 机制	โครงสร้างเครื่องจักรกับหลักการทำงาน	30
4	liàntiáo 链条	ลูกโซ่	31
5	qǐdòng 启动	สตาร์ท	27
6	yǐnqíng 引擎	เครื่องยนต์	4
7	yùnzhuàn 运转	(เครื่องจักร) ทำงาน	2
	รวมทั้งหมด		95

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.1 รูปภาษา: 发动机 (fādòngjī)

发动机 (fādòngjī) หมายถึง เครื่องยนต์ เครื่องจักรแปลงพลังงานต่างๆ เช่น ความร้อน ไฟฟ้า เพื่อเป็นพลังงานที่ใช้กับเครื่องจักร (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 365) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 发动机 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 275

中国经济**发动机**马力强劲

(People's Daily, 13 มี.ค. 2009)

เครื่องยนต์ของเศรษฐกิจจีนแรงม้ามีพลัง

จากตัวอย่างข้างต้น 发动机 (fādòngjī) ไม่ได้หมายถึงเครื่องจักรแปลงพลังงานที่แท้จริง แต่เป็นการเปรียบเทียบ เปรียบเศรษฐกิจจีนเป็นเครื่องจักร องค์ประกอบต่างๆ เป็นส่วนต่างๆ ของเครื่อง การที่มีเครื่องยนต์ที่แรงม้ามีพลังมาก จะทำงานได้ดีและมีประสิทธิภาพ

4.2 รูปภาษา: 杠杆 (gànggǎn)

杠杆 (gànggǎn) หมายถึง คานงัด คือ เครื่องผ่อนแรงขั้นพื้นฐานซึ่งมีความสำคัญมากที่สุดแบบหนึ่ง เครื่องผ่อนแรงขั้นพื้นฐานซึ่งมีความสำคัญมากที่สุดแบบหนึ่ง ประกอบด้วยแขนรับแรงสองข้างยื่นออกไปจากจุดค้ำ แขนข้างสั้นรับแรงต้านทานและแขนข้างยาวรับแรงพยายาม (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 449) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 杠杆 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 276

刘小明说，靠经济的**杠杆**来调节和引导中心区小汽车的合理使用也是目前各大国际城市的通行做法。

(People's Daily, 21 ธ.ค. 2008)

นายเหลียว เสี่ยว หมิง กล่าว การใช้**คานงัด**เศรษฐกิจมาปรับและแนะนำการใช้รถเก๋งอย่างมีประสิทธิภาพ เป็นวิธีการปฏิบัติสากลของเมืองใหญ่ระดับโลกในปัจจุบัน

จากตัวอย่างข้างต้น 杠杆 (gànggǎn) ไม่ได้หมายถึงคานงัด ซึ่งเป็นเครื่องผ่อนแรงขั้นพื้นฐาน แต่หมายถึงสิ่งที่มีหน้าที่ปรับปรุงและทำให้เกิดความสมดุล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

4.3 รูปภาษา: 机制 (jīzhì)

机制 (jīzhì) หมายถึง โครงสร้างและหลักการทำงานของเครื่องจักร (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 628) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 机制 จำนวน 30 แห่ง

ตัวอย่างที่ 277

中国央行也在降息，鉴于全球性衰退的大环境，中国采取刺激需求的**机制**设计是必需的。

(Guangzhou Daily, 24 ธ.ค. 2008)

ธนาคารกลางของประเทศจีนลดดอกเบี้ยเช่นกัน เนื่องจากเศรษฐกิจทั่วโลกเกิดภาวะถดถอย ประเทศจีนจำเป็นต้องใช้**หลักการเครื่องจักร**กระตุ้นความต้องการ

ตัวอย่างที่ 278

“调结构的关键在创新。”中石化巴陵石化公司董事长张德明代表说，市场是导向，创新是关键，**机制**是保证。

(People’s Daily, 13 มี.ค. 2009)

“ความคิดสร้างสรรค์เป็นจุดสำคัญของการปรับปรุงโครงสร้าง” นายจาง เต๋อ หมิง ผู้แทนราษฎร ประธานบริษัท CHINA PETROLEUM & CHEMICAL CORPORATION สาขาเมือง ปาหลิง กล่าว ตลาดเป็นตัวนำ ความคิดสร้างสรรค์เป็นจุดสำคัญ **ระบบโครงสร้างเครื่อง**เป็นประกัน

จากตัวอย่างข้างต้น ไม่ได้หมายถึงระบบโครงสร้างของเครื่องจักร แต่หมายถึงระบบโครงสร้างของเศรษฐกิจ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนเครื่องจักร หากมีโครงสร้างและหลักการทำงานที่ดี จะสามารถทำงานได้ดี

4.4 รูปภาษา: 链条 (liàntiáo)

链条 (liàntiáo) หมายถึง ลูกโซ่ที่ใช้ในเครื่องจักร (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 850) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 链条 จำนวน 31 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 279

现在危机已从美国蔓延到欧洲，接下来担心会不会影响到亚洲和中国。全球的工商企业其实都已经处于一个**链条**上：“目前最担心金融危机影响到很多客户的购买力。”裴德生说。

(Guangzhou Daily, 4 พ.ย. 2008)

ปัจจุบัน วิกฤติจากสหรัฐอเมริกาลุกลามไปถึงทวีปยุโรป ต่อมา สิ่งที่เป็นห่วงคือวิกฤติจะกระทบถึงทวีปเอเชียและประเทศจีนหรือไม่ ที่จริงแล้ว ธุรกิจทั่วโลกอยู่ใน**ลูกโซ่**เส้นเดียวกัน “ตอนนี้ สิ่งที่เป็นห่วงที่สุดคือวิกฤติการเงินจะมีผลกระทบต่อแรงซื้อของลูกค้า” นายเผย เต๋อ เซิง กล่าว

ตัวอย่างที่ 280

世界金融危机尚未扭转，作为全球经济**链条**中的一环，中国也不可能独善其身，经济受到冲击是必然。而经济受到影响必会波及就业，因此 2009 年就业压力我们必须面对。

(People’s Daily, 7 ก.พ. 2009)

วิกฤติการเงินโลกยังไม่คลี่คลาย ประเทศจีนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของ**ลูกโซ่**เศรษฐกิจโลก ย่อมได้รับผลกระทบ การที่เศรษฐกิจได้รับผลกระทบย่อมส่งผลต่อกระจ้างงาน ดังนั้น ในปี 2009 เราต้องเผชิญกับแรงกดดันของการจ้างงาน

จากตัวอย่างข้างต้น 链条 (liàntiáo) ไม่ได้หมายถึงลูกโซ่ที่อยู่ในเครื่องจักร แต่เป็นการเปรียบเศรษฐกิจเป็นลูกโซ่ เพราะแต่ละส่วนของลูกโซ่เกี่ยวข้องกัน หากส่วนใดส่วนหนึ่งเกิดปัญหา จะส่งผลต่อส่วนอื่น กระทั่งส่วนรวม ระบบเศรษฐกิจก็มีลักษณะเช่นกัน จึงนำมาเปรียบกัน

4.5 รูปภาษา: 启动 (qǐdòng)

启动 (qǐdòng) หมายถึง เครื่องจักร เครื่องยนต์เริ่มทำงาน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1074) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 启动 จำนวน 1 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 281

此次会议尤其强调明年中国经济重点**启动**方向，对明年中国经济应对经济危机奠定了坚实基础。

(Guangzhou Daily, 12 ธ.ค. 2008)

ประชุมครั้งนี้เน้นทิศทางการ**สตาร์ทเครื่อง**ของเศรษฐกิจจีนปีหน้า สร้างพื้นฐานแข็งแรงแก่เศรษฐกิจจีนในการรับมือวิกฤติเศรษฐกิจ

ตัวอย่างที่ 282

据了解，自去年 4 月 1 日**启动**试商用以来，中国移动 TD—SCDMA 试商用客户已达 41.9 万人。

(People's Daily, 8 ม.ค. 2009)

เท่าที่ทราบ ตั้งแต่การ**สตาร์ท**ทดลองใช้ระบบTD—SCDMA ของบริษัท CHINA MOBIL จากวันที่ 1 เดือนเมษายนปีที่แล้วเป็นต้นมา ลูกค้าทดลองใช้ระบบมากถึง 419,000 คน

จากตัวอย่างข้างต้น 启动 (qǐdòng) ไม่ได้หมายถึงสตาร์เครื่อง ให้เครื่องเริ่มทำงาน แต่หมายถึง เริ่มต้นโครงการ

4.2 รูปภาษา: 引擎 (yǐnqíng)

引擎 (yǐnqíng) หมายถึง เครื่องยนต์ โดยเฉพาะเครื่องยนต์ที่ใช้พลังงานไอน้ำ หรือเครื่องยนต์ที่เผาไหม้ภายใน มาจากภาษาอังกฤษ engine (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1627) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 引擎 จำนวน 4 รูป

ตัวอย่างที่ 283

作为“世界工厂”的中国，其经济增长的两大“**引擎**”——珠三角和长三角区域的出口型企业正在遭遇较为普遍的经营困难。

(People's Daily, 21 พ.ย. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประเทศจีน ซึ่งได้ชื่อว่า “โรงงานโลก” **เครื่องยนต์**ในการทำให้เศรษฐกิจเติบโตสองเครื่อง ได้แก่ แถบอุตสาหกรรมสามเหลี่ยม จูเจียง และ ฉางเจียง แต่ปัจจุบัน วิสาหกิจที่ทำธุรกิจการส่งออกในสองแถบนี้กำลังประสบปัญหาในการดำเนินกิจการ

ตัวอย่างที่ 284

投资是上海经济的**引擎**之一。但是，在去年前三季，上海在工业、房地产、基础设施三大固定投资领域，已有工业、房地产出现投资下降趋势。

(People's Daily, 5 ก.พ. 2009)

การลงทุนเป็น**เครื่องยนต์**หนึ่งของเศรษฐกิจเมืองเซี่ยงไฮ้ แต่ในสามไตรมาสแรกของปีที่แล้ว ในอุตสาหกรรมการผลิต ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ และอุปกรณ์พื้นฐาน ซึ่งเป็นสามแห่งการลงทุนหลักของเซี่ยงไฮ้ การลงทุนในด้านอุตสาหกรรม อสังหาริมทรัพย์เกิดแนวโน้มลดลง

ในตัวอย่างข้างต้น 引擎 (yǐnqíng) ไม่ได้หมายถึงเครื่องยนต์ที่แท้จริง แต่เป็นการเปรียบเขตอุตสาหกรรมเป็นเครื่องยนต์ เพราะเขตอุตสาหกรรมสามารถสร้างรายได้เป็นจำนวนมาก มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจเช่นเดียวกับเครื่องยนต์สามารถทำให้เครื่องทำงานได้

4.7 รูปภาษา: 运转 (yùnzhuàn)

运转 (yùnzhuàn) หมายถึง เครื่องทำงาน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1698) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 运转 จำนวน 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 285

生物质发电，一个前景光明的再生能源产业，刚刚起步却面临生存困境，个别电厂一年只有 4 个月能够正常**运转**，仅有三成企业尚有微利

(People’s Daily, 7 ธ.ค. 2008)

การสร้างไฟฟ้าด้วยพลังงานชีวมวล ซึ่งเป็นอุตสาหกรรมพลังงานทดแทนที่มีอนาคตแสนดี เพิ่งจะเริ่มต้นแต่ประสบความยากลำบากในการดำเนินกิจการ โรงงานผลิตไฟฟ้าบางแห่ง หนึ่งปีมีเพียงสี่เดือนสามารถ**ทำงาน**ตามปกติ มีบริษัทแค่ร้อยละสามสิบสามารถคืนทุนและมีกำไรเล็กน้อย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 286

“辛苦几十年才做大的企业，还在正常**运转**，就因为拿不到贷款，差点就一夜破产了。”一个多月后，面对本报记者，新中天副总张水华仍心有余悸。

(People's Daily, 20 ม.ค. 2009)

“บริษัทกว่าจะได้สภาพปัจจุบัน ต้องใช้เวลาหลายสิบปี ยังสามารถ**ทำงาน**ตามปกติ แต่เพราะไม่ได้รับเงินกู้ เกือบล้มละลายไป” หลังจากเหตุการณ์เกิดขึ้นหนึ่งเดือน เมื่อกล่าวถึงเรื่องนี้กับผู้สื่อข่าว นาย จาง สุย หัว รองผู้อำนวยการบริษัท ซิน จง เทียน ยังรู้สึกเสียขวัญ

ในตัวอย่างข้างต้น 运转 (yùnzhuàn) ไม่ได้หมายถึงการทำงานของเครื่องจักร แต่หมายถึงการดำเนินการของธุรกิจ เปรียบธุรกิจเหมือนเครื่องจักร หากดำเนินกิจการต่อไปได้เหมือนกับเครื่องยังสามารถทำงานได้

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ เช่น 链条 (liàntiáo, ลูกโซ่) 引擎 (yǐnqíng, เครื่องยนต์) 运转 (yùnzhuàn, เครื่องทำงาน) ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็นเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
เครื่องยนต์ / เครื่องจักร	เศรษฐกิจ
[โครงสร้างเครื่อง]	[โครงสร้างเศรษฐกิจ]
[การทำงาน]	[การดำเนินการ]
[พลังงาน]	[เงินทุน]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

5. อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง

สิ่งก่อสร้าง หมายถึง สิ่งที่สร้างขึ้นโดยใช้อิฐและปูนเป็นส่วนใหญ่ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายสิ่งก่อสร้าง เช่น ส่วนประกอบของสิ่งก่อสร้าง ไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับสิ่งก่อสร้าง จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง 3 รูป จำนวน 22 แห่ง รายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 14 รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้างของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
1	jīchǔ 基础	พื้นฐาน	11
2	jīsh í 基石	หินที่เป็นฐานก่อสร้าง	1
3	zhīzh ù 支柱	เสาหลัก	10
	รวมทั้งหมด		22

5.1 รูปภาษา: 基础 (jīchǔ)

基础 (jīchǔ) หมายถึง ที่ตั้งของสิ่งก่อสร้าง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 631) ในข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 基础 จำนวน 11 แห่ง

ตัวอย่างที่ 287

刘允认为，经济调整有其自然规律，经济衰退对好的企业来说，更是机遇。他介绍，谷歌成立后正好碰上了 1999 年、2000 年网络泡沫，而谷歌恰恰是抓住了这个机会，打下**基础**做好自己的营销平台，发展到今天用十年打造了全球领先品牌。

(Yangtse Evening Post, 28 พ.ย. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

หลิว หยุน เห็นว่า การปรับตัวของเศรษฐกิจมีกฎตามธรรมชาติของตน สำหรับธุรกิจที่แข็งแกร่ง การถดถอยของเศรษฐกิจเป็นโอกาสมากกว่า เขาอธิบายว่า เมื่อบริษัท google จัดตั้งขึ้นประสบกับฟองสบู่ของเศรษฐกิจอินเทอร์เน็ตในปี 1999 และ ปี 2000 พอดี แต่ บริษัท google ถือโอกาสนี้สร้าง**พื้นฐาน**การตลาดที่ดี มาถึงตอนนี้ ใช้เวลาสิบปีสร้างแบรนด์ชั้นนำของโลกได้

ตัวอย่างที่ 288

此次会议尤其强调明年中国经济重点启动方向，对明年中国经济应对经济危机奠定了坚实**基础**。

(Guangzhou Daily, 12 ธ.ค. 2008)

ประชุมครั้งนี้เน้นทิศทางการสตาร์ทเครื่องของเศรษฐกิจจีนปีหน้า สร้าง**พื้นฐาน**แข็งแรงแก่เศรษฐกิจจีนในการรับมือวิกฤติเศรษฐกิจ

ในตัวอย่างข้างต้น 基础 (jīchǔ) ไม่ได้หมายถึงพื้นฐานของสิ่งก่อสร้าง แต่หมายถึงวิธีการที่ใช้ในการรองรับสถานการณ์ต่างๆ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนสิ่งก่อสร้าง หากมีฐานที่หนักแน่น จะไม่กลัวเหตุการณ์ที่จะเกิดขึ้น

5.2 รูปภาษา: 基石 (jīsh í)

基石 (jīsh í) หมายถึง หินที่ใช้เป็นพื้นฐานของสิ่งก่อสร้าง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 632) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 基石 จำนวน 1 แห่ง

ตัยอย่างที่ 289

由于中国的经济增速在世界上首屈一指，股市的**基石**仍很牢固；金融机构也非常安全,没有破产倒闭之虞；管理层及时改变货币政策,沉着应对市场变化， 所以，世界近两天的目光都注视着中国。

(Yangtse Evening Post, 13 ต.ค. 2008)

เนื่องจากอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจจีนติดอันดับต้นๆ ของโลก **พื้นฐาน**ตลาดหุ้นแข็งแกร่ง สถาบันการเงินมีความปลอดภัย ไม่มีโอกาสเกิดการล้มละลาย และระดับผู้บริหารได้ปรับเปลี่ยนนโยบายการเงินอย่างทันเหตุการณ์ สามารถรับมือกับการเปลี่ยนแปลงของตลาดอย่างดี ดังนั้น สองวันนี้ทั่วโลกกำลังจับตามองจีนอยู่

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในตัวอย่างข้างต้น เมื่อ 基石 (jīsh ɪ́)ใช้กับตลาดหุ้น เป็นการเปรียบตลาดหุ้นเหมือนกับสิ่งก่อสร้าง

5.3 รูปภาษา: 支柱 (zhīzhù)

支柱 (zhīzhù) หมายถึง เสาที่ใช้สำหรับค้ำไว้ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 632) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 支柱 จำนวน 10 แห่ง

ตัวอย่างที่ 290

房地产业作为**支柱**产业，可以拉动数十个相关产业的发展。但今年以来，一些城市的房地产市场日渐低迷，对上下游产业的负面影响也日渐显现。

(People's Daily, 24 ต.ค. 2008)

ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นธุรกิจ**เสาหลัก** สามารถนำพาการเจริญเติบโตของธุรกิจที่เกี่ยวข้องหลายสิบธุรกิจ แต่ตั้งแต่ต้นปีนี้เป็นต้นมา ตลาดอสังหาริมทรัพย์ของเมืองบางแห่งซบเซา มีผลกระทบต่อธุรกิจที่เกี่ยวข้องเริ่มเห็นได้ชัด

ตัวอย่างที่ 291

中国有 13 亿人口，光内需市场就可以使医药变成**支柱**产业，调整和提振是应该长期做的事情。

(Yangtse Evening Post, 16 ก.พ. 2009)

ประเทศจีนมีประชากร 1,300 ล้านคน แต่ความต้องการของตลาดภายในประเทศก็สามารถทำให้อุตสาหกรรมยาและการแพทย์กลายเป็นธุรกิจ**เสาหลัก** การปรับปรุงและการกระตุ้นอุตสาหกรรมยาและการรักษาเป็นงานที่ควรปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อ 支柱 (zhīzhù) ใช้ร่วมกับธุรกิจ จะไม่ได้หมายถึงสาที่ใช้สำหรับค้ำไว้ แต่หมายถึงมีความสำคัญมาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายสิ่งก่อสร้าง ได้แก่ 基础 (jīchǔ, พื้นฐาน) 基石 (jīsh ɪ́ หินที่เป็นฐานก่อสร้าง) และ 支柱 (zhīzhù, เครื่องทำงาน) ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สิ่งก่อสร้าง โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากสิ่งก่อสร้างไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
สิ่งก่อสร้าง	เศรษฐกิจ
[มีโครงสร้าง]	[มีระบบ]

6. อุปลักษณ์ของเหลว

ของเหลว หมายถึง ของที่ไม่แข็งมีลักษณะไหลได้อย่างน้ำ (ราชบัณฑิตยสถาน, 2546: 175) อุปลักษณ์ของเหลว หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายของเหลวไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนของเหลว ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบรูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลว 10 รูป จำนวน 202 แห่ง มีรายละเอียดต่อไปนี้

ตารางที่ 15 รูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลวของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	**รูปภาษาอุปลักษณ์**	**หความหมายในภาษาไทย**	**ความถี่ที่ปรากฏ**
1	cháo 潮	กระแสน้ำขึ้นลง	9
2	chōngjī 冲击	(สายน้ำ) กระแทก	58
3	dòngdàng 动荡	(คลื่น, กระแสน้ำ, ผิวน้ำเป็นอาทิ) กระเพื่อม	16
4	gāochao 高潮	จุดน้ำขึ้นสูงสุด	2

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลักษณ์	หความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
5	huíluò 回落	กระแสน้ำลดลง	37
6	jǐngpēn 井喷	น้ำมัน หรือแก๊ส-ธรรมชาติใต้ดินพุ่งออกจากบ่อ	3
7	liú 流	ไหล	34
8	shàng xià yóu 上下游	ช่วงน้ำที่อยู่ข้างบนและช่วงน้ำที่อยู่ข้างล่าง	13
9	zhǎng 涨	ระดับน้ำสูงขึ้น	25
10	zhēngfā 蒸发	ระเหย	5
		รวมทั้งหมด	202

6.1 รูปภาษา: 潮 (cháo)

潮 (cháo) หมายถึง กระแสน้ำขึ้นน้ำลง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 161) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 潮 จำนวน 9 แห่ง

ตัวอย่างที่ 292

“广东省出现了一些中小企业关闭或破产的现象，但并没有出现倒闭**潮**。”

(People's Daily, 11 พ.ย. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

“มณฑลกวาง ตุ้งมีธุรกิจขนาดกลางและขนาดเล็กบางแห่งเปิดกิจการหรือล้มละลาย แต่ยังไม่เกิด**<u>กระแส</u>**การล้มเหลวของกิจการ

ตัวอย่างที่ 293

金融风暴呼啸而过，企业掀起“裁员**<u>潮</u>**”

——摩托罗拉、诺基亚以及索尼爱立信三大手机巨头全球“扎堆”裁员。

(Guangzhou Daily, 6 พ.ย. 2008)

พายุการเงินผ่านไป ธุรกิจเริ่มเกิด “**<u>กระแส</u>**ปลดพนักงาน”

——สามบริษัทขายมือถือยักษ์ใหญ่โมโตโรล่า โนเกีย โซนี อีริคสันแห่กันปลดพนักงาน

จากตัวอย่างข้างต้น 潮 (cháo) ไม่ได้หมายถึงกระแสน้ำขึ้นลงในธรรมชาติ แต่หมายถึงปรากฏการณ์ที่เกิดเป็นจำนวนมากในช่วงเวลาเดียวกัน เนื่องจากเมื่อกระแสน้ำขึ้น จะพาน้ำจำนวนมากขึ้นมาพร้อมๆ กันทีเดียว จึงนำมาเปรียบเปรียบ

6.2 รูปภาษา: 冲击 (chōngjī)

冲击 (chōngjī) หมายถึง สายน้ำกระแทกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 187) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 冲击 จำนวน 58 แห่ง

ตัวอย่างที่ 294

虽然当前我国的经济基本面还是好的，但是不可避免地受到全球金融“海啸”的**<u>冲击</u>**。

(Yangtse Evening Post, 27 ต.ค. 2008)

ถึงแม้ว่าในปัจจุบันพื้นฐานทางเศรษฐกิจยังดี แต่ว่าไม่สามารถหลีกเลี่ยงที่จะได้รับผล**<u>กระทบ</u>**จากวิกฤติการเงิน

ตัวอย่างที่ 295

当然，我们也应看到，这场金融危机可能会给全球经济带来长远而深刻的影响，也不可避免会波及到我国。这其中，对我国出口的**<u>冲击</u>**需要引起重视。

(People's Daily, 8 ต.ค. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แน่นอน เราควรมองเห็นผลกระทบระยะยาวและสาหัสที่อาจมีต่อเศรษฐกิจโลกจากวิกฤติการเงินครั้งนี้ และต้องมีผลกระทบต่อประเทศเราอย่างแน่นอน ในที่นี้ ผ**ลกระทบ**ที่มีต่อการส่งออกของประเทศควรได้รับการดูแลเป็นพิเศษ

จากตัวอย่างข้างต้น 冲击（chōngjī）ไม่ได้หมายถึงสายน้ำกระแทกไปยังสิ่งใดสิ่งหนึ่ง แต่หมายถึง กระทบอย่างแรง หรือผลกระทบรุนแรงต่อเศรษฐกิจ เนื่องจากมีแรงกระแทกมาก จึงนำมาใช้ในความหมายเชิงเปรียบ

6.3 รูปภาษา: 动荡（dòngdàng）

动荡（dòngdàng）หมายถึง (คลื่น, กระแสน้ำ, ผิวน้ำ เป็นอาทิ) กระเพื่อม (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 326) เป็นลักษณะของน้ำ จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 动荡 จำนวน 16 แห่ง

ตัวอย่างที่ 298

最近，全球金融市场依然**动荡**，投资者恐慌情绪严重。

(People's Daily, 30 ต.ค. 2009)

เมื่อเร็วๆนี้ ตลาดการเงินของทั่วโลกยัง**กระเพื่อม** นักลงทุนมีอารมณ์หวาดกลัวมาก

ตัวอย่างที่ 299

国家统计局新闻发言人李晓超昨日在新闻发布会上表示，当前经济运行中的突出矛盾和问题主要是国际金融市场**动荡**多变，世界经济增速明显放缓，对我国经济的影响不断显现。

(Guangzhou Daily, 21 ต.ค. 2008)

เมื่อวาน นาย หลี เสี่ยว ชาว ผู้แถลงจากสำนักงานสถิติแห่งชาติกล่าวในงานแถลงข่าวว่า ปัจจุบันปัญหาและความขัดแย้งหลักในการพัฒนาเศรษฐกิจ คือ ผลกระทบที่ได้รับจาก**ความไม่สงบ**ของตลาดการเงินโลก และการชะลอตัวของเศรษฐกิจโลกปรากฏขึ้นอย่างต่อเนื่อง

จากตัวอย่างข้างต้น 动荡（dòngdàng）ไม่ได้หมายถึงกระแสน้ำกระเพื่อม แต่หมายถึงสภาพหรือสถานการณ์ที่ไม่สงบ เพราะเมื่อน้ำกระเพื่อม สภาพจะไม่อยู่นิ่ง จึงนำมาเปรียบกับสภาพที่ไม่สงบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6.4 รูปภาษา: 高潮（gāocháo）

高潮（gāocháo）หมายถึง ในรอบของกระแสน้ำขึ้นลง ที่น้ำขึ้นสูงที่สุด (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 450) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 高潮 จำนวน 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 298

去年底以来，燃油税、1.6升以下乘用车购置税减半等政策的出台，已经让微车市场呈现出一个销售**高潮**。

(People's Daily, 25 ก.พ. 2009)

จากสิ้นปีที่แล้วจนถึงปัจจุบัน การประกาศใช้นโยบายต่างๆ เช่น ลดภาษีน้ำมันเชื้อเพลิง ลดภาษีการค้าลงครึ่งหนึ่งเมื่อรถยนต์ขนาดต่ำกว่า 1,600 ซีซี ทำให้ตลาดรถยนต์ขนาดเล็กมียอดขาย**พุ่งขึ้น**

ตัวอย่างที่ 299

分析人士预计，由于房地产在地方财政占比太大，在上一轮救市没有即时见效的情况下，不排除有新一轮地方救市**高潮**。

(Guangzhou Daily, 26 พ.ย. 2008)

นักวิเคราะห์คาดการณ์ว่า เนื่องจากในการคลังท้องถิ่น ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์มีอัตราค่อนข้างสูง อาจเกิด**กระแสสูง**รอบใหม่ในการช่วยเหลือตลาด เพราะการช่วยเหลือตลาดรอบก่อนไม่ได้เห็นผลอย่างทันใจ

จากตัวอย่างข้างต้น 高潮（gāocháo）ไม่ได้หมายสถึงจุดสูงสุดของกระแสน้ำ แต่หมายถึงปรากฏการณ์จำนวนมากที่เกิดขึ้นพร้อมกัน ซึ่งมีลักษณะเดียวกับกระแสน้ำขึ้นสูง

6.5 รูปภาษา: 回落（huíluò）

回落（huíluò）หมายถึง กระแสน้ำหลังจากขึ้นสูงในระดับหนึ่ง แล้วลดลงไป (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 607) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 回落 จำนวน 37 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 300

与往年不同的是，9 月底至本月初，南京气源价还在逐步**回落**，预计 11 月份的民用液化气零售价还将保持平稳或小范围波动。

(Yangtse Evening Post, 5 ต.ค. 2008)

ที่แตกต่างกับปีที่ผ่านมา ปลายเดือนกันยายนถึงต้นเดือนนี้ราคาแหล่งก๊าซของเมืองนานกิง**ลดลง**ตามลำดับ คาดว่าในเดือนพฤศจิกายนราคาขายปลีกของก๊าซหุงต้มที่ประชาชนใช้นั้นก็จะให้อยู่ในระดับคงที่ หรือให้มีผลกระทบเล็กน้อย

ตัวอย่างที่ 301

在经济稳步增长的同时，全市主要食品价格却有所**回落**，广州房价增幅也低于全国平均水平。

(Guangzhou Daily, 2 ต.ค. 2008)

ในเวลาเดียวกันที่เศรษฐกิจขยายตัวอย่างมั่นคง ราคาอาหารหลักของตลาด**ลดลง** และอัตราการเติบโตของราคาห้องพักในกวางโจวต่ำกว่าราคาเฉลี่ยของทั้งประเทศ

จากตัวอย่างข้างต้น 回落（hu íluò）ไม่ได้หมายถึงกระแสน้ำหลังจากขึ้นสูงในระดับหนึ่งจะลดลงไป แต่หมายถึงการลดลงคงที่ของราคา ซึ่งมีลักษณะเดียวกับกระแสน้ำลดลง

6.6 รูปภาษา**:** 井喷（jǐng pēn）

井喷（jǐng pēn）หมายถึง ในกระบวนการเจาะและผลิตน้ำมันธรรมชาติ น้ำมันหรือแก๊สธรรมชาติใต้ดินจำนวนมากพุ่งออกจากบ่ออย่างกะทันหัน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 723) เป็นปรากฏการณ์ของน้ำมันและแก๊สธรรมชาติ จากข้อมูลที่ศึกษาพบรูปภาษา 井喷 จำนวน 3 แห่ง

ตัวอย่างที่ 302

而紧接着的 2010 年就是广州亚运会，广州旅游业在 2010 年**井喷**似乎已不是奢望。

(Guangzhou Daily, 7 ม.ค. 2009)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

แต่ในปี 2553 ที่จะมาถึงนี้ มีงานเอเชียนเกมส์ที่กวางโจว ในปี 2553 การท่องเที่ยวของเมืองกวางโจวได้พุ่งขึ้นเหมือนไม่ใช่ความหวังที่มากเกินควร

ตัวอย่างที่ 303

现在是春节前大家“钱包”比较鼓的时候，所以预计从 20 日起，将带动起一个“小**井喷**”，主要购买者会是一些前期持币待购的人。

(Yangtse Evening Post, 15 ม.ค. 2009)

ตอนนี้เป็นช่วงก่อนเทศกาลวันตรุษจีน “กระเป๋าเงิน” ของประชาชนค่อนข้างแน่น ดังนั้น คาดว่าจากวันที่ 20 เป็นต้นไป จะเกิด “**น้ำมันพุ่ง**ขนาดเล็ก” รอบหนึ่ง ผู้ซื้อหลักจะเป็นผู้ที่ถือเงินและจับตามองในช่วงก่อนหน้านี้

ในตัวอย่างข้างต้น 井喷 (jǐng pēn) ไม่ได้หมายถึงน้ำมันหรือแก๊สธรรมชาติใต้ดินจำนวนมากพุ่งออกจากบ่ออย่างกะทันหัน แต่หมายถึงพุ่งขึ้นสูงของเงิน การใช้จ่ายเป็นต้น เพราะมีลักษณะที่คล้ายกัน คือ พุ่งขึ้นภายในระยะเวลาสั้น และขึ้นอย่างสูงและแรง

6.7 รูปภาษา: 流 (liú)

流 (liú) หมายถึง ของเหลวเคลื่อนที่ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 873) เป็นกริยาที่เกี่ยวกับของเหลว จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 流 จำนวน 34 แห่ง

ตัวอย่างที่ 304

关于在华投资，陈德铭表示，目前没有感觉到有资金**流**出中国的迹象，中国仍是外商投资很好的目的地。

(Yangtse Evening Post, 6 ธ.ค. 2008)

สำหรับการลงทุนในประเทศจีนนั้น นายเฉิน เต๋อ หมิงกล่าวว่า ไม่ได้รู้สึกถึงท่าทีของเงินทุนที่**ไหล**ออกนอกประเทศ ประเทศจีนก็ยังคงเป็นเป้าหมายการลงทุนที่ดีของนักลงทุนต่างชาติ

ตัวอย่างที่ 305

中国人民银行副行长胡晓炼 23 日表示，中国目前没有发生大规模的资本流出，但资本**流**入的规模和速度在下降。

(Yangtse Evening Post, 24 มี.ค. 2009)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในวันที่ 23 นายหู เสี่ยว เลี่ยน รองผู้ว่าการธนาคารประชาชนจีนกล่าวว่า ปัจจุบันประเทศจีนไม่มีเงินทุนที่**ไหล**ออกไปนอกประเทศในขนาดมากนัก แต่เงินทุนที่ไหลเข้าประเทศกลับมีขนาดและปริมาณที่ลดลง

จากตัวอย่างข้างต้น 流(liú) ไม่ได้หมายถึงการเคลื่อนไหวของน้ำ แต่หมายถึง เงินจากองค์กรหนึ่งไปสู่อีกองค์กรหนึ่ง เปรียบเงินเหมือนกับของเหลว ไม่อยู่นิ่ง มีการเคลื่อนไหวตลอด

6.8 รูปภาษา: 上下游(shàng xià yóu)

上游(shàngyóu)หมายถึง ช่วงที่ใกล้แห่งกำเนิดของแม่น้ำ(中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1198)

下游(xiàyóu)หมายถึง ช่วงที่จะถึงปากน้ำ(中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1470)

上下游(shàng xià yóu) หมายถึงต้นน้ำและปากน้ำ จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา 上游 下游 และ 上下游 จำนวนทั้งหมด 23 แห่ง

ตัวอย่างที่ 306

同时，张辉指出，房地产是一个**上下游**产业链较长的行业，一个行业的景气度可以影响到直接间接相关的四五十个行业的发展，这也是当前政府鼓励楼市的一个原因。

(Yangtse Evening Post, 27 ต.ค. 2008)

ขณะเดียวกัน นาย จาง ฮุย ชี้ว่า ธุรกิจอสังหาริมทรัพย์เป็นธุรกิจที่มี**สายน้ำ**ค่อนข้างยาว การเจริญเติบโตของธุรกิจหนึ่งสามารถส่งผลต่อการพัฒนาของธุรกิจสิบ ห้าสิบแห่ง รวมทั้งธุรกิจที่เกี่ยวข้องในทางตรงและทางอ้อม นี่คือเหตุผลหนึ่งที่ปัจจุบันรัฐบาลสนับสนุนธุรกิจอสังหาริมทรัพย์

ตัวอย่างที่ 307

汽车消费的巨大需求，必然刺激相关**上下游**产业的增长，从而带动整个首都经济的发展，同时也对解决就业等问题发挥不容忽视的作用。

(People's Daily, 21 ธ.ค. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความต้องการจำนวนมากในการใช้จ่ายรถยนต์ ย่อมกระตุ้นการเติบโตของธุรกิจ**ต้นน้ำและปากน้ำ** และนำไปสู่การพัฒนาของเศรษฐกิจภาพรวมของกรุง ปัก กิ่ง ขณะเดียวกัน ยังสามารถแก้ไขปัญหาการจ้างงาน ฯลฯ

ตัวอย่างที่ 308

尽管有色金属价格在过去一周内开始走稳，**上游**厂商出货意愿大为增强，但现货市场交易仍然十分冷清，业内人士介绍称，**下游**需求的持续萎靡是主要原因。

(Guangzhou Daily, 6 พ.ย. 2008)

ถึงแม้ว่าราคาของโลหะนอกกลุ่มเหล็กในอาทิตย์ที่ผ่านมาเริ่มคงที่ โรงงาน**ต้นน้ำ**มีแนวโน้มออกสินค้ามากขึ้น แต่ตลาดค้าขายยังซบเซามาก ผู้ที่อยู่ในวงการอธิบายว่า ความต้องการ**ทางปากน้ำ**หดตัวเป็นเหตุผลหลัก

ตัวอย่างที่ 309

受到房地产及汽车等**下游**用钢市场需求持续萎缩的影响，国内钢材价格上周大幅下挫 6.25%。

(Guangzhou Daily, 15 ต.ค. 2008)

ความต้องการของตลาดใช้เหล็ก**ปากน้ำ** เช่น อสังหาริมทรัพย์และธุรกิจรถยนต์เป็นต้น หดตัวอย่างต่อเนื่อง ส่งผลต่อราคาเหล็กภายในประเทศอาทิตย์ที่แล้วลดลงร้อยละ 6.25

จากตัวอย่างข้างต้น 上游 (shàngyóu) และ 下游 (xiàyóu) ไม่ได้หมายถึง ช่วงของสายน้ำที่แท้จริง แต่ใช้ในความหมายเชิงเปรียบเทียบ 上游 หมายถึง ธุรกิจการผลิตวัตถุดิบ 下游 หมายถึง ธุรกิจฟื้งพาอาศัยหรือตลาด เพราะธุรกิจหนึ่งย่อมเกี่ยวข้องกับธุรกิจหลายๆ อย่าง เหมือนกับอยู่ในสายน้ำเดียวกัน เกี่ยวข้องกัน มีผลต่อกันและกัน ธุรกิจการผลิตเหมือนกับช่วงน้ำที่สูงกว่า เพราะมีผลต่อธุรกิจนี้ ส่วนธุรกิจที่พึ่งพาอาศัยเหมือนกับช่วงสายน้ำที่ต่ำกว่า เพราะการเจริญเติบโตต้องขึ้นอยู่กับธุรกิจที่เหนือกว่า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

6.9 รูปภาษา: 涨（zhǎng）

涨（zhǎng）หมายถึง ระดับน้ำสูงขึ้น (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1717) นอกจากนี้ยังมีคำว่า “上涨（shàng zhǎng）” ซึ่งมีความหมายเดียวกัน จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา 涨 และ 上涨 จำนวน 23 แห่ง

ตัวอย่างที่ 310

百江瓶装液化气今起**涨**价

(Yangtse Evening Post, 5 ต.ค. 2008)

จากวันนี้เป็นต้นไปก๊าซหุงต้มของเมือง ไป่ เจียง จะมีราคา**เพิ่มขึ้น**

ตัวอย่างที่ 311

如果从资本市场来讲的话，中国资本市场有自己的发展规律，这一轮的暴跌，跟国际市场没有那么大的关系，去年**涨**得太狠，快速**上涨**必然带来快速下跌，这是资本市场的自然规律。

(Yangtse Evening Post, 17 ต.ค. 2008)

หากมองในด้านตลาดทุน ตลาดทุนของจีนมีกฎเกณฑ์การเติบโตของตน การลดลงอย่างหนักของรอบนี้ ไม่ได้เกี่ยวข้องกับตลาดโลกมากนัก ปีที่แล้ว**ขึ้น**แรงไป การ**ขึ้น**อย่างรวดเร็วย่อมทำให้ตกอย่างรวดเร็ว นี่คือกฎเกณฑ์ธรรมชาติของตลาดทุน

จากตัวอย่างข้างต้น ไม่ได้หมายถึงการขึ้นของน้ำ แต่หมายถึงการขึ้นของราคา การนำการขึ้นของน้ำและราคามาเปรียบกัน จะเห็นภาพได้ชัดเจนขึ้น

6.10 รูปภาษา: 蒸发 （zhēng fā）

蒸发（zhēng fā）หมายถึง ผิวพื้นของของเหลวค่อยๆ กลายเป็นอากาศ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1376) ความหมายตรงกับ “ระเหย” ในภาษาไทย จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา จำนวน 3 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 312

主持人：观众提出这样的问题，美国金融机构在这次危机中损失达到天文数字，损失的钱都到哪去了？

曹远征：是**蒸发**的，东西还在，只不过东西不值那么多钱。

(Yangtse Evening Post, 21 ต.ค. 2008)

พิธีกร : ผู้ชมมีข้อสงสัยว่า วิกฤติการณ์ครั้งนี้มีผลกระทบต่อองค์กรการเงินของสหรัฐอเมริกาอย่างมาก เงินที่เสียหายนั้นไปไหนหมด

ฉาว หย่วน เจิง: **ระเหย**ไปหมดแล้ว ของยังอยู่ แต่ว่าของก็ไม่คุ้มกับค่าเงิน

ตัวอย่างที่ 313

新年以来的这一波猛烈下跌，让全球股市市值在短短两个月时间里**蒸发**了 4.56 万亿美元。

(Yangtse Evening Post, 4 มี.ค. 2009)

ตั้งแต่ปีใหม่เป็นต้นมาราคาหุ้นที่ตกลงอย่างมาก ภายในระยะเวลาช่วงสั้น 2 เดือน ทำราคาตลาดหุ้นทั่วโลก**ระเหย**ไป 4.56 ล้านล้านดอลล่าร์

จากตัวอย่างข้างต้น 蒸发（zhēngfā）ไม่ได้หมายถึงน้ำระเหยเป็นอากาศ แต่หมายถึงค่าเงินหายไป เพราะการเปลี่ยนแปลงของอัตราค่าเงินทำให้คุณค่าของธนบัตรมีขึ้นมีลง การที่ค่าเงินถูกลง กำลังซื้อน้อยลง เหมือนกับน้ำระเหยไป

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายของเหลว เช่น 冲击 (chōngjī, สายน้ำกระแทกสิ่งใดสิ่งหนึ่ง) 动荡 (dòngdàng, กระแสน้ำกระเพื่อม) และ 回落 (huíluò, กระแสน้ำหลังจากขึ้นสูงในระดับหนึ่ง แล้วลดลงไป) ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็นของเหลว โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากของเหลวไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ความหมายต้นทาง ของเหลว	ความหมายปลายทาง เศรษฐกิจ
[การเคลื่อนที่]	[การหมุนเวียนของเงินทุน]
[การขึ้นลงของน้ำ]	[การขึ้นลงของราคา]
[ต้นน้ำและปากน้ำ]	[ธุรกิจที่มีความเกี่ยวข้องกัน]

7. อุปลักษณ์การแข่งขัน

อุปลักษณ์การแข่งขัน หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายการแข่งขันไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนการแข่งขัน ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบรูปภาษาอุปลักษณ์การแข่งขัน 12 รูป จำนวน 47 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 16 รูปภาษาอุปลักษณ์การแข่งขันของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
1	bùjú 布局	การวางหมาก (ของหมากรุก)	4
2	cānyù zhě 参与者	ผู้ร่วมเกม	1
3	duìshǒu 对手	คู่แข่ง	4
4	guīzé 规则	กฎ (ของเกม)	5

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ลำดับที่	รูปภาษา อุปลักษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
5	jìngzhēng 竞争	แข่งขัน	6
6	nèigōng 内功	กำลังภายใน	4
7	xǐpái 洗牌	ล้างไพ่	4
8	yíng 赢	ชนะ	7
9	yóuxì 游戏	เกม	5
10	zhìdìng zhě 制定者	ผู้สร้างกฎ (เกม)	2
11	zhòngquán 重拳	หมัดหนัก	4
12	zhǔdǎo zhě 主导者	ผู้นำ (เกม)	1
		รวมทั้งหมด	47

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.1 รูปภาษา: 布局 (bùjú)

布局 (bùjú) หมายถึง วางหมาก (ของหมากรุก) (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 119) จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา 布局 จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 314

包括摩托罗拉、诺基亚以及索尼爱立信三大手机巨头纷纷宣布裁员。业内人士表示，裁员或是手机企业调整战略重新布局的措施之一。

(Guangzhou Daily, 6 พ.ย. 2008)

รวมถึงบริษัทมือถือสามบริษัทยักษ์ใหญ่ คือ โมโตโรล่า โนเกีย และโซนี อีริคสัน ล้วนประกาศปลดพนักงาน ผู้อยู่ในวงการอธิบายว่า การปลดพนักงานอาจเป็นมาตรการหนึ่งที่ธุรกิจโทรศัพท์มือถือปรับปรุงยุทธศาสตร์ และ**วางหมากใหม่**

ตัวอย่างที่ 315

经过全省上下努力，**布局**一季度、决战二季度、大干三季度，全省经济实现强劲回升，全年增长10%的目标胜利在望。

(People's Daily, 27 พ.ย. 2008)

หลังจากความพยายามของทั้งมณฑล **วางหมาก**ในไตรมาสที่หนึ่ง สู้ในไตรมาสที่สอง ลุยในไตรมาสที่สาม เศรษฐกิจของมณฑลกลับมาเพิ่มขึ้น เป้าหมายเพิ่มร้อยละ10 ของปีนี้กำลังจะได้เข้าเป้า

จากตัวอย่างข้างต้น 布局 (bùjú) ไม่ได้หมายถึงวางหมากในการเล่นหมากรุก แต่หมายถึงการวางเค้าโครงในการดำเนินธุรกิจ เปรียบการดำเนินธุรกิจเหมือนกับการเล่นหมากรุก ต้องการมีการวางแผนที่ดี

7.2 รูปภาษา: 参与者 (cānyù zhě)

参与 (cānyù) หมายถึง เข้าร่วม (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 129) 者 (zhě) เป็นคำที่ใช้ตามหลังคำวิเศษณ์ คำกริยา วิเศษณ์วลี และกริยาวลี หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะดังกล่าว หรือ ผู้กระทำ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1726)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

参与者（cānyù zhě）หมายถึง ผู้เข้าร่วม จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 参与者 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 316

今年杉杉品牌就 20 岁了，再过 20 年杉杉应该是什么样子？面对全球化竞争，特别是金融危机以后，中国企业怎样由游戏的**参与者**变为主导者之一，甚至是规则的制定者？

(People's Daily, 17 ก.พ. 2009)

ปีนี้ แบรนด์ ซาน ซาน จะก้าวสู่วัย 20 ปี อีก 20 ปี ซาน ซาน ควรจะเป็นอย่างไร ต่อหน้าการแข่งขันระดับโลก โดยเฉพาะหลังจากวิกฤติการเงิน วิสาหกิจจีนจะทำอย่างไรให้เปลี่ยนจาก**ผู้ร่วมเกม**เป็นหนึ่งในผู้นำเกม กระทั่งเป็นผู้กำหนดกฎของเกม

จากตัวอย่างข้างต้น 参与者（cānyù zhě）ไม่ได้หมายถึงผู้เข้าร่วมเกมที่แท้จริง แต่เปรียบการทำธุรกิจเหมือนกับการเล่นเกม แต่ละบริษัทเหมือนกับผู้เข้าร่วม

7.3 รูปภาษา: 对手（duìshǒu）

对手（duìshǒu）หมายถึง คู่แข่ง (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 346) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 对手 จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 317

因为这个时候，企业的竞争**对手**也一样经历着烦恼，如果这时候竞争**对手**选择退出，恰恰是该企业可以趁机扩大市场份额的好机会。

(Guangzhou Daily, 4 พ.ย. 2008)

เพราะในช่วงเวลานี้ คู่แข่งธุรกิจปวดหัวอยู่เช่นกัน หากตอนนี้คู่แข่งเลือกถอยตัวออก จะเป็นโอกาสที่ดี บริษัทสามารถถือโอกาสขยายส่วนแบ่งตลาด

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 318

中国无论是中小企业还是大型企业，向海外扩展时，一定要将外国经营的大环境和小环境和国内有所区别，在做出重大投资决策之前，要事先有认知上的准备。构成认知的几个重要要素，这就是：悬在海外中国企业头上的四把刀。如果中国企业在行动前对海外投资环境的认知有所准备和调整，那就未必会成为刀下的牺牲品。

第一把刀是，中国企业海外经营的竞争**对手**。

(Guangzhou Daily, 13 ม.ค. 2009)

บริษัทจีนไม่ว่าเป็นบริษัทขนาดเล็กกลาง หรือเป็นขนาดใหญ่ เมื่อจะขยายกิจการในต่างประเทศ ต้องแยกแยะสิ่งแวดล้อมการค้าขายของต่างประเทศกับในประเทศ ก่อนที่จะตัดสินใจครั้งใหญ่ ต้องใช้ความรู้มากมาย ปัจจัยสำคัญขององค์ความรู้มีหลายประการ คือ มีดสี่เล่มที่อยู่บนหัวบริษัทจีนในต่างประเทศ ก่อนที่จะลงมือทำ หากบริษัทจีนมีความรู้เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมการลงทุนต่างประเทศ อาจไม่เสียชีวิตเพราะมีดสี่เล่มนี้

มีดเล่มที่หนึ่ง คือ **คู่แข่ง**ธุรกิจในต่างประเทศของบริษัทจีน

จากตัวอย่างข้างต้น 对手（duìshǒu）ไม่ได้หมายถึงคู่แข่งที่อยู่ในเกม แต่หมายถึงบริษัทที่ทำธุรกิจประเภทเดียวกัน เปรียบการทำธุรกิจเหมือนกับการเล่นเกมและการแข่งขัน

7.4 รูปภาษา: 规则（guīzé）

规则（guīzé）หมายถึง ระบบหรือกฎเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นมาเพื่อให้ทุกคนปฏิบัติตาม (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 514) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 规则 จำนวน 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 319

要了解游戏**规则**，以平和的心态参与债券投资，自己拿主意以及耐心持有。

（Yangtse Evening Post, 10 ธ.ค. 2008）

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ต้องเข้าใจ**กฎ**ของเกม ลงทุนพันธบัตรด้วยจิตใจที่สงบ ตัดสินใจด้วยตัวเอง และถือพันธบัตรด้วยความอดทน

ตัวอย่างที่ 320

进入 3G 时代以后，我们中国的电信行业是否有机会成为世界游戏**规则**的制定者呢？

(Yangtse Evening Post, 18 ก.พ. 2009)

หลังจากเข้าสู่ยุค 3G ธุรกิจการสื่อสารโทรเลขจีนจะมีโอกาสเป็นผู้กำหนด**กฎ**เกมโลกหรือไม่

ในตัวอย่างข้างต้น 规则（guīzé）ไม่ได้หมายถึงกฎของเกม แต่เป็นการเปรียบการทำธุรกิจเหมือนกับการเล่มเกม ธุรกิจทุกชนิดต้องดำเนินการภายใต้กฎของวงการธุรกิจนั้นๆ

7.5 รูปภาษา: 竞争（jìngzhēng）

竞争（jìngzhēng）หมายถึง ชิงเอาชนะเพื่อผลประโยชน์ของตน (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 727) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 竞争 จำนวน 6 แห่ง

ตัวอย่างที่ 321

徐绍史说，目前我国地产市场**竞争**强度减弱，国有土地供应总量显著下降。

(People's Daily, 16 ม.ค. 2009)

นาย สวี ซ่าว สื่อ กล่าวว่า ปัจจุบันความรุนแรงในการ**แข่งขัน**ของตลาดอสังหาริมทรัพย์ลดลง จำนวนที่ดินที่รัฐจัดสรรให้ได้ลดลง

ตัวอย่างที่ 322

而在即将到来的 3G **竞争**中，消费者将成为最后的赢家，可能带动无线宽带快速普及和资费水平下降。

(Guangzhou Daily, 9 ม.ค. 2009)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในการ**แข่งขัน**ของระบบ 3G ที่จะมาถึงนี้ ที่สุดผู้บริโภคจะเป็นผู้ชนะ เพราะการแข่งขันจะนำไปสู่การกระจายของอินเทอร์เนตไร้สาย และการลดลงของอัตราค่าบริการ

จากตัวอย่างข้างต้น 竞争（jìngzhēng）ไม่ได้หมายถึงการแข่งขันที่อยู่ในเกมกีฬา แต่หมายถึง การแข่งขันทางธุรกิจ เปรียบธุรกิจเหมือนการกีฬา ชิงเอาชนะเพื่อได้ผลประโยชน์ทางธุรกิจ

7.6 รูปภาษา: 内功（nèigōng）

内功（nèi gōng）หมายถึง กำลังภายในที่ฝึกไว้สำหรับปรับสภาพอวัยวะภายในร่างกาย（中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 987）ผู้วิจัยพบรูปภาษา 内功 จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 323

行业的冬天也意味着“春天快来了”，只是原来的增长可能比较容易实现，现在要保持同样的增长就要加强**内功**等方面的修养。

(Guangzhou Daily, 9 ต.ค. 2008)

วิชาชีพกำลังอยู่ในสภาพฤดูหนาว แต่ขณะเดียวกัน หมายถึง “ฤดูใบไม้ผลิกำลังจะมา” แต่การเติบโตเมื่อก่อนง่ายกว่าปัจจุบัน หากจะรักษาการเติบโตอย่างเมื่อก่อน ต้องเพิ่ม**กำลังภายใน**

ตัวอย่างที่ 324

他对记者表示，汽车行业有起落是正常的，只要练好**内功**，就能迎接“春天”的到来。

(Guangzhou Daily, 20 พ.ย. 2008)

เขากล่าวกับผู้สื่อข่าวว่า กลุ่มธุรกิจรถยนต์มีขึ้นมีลงเป็นเรื่องปกติ แต่ถ้าฝึก**กำลังภายใน**ให้ดี ก็จะได้ต้อนรับการมาถึงของ “ฤดูใบไม้ผลิ”

จากตัวอย่างข้างต้น 内功（nèigōng）ไม่ได้หมายถึงกำลังภายในที่คนฝึกไว้สำหรับปรับสภาพร่างกาย แต่หมายถึง ความสามารถของบริษัทหรือกลุ่มธุรกิจ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

7.7 รูปภาษา: 洗牌 (xǐpái)

洗牌 (xǐpái) หมายถึง ล้างไพ่ จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบรูปภาษา 洗牌 จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 325

经过这场全球经济动荡，市场结构、竞争结构都会发生较大变化，各个企业的市场地位也会重新“**洗牌**”。

(People's Daily, 5 ธ.ค. 2009)

หลังจากความไม่สงบของเศรษฐกิจโลกเกิดขึ้น โครงสร้างตลาด โครงสร้างการแข่งขันจะเกิดการเปลี่ยนแปลงมาก ฐานะทางตลาดของวิสาหกิจแต่ละรายต้องประสบ “**การล้างไพ่**” อีกครั้ง

ตัวอย่างที่ 326

金融危机之下，“行业大**洗牌**”开始登场。

(Guangzhou Daily, 4 ก.พ. 2009)

ภายใต้วิกฤติการเงิน การ**ล้างไพ่**ของอาชีพต่างๆ เริ่มปรากฏขึ้นมา

จากตัวอย่างข้างต้น 洗牌 (xǐpái) ตามบริบทหมายถึง จัดลำดับใหม่ การล้างไพ่ทำให้ลำดับที่มีอยู่เกิดการเปลี่ยนแปลง เมื่อใช้ในข่าวเศรษฐกิจ หมายถึงลักษณะที่เช่นกัน

7.8 รูปภาษา: 赢 (yíng)

赢 (yíng) หมายถึง ชนะ ตรมข้ามกับ “แพ้” (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1635) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 赢 จำนวน 7 แห่ง

ตัวอย่างที่ 327

而对卖场来说，采购他们的商品款式新颖多样，价格容易控制，贴的又是自己的品牌，对生产和销售双方来说，都是一个双**赢**的效果。

(People’s Daily, 5 พ.ย. 2008)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สำหรับตลาดฝ่ายขาย การซื้อสินค้าของพวกเขานอกจากได้สินค้าที่หลากหลายรูปแบบและแปลกใหม่แล้ว ราคาควบคุมง่าย ยังได้ติดตราของบริษัทเอง สำหรับฝ่ายผลิตและฝ่ายขาย ถือว่าได้**ชนะ**ทั้งสองฝ่าย

ตัวอย่างที่ 328

只要开动脑筋，农村金融大有可为；只要各方支持，必然实现多**赢**局面。

(People's Daily, 7 ก.พ. 2009)

แต่กล้าที่จะคิด เศรษฐกิจการเงินของชนบทสามารถทำอะไรได้มากมาย แค่ทุกฝ่ายสนับสนุน ย่อมเกิดการ**ชนะ**ในหลายๆ ด้าน

จากตัวอย่างข้างต้น 赢（yíng）ไม่ได้หมายถึงชนะเกมหรือกีฬา แต่หมายถึงการได้ประโยชน์ เปรียบการทำธุรกิจเหมือนกับการเล่นเกมกีฬา ได้รับประโยชน์คือการชนะ

7.9 รูปภาษา: 游戏（yóuxì）

游戏（yóuxì）หมายถึง กิจกรรมเพื่อความบันเทิง เช่น เล่นซ่อนแอบ ทายปริศนา และงานกีฬาบางอย่างที่ไม่เป็นทางการ เช่น comerboo ก็เรียกได้ว่าเป็น 游戏 (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1650) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 游戏 จำนวน 5 แห่ง

ตัวอย่างที่ 329

今年杉杉品牌就 20 岁了，再过 20 年杉杉应该是什么样子？面对全球化竞争，特别是金融危机以后，中国企业怎样由**游戏**的参与者变为主导者之一，甚至是规则的制定者？

(People's Daily, 17 ก.พ. 2009)

ปีนี้ แบรนด์ ซาน ซาน จะก้าวสู่วัย 20 ปี อีก 20 ปี ซาน ซาน ควรจะเป็นอย่างไร ต่อหน้าการแข่งขันระดับโลก โดยเฉพาะหลังจากวิกฤติการเงิน วิสาหกิจจีนจะทำอย่างไรให้เปลี่ยนจากผู้ร่วม**เกม**เป็นผู้นำ กระทั่งเป็นผู้กำหนดกฎ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 330

前不久，作为机械工程行业领军企业之一的三一集团做出决定，在保证不裁员、不降薪的情况下，设定了一个“借”员工年终奖、将来加倍补偿的“**游戏**规则”，以增强企业应对金融危机的能力。

(People’s Daily, 7 ก.พ. 2009)

ก่อนหน้านี้ไม่นาน บริษัท ซาน อี ซึ่งเป็นบริษัทชั้นนำด้านวิศวะเครื่องจักรตัดสินใจประกาศ ยืนยันจะไม่ปลดพนักงาน ไม่ลงค่าจ้าง แต่ตั้งกฎ**เกม** “ยืม” โบนัสประจำปีของพนักงานวันหลังคืนเงินเป็นสองเท่า เพื่อเพิ่มความสามารถของบริษัทในการรับมือวิกฤติการเงิน

จากตัวอย่างข้างต้น 游戏（yóuxì）ไม่ได้หมายถึงเกมที่แท้จริง แต่เป็นการเปรียบการทำธุรกิจเหมือนกับการเล่นเกม

7.10 รูปภาษา: 制定者（zhì dìng zhě）

制定（zhì dìng）หมายถึง ตกลง กำหนด (กฎหมาย กฎเกณฑ์ นโยบาย เป็นอาทิ) (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1756) 者（zhě）เป็นคำที่ใช้ตามหลังคำวิเศษณ์ คำกริยา วิเศษณ์วลี และกริยาวลี หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะดังกล่าว หรือ ผู้กระทำ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1726)

制定者（zhì dìng zhě）หมายถึง ผู้กำหนด ผู้วิจัยพบรูปภาษา 制定者 จำนวน 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 331

今年杉杉品牌就 20 岁了，再过 20 年杉杉应该是什么样子？面对全球化竞争，特别是金融危机以后，中国企业怎样由游戏的参与者变为主导者之一，甚至是规则的**制定者**？

(People's Daily, 17 ก.พ. 2009)

ปีนี้ แบรนด์ ซาน ซาน จะก้าวสู่วัย 20 ปี อีก 20 ปี ซาน ซาน ควรจะเป็นอย่างไร ต่อหน้าการแข่งขันระดับโลก โดยเฉพาะหลักจากวิกฤติการเงิน วิสาหกิจจีนจะทำอย่างไรให้เปลี่ยนจากผู้ร่วมเกมเป็นหนึ่งในผู้นำเกม กระทั่งเป็น**ผู้กำหนดกฎของเกม**

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 332

进入 3G 时代以后，我们中国的电信行业是否有机会成为世界游戏**规则**的制定者呢？

(Yangtse Evening Post, 18 ก.พ. 2009)

หลังจากเข้าสู่ยุค 3G ธุรกิจการสื่อสารโทรเลขจีนจะมีโอกาสเป็น**ผู้กำหนด**กฎเกมโลกหรือไม่

จากตัวอย่างข้างต้น 制定者 (zhì dìng zhě) ไม่ได้หมายถึงผู้สร้างกฎของเกมกีฬา แต่หมายถึงบริษัทที่สามารถกำหนดกฎในการดำเนินธุรกิจประเภทนั้นๆ

7.11 รูปภาษา: 重拳 (zhòng quán)

重 (zhòng) เป็นคำขยาย หมายถึง หนัก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1770) 拳 (quán) หมายถึง การต่อยมวย (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1133)

重拳 (zhòng quán) หมายถึง หมัดหนักหมัดที่ใช้กำลังมาก ผู้วิจัยพบรูปภาษา 重拳 จำนวน 4 แห่ง

ตัวอย่างที่ 333

中央出台的 10 项措施，两年多时间约需投资 4 万亿元。如此集中、大规模，以政府投资作引导和示范，无疑是应对世界金融危机的一记**重拳**，体现了从根本上扭转经济增速过快下滑的信心和决心。

(People's Daily, 13 พ.ย. 2008)

ตามมาตรการ 10 มาตรการของรัฐ ต้องลงทุน 4 หมื่นล้านหยวน การลงทุนอย่างหนัก และนำทางโดยรัฐบาลเช่นนี้ ถือว่าเป็นมวยหนักหมัดหนึ่งที่รับมือกับวิกฤติการเงินโลก แสดงถึงเจตนาและความเชื่อมั่นในการปรับสภาพถดถอยของเศรษฐกิจโดยสิ้นเชิง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 334

国家一系列刺激经济的**重拳**连环打出,宏观经济政策开始松绑,各个行业在经历经济衰退的寒冬后感受到政策关怀的温暖。

(People's Daily, 11 ก.พ. 2009)

หลังจากรัฐบาลได้ใช้**หมัดหนัก**ในการกระตุ้นเศรษฐกิจติดต่อกันหลายหมัด นโยบายเศรษฐมหภาคเริ่มคลี่คลาย หลังจากประสบความหนาวเย็นของเศรษฐกิจถดถอย ธุรกิจต่างๆ เริ่มรู้สึกความอบอุ่นจากนโยบาย

จากตัวอย่างข้างต้น 重拳 (zhòng quán) ไม่ได้หมายถึงวิธีการที่ใช้ในการต่อสู้แบบแท้จริง แต่หมายถึงวิธีการรับมือที่มีประสิทธิภาพ

7.12 รูปภาษา: 主导者 (zhǔdǎo zhě)

主导 (zhǔdǎo)หมายถึง สิ่งที่ทำหน้าที่เป็นหลัก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1778) 者 (zhě) เป็นคำที่ใช้ตามหลังคำวิเศษณ์ คำกริยา วิเศษณ์วลี และกริยาวิลี หมายถึง ผู้ที่มีลักษณะดังกล่าว หรือ ผู้กระทำ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 1726)

主导者 (zhǔdǎo zhě) หมายถึง ผู้นำกระแส ผู้วิจัยพบรูปภาษา 主导者 จำนวน 1 แห่ง

ตัวอย่างที่ 335

今年杉杉品牌就 20 岁了，再过 20 年杉杉应该是什么样子？面对全球化竞争，特别是金融危机以后，中国企业怎样由游戏的参与者变为**主导者**之一，甚至是规则的制定者？

(People's Daily, 17 ก.พ. 2009)

ปีนี้ แบรนด์ ซาน ซาน จะก้าวสู่วัย 20 ปี อีก 20 ปี ซาน ซาน ควรจะเป็นอย่างไร ต่อหน้าการแข่งขันระดับโลก โดยเฉพาะหลังจากวิกฤติการเงิน วิสาหกิจจีนจะทำอย่างไรให้เปลี่ยนจากผู้ร่วมเกมเป็นหนึ่งใน**ผู้นำเกม** กระทั่งเป็นผู้กำหนดกฎ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 主导者 (zhǔdǎo zhě) ไม่ได้หมายถึงบุคคลที่เป็นผู้นำในเกมกีฬา แต่หมายถึงบริษัทที่มีอำนาจมากที่สุด และสามรถนำกระแสในการดำเนินธุรกิจประเภทนั้นๆ

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายการแข่งขัน เช่น 对手 (duìshǒu, คู่แข่ง) 规则 (guīzé, กฎของเกม) 竞争 (jìngzhēng , แข่งขัน) ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็นการแข่งขัน โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากการแข่งขันไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
เกมกีฬา	เศรษฐกิจ
[ผู้แข่งขัน]	[ผู้ประกอบการ]
[ชิงชนะ]	[ชิงผลประโยชน์]
[กฎของเกม]	[กฎของตลาด]
[วิธีการที่ใช้ในการชิงชนะ]	[วิธีการที่ใช้ในการทำผลประโยชน์]

8. อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ หมายถึง การถ่ายโยงความหมายจากวงความหมายปรากฏการณ์ทางธรรมชาติไปยังวงความหมายเศรษฐกิจ กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับปรากฏการณ์ทางธรรมชาติ ผลการวิเคราะห์ข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบรูปภาษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์ธรรมชาติ 8 รูป จำนวน 128 แห่ง คือ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 17 รูปภาษาอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาจีน

ลำดับที่	รูปภาษาอุปลัษณ์	ความหมายในภาษาไทย	ความถี่ที่ปรากฏ
1	bàofā 爆发	(ภูเขาไฟ) ระเบิด	6
2	chūntiān 春天	ฤดูใบไม้ผลิ	10
3	dōngtiān 冬天	ฤดูหนาว	15
4	fēngbào 风暴	มรสุม	21
5	hǎixiào 海啸	สึนามิ	24
6	hándōng 寒冬	ฤดูหนาวที่มีอากาศหนาวเยือก	16
7	huí nuǎn 回暖	จากอากาศหนาวกลับเข้าสู่ความอบอุ่น	34
8	yánhán 严寒	อากาศหนาวยะเยือก หนาวสะท้าน หนาวเหน็บ	2
		รวมทั้งหมด	128

8.1 รูปภาษา: 爆发（bàofā）

爆发（bàofā）หมายถึง หินแมกมาที่อยู่ในภูเขาไฟทะลุออกมาจากเปลือกโลก พุ่งออกมาจากข้างนอก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 54) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 爆发 จำนวน 6 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 336

舆论普遍认为，此次金融危机的**爆发**与美国等西方国家多年来对金融行业监管过于宽松不无关系。

(Yangtse Evening Post, 11 ต.ค. 2008)

มติมมหาชนมักเห็นว่า การ**เกิด**วิกฤติการเงินครั้งนี้เกี่ยวข้องกับประเทศแถบตะวันตก เช่น อเมริกา ควบคุมดูแลสถาบันการเงินไม่เคร่งครัด

ตัวอย่างที่ 337

家电行业专家陆刃波分析认为，普及需求和更新需求同时**爆发**，对出口量不大的小家电企业来说，今年将会是一个不错的年头。

(Guangzhou Daily, 7 ม.ค. 2009)

นาย ลู่ เยิ่น โป ผู้เชี่ยวชาญด้านธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าครัวเรือนวิเคราะห์ว่า ความต้องการทั่วไปกับความต้องการใหม่**พุ่งออกมา**ในขณะเดียวกัน สำหรับบริษัทธุรกิจเครื่องใช้ไฟฟ้าขนาดเล็กที่มียอดการส่งออกไม่ค่อยสูง ปีนี้จะเป็นปีที่ไม่เลว

จากตัวอย่างข้างต้น 爆发（bàofā）ไม่ได้หมายถึงระเบิดของภูเขาไฟ แต่หมายถึงปรากฏการณ์ที่แรงและเกิดขึ้นในช่วงเวลาที่ใกล้เคียงกัน

8.2 รูปภาษา: 春天（chūntiān）

春天（chūntiān）หมายถึง ฤดูใบไม้ผลิ ซึ่งเป็นฤดูแรกของปี ในประเทศจีนหมายถึงเดือนที่ 1 2 3 สามเดือนตามจันทรคติ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 217) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 春天 จำนวน 10 แห่ง

ตัวอย่างที่ 338

股市到了最低迷的阶段，未来回升是必然的；只是寒冬已经开始，**春天**还不会马上到来。

(Yangtse Evening Post, 7 ต.ค. 2008)

ตลาดหุ้นถึงขั้นตกต่ำที่สุด อนาคตกลับขึ้นมาแน่นอน แต่ฤดูหนาวที่เย็นเยือกเริ่มต้นแล้ว **ฤดูใบไม้ผลิ**ยังไม่สามารถมาถึงทันที

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 339

这些对我们汽车企业都是很大的鼓舞，相信在政府的支持下和企业的努力下，中国的汽车业一定能迎来发展的春天。

(People's Daily, 11 ก.พ. 2009)

(นโยบายเหล่านี้) เป็นกำลังใจให้ธุรกิจรถยนต์อย่างมาก เชื่อว่าภายใต้การสนับสนุน และความพยายามของบริษัท อุตสาหกรรมรถยนต์จีนจะต้องได้เจอกับ**ฤดูใบไม้ผลิ**แห่งการพัฒนา

ในตัวอย่างข้างต้น 春天（chūntiān）ไม่ได้หมายถึง ฤดูใบไม้ผลิของแต่ละปี แต่ใช้ในความหมายเชิงเปรียบ หมายถึงช่วงเวลาที่เศรษฐกิจฟื้นตัว เพราะในฤดูใบไม้ผลิ สิ่งมีชีวิตจะกลับมามีชีวิตชีวาขึ้น

8.3 รูปภาษา: 冬天（dōngtiān）

冬天（dōngtiān）หมายถึง ฤดูหนาว (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 326) ในข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 冬天 จำนวน 15 แห่ง

ตัวอย่างที่ 340

对于国内的企业，郎咸平建议，要想熬过这个冬天，就必须增加现金，降低负债，做一个保守型的企业。

(Guangzhou Daily, 20 พ.ย. 2008)

สำหรับวิสาหกิจภายในประเทศ นาย หลัง เสียน ผิง แนะนำว่า หากอยากพ้นจาก**ฤดูหนาว**นี้ ต้องเพิ่มเงินสด ลดหนี้ลง ทำเป็นวิสาหกิจที่ปลอดภัย

ตัวอย่างที่ 341

面对经济“冬天”，我们的做法是不仅优化管理，削减成本，而且还重视质量，增加研发，在“冬天”里，抓紧机会来成长。

(People's Daily, 5 ก.พ. 2009)

เผชิญกับ**ฤดูหนาว**ของเศรษฐกิจ วิธีรับมือของเราไม่เพียงแต่ปรับปรุงการบริหาร ลดต้นทุน ยังต้องให้ความสำคัญแก่คุณภาพ เพิ่มการคิดค้นสิ่งประดิษฐ์ ถือโอกาสพัฒนาตัวเองในฤดูหนาว

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

จากตัวอย่างข้างต้น 冬天（dōngtiān）ไม่ได้หมายถึงฤดูหนาวของแต่ละปี แต่หมายถึงช่วงเวลาที่ยากลำบากของเศรษฐกิจ เพราะทุกสิ่งทุกอย่างในช่วงฤดูหนาวมักจะอยู่นิ่ง การดำรงชีวิตของคนจะมีความยากลำบาก

8.4 รูปภาษา: 风暴（fēngbào）

风暴（fēngbào）หมายถึง ปรากฏการณ์ทางอากาศ มีลักษณะลมพัดแรง พร้อมฝนตกหนัก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 405) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 风暴 จำนวน 21 แห่ง

ตัวอย่างที่ 342

欧美各国央行再度联手救市,肆虐全球股市的金融风暴终于暂时得以平息，金融危机对实体经济带来的危害渐渐成为关注的焦点。

(Yangtse Evening Post, 15 ต.ค. 2008)

ประเทศในทวีปยุโรปและอเมริการ่วมมือช่วยเหลือตลาด **มรสุม**การเงินที่ทำลายตลาดหุ้นทั่วโลกได้หยุดนิ่งชั่วคราว ผลกระทบจากวิกฤติการเงินไปสู่โครงสร้างเศรษฐกิจเริ่มเป็นประเด็นที่ได้รับความสนใจมาก

ตัวอย่างที่ 343

“中国企业在出口贸易中普遍采用的‘赊销’方式，使其在金融风暴中变得非常被动。”中国出口信用保险公司广东分公司总经理陈连从接受本报记者专访时表示。

(Guangzhou Daily, 4 พ.ย. 2008)

“วิสาหกิจจีนในการค้าส่งออกมักใช้วิธีขายเชื่อ ทำให้วิสาหกิจจีนตกอยู่ในสภาพลำบากเมื่อเจอ**มรสุม**การเงิน” นาย เฉิน เหลียน ผู้จัดการใหญ่บริษัท China Export & Credit Insurance Corporation สาขากวางตุ้ง กล่าวเมื่อสัมภาษณ์กับผู้สื่อข่าว

จากตัวอย่างข้างต้น 风暴（fēngbào）ไม่ได้หมายถึงมรสุมที่แท้จริง เมื่อในข่าวเศรษฐกิจใช้ร่วมกับ 金融 (การเงิน) หมายถึงวิกฤติการเงิน ซึ่งมีลักษณะร่วม คือ เกิดขึ้นกะทันหัน รุนแรง และส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง จึงนำมาเป็นตัวเปรียบ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

8.5 รูปภาษา: 海啸（hǎixiào）

海啸（hǎixiào）หมายถึง แผ่นดินไหวใต้ทะเลหรือภูเขาไฟระเบิดก่อให้กระแสน้ำทะเลขึ้นลงอย่างรุนแรง น้ำทะเลกระแทกเซาะขึ้นมาที่พื้นดิน มักทำให้เกิดภัยพิบัต (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 532) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 海啸 จำนวน 24 แห่ง

ตัวอย่างที่ 344

美国经济数据显著恶化，金融**海啸**也席卷欧洲市场，令外围股市全面受挫。

(Yangtse Evening Post, 7 ต.ค. 2008)

ตัวเลขเศรษฐกิจของสหรัฐอเมริกาทรุด **สึนามิ**การเงินลุกลามตลาดยุโรป ทำให้ตลาดหุ้นต่างประเทศได้รับผลกระทบอย่างหนัก

ตัวอย่างที่ 345

美国 GDP 出现负增长，但中国 GDP 在环球金融**海啸**冲击下，仍取得9%增长。

(Guangzhou Daily, 6 พ.ย. 2008)

จีดีพีของสหรัฐอเมริกาติดลบ แต่ถึงแม้ว่าได้รับผลกระทบจาก**สึนามิ**การเงิน จีดีพีของประเทศจีนยังได้เติบโตถึง 9%

จากตัวอย่างข้างต้น เมื่อ 海啸（hǎixiào）ใช้ร่วมกับ 金融 (การเงิน) หมายถึง วิกฤติการเงิน เพราะสึนามิเป็นเหตุการณ์ธรรมชาติที่ร้ายแรง มีผลกระทบกว้าง จึงนำมาเปรียบการวิกฤติการเงิน ซึ่งเป็นปรากฏการณ์ที่มีความรุนแรงไม่แพ้กัน

8.6 รูปภาษา: 寒冬（hándōng）

寒冬（hándōng）หมายถึง ฤดูหนาวที่มีอากาศหนาวเย็นเยือก (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 536) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 寒冬 จำนวน 16 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 346

眼下，全球经济面临**寒冬**，很多人对今年能有多少客商参加广交会猜测颇多。

(People's Daily, 22 ต.ค. 2008)

ปัจจุบัน เศรษฐกิจโลกเผชิญกับ**ฤดูหนาวที่เย็นเยือก** หลายคนสงสัยว่า ปีนี้จะมีนักธุรกิจจำนวนเท่าไรสามารถมาเข้าร่วม Canton Fair

ตัวอย่างที่ 347

某房产经纪公司经纪人小王前不久刚注册成为房产网络经纪人，不长时间，他已经收获不少新客户，这个月就在网上完成了两套房屋交易，在经济**寒冬**中业绩已算喜人。

(Yangtse Evening Post, 4 มี.ค. 2009)

คุณหวัง นายหน้าของบริษัทนายหน้าทรัพย์สินบ้านรายหนึ่ง เมื่อไม่นานนี้ คุณหวัง เพิ่งได้จดทะเบียนเป็นนายหน้าทรัพย์สินบ้านทางอินเทอร์เน็ต ใช้เวลาไม่นาน เขาได้ลูกค้าใหม่จำนวนไม่น้อย เดือนนี้ทำการค้าบ้านผ่านอินเทอร์เน็ตสำเร็จสองราย สำหรับใน**ฤดูหนาว**แห่งเศรษฐกิจ ผลงานที่ได้รับถือว่าน่าพอใจ

ในตัวอย่างข้างต้น 寒冬（hándōng）ใช้ในความหมายเชิงเปรียบ เพราะหากฤดูหนาวมีอากาศหนาวมาก จะดำรงชีวิตลำบาก เช่นเดียวกับเศรษฐกิจตกต่ำ ผู้ประกอบการทางธุรกิจมีความลำบากในการดำเนินกิจการ

8.7 รูปภาษา: 回暖（huí nuǎn）

回暖（huí nuǎn）หมายถึง อากาศจากหนาวกลับเข้าสู่ความอบอุ่น (中国社会科学院语言研究所词典编辑室, 2005: 607) จากข้อมูลที่ศึกษา พบรูปภาษา 回暖 จำนวน 34 แห่ง

ตัวอย่างที่ 348

国内汽车销量单月超美国　汽车扶持政策促车市**回暖**

(People's Daily, 11 ก.พ. 2009)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ยอดจำหน่ายรถยนต์ภายในประเทศต่อเดือนแซงอเมริกา

นโยบายพยุงธุรกิจรถยนต์กระตุ้นให้ตลาดรถยนต์**จากหนาวเปลี่ยนเป็นอบอุ่น**

ตัวอย่างที่ 349

“十一”黄金周起，广东旅游业明显**回暖**，节后出游量更呈现节节上升态势，整体同比增长了五成。

(Guangzhou Daily, 29 ต.ค. 2008)

ตั้งแต่ช่วงสัปดาห์ทองของวันหยุดวันชาติจีน อุตสาหกรรมท่องเที่ยวของมณฑลกวาง ตุ้ง**กลับมาอบอุ่น**อย่างชัดเจน จำนวนท่องเที่ยวหลังวันหยุดเพิ่มขึ้น เทียบกับเวลานี้ของปีที่แล้ว ภาพรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ50

จากตัวอย่างข้างต้น 回暖 (huí nuǎn) ไม่ได้หมายถึงการกลับมาเข้าสู่สภาพอบอุ่นของธรรมชาติ แต่หมายถึง มีลักษณะดีขึ้น เพราะในภาษาจีนมักใช้คำว่า “หนาว” มาเปรียบกับสภาพที่ยากลำบาก ส่วน “อบอุ่น” จะหมายถึงสภาพที่ดี ดังนั้น จากความหนาวเย็นไปสู่ความอบอุ่นจึงมีความหมายว่า มีสภาพหรือลักษณะดีขึ้น

8.8 รูปภาษา: 严寒 (yánhán)

严寒 (yánhán) หมายถึง อากาศหนาวยะเยือก หนาวสะท้าน หนาวเหน็บ (中国社会科学院语言研究所词典编辑室 2005:1564) ผู้วิจัยพบรูปภาษา 严寒 จำนวน 2 แห่ง

ตัวอย่างที่ 350

温家宝说，本届冬季论坛年会在国际金融危机的**严寒**中举办，为世界所瞩目。

นาย เวิน เจียเป่า กล่าวว่า เวทีวิจารณ์ฤดูหนาวครั้งนี้จัดขึ้นในความ **หนาวเย็น** ของวิกฤติการณ์การเงินโลก จึงเป็นจุดสนใจของทั่วโลก

(People's Daily, 30 ม.ค. 2009)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตัวอย่างที่ 351

源源不断的信贷资金，为企业注入了新的生机与活力，也为中国经济抵御国际金融危机“**严寒**”，保持平稳较快增长打下了良好的基础。

(Yangtse Evening Post, 24 ธ.ค. 2008)

เงินกู้ที่ปล่อยออกมาอย่างต่อเนื่อง เป็นการชุบชีวิตบริษัทต่างๆ และเป็นการสร้างพื้นฐานที่ดีกับเศรษฐกิจจีนในการต้านทาน **“ความหนาวเย็น”**ของวิกฤติการเงิน และรักษาการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ

จากตัวอย่างข้างต้น 严寒 (yánhán) ไม่ได้หมายถึงอากาศที่หนาวยะเยือกของธรรมชาติ เมื่อใช้ร่วมกับ (วิกฤติการเงิน) เป็นการเปรียบเทียบ หมายถึงความยากลำบาก เพราะเมื่ออากาศหนาวมาก สิ่งแวดล้อมจะเงียบเหงา และคนจะดำรงชีวิตด้วยความยากลำบาก

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบการนำคำศัพท์ที่อยู่ในวงความหมายปรากฏการณ์ธรรมชาติ เช่น 春天 (chūntiān, ฤดูใบไม้ผลิ) และ 寒冬 (hándōng, ฤดูหนาวที่มีอากาศหนาวเย็นเยือก) 回暖 (huí nuǎn, อากาศกลับเข้าสู่ความอบอุ่น) ฯลฯ ไปใช้ในวงความหมายเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม สะท้อนถึงทัศนะของผู้ใช้ภาษาจีนว่า เศรษฐกิจเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ โดยมีการถ่ายโยงความหมายจากปรากฏการณ์ธรรมชาติไปยังเศรษฐกิจ เนื่องจากมีลักษณะร่วมดังต่อไปนี้

ความหมายต้นทาง	**ความหมายปลายทาง**
ปรากฏการณ์ธรรมชาติ	เศรษฐกิจ
[การเปลี่ยนของอากาศ]	[การเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจ]
[ภัยธรรมชาติ]	[เหตุการณ์ร้ายแรง]

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สรุปว่า จากข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบรูปภาษาอุปลักษณ์ทั้งหมด 93 รูป ในนี้พบอุปลักษณ์สงคราม 17 รูป คิดเป็นร้อยละ 18.3 อุปลักษณ์การเดินทาง 10 รูป คิดเป็นร้อยละ 10.8 อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต 24 รูป คิดเป็นร้อยละ 25.8 อุปลักษณ์เกี่ยวกับเครื่องยนต์/ เครื่องจักร 7 รูป คิดเป็นร้อยละ 7.5 อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง 3 รูป คิดเป็นร้อยละ 3.2 อุปลักษณ์ของเหลว 10 รูป คิดเป็นร้อยละ 10.8 อุปลักษณ์การแข่งขัน 12 รูป คิดเป็นร้อยละ 12.9 อุปลักษณ์ปรากฏการณ์-ธรรมชาติ 8 รูป คิดเป็นร้อยละ 8.6 แผนภูมิแสดงร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทดังต่อไปนี้

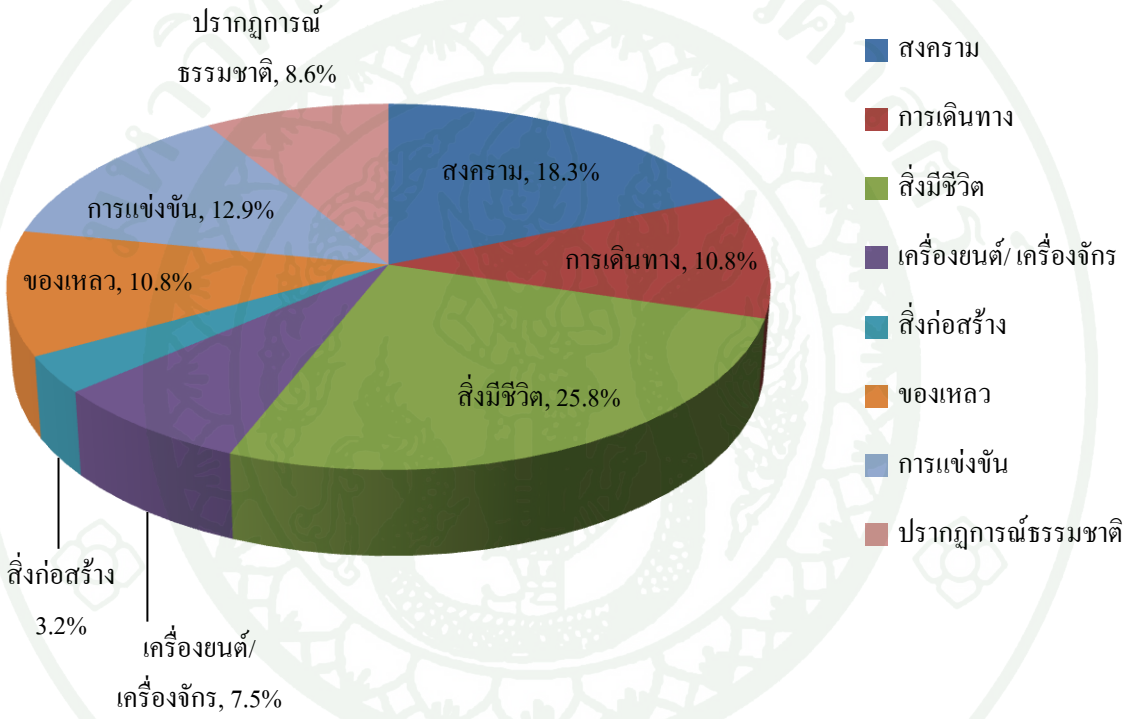

ภาพที่ 8 ร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ส่วนความถี่ที่ปรากฏ พบทั้งหมด 1422 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์สงครามจำนวน 213 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์การเดินทางจำนวน 380 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตจำนวน 335 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ จำนวน 95 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์สิ่งก่อสร้างจำนวน 22 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์ของเหลวจำนวน 202 แห่ง รูปภาษาอุปลักษณ์การแข่งขันจำนวน 47 แห่ง และรูปภาษาอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติจำนวน 128 แห่ง แสดงเป็นแผนภูมิดังต่อไปนี้

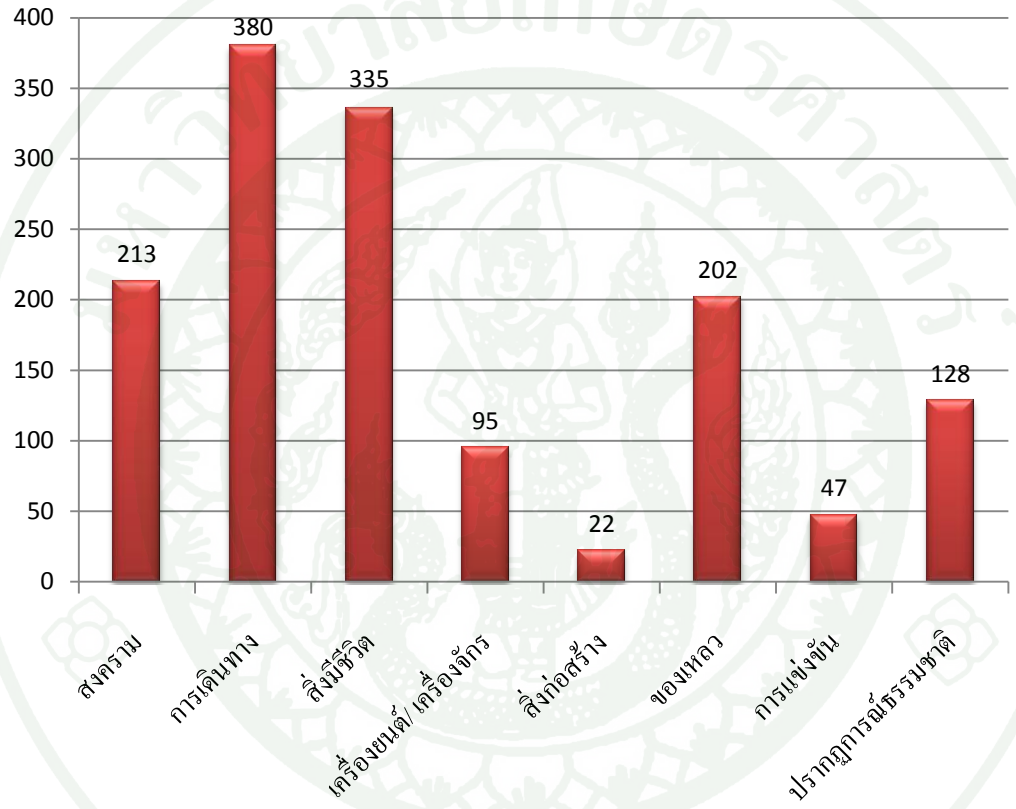

ภาพที่ 9 ความถี่ที่รูปภาษาอุปลักษณ์แต่ละประเภทปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

จากการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยพบรูปภาษาอุปลักษณ์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยทั้งหมด 103 รูป แบ่งเป็น 8 ประเภท ปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยทั้งหมด 2634 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) อุปลักษณ์สงคราม พบ 29 รูป จำนวน 600 แห่ง
(2) อุปลักษณ์การเดินทาง พบ 15 รูป จำนวน 553 แห่ง
(3) อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต พบ 33 รูป จำนวน 1146 แห่ง
(4) อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ พบ 8 รูป จำนวน 100 แห่ง
(5) อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง พบ 7 รูป จำนวน 91 แห่ง
(6) อุปลักษณ์ของเหลว พบ 3 รูป จำนวน 19 แห่ง
(7) อุปลักษณ์การแข่งขัน พบ 6 รูป จำนวน 123 แห่ง
(8) อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ พบ 2 รูป จำนวน 2 แห่ง

พบรูปภาษาอุปลักษณ์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนทั้งหมด 93 รูป แบ่งเป็น 8 ประเภท ปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนทั้งหมด 1422 แห่ง มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

(1) อุปลักษณ์สงคราม พบ 17 รูป จำนวน 213 แห่ง
(2) อุปลักษณ์การเดินทาง พบ 10 รูป จำนวน 380 แห่ง
(3) อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต พบ 24 รูป จำนวน 335 แห่ง
(4) อุปลักษณ์เกี่ยวกับเครื่องยนต์/ เครื่องจักร พบ 7 รูป จำนวน 95 แห่ง
(5) อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง พบ 3 รูป จำนวน 22 แห่ง
(6) อุปลักษณ์ของเหลว พบ 10 รูป จำนวน 202 แห่ง
(7) อุปลักษณ์การแข่งขัน พบ 12 รูป จำนวน 47 แห่ง
(8) อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ พบ 8 รูป จำนวน 128 แห่ง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ผู้วิจัยนำรูปภาษาอุปลักษณ์ที่พบในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนมาเปรียบเทียบกัน โดยแสดงเป็นตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 18 การเปรียบเทียบรูปภาษาอุปลักษณ์ของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีน

	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
(1) อุปลักษณ์สงคราม	กดดัน กลยุทธ์ เข้าเป้า ควบคุม ค่าย แดน ตี ถล่ม ทัพหน้า ท้าทาย นำทัพ บุก บุกเจาะ ปกป้อง ป้องกัน เป้าหมาย ผลักดัน พันธมิตร แม่ทัพ ยึด ยุทธศาสตร์ แย่ง รวมพล	dǎrù 打入 ฝ่าเข้าไปในพื้นที่ของข้าศึก dǐyù 抵御 ต่อต้าน duìwǔ 队伍 กองทัพ jìnjūn 进军 เคลื่อนพล kuòzhāng 扩张 ขยายอำนาจ หรืออาณาจักร miáozhǔn 瞄准 ปรับระดับความสูงหรือทิศทางของปืน เพื่อยิงเข้าเป้า mùbiāo 目标 เป้าหมาย qiǎngzhàn 抢占 แย่งชิงเพื่อยึดครอง tiǎozhàn 挑战 ท้าทาย tūpò 突破 รวมพลเพื่อโจมตีหรือตีโต้จุดใดจุดหนึ่ง zhàn 战 สงคราม zhànchǎng 战场 สนามรบ zhànlüè 战略 ยุทธศาสตร์ zhāobīngmǎimǎ 招兵买马 รวบรวมหรือขยายกำลังพล

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
(1) อุปลักษณ์สงคราม (ต่อ)	ระดม ระเบิดปรมาณู รับมือ ศึก สงคราม สู้	zhèndì 阵地 ฐานปฏิบัติการของกองทัพ zhìgāodiǎn 制高点 จุดครอบคลุม zhǔgōng 主攻 รวมพลไปบุกโจมตีในเป้าหมายหลัก
(2) อุปลักษณ์การเดินทาง	ขับเคลื่อน ขาขึ้น ขาลง เข็มทิศ เคลื่อนไหว โค้งสุดท้าย ชะลอตัว แซง เดินหน้า ทางตัน ทิศทาง เบรก ฝั่ง ไฟเขียว สวน	dàidòng 带动 ใช้พลังงานทำให้ส่วนที่เกี่ยวข้องสามารถขยับได้ fàngmàn 放 慢 บังคับให้ช้าลง jiǎnsù 减速 ลดความเร็ว lādòng 拉动 ดึง xiàhuá 下 滑 ลื่นลงไป xiàxíng 下行 เรือแล่นจากต้นน้ำไปสู่ใต้น้ำ zǒuchū 走 出 เดินออกจาก dī gǔ 低谷 หุบเขา nítán 泥潭 บ่อเลน หลุมเลน mǎchē 马车 รถม้า

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
(3) อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต	กระตุ้น กู้ชีพ เกิดใหม่ แกว่ง ขยายตัว เข้มแข็ง แข็งแกร่ง แข็งแรง แจ้งเกิด ฉีดยาแรง ชุบชีวิต ต่อลมหายใจ เติบโต โต ประคอง ปรับตัว ปลุก พยุง ฟื้น ภูมิคุ้มกัน ยาแก้ปวด เยียวยา ล้ม รัดเข็มขัด รากหญ้า สุขภาพ สูญพันธุ์	bìng 病 ป่วย chéngshú 成熟 (ผลไม้ของพืชเป็นอาทิ) เติบโตเต็มที่ chéngzhǎng 成长 เจริญเติบโต cìjī 刺激 กระตุ้น dōngmián 冬眠 จำศีล fálì 乏力 ร่างกายอ่อนเพลีย เมื่อยล้า ไม่มีแรง fúchí 扶持 ประคับประคอง พยุง fùsū 复苏 ฟื้นคืนชีพ gòngxuè 供 血 ให้เลือด guòdōng 过冬 ผ่านฤดูหนาว huìzhěn 会诊 แพทย์หลายคนรวมตัวรักษา โรคที่รักษายุ่งยากซับซ้อน huó 活 มีชีวิต jiànkāng 健康 สุขภาพดี jiù 救 ช่วยชีวิต mǐngǎn 敏感 ร่างกายหรือจิตใจมี ความรู้สึกไวต่อสิ่งแวดล้อมภายนอก

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
(3) อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต (ต่อ)	สะดุด หัวใจ อยู่รอด อ่อนแอ อุ้ม เอาตัวรอด	píruǎn 疲软 อ่อนเพลีย qiángxīnjì 强心剂 ยากระตุ้นหัวใจ shénjīngxìtǒng 神经系统 ระบบประสาท shēngcún 生存 รักษาชีวิต shuāituì 衰退 (ร่างกาย สภาพจิตใจ และความสามารถ) ค่อยๆ แย่ลง sǐ 死 ตาย wěisuō 萎缩 (พืชพันธุ์) เหี่ยวเฉา xìngcún 幸存 ชีวิตรอดจากภัยโดยบัญเอิญ zhìmìng 致命 อาจทำให้เสียชีวิต
(4) อุปลักษณ์เครื่องจักร / เครื่องยนต์	กลไก เครื่องจักร เครื่องยนต์ ตัวขับเคลื่อน เติมไฟ เดินเครื่อง ยกเครื่อง อัดฉีด	fādòngjī 发动机 เครื่องจักรแปลงพลังงาน gànggǎn 杠杆 คารงัด liàntiáo 链条 ลูกโซ่ jīzhì 机制 โครงสร้างเครื่องจักรกับหลักการทำงาน qǐdòng 启动 สตาร์ท yǐnqíng 引擎 เครื่องยนต์ yùnzhuǎn 运转 เครื่องจักรทำงาน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
(5) อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง	กอบกู้ ฐาน พัง เพดาน พื้นฐาน สร้าง รากฐาน	jīchǔ 基础 พื้นฐาน jīshí 基石 หินที่เป็นฐานก่อสร้าง zhīzhù 支柱 เสาหลัก
(6) อุปลักษณ์ของเหลว	กระแส ฉีด ไหล	cháo 潮 กระแสน้ำขึ้นลง chōngjī 冲击 สายน้ำ กระแทก dòngdàng 动荡 (คลื่น, กระแสน้ำ, ผิวน้ำเป็นอาทิ) กระเพื่อม gāocháo 高潮 จุดน้ำขึ้นสูงสุด huíluò 回落 กระแสน้ำลดลง jǐngpēn 井喷 น้ำมัน หรือแก๊สธรรมชาติใต้ดินพุ่งออกจากบ่อ liú 流 ไหล shàngxiàyóu 上下游 ช่วงน้ำที่อยู่ข้างบนและช่วงน้ำที่อยู่ข้างล่าง zhǎng 涨 ระดับน้ำสูงขึ้น zhēngfā 蒸发 ระเหย

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
7) อุปลักษณ์	แข่ง	bùjú 布局 การวางหมาก (ของหมากรุก)
ารแข่งขัน	แข่งขัน	
	คู่แข่ง	cānyùzhě 参与 者 ผู้ร่วมเกม
	ชิง	duìshǒu 对手 คู่แข่ง
	ทีม	
	ส่งไม้ต่อ	guīzé 规则 กฎ (ของเกม)
		jìngzhēng 竞争 แข่งขัน
		nèigōng 内功 กำลังภายใน
		xǐ pái 洗牌 ล้างไพ่
		yíng 赢 ชนะ
		yóuxì 游戏 เกม
		zhòngquán 重 拳 หมัดหนัก
		zhìdìngzhě 制定 者 ผู้สร้างกฎ (เกม)
		zhǔdǎozhě 主导 者 ผู้นำ (เกม)

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 18 (ต่อ)

	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย	ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน
(8) อุปลักษณ์ปรากฏการณ์-ธรรมชาติ	มรสุม พายุ	bàofā 爆发 (ภูเขาไฟ) ระเบิด chūntiān 春天 ฤดูใบไม้ผลิ dōngtiān 冬天 ฤดูหนาว fēngbào 风暴 มรสุม hǎixiào 海啸 สึนามิ hándōng 寒冬 ฤดูหนาวที่มีอากาศหนาวเยือก huínuǎn 回暖 จากอากาศหนาวกลับเข้าสู่ความอบอุ่น yánhán 严寒 อากาศหนาวยะเยือก หนาวสะท้านหนาวเหน็บ

จากตารางข้างต้น การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนพอสรุปได้เป็นประเด็นหลักๆ ดังต่อไปนี้

1. ความเหมือน

จากข้อมูลที่ศึกษา ผู้วิจัยพบอุปลักณย์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนมีความเหมือนกันหลายประเด็นดังนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

(1) อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ที่พบในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนมี 8 ประเภท เหมือนกัน ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์การเดินทาง อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์เกี่ยวกับเครื่องยนต์/ เครื่องจักร อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง อุปลักษณ์ของเหลว อุปลักษณ์การแข่งขัน และอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ สะท้อนให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนต่างมีมโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจว่า เศรษฐกิจเป็นสงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิตเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ สิ่งก่อสร้าง ของเหลว การแข่งขัน และปรากฏการณ์ธรรมชาติ แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนมีประสบการณ์ที่เหมือนกัน และมีลักษณะเด่นที่คล้ายคลึงกับเศรษฐกิจ ผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนจึงนำรูปภาษาของ 8 วงความหมายนี้มาเปรียบกับเศรษฐกิจ

(2) ผลการเปรียบเทียบข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนพบ รูปภาษาเกี่ยวกับคนไข้เป็นจำนวนมาก เช่น กู้ชีพ ชุบชีวิต เยียวยา 病 (b ìng, ป่วย) 会诊 (hu ìzhěn, รวมตัวกันรักษาโรค) 强心剂 (qiángxīnj ì ยากระตุ้นหัวใจ) 死 (sǐ ,ตาย) ฯลฯ แสดงให้เห็นว่า ผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนมีมโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจว่า เศรษฐกิจเป็นคนไข้ เนื่องจากช่วงเวลาที่ศึกษาเกิดวิกฤติการเงิน มีผลกระทบต่อเศรษฐกิจทั่วโลก ทำให้เศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจจีนประสบปัญหามากมาย จึงมีอุปลักษณ์คนไข้เกิดขึ้นเป็นจำนวนมาก

(3) ผลการเปรียบเทียบข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนพบว่า ในประเภทอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนเปรียบเหตุการณ์ร้ายแรงที่เกิดกับเศรษฐกิจเหมือนกับภัยธรรมชาติ เช่น มรสุม พายุ 风暴 (fēngbào, พายุ) 海啸 (hǎixiào, สึนามิ) ฯลฯ เนื่องจากภัยธรรมชาติเหล่านี้มีลักษณะเกิดขึ้นเร็ว รุนแรง และส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง เช่นเดียวกับวิกฤติการเงินโลกที่เกิดขึ้นในรอบนี้

2. ความแตกต่าง

ถึงแม้ว่าดูจากภาพรวมแล้ว อุปลักษณ์ 8 ประเภทพที่พบในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนเหมือนกัน แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดของรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ในแต่ละประเภทพบความแตกต่าง ดังต่อไปนี้

(1) ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน ผู้วิจัยพบรูปภาษาอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับฤดูกาล ได้แก่ 春天 (chūntiān, ฤดูใบไม้ผลิ) 冬天 (dōngtiān, ฤดูหนาว) เปรียบช่วงเวลาที่มีสภาพดีขึ้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เหมือนกับฤดูใบไม้ผลิ ช่วงเวลาที่ยากลำบากเหมือนกับฤดูหนาว พบรูปภาษาเกี่ยวกับการใช้ชีวิตในฤดูหนาว ได้แก่ 过冬 (guòdōng , ผ่านฤดูหนาว) และ 冬眠 (dōngmián, จำศีล) เปรียบการดำเนินธุรกิจภายใต้วิกฤติการเงินเหมือนกับการใช้ชีวิตในฤดูหนาว พบรูปภาษาอุปลักษณ์เกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของอากาศ เช่น 回暖 (huínuǎn , อากาศกลับเข้าสู่ความอบอุ่น) เปรียบการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจเหมือนกับการเปลี่ยนแปลงของอากาศ แต่ในข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยไม่พบรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ประเภทนี้ เนื่องจากอากาศของประเทศไทยไม่ได้มีการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจนเหมือนกับประเทศจีน และฤดูหนาวของประเทศไทยไม่ได้หนาวจนทำให้ดำเนินชีวิตลำบาก จึงไม่มีการใช้รูปภาษาอุปลักษณ์ประเภทนี้

(2) ในข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน ผู้วิจัยพบรูปภาษา 内功 (nèigōng, กำลังภายใน) ซึ่งเป็นรูปภาษาที่แสดงถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมจีน เปรียบคุณสมบัติของบริษัทเหมือนกับกำลังภายในที่ฝึกไว้ สามารถเอาไปแข่งขันกับบริษัทอื่น แต่รูปภาษานี้ไม่พบในข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย เนื่องจากประเทศไทยไม่มีวัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับกำลังภายใน

สรุปว่า ความเหมือนที่เกิดขึ้นมาจากประกบการณ์ทางร่างกายและสัมผัส แสดงให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนมีประสบกาณ์การใช้ภาษาที่เหมือนกัน แต่เนื่องจากภูมิอากาศ วิถีชีวิต และวัฒนธรรมของประเทศไทยและประเทศจีนไม่เหมือนกัน จึงทำให้รูปภาษาที่ใช้แสดงเปรียบเทียบต่างกัน

หลังจากเปรียบเทียบรูปภาษาของแต่ละประเภท ผู้วิจัยนำจำนวนรูปภาษาและร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนมาเปรียบเทียบกัน แสดงโดยตารางต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ตารางที่ 19 การเปรียบเทียบจำนวนรูปภาษาอุปลักษณ์และร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทของข่าวเศรษฐกิจหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีน

จำนวนรูปภาษาและร้อยละ / หมวดอุปลักษณ์	ข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย		ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน	
	จำนวนรูปภาษาอุปลักษณ์	ร้อยละ	จำนวนรูปภาษาอุปลักษณ์	ร้อยละ
สงคราม	29	28.2	17	18.3
การเดินทาง	15	14.6	10	10.8
สิ่งมีชีวิต	33	32	24	25.8
เครื่องยนต์/ เครื่องจักร	8	7.8	7	7.5
สิ่งก่อสร้าง	7	6.8	3	3.2
ของเหลว	3	2.9	10	10.8
การแข่งขัน	6	5.8	12	12.9
ปรากฏการณ์ธรรมชาติ	2	1.9	8	8.6
รวม	103	100	91	100

ตารางข้างต้นแสดงให้เห็นว่า ในประเภทอุปลักษณ์สงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องยนต์/ เครื่องจักร และสิ่งก่อสร้าง พบจำนวนรูปภาษาอุปลักษณ์ของข้อมูลภาษาไทยมากกว่าข้อมูลภาษาจีน ในหมวดอุปลักษณ์ของเหลว เกมกีฬา และปรากฏการณ์ธรรมชาติ พบจำนวนรูปภาษาอุปลักษณ์ของข้อมูลภาษาจีนมากกว่าข้อมูลภาษาไทย

ผลการวิเคราะห์ร้อยละของอุปลักษณ์แต่ละประเภทพบว่า ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตมีรูปภาษามากที่สุด อันดับที่สองอุปลักษณ์สงคราม และอันดับที่สามคืออุปลักษณ์การเดินทาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากเปรียบเทียบจำนวนและร้อยละของรูปภาษาอุปลักษณ์ในแต่ละประเภทแล้ว ผู้วิจัยยังนำความถี่ของรูปภาษาอุปลักษณ์ที่ปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนมาเปรียบเทียบกัน แสดงเป็นแผนภูมิต่อไปนี้

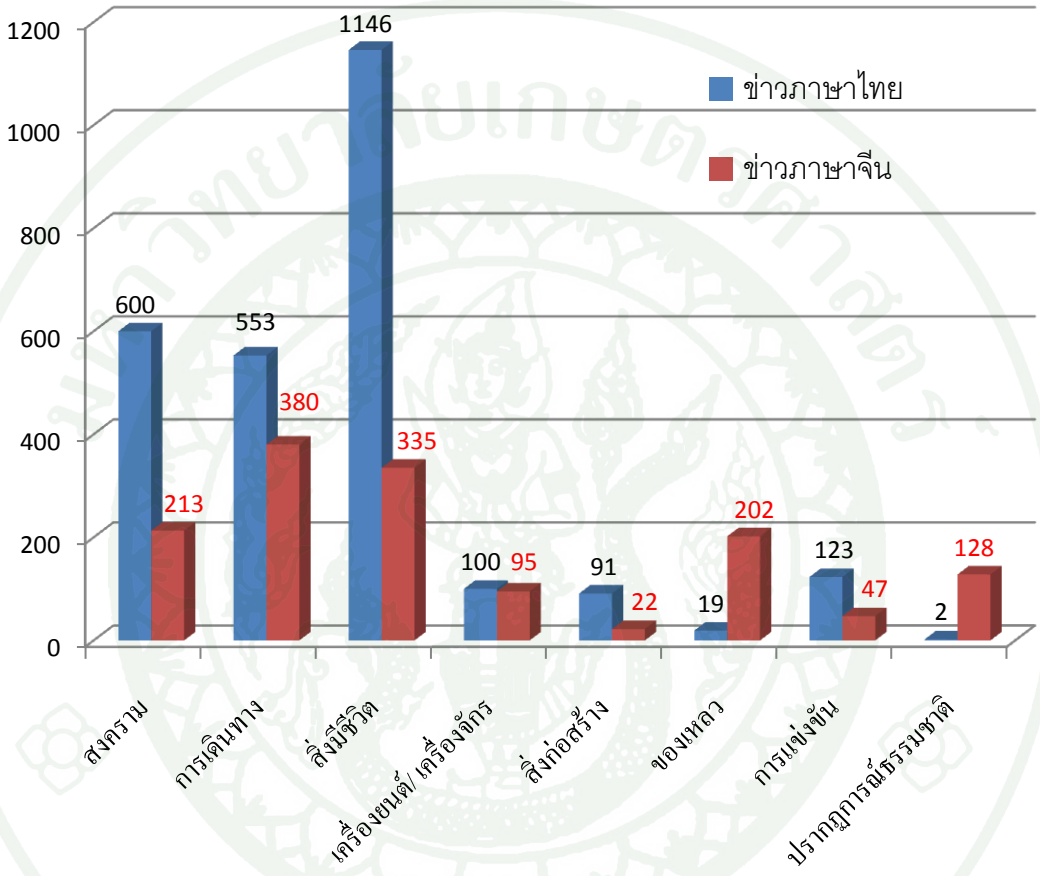

ภาพที่ 10 การเปรียบเทียบความถี่ที่ปรากฏขึ้นของรูปภาษาอุปลักษณ์แต่ละประเภทในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

แผนภูมิที่ 10 แสดงให้เห็นว่า ในประเภทอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต สงคราม เครื่องจักร/เครื่องยนต์ และสิ่งก่อสร้าง จำนวนรูปภาษาที่ปรากฏในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยมากกว่าภาษาจีน โดยเฉพาะหมวดอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต ในประเภทอุปลักษณ์การเดินทาง ของเหลว และปรากฏการณ์ธรรมชาติ จำนวนรูปภาษาที่ปรากฏในข่าวศรษฐกิจภาษาจีนมากกว่าภาษาไทย โดยเฉพาะอุปลักษณ์ของเหลวและหมวดปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

นอกจากนั้น ผู้วิจัยยังพบว่า ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตมีรูปภาษาปรากฏขึ้นมากที่สุด อันดับที่สองคืออุปลักษณ์สงคราม และอันดับที่สามคืออุปลักษณ์การเดินทาง ประเภทอุปลักษณ์ที่ปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยน้อยที่สุด คือ อุปลักษณ์-ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ประเภทอุปลักษณ์ที่ปรากฏขึ้นในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนน้อยที่สุด คือ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง

ผลการเปรียบเทียบพบว่า ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์การเดินทางเป็นประเภทสามอันดับที่มีจำนวนรูปภาษาและปรากฏขึ้นมากที่สุด เนื่องจากอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตและอุปลักษณ์การเดินทางเป็นประสบการณ์ทางร่างกายและสัมผัสของมนุษย์ การนำรูปภาษาของสองประเภทนี้มาเป็นตัวเปรียบ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน และเข้าใจได้ง่าย ส่วนอุปลักษณ์สงคราม เนื่องจากการทำธุรกิจมีการแย่งชิงอย่างรุนแรงเช่นเดียวกับการทำสงคราม จึงเกิดการเปรียบเทียบ อุปลักษณ์ที่มีจำนวนรูปภาษาและปรากฏขึ้นน้อยที่สุดในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทย คือ อุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีอากาศเปลี่ยนแปลงมากและชัดเจนเท่าประเทศจีน ส่วนในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน อุปลักษณ์ที่มีรูปภาษาและปรากฏขึ้นน้อยที่สุด คือ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

บทที่ 5

สรุปและอภิปรายผล

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน เพื่อศึกษามโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจของผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีน เพื่อเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน งานวิจัยใช้ทฤษฎีการวิเคราะห์อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ตามแนวคิดของ Lakoff and Johnson (1980) ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ได้แก่ ข่าวเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์ภาษาไทย 3 ฉบับ คือ ไทยรัฐ เดลินิวส์ คมชัดลึก และข่าวเศรษฐกิจจากหนังสือพิมพ์ภาษาจีน 3 ฉบับ คือ 人民日报 (People's Daily) 扬子晚报 (Yangtse Evening Post) 广州日报 (Guangzhou Daily) ผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ทั้ง 6 ฉบับตั้งแต่ เดือนตุลาคม 2551 ถึง เดือนมีนาคม 2552 เป็นระยะเวลาครึ่งปี และสุ่มกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 50 เป็นข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ หนังสือพิมพ์ภาษาไทย 273 ฉบับ และหนังสือพิมพ์ภาษาจีน 273 ฉบับ มีผลการวิเคราะห์ดังต่อไปนี้

1. อุปลักษณ์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

จากการวิเคราะห์รูปภาษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทยและภาษาจีน พบอุปลักษณ์ 8 ประเภทเหมือนกัน ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์-การเดินทาง อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง อุปลักษณ์-ของเหลว อุปลักษณ์การแข่งขัน และอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

2. มโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจของผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีน

ผลการวิเคราะห์พบว่า ผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนต่างมีมโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจจำนวน 8 ประเภทด้วยกัน ได้แก่ เศรษฐกิจเป็นสงคราม ศรษฐกิจเป็นการเดินทาง เศรษฐกิจเป็นสิ่งมีชีวิต เศรษฐกิจเป็นเครื่องจักร/ เครื่องยนต์ เศรษฐกิจเป็นสิ่งก่อสร้าง เศรษฐกิจเป็นของเหลว เศรษฐกิจเป็นการแข่งขัน และเศรษฐกิจเป็นปรากฏการณ์ธรรมชาติ ดังแผนภูมิต่อไปนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

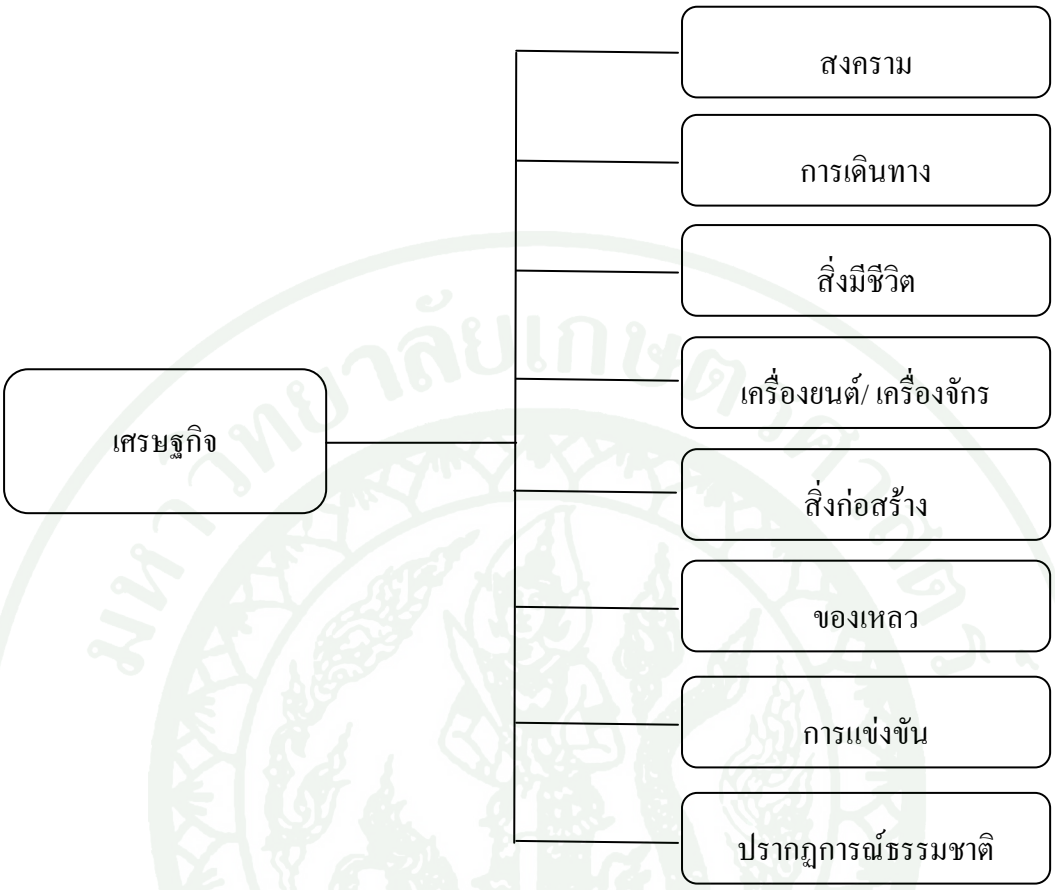

ภาพที่ 11 มโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจของผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีน

3. การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

หลังจากการเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ระหว่างข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน ผู้วิจัยพบความเหมือนและความแตกต่างดังต่อไปนี้

3.1 ความเหมือน

(1) พบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ 8 ประเภทเหมือนกันในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์การเดินทาง อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์เครื่องจักร/เครื่องยนต์ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้าง อุปลักษณ์ของเหลว อุปลักษณ์การแข่งขัน และอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ เนื่องจากสงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องจักร/ เครื่องยนต์

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ของเหลว สิ่งก่อสร้าง การแข่งขัน และปรากฏการณ์ธรรมชาติ มาจากประสบการณ์โดยตรงหรือทางอ้อมของมนุษย์ เช่น อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต รูปภาษาที่ใช้ส่วนมากเป็นกิริยาและสภาพร่างกายของคน เป็นประสบการณ์ทางร่างกาย การนำรูปภาษาประเภทนี้ไปใช้ในการเปรียบเทียบ จะสามารถเข้าใจได้ง่าย ส่วนสงครามกับภัยธรรมชาติ คนอาจไม่ได้เห็นกับตา แต่เรียนรู้จากสื่อต่างๆ ก็สามารถเข้าใจลักษณะเด่นของสงครามและภัยธรรมาติ

(2) ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์การเดินทางเป็นประเภทสามอันดับแรกที่มีจำนวนรูปภาษาและปรากฏขึ้นมากที่สุด เนื่องจากอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิตและอุปลักษณ์การเดินทางเป็นประสบการณ์ทางร่างกายและสัมผัสของคน การนำรูปภาษาของสองประเภทนี้มาเป็นตัวเปรียบ สามารถสื่อความหมายได้ชัดเจน และเข้าใจได้ง่าย ส่วนอุปลักษณ์สงคราม เกิดจากการทำธุรกิจมีการแย่งชิงอย่างรุนแรง เช่นเดียวกับการทำสงคราม จึงเกิดการเปรียบเทียบ

(3) ในประเภทอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต พบรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับคนไข้ เช่น ยาแก้ปวด ชุบชีวิต ต่อลมหายใจ เยียวยา ฯลฯ ในข้อมูลภาษาไทย และ 病 (bìng, ป่วย) 会诊 (huìzhěn, รวมตัวกันรักษาโรค) 强心剂 (qiángxīnjì, ยากระตุ้นหัวใจ) 死 (sǐ ,ตาย) ฯลฯ ในข้อมูลภาษาจีน กล่าวคือ เปรียบเศรษฐกิจเหมือนกับคนไข้ เนื่องจากช่วงเวลาที่ศึกษา มีวิกฤติการเงินเกิดขึ้นที่สหรัฐอเมริกา ส่งผลต่อเศรษฐกิจทั่วโลก ทำให้เศรษฐกิจของประเทศไทยและประเทศจีนเกิดปัญหามากมาย ดังนั้น ในการเสนอข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีนจึงมีการใช้อุปลักษณ์คนไข้เกิดขึ้น เปรียบปัญหาทางเศรษฐกิจเหมือนกับโรค

(4) ในประเภทอุปลักษณ์ปากฏการณ์ธรรมชาติพบว่า มีการนำภัยธรรมชาติมาเปรียบกับเหตุร้ายแรงทางเศรษฐกิจ เนื่องจากภัยธรรมชาติมีลักษณะเกิดขึ้นเร็ว ร้ายแรง และส่งผลกระทบอย่างกว้างขวาง เหมือนกับวิกฤติการเงินที่เกิดขึ้นในรอบนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

3.2 ความแตกต่าง

(1) ในข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน พบรูปภาษา 内功 (nèigōng, กำลังภายใน) ซึ่งเป็นรูปภาษาที่แสดงถึงเอกลักษณ์และวัฒนธรรมจีน แต่ในข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยไม่พบรูปภาษาลักษณะนี้ เนื่องจากคนไทยไม่มีวัฒนธรรมและความเชื่อเกี่ยวกับกำลังภายในเหมือนกับคนจีน จึงไม่มีการใช้รูปภาษาอุปลักษณ์ชนิดนี้

(2) ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนผู้วิจัยพบรูปภาษาอุปลักษณ์ที่เกี่ยวกับฤดูกาลการเปลี่ยนแปลงของอากาศ และการใช้ชีวิตในฤดูหนาว เช่น 春天 (chūntiān , ฤดูใบไม้ผลิ) 冬天 (dōngtiān, ฤดูหนาว) 回暖 (huínuǎn , อากาศกลับเข้าสู่ความอบอุ่น) 过冬 (guòdōng , ผ่านฤดูหนาว) 冬眠 (dōngmián, จำศีล) เป็นต้น เปรียบช่วงเวลาที่มีสภาพดีขึ้นเหมือนกับฤดูใบไม้ผลิ ช่วงเวลาที่ยากลำบากเหมือนกับฤดูหนาว และเปรียบการเปลี่ยนแปลงของสภาพเศรษฐกิจเหมือนกับการเปลี่ยนแปลงของอากาศ เปรียบการดำเนินธุรกิจภายใต้วิกฤเศรษฐกิจเหมือนกับใช้ชีวิตในฤดูหนาว แต่ในข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยไม่พบรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์ประเภทนี้ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีฤดูใบไม้ผลิและฤดูหนาวอย่างประเทศจีน และการเปลี่ยนแปลงของอากาศไม่ชัดเจนเหมือนประเทศจีน จึงไม่เกิดการเปรียบเทียบประเภทนี้

อภิปรายผล

จากการวิจัยเรื่อง “การเปรียบเทียบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน” ผู้วิจัยพบประเด็นที่น่าสนใจซึ่งนำมาอภิปราย ดังนี้

ตามแนวคิดของ Lakoff and Johnson (1980) รูปภาษาอุปลักษณ์สามารถสะท้อนถึงระบบความคิดของมนุษย์ การใช้รูปภาษาแสดงอุปลักษณ์นั้น มาจากประสบกรณ์ทางร่างกาย ประสาทสัมผัส การเรียนรู้ ประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมของคนกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง หลังจากเปรียบเทียบผลการศึกษาอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน ผู้วิจัยพบว่าเมื่อกล่าวถึงเรื่องเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม ผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนนิยมนำรูปภาษาที่อยู่ในวงความหมายสงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องจักร/ เครื่องยนต์สิ่งก่อสร้าง ของเหลว การแข่งขัน และปรากฏการณ์ธรรมชาติมาเปรียบ สะท้อนให้เห็นว่าผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีนมีประสบการณ์การใช้ภาษาที่เหมือนกัน ซึ่ง 8 วงความหมายดังกล่าวนี้มาจากประสบการณ์ทาง

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ร่างกาย ประสาทสัมผัส การเรียนรู้ของผู้ใช้ภาษาไทยและผู้ใช้ภาษาจีน การที่นำรูปภาษาในวงความหมายดังกล่าวมาเปรียบเทียบกับสิ่งที่อยู่ในวงความหมายของเศรษฐกิจ เช่นเปรียบการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจเหมือนกับการเติบโตของสิ่งมชีวิต เปรียบตลาดเหมือนกับพื้นที่ที่ต้องการแย่งชิงในสงคราม การพัฒนาของเศรษฐกิจเหมือนกับเดินไปสู่ข้างหน้า เป็นต้นผู้อ่านจะสามารถเข้าใจและเห็นภาพได้มากขึ้น

ผลการวิเคราะห์พบว่า ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน มีการใช้รูปภาษาเกี่ยวกับคนไข้เป็นจำนวนมาก เนื่องจากข้อมูลที่ศึกษาอยู่ในช่วงที่เกิดวิกฤติการเงิน เศรษฐกิจทั่วโลกได้รับผลกระทบมาก และเกิดปัญหาเศรษฐกิจถดถอย จึงนำรูปภาษาที่เกี่ยวกับคนไข้มาเปรียบกับเศรษฐกิจขณะนั้น ซึ่งประสบปัญหามากมาย เปรียบปัญหาที่เกิดกับเศรษฐกิจเหมือนกับโรคที่เกิดกับมนุษย์

แต่ประสบกาณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมส่งผลต่อการใช้รูปภาษาที่แสดงอุปลักษณ์ต่างกัน พิจารณารายละเอียดรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์พบว่ามีการใช้รูปภาษาที่ต่างกัน เนื่องจากภูมิอากาศวัฒนธรรมของประเทศไทยและประเทศจีนไม่เหมือนกัน จึงเกิดความแตกต่างดังต่อไปนี้

ในข้อมูลข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน มีการนำรูปภาษาที่เกี่ยวกับฤดูกาลและการเปลี่ยนแปลงของอากาศมาเปรียบกับเศรษฐกิจ เช่น 春天 (chūntiān , ฤดูใบไม้ผลิ) 冬天 (dōngtiān, ฤดูหนาว) 回暖 (huínuǎn , อากาศกลับเข้าสู่ความอบอุ่น) 过冬 (guòdōng , ผ่านฤดูหนาว) 冬眠 (dōngmián, จำศีล) ส่วนใหญ่เป็นรูปภาษาเกี่ยวกับฤดูใบไม้ผลิและฤดูหนาว เนื่องจากฤดูใบไม้ผลิมีลักษณะอบอุ่น และเป็นฤดูเริ่มต้นของปี จึงนับว่าเป็นฤดูแห่งความหวังและความมีชีวิตชีวา ผู้ใช้ภาษาจีนจึงนำรูปภาษาที่เกี่ยวกับฤดูใบไม้ผลิมาเปรียบกับเศรษฐกิจกลับเข้าสู่สภาพปกติ ส่วนฤดูหนาวเป็นฤดูที่มีอากาศหนาวมาก และการดำรงชีวิตในฤดูหนาวจะประสบปัญหามากมาย ผู้ใช้ภาษาจีนจึงนำรูปภาษาที่เกี่ยวกับฤดูหนาวมาเปรียบกับเศรษฐกิจที่ตกอยู่ในความยากลำบาก และการดำเนินธุรกิจเหมือนดำรงชีวิตอยู่ในฤดูหนาว แต่ในข่าวเศรษฐกิจไม่พบรูปภาษาแสดงอุปลักษณ์เหล่านี้ เนื่องจากประเทศไทยไม่มีฤดูหนาวที่ติดลบองศาและฤดูใบไม้ผลิ การเปลี่ยนแปลงทางอากาศไม่ได้ชัดเจนเหมือนกับประเทศจีน จึงไม่นิยมใช้รูปภาษาอุปลักษณ์ประเภทนี้

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ในอุปลักษณ์การแข่งขัน ผู้วิจัยพบรูปภาษา 内功 (nèigōng, กำลังภายใน) ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีน ถึงแม้ว่าพบรูปภาษานี้จำนวนน้อยมาก แต่ก็สะท้อนให้เห็นว่า การใช้รูปภาษาที่เปรียบเทียบสัมพันธ์กับประสบการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมของคนกลุ่มหนึ่ง เพราะว่าชาวจีนมีการแข่งขันต่อสู้โดยใช้กังฟู กำลังภายใน ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ของจีน ดังนั้น ในข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนจึงนำ 内功 (nèigōng, กำลังภายใน) มาเป็นตัวเปรียบ ส่วนประเทศไทยไม่มีความเชื่อและวัฒนธรรมดังกล่าว จึงไม่พบอุปลักษณ์ชนิดนี้

ผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ ผู้วิจัยพบอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์เกี่ยวกับเศรษฐกิจที่เป็นสากลของภาษาไทยและภาษาจีน โดยการเปรียบเทียบกับงานวิจัยที่ผ่านมาของไทย วิจัยโดยดีเลิศ ศิริวารินทร์ (2550) และงานวิจัยของจีน วิจัยโดย Chen Min (2007) มีรายละเอียดต่อไปนี้

ดีเลิศ ศิริวารินทร์ (2550) ได้แบ่งอุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ในข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยเป็น 7 ประเภท ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม พาหนะ สิ่งก่อสร้าง สิ่งมีชีวิต การแข่งขัน และต้นไม้ ซึ่งมีการแบ่งประเภทที่แตกต่างกับผลการวิจัยครั้งนี้ แต่พิจารณนามรูปภาษาที่แสดงอุปลักษณ์พบว่าผลการวิจัยของดีเลิศมีส่วนที่เหมือนกับผลการวิเคราะห์ครั้งนี้ คือ พบ อุปลักษณ์สงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ สิ่งก่อสร้าง การแบ่งประเภทที่ไม่เหมือนกันขึ้นอยู่กับการตัดสินของผู้วิจัย เช่น รูปภาษา “กลไก” “ขาลง” ดีเลิศจัดอยู่ในอุปลักษณ์พาหนะ แต่ผู้วิจัยจัด “กลไก” อยู่ในประเภท เครื่องจักร และ “ขาลง” อยู่ในอุปลักษณ์การเดินทาง นอกจากนั้น ผู้วิจัยจัดอุปลักษณ์ต้นไม้อยู่ในอุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต ในงานวิจัยครั้งนี้ พบอุปลักษณ์ของเหลว ซึ่งไม่ปรากฏในงานวิจัยของดีเลิศ สาเหตุมาจากการตัดสินและคัดเลือกข้อมูลรูปภาษาอุปลักษณ์ แต่ที่แตกต่างกันอย่างชัดเจน คือ งานวิจัยครั้งนี้พบอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ ได้แก่ “พายุ” และ “มรสุม” เปรียบวิกฤติการเงินเหมือนกันพายุ มรสุม เนื่องจากประเทศไทยเป็นประเทศที่มีทะเลมากมาย มีพายุและมรสุมเกิดขึ้น คนไทยมีประสบการณ์เกี่ยวกับเหตุการณ์ร้ายแรงนี้ จึงนำพายุ มรสุมมาใช้ในการเปรียบเทียบ สาเหตุที่งายวิจัยของดีเลิศไม่พบอุปลักษณ์ปรากฏการณ์ธรรมชาติ อาจเพราะช่วงเวลาที่ดีเลิศศึกษา เศรษฐกิจไทยยังอยู่ในสภาพที่ปกติ แต่ในช่วงเวลาที่ผู้วิจัยศึกษา มีวิกฤการเงินเกิดขึ้น ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจไทยมาก เช่นเดียวกับการเกิดพายุและมรสุม จึงเกิดอุปลักษณ์-ปรากฏการณ์ธรรมชาติ

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เปรียบเทียบกับผลการวิจัยของ Chen Min (2007) พบว่า ประเภทอุปลักษณ์ข่าวเศรษฐกิจภาษาจีนที่เหมือนกันได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม การเดินทาง สิ่งมีชีวิต เครื่องจักร/ เครื่องยนต์ ของเหลว สิ่งก่อสร้าง และการแข่ง ผลการวิจัยครั้งนี้พบอุปลักษณ์ปรากฏการณ์-ธรรมชาติ เช่น 海啸 (hǎixiào, สึนามิ) 春天 (chūntiān, ฤดูใบไม้ผลิ) 冬天 (dōngtiān, ฤดูหนาว) 严寒 (yánhán, อากาศหนาวยะเยือก หนาวสะท้าน หนาวเหน็บ) 回暖 (huínuǎn, อากาศกลับเข้าสู่ความอบอุ่น) ฯลฯ ซึ่งไม่ปรากฏในผลการวิจัยของ Chen Min (2007) การเกิดอุปลักษณ์ประเภทนี้สาเหตุอาจมาจากเหตุการณ์วิกฤติการเงิน ซึ่งมีผลกระทบต่อเศรษฐกิจจีนไม่น้อย จึงเปรียบเหมือนภัยธรรมชาติ และเปรียบสภาพเศรษฐกิจที่เลวร้ายเหมือนอยู่นในฤดูหนาว แต่เนื่องจากเศรษฐกิจจีนสามารถฟื้นขึ้นมาได้อย่างเร็ว จึงนำรูปภาษา 回暖 (huínuǎn, อากาศกลับเข้าสู่ความอบอุ่น) เปรียบการเข้าสู่สภาพปกติเหมือนกับอากาศจากหนาวกลับเข้าสู่ความอบอุ่น

จากการเปรียบเทียบ พบอุปลักษณ์เกี่ยวกับเศรษฐกิจที่เป็นสากลในภาษาไทยและภาษาจีน ได้แก่ อุปลักษณ์สงคราม อุปลักษณ์การเดินทาง อุปลักษณ์สิ่งมีชีวิต อุปลักษณ์เครื่องจักร-เครื่องยนต์ อุปลักษณ์สิ่งก่อสร้างและอุปลักษณ์การแข่ง ประสบการณ์เป็นเหตุผลที่ทำให้คนไทยและคนจีนมีมโนทัศน์ที่เหมือนกัน โดยเฉพาะประสบการณ์เกี่ยวกับร่างกาย การรับรู้ ซึ่งปรากฏขึ้นเป็นรูปภาษาเปรียบเทียบจำนวนมาก การนำเรื่องที่ตนรู้จักอย่างดีหรือเคยประสบมาบรรยายเรื่องเศรษฐกิจ ซึ่งเป็นนามธรรม จะทำให้คนไทยและคนจีนเข้าใจเห็นภาพมากขึ้น การใช้รูปภาษาในอุปลักษณ์แต่ละประเภทมีความแตกต่างนั้น เพราะประเทศไทยและประเทศจีนมีภูมิอากาศ และวัฒนธรรมที่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรนำผลการวิจัยไปใช้ในการตีความและการแปลข่าวเศรษฐกิจภาษาไทยและภาษาจีน

2. ครวจะศึกษาข้อมูลจากหนังสือพิมพ์ข่าวเศรษฐกิจโดยเฉพาะ เช่น หนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฐานเศรษฐกิจ เป็นต้น

3. ครวจะศึกษาข่าวเศรษฐกิจเฉาะด้าน เช่น ข่าวการตลาด ข่าวหุ้น เป็นต้น

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

เอกสารและสิ่งอ้างอิง

กาจบัณฑิต วงศ์ศรี. 2547. **เครือข่ายความหมายของคำว่า "ออก" ในภาษาไทย: การศึกษาแนวคิดอรรถศาสตร์ปริชาน.** วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

คณาจารย์สาขาวิชาภาษาไทย คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. 2550. **การใช้ภาษาไทย 2**. พิมพ์ครั้งที่ 6 .กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

ชัชวดี ศรลัมพ์. 2548. "อุปลักษณ์ตามแนวคิดของภาษาศาสตร์ปริชาน". **วารสารศิลปศาสตร์**. ปีที่ 5 ฉบับที่ 1: 1-16.

โชคชัย ห่วงถนอม. 2548. **การวิเคราะห์อุปลักษณ์การต่อสู้และการแข่งขันในข่าวธุรกิจตามแนวทฤษฎีอรรถศาสตร์พุทธิปัญญา.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

จินดา งามสุทธิ. 2524. **ภาษาศาสตร์ภาษาไทย.** กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

จินดารัตน์ บุญพันธ์. 2547. **ความหมายเปรียบเทียบของสัตว์ในสำนวนไทย**. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

จิตติมา จารยะพันธุ์. 2539. **อุปลักษณ์สงครามในข่าวกีฬาในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย.** วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดรุณี หิรัญรักษ์. 2537. **เทคนิคการหาข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์**. พิมพ์ครั้งที่3. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ดีเลิศ ศิริวาริทร์. 2550. **อุปลักษณ์ในข่าวเศรษฐกิจในหนังสือพิมพ์ภาษาไทย** .วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาภาษาศาสตรประยุกต์, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ปุณณรัตน์ พิงคานนท์. 2548. **การสื่อข่าวและการเขียนข่าวหนังสือพิมพ์**. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พัชรี พลาวงศ์. 2547. **ความรู้เบื่องต้นทางอรรถศาสตร์**. กรุงเทพ: มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

มติชน. 2547. **พจนานุกรม ฉบับมติชน**. กรุงเทพฯ : มติชน.

ราชบัณฑิตยสถาน .2546 .**พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2542** .กรุงเทพฯ: นานมีบุ๊กส์พับลิเคชันส์.

_____ . 2549. **สารานุกรมไทย: ฉบับราชบัณฑิตยสถาน เล่ม ๒๖**. กรุงเทพฯ: บริษัทด่านสุทธาการพิมพ์.

_____ . 2548. **พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา:ฉบับราชบัณฑิตยสถาน**. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน.

รุ่งฤดี แผลงศร. 2548. **การใช้ภาพพจน์ในงานเขียนสารคดี**. กรุงเทพฯ: ภาควิชาภาษาไทยและภาษาตะวันนออก คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

วิจิตรมาตรา, ขุน (สง่า กาญจนาคพันธุ์). 2541. **สำนวนไทย**. กรุงเทพฯ: สมาคมส่งเสริมเทคโนโลยี (ไทย- ญี่ปุ่น).

วิทยากร เชียงกูล. 2545. **เศรษฐกิจไทย เศรษฐกิจโลก**. กรุงเทพฯ: สายธาร.

วิภา กงกะนันทน์. 2533. **วรรณคดีศึกษา**.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพาณิช.

ศุภชัย ต๊ะวิชัย .2549_.**“อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์แสดงอารมณ์โกรธในภาษาไทย”**. วิทยานิพนธ์อักษรศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาภาษาไทย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

สวัสดิ์ ลักยพร. 2543. **การเสนอข่าวด้านข่าวเศรษฐกิจ: ศึกษาเฉพาะกรณีหนังสือพิมพ์มติชนรายวัน.** สารนิพนธ์ศิลปาศาสตรบัณฑิต สื่อมวลชน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

สุกัญญา รุ่งแจ้ง.2548. **อุปลักษณ์เชิงมโนทัศน์ของการใช้คำว่า "ใจ" ในภาษาไทย.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุปาณี พัดทอง. 2540. **ศิลปะการประพันธ์ภาษาไทย: ร้องกรอง**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

สุรสิทธิ์ วิทยารัฐ. 2545. **การสื่อข่าว: หลักการและเทคนิค**. กรุงเทพฯ: ศูนย์หนังสือสถาบันราชภัฏสวนสุนันทา.

สุริยา รัตนกุล. 2544. **อรรถศาสตร์เบื้องต้น.** นครปฐม: สถาบันวิจัยภาษาและวัฒนธรรมเพื่อพัฒนาชนบท, มหาวิทยาลัยมหิดล.

อุทัย หิรัญโต. 2525. **สารานุกรมศัพท์ทางเศรษฐศาสตร์**. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.

อุทุมพร มีเจริญ. 2542. **การศึกษาความหมายเปรียบเทียบของคำศัพท์อวัยวะร่างกายในภาษาไทย.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

อุไรวรรณ กมลรัตนา. 2547. **การใช้ภาษาเปรียบเทียบในข่าวหนังสือพิมพ์ธุรกิจ กรณีศึกษาหนังสือพิม์ฐานธุรกิจ.** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาไทยเพื่อการสื่อสารธุรกิจ, มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

อุษา พฤฒิชัยวิบูลย์.2544. **การศึกษาอุปลักษณ์เรื่องการเมืองในภาษาไทยตามแนวอรรถศาสตร์ปริชาน".** วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

Bussmann, H. 1996. **Routledge Dictionary of Language and Linguistics.** London : Routledge, c1996

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Chen Min (陈敏). 2007. **A Study of Metaphors in Chinese Economic Discourse (1949~2006) (我国经济话语的隐喻).** Master of Arts Thesis of English Language and Literature, Shanghai International Studies University.

Danbury, C. 1985. **The Encyclopedia Americana.** Grolier.

Huang Borong, Liao Xudong (黄伯荣，廖序东). 1997. **The Contemporary of Chinese. 2nd rev.ed. (现代汉语（增订二版）).** Beijing: Higher education press.

Lee, D. 1939. **Cognitive linguistics: an introduction**. Melbourne; New York: Oxford University Press, 2004, c2001.

Lakoff, G. and Johnson. M.1980. **Metaphor We Live by**. Chicago: University of Chicago Press.

Lan Chun (蓝纯). 2005. **Cognitive linguistics and metaphor study (认知语言学与隐喻研究).** Beijing: Foreign language teaching and research press.

Liu Yuhong (刘宇红). 2008. **Cognitive linguistics: theory and applications (认知语言学：理论与应用).** Beijing: China social sciences press.

Ma Xiulian (马秀莲). 2007. **A Cognitive Study of Conceptual Metaphors of Business news in English and Chinese (英汉财经新闻中概念隐喻的认知研究).** Master of Arts Thesis of Foreign Linguistics and Applied Linguistics, Southwestern University of Finance and Economics.

Nong Kaiqing (农凯清). 2008. **A Study of Emotion metaphors in English and Chinese (英汉语中情感概念隐喻的研究).** Master of Arts Thesis of Foreign Linguistics and Applied Linguistics, Guangxi University.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

Ogden, C. K. 1956. **The meaning of meaning : a study of the influence of language upon thought and of the science of symbolism**. New York : Harcourt, Brace & World, n.d.

Shu Dingfang (束定芳). 1999. **Conceptual metaphor Study. (隐喻学研究).** Shanghai: Shanghai Foreign Language Education press.

The Institute of Linguistics of the Chinese Academy of Social Sciences (中国社会科学院语言研究所词典编辑室). 2005. **The Contemporary of Chinese Dictionary (现代汉语词典 (第 5 版)).** Beijng: The commercial press.

Ungerer,F. and Schmid, H.-J. 2008. **An Introduction to Cognitive Linguistics (认知语言学入门).** 2nd ed. Beijing: Foreign language teaching and research press.

World Association of Newspapers. 2005. **"World's 100 Largest Newspapers"** (Oline). http://www.wan-press.org/article2825.html, 3 กุมภาพันธ์ 2553

Wu Aizhi (吴爱芝). 2006. **A Study of Conceptual metaphors in economics discourse — Types and Function. (经济语篇中的隐喻研究- 类型和作用).** Master of Arts Thesis of English Language and Literature, Yanshan University.

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์

ประวัติการศึกษาและการทำงาน

ชื่อ-สกุล	นางสาวซูเจิน หนง
วัน เดือน ปี ที่เกิด	วันที่ 4 เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2526
สถานที่เกิด	มณฑลกวางสี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน
ประวัติการศึกษา	ศิลปศาสตรบัณฑิต (การสอนภาษาจีนให้กับชาวต่างประเทศ) มหาวิทยาลัยชนชาติกวางสี ประเทศสาธารณรัฐประชาชนจีน

ลิขสิทธิ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์